imburgs agblad

KB C101

Vrijdag 12 november 1993 — 75e jaargang nr. 267.

Uitgeversmaatschappij Limburgs Dagblad B.V. – Postbus 3100, 6401 DP Heerlen – Telefoon 045-739911 – Hoofdredacteur Ron Brown – Losse nummers ƒ 1,65

Verrassende koerswending van CDA in Provinciale Staten

Bouw afvalverbrander opnieuw ter discussie

Van onze verslaggever

MAASTRICHT – De heftige polemiek in Provinciale Staten van Limburg over de omstreden bouw van een mammoet-afvalverbrandingsinstallatie (AVI) voor heel Zuidoost-Nederland in Maasbracht heeft gisteren een verrassende wending gekregen. De politiek toonaangevende CDA-fractie, die in de Limburgse Staten nét niet over een zetelmeerderheid beschikt, is alsnog bereid de tot nog toe steeds als 'definitief' beschouwde AVI ter discussie te stellen. De komst van de verbrandingsoven, met zijn geplande verwerkingscapaciteit van 600.000 ton per jaar één van de grootste ter wereld, stuit op even fel als massaal verzet van de bevolking in vooral Midden-Limburg.

Het ondubbelzinnig bijgestelde CDA-standpunt werd gisteren duidelijk op de eerste dag van de algemene politieke beschouwingen over het te voeren provinciaal beleid in 1994. Mede als gevolg van het politiek uiterst beladen AVI-debat duurde de marathonvergadering in de Statenzaal van het gouvernement bijna dertien uur.

CDA-aanvoerder Martin Eurlings, die zijn betoog over de provinciale afvalproblematiek lardeerde met een declamatie van liefst 31 niet mis te verstane stellingen, verwoordde de nieuwe visie van zijn fractie opvallend direct. „Eenmaal genomen beslissingen moeten heroverwogen en bijgesteld worden op basis van nieuwe inzichten en nieuw ontwikkelde technologieën. En zeker tot het moment dat finale besluitvorming aan de orde is," zo zette Eurlings meteen al in zijn eerste stelling de toon.

Prompt daarop eiste de CDA-voorman de toezegging van het college dat de door de tegenstanders van de AVI vurig bepleite techniek van afvalvergisting en -scheiding, als (al dan niet gedeeltelijk) alternatief voor verbranding, serieus en volwaardig wordt bestudeerd en overwogen. „Het feit dat vergisting in de ogen van Gedeputeerde Staten geen bewezen techniek is en derhalve geen alternatief vormt voor verbranding, kwalificeren wij als te kortzichtig," liet Eurlings geen enkele ruimte voor misverstanden.

In aansluiting daarop eiste hij een uitputtende 'totaal-vergelijking' van de voors en tegens van beide alternatieve verwerkingstechnieken. Bovendien verlangen de christendemocraten, zoals deze krant al eerder heeft gemeld, uitgebreide aanvullende onderzoeken naar de gevolgen van de AVI voor de luchtkwaliteit en de volksgezondheid in Midden-Limburg. Minstens even krachtig hamerde Eurlings op de zijns inziens keiharde noodzaak van 'volledig geactualiseerde cijfers' over de omvang en aard van de te verwachten afvalstromen in Limburg en oostelijk Brabant. De gegevens die daarover op dit moment bij de provincie op tafel liggen, zijn verouderd en daarom óók volgens de oppositiefracties mogelijk al weer achterhaald. Overigens gaf Eurlings toe dat de door het CDA verlangde extra onderzoeken en nieuwe cijfers zo goed als zeker betekenen dat het definitieve besluit over de bouw van de AVI met enkele maanden moet worden opgeschort.

Zie verder pagina 15
● **Tindemans dient Staten van messcherpe repliek**

Brand bij Rositta in Sittard

Van onze verslaggeefster

SITTARD – In de katoenloods van textielfabrikant Rositta aan de Dr. Philipsstraat in Sittard is kort na middernacht een flinke brand uitgebroken. Op dat moment waren nog vijf mensen in het pand aan het werk. Zij bleven ongedeerd.

Bij de brand ontstond een forse rookontwikkeling. De beide directeuren van het bedrijf waren snel ter plekke. Bij het ter perse gaan van de krant was het vuur nog niet geblust. Over de oorzaak van de brand en de eventuele schade aan de fabriek kon nog niets worden meegedeeld. Het bedrijf ligt op het industrieterrein Nusterweg.

max. 9º C

min. 3º C

WISSELEND BEWOLKT
Vandaag is het overwegend wisselend bewolkt met overdag een kleine kans op een bui. De temperatuur loopt op van 3 graden in de ochtend tot 9 graden in de middag. Komende nacht ligt de temperatuur rond 3 graden. De wind is matig uit zuidwestelijke richting.
Voor verdere informatie betreffende het weer in Limburg kunt u bellen 06-9775.

VANDAAG:			
zon op:	07.54	onder:	16.49
maan op:	05.56	onder:	15.47
MORGEN:			
zon op:	07.56	onder:	16.48
maan op:	07.20	onder:	16.23

Duits blijft beperkt op Kerkraadse scholen

„Juf, mag ik pinkelen?"

Hollywood juicht. Eindelijk een nieuwe Scarlett O'Hara voor de vervolg-serie van 'Gone With the Wind'. Brits en toch pittig: Joanna Whalley-Kilmer.
PAGINA 2

Directeur Leo Nevels van Edelchemie Panheel bv verwerkt problematisch afval in zijn bedrijf en raakt daardoor regelmatig in conflict met de overheden.
PAGINA 16

● *Joanna Whalley-Kilmer.*

Als plaatsvervanger van de geschorste Frank Rijkaard heeft bondscoach Dick Advocaat PSV'er Arthur Numan in de Oranjeselectie voor de interland tegen Polen opgenomen.
PAGINA 21

Hoewel Peter Post vandaag zijn zestigste verjaardag viert, is de goeroe van het Nederlandse cyclisme nog lang niet van plan op zijn lauweren te gaan rusten.
PAGINA 23

Te hard gereden....

● *Reddingswerkers zijn gisteren een groot deel van de dag bezig geweest met het opruimen van de 46 totaal uitgebrande wrakken op de autosnelweg A10 ten noorden van Bordeaux. De oorzaak van de ramp, die woensdagavond aan vijftien mensen het leven kostte, staat nog niet vast. De vuurzee lijkt niet - zoals eerder werd aangenomen - veroorzaakt te zijn door het leeglopen van de tank van een gekantelde tankwagen. De betreffende tankwagen vervoerde geen brandstof, maar was leeg. De serie ontploffingen en de daarop volgende brand lijken te zijn veroorzaakt door lekgeslagen benzinetanks van de tientallen personenauto's die in veel gevallen met veel te hoge snelheid op het ongeval inreden. Van de vijftien veelal geheel verkoolde slachtoffers waren er gisteravond pas enkele geïdentificeerd.* Foto: REUTER

Bataljon soldaten extra naar Bosnië

DEN HAAG – Nederland zal 1100 soldaten extra in het voormalige Joegoslavië inzetten. Minister Ter Beek zei gisteren aan het eind van een tweedaags bezoek aan Bosnië dat het kabinet vandaag zal besluiten in januari een bataljon van de luchtmobiele brigade met ondersteunende eenheden naar het door een burgeroorlog geteisterde land te sturen.

Met de 1100 man extra wordt de Nederlandse militaire bijdrage aan de VN-macht Unprofor ongeveer verdubbeld. Op dit moment bevinden zich in ex-Joegoslavië al een Nederlands verbindingsbataljon van 476 militairen, een transportbataljon van 423 militairen, 49 militaire waarnemers en ruim honderd militairen met andere taken.
De luchtmobiele eenheid zal allereerst worden ingezet bij de bescherming van de zes plaatsen in Bosnië, die de VN eerder dit jaar als veilige gebieden ('safe havens') hebben aangewezen. Ook is het bataljon beschikbaar om te helpen de naleving van een eventueel vredesakkoord voor Bosnië af te dwingen.
Volgens minister Ter Beek vinden de Nederlandse militairen in Bosnië niet dat zij een onaanvaardbaar risico lopen.

Verscherpte sancties tegen Libië

WASHINGTON – De Verenigde Naties hebben gisteren besloten tot verscherping van de economische sancties tegen Libië. Het regime van kolonel Khadafi wordt zo gestraft voor de weigering om twee mannen uit te leveren, die door Groot-Brittannië en de VS worden verdacht van de bomaanslag op het Panam-vliegtuig dat in december 1988 neerstortte bij het Schotse plaatsje Lockerbie.

De Veiligheidsraad besloot met elf stemmen voor en vier onthoudingen tot de sancties, die op 1 december ingaan, maar schrok terug voor een olie-embargo dat Libië pas echt zwaar zou treffen. De Amerikaanse VN-ambassadrice Madeleine Albright sloot echter niet uit dat de VS daar later alsnog op zullen aandringen, als Libië zich ook van dit beperkte embargo niets aantrekt.
De VN-Veiligheidsraad riep op om het bestaande luchtvaartembargo, dat in 1992 werd opgelegd, te verscherpen. Alle Libische bezittingen in het buitenland worden bevroren, maar niet de inkomsten uit de verkopen van olie, gas of landbouwprodukten. Voorts mogen geen onderdelen voor olieraffinaderijen meer geleverd worden.
Door deze beperkte strafmaatregelen zal het effect op Libië gering zijn.

Openbaarheid in corruptiezaken krijgt voorrang van hof

Top-ambtenaar Dohmen toch in verdachtenbank

DOOR ROB PETERS

DEN BOSCH/MAASTRICHT – De van het aannemen van giften verdachte ambtenaar Piet Dohmen (51) uit Eijsden moet toch terechtstaan. Zijn persoonlijk belang moet wijken voor het algemene, maatschappelijk belang dat in geval van sjoemelende overheidsdienaren zwaarder weegt.
De corruptie-affaires in Limburg hebben een zodanige uitstraling, dat het hof in Den Bosch een openbare berechting van verdachte ambtenaren en bestuurders absoluut nodig vindt.
Het hof heeft gisteren weliswaar de raadsman van Dohmen, mr. Hiddema, gelijk gegeven in zijn kritiek dat het voortraject voor Dohmen allemaal onredelijk en zelfs onmenselijk lang heeft geduurd, maar desondanks diens beroep op niet-ontvankelijkheid van het Openbaar Ministerie afgewezen.
De ex-topambtenaar van de provincie, die in 1984 accepteerde dat wegenbouwer Baars een lening van 40 mille van hem overnam, komt nu op woensdag 19 januari 1994 toch voor de (appèl)rechter.
Vaststaat staat nu al dat Dohmen dan in geval van veroordeling slechts een zeer lichte straf zal krijgen en zeker niet alsnog tot celstraf zal worden veroordeeld.
In Maastricht werd hij nog tot negen maanden, waarvan zes voorwaardelijk veroordeeld.

Zie verder pagina 15
● **Ex-wethouder Echt 'ontsnapt' aan cel**

Sekteleidster Heilige Maria Christus wacht in Oekraïnse cel op Dag des Oordeels

Witte Broeders dreigen met zelfmoord

DOOR HANS GELEIJNSE

MOSKOU – Is ze 'gewoon' een religieuze fanatica of een dolgedraaide drugsverslaafde, gemanipuleerd door haar echtgenoot? Marina Tsvigoen is voor haar schare volgelingen slechts de 'Heilige Maria Christus'. De nieuwe 'Messias', die juist de voormalige Sovjetunie heeft uitgezocht om opnieuw te sterven en vervolgens zondag 14 november triomfantelijk ten hemel te varen.

Dat zal dan onder politiebegeleiding moeten gebeuren, want Maria zucht sinds gisteren in een Oekraïnse politiecel. Niettemin houden zij en haar echtgenoot, Joeri Krivonogov, de autoriteiten de kwade geest en chef-ideoloog van de Grote Witte Broederschap – Oekraïne en een flink deel van Rusland en Wit-Rusland in de ban.
Dat volgens Marina en Joeri zondag de Dag van het Laatste Oordeel aanbreekt, wordt misschien nog met een korrel zout genomen. Veel serieuzer worden de waarschuwingen genomen dat niet alleen het echtpaar (als het daartoe kans zou zien) maar ook vele duizenden volgelingen zondag collectief zelfmoord zullen plegen.

● *Een van de sekteleden wordt door de Oekraïnse politie weggevoerd.* Foto: REUTER

Ooit was Marina een keurige functionaris van de communistische jeugdbeweging Komsomol en was ook nog een blauwe maandag werkzaam als journaliste. Maar sinds ze haar zoon en haar echtgenoot Mykola inruilde voor Joeri Krivogonov ging het mis.

Marina, niet onaantrekkelijk, de dertig gepasseerd, werd Maria. Ze hulde zich in witte lange gewaden en hoofdsluier en preekte het einde van een 'door sex, pornografie en godslastering' verdoemde wereld. De Dag des Oordeels zou op woensdag 24 november vallen.

Het echtpaar reisde met deze onheilsboodschap de grote steden in Rusland, Wit-Rusland, Oekraïne en Moldavië af.

Velen – precieze aantallen zijn niet bekend – deden als de nieuw-testamentische discipelen: alle aardse bezittingen werden verkocht en de nieuwe Jezus werd gevolgd. Het geld ging uiteraard naar Maria en Joeri.

Zie verder pagina 18
● **Vrees voor invasie van honderdduizend Broeders**

● **HEERLEN**
Royal: The firm, do t/m zo beh za 20.30 uur, za 14 18.45 en 22 uur, zo ook 14 en 17 uur, ma t/m wo 20 uur. **Rivoli:** Jurassic park, do t/m zo 18.30 en 21.15 uur, ma t/m wo ook 18 en 20.30 uur, za en zo ook 13.30 en 16 uur, wo ook 14 uur. **Maxim:** Sliver, do t/m zo 19 en 21.30 uur, ma t/m wo 18.15 en 20.30 uur. De ongelovelijke reis, za en zo 14.30 en 16.30 uur, wo ook 14.30 uur. **H5:** Jurassic park, dag. 14.30 17.30 en 20.30 uur, za ook 23.15 uur. The rising sun, dag. 14.15 17.45 en 20.15 uur, za ook 23 uur. Bambi, za en zo 14 en 16 uur, wo ook 14 uur. Tina, dag. 14 18.15 en 21 uur, za ook 23.30 uur. The fugitive, dag. 14 en 21 uur. In the line of fire, dag. 18.15 uur, za ook 23.30 uur. The house of the spirits, do vr ma en di 14 en 20.45 uur, za 19 en 22 uur, zo en wo ook 20.45 uur.

● **KERKRADE**
Wijngrachttheater: daens, wo 20 uur.

● *Scène uit 'Daens'.*

● **SCHAESBERG**
Autokino: Jurrasic park, do 20 uur, vr en za 20 en 22.15 uur, zo 18.30 en 21 uur, ma t/m wo ook 20 uur.

● **MAASTRICHT**
Mabi: Jurrasic park, dag. 18.30 21.15 uur, za zo en wo ook 14.30 uur. Rising sun, dag. 18.30 21.15 uur, za zo en wo ook 14.30 uur. De ongelovelijke reis, za zo en wo ook 14.30 uur. Tina, dag. 18.30 en 21.15 uur. The house of the spirits, dag. 20.30 uur, za zo en wo ook 14.15 uur. **Ciné-K:** The piano, dag. 21 uur. **Cinema-Palace:** The firm, dag. 20.15 uur, za zo ook 16.30 uur. Jurrasic park, dag. 17.30 en 20.45 uur, za zo en wo ook 14.15 uur. The fugitive, dag. 17.45 21 uur. Beethoven, za zo en wo 14 uur, do vr ma di en wo ook 17.30 uur. Bambi, za zo en wo 14.30 uur. **Lumière:** Hartverscheurend, do 20 uur. Het proces, dag. 20.30 uur. Trois coleurs: bleu, dag. 22 uur. Gas food and lodging, dag. 23 uur. A demain,vr 20 uur. Raining stones, za 20 uur. Op de fiets naar Hollywood, zo 20 uur. La scorta, ma 20 uur, L'accompagnatrice, di 20 uur. The baby of macon, wo 20 uur.

● **GELEEN**
Roxy: Jurassic park, dag. 20.30 uur, za zo en wo 14 en 20.30 uur. The fugitive, dag. 20.30 uur.

● **SITTARD**
Forum: The firm, dag. 20.30 uur. Jurassic park, dag. 20.30 uur, za zo ook 14 en 17.30 uur, wo ook 14 uur. **Filmhuis Het Domein:** Who's afraid of Virginia Woolf, ma 20 uur. Salt on your skin, wo 20 uur.

● **ECHT**
Royal-MicroRoyal: Jurassic park, dag. 20.30 uur, za zo en wo 14.30 uur, zo ook 17.30 uur. In the line of fire, do t/m di 20.30 uur. Bambi, za zo en wo 14.30 uur.

● **ROERMOND**
Royal: Jurrasic park, do t/m wo 20.30 uur, zo en wo 14.30 uur. **Royaline:** Sliver, do t/m zo 20.30 uur. Oeroeg, ma t/m wo 20.30 uur. Bambi, zo en wo 14.30 uur.

Technothriller met een knipoog van regisseur Kaufman

'Rising Sun' schittert dankzij Connery en Snipes

DOOR PIET VAN DE MERWE

'Rising Sun' begint met het beeld van een hond met een hand in zijn bek. Dat is een toespeling op Kurosawa's 'Yojimbo'. Maar de hond loopt in een typisch westernstraatje met mannen in poncho's en grote hoeden. Dan moet het een verwijzing zijn naar een spaghettiwestern van Serge Leone, die Kurosawa's films schaamteloos kopieerde. Nee, de extreme close-up van de ogen maakt duidelijk dat hier toch een Japanner van onder de hoed de scène bekijkt.

Het is, zo blijkt, een video. De beelden horen bij een karaoke voor 'Don't Fence Me In'. Een Japanner zingt het bekende Cole Porter lied voor zijn blonde Amerikaanse vriendin, die daarop boos het horeca etablissement verlaat. Als we af moeten gaan op deze beginbeelden, dan heeft regisseur Philip Kaufman de bedoeling gehad om 'Rising Sun' te laten gaan over een botsing van verschillende culturen.
Dat verandert als een paar scènes later de blonde vriendin dood op een vergadertafel blijft liggen na een ruig partijtje wurgsex. Vanaf dat moment wordt 'Rising Sun' een whodunnit. Het gaat namelijk over moord, zo vindt ook special agent Wesley Snipes, die uit bed gebeld wordt om de zaak op te lossen. Tot zijn verrassing moet hij onderweg nog de geschorste commissaris Sean Connery ophalen. De vergadertafel staat in een door Japanners gebouwde en beheerde wolkenkrabber in hartje Los Angeles. Een verdieping lager vindt een receptie plaats van de Japanse firma, die bezig is om een Amerikaanse computerfirma op te kopen.

● *Sean Connery en Wesley Snipes trekken samen op in 'Rising Sun'.*

Ervaring

Commissaris Connery is met zijn jarenlange persoonlijke Japanse ervaring bij uitstek geschikt om special agent Snipes het doolhof van rare Japanse gewoontes door te loodsen.
Onderweg komen ze behalve zwijgzame, bedrijfstrouwe Japanners ook de modernste technologie tegen. En dat is het favoriete onderwerp van Michael Crichton. De schrijver liet in 'Jurassic Park' al zien wat er mis kan gaan met de moderne techniek. In 'Rising Sun' is het niet anders. De moord op de blonde vriendin is door bewakingscamera's op laserdisc opgenomen.

Inspecteur Harvey Keitel, die met graagte racistische moppen mag vertellen, herkent op de laserdisc de moordenaar en wil de zaak daarmee sluiten. Commissaris Connery vertrouwt de zaak nog niet en geeft computer- en videokenner Tia Carrere de opdracht om de laserdisc te onderzoeken. Zij constateert dat er mee geknoeid is en Connery moet met de aanvankelijk tegenstribbelende Snipes verder op zoek naar de echte moordenaar.

Gelukkig

Crichton heeft het oorspronkelijke boek geschreven en heeft ook meegewerkt aan het scenario. Hij heeft zich weer dik laten betalen en heeft zich zoals het een echte schrijver betaamt, beklaagd over datgene wat er met zijn geesteskind is gebeurd. Maar hij mag zijn handen van geluk dichtknijpen dat zulke vaardige mensen als Kaufman, Connery en Snipes zich er over ontfermd hebben.

Crichton is, zoals ook uit 'Jurassic Park' bleek, beter in het beschrijven van technologische hoogstandjes, dan in het geloofwaardig ontwikkelen van personages. Dinosaurussen bewegen in 'Jurassic Park' gelukkig nogal veel, maar om een hele film lang tegen een zilveren schijfje aan te kijken is nogal wat te veel gevraagd. Daarom zitten in 'Rising Sun' wel filmsterren, die hun eigen filmpersoonlijkheid nodig hebben om de typetjes van Crichton overeind te houden. De wisselwerking tussen Connery, de oude Britse rot in 't vak, en Snipes, een van de meest veelbelovende Amerikaanse nieuwelingen, is heel goed en tilt de film over zijn dode punten heen.

Kaufman is, na een minder geslaagd verblijf in Europese kunstkringen met films als 'The Unbearable Lightness Of Being' en 'Henry & June', weer terug bij de Amerikaanse genrefilm uit het begin van zijn carrière zoals 'Invasion Of The Body Snatchers' en 'The Wanderers'. Hij bekijkt het hele verhaal met een knipoog, zoals uit de beginscène mag blijken. Dat Don't Fence Me In betekent voor Kaufman dat hij niet graag een etiket opgeplakt krijgt. Behalve films met enig intellectueel gewicht voor een select publiek, maakt hij ook films met een groot budget voor een groot publiek. Het Japanse bedrijfsleven in Amerika is voor hem in 'Rising Sun' een mooi decor om een technothriller in af te laten spelen.

Te zien in H5 Heerlen en Mabi Maastricht.

video vers

In Video Vers wordt aandacht besteed aan speelfilms die nu of binnenkort op video te huur of te koop zijn.

DOOR RON BROWN

'Freddy's Dead - The Final Nightmare' is alweer aflevering nummer zes van de reeks 'Nightmare on Elm Street' en je zou zeggen dat dit beproefde griezelthema nu wel behoorlijke slijtageverschijnselen moet vertonen. Voor verassingen komt de echte 'Elm Street' fan dan ook niet te staan, maar – misschien vreemd genoeg – is deel zes niet eens de slechtste van de reeks.

Je moet er van houden, dat wel: een aaneenschakeling van 'special effects' met gruwelresultaat waarbij droom, zeg maar nachtmerrie, en werkelijkheid moeilijk uit elkaar te houden zijn. Maar deze zesde film waagt nog een poging om een verhaal vast te houden en duikt in het verleden van de griezel Freddy Krueger (wederom gespeeld door Robert Englund) om de motivatie van zijn wandaden te vinden. Daarbij komt het tot een confrontatie met zijn dochter (gespeeld door Lisa Zane) die pa Freddy uiteindelijk met een bom opblaast en voorgoed uitschakelt (hoewel je dat in Elm Street nooit zeker weet).

De film bevat wat aardige elementen zoals de jonge actrice Lezlie Deane in de rol van een randgroepjongere en incestslachtoffer die met kickboksen haar woede op de wereld afreageert, en een episode waarin een van de slachtoffers verstrikt raakt in een levensgroot computerspelletje.

● *Barbra Streisand*

Merkwaardig is verder de rol van veteraan-acteur Yaphet Kotto als een volstrekt ongeloofwaardige psycholoog die aan droomtherapie doet en een tien seconden durend optreden van Roseanne Barr (van de tv-serie 'Roseanne') als onduidelijke figurant.
Het mag duidelijk zijn dat Freddy in deel zes weer eens is teruggekeerd om iedereen het leven zuur te maken, dat een groepje dappere tieners zich daar tegen verzet en een aantal uitermate nare behandelingen moet ondergaan.

Kortom: de liefhebbers zullen zich met dit onder regie van Rachel Talalay vervaardigde deel zes nog wel amuseren en de anderen zullen hopen dat dit écht de laatste is. (CNR).

DOOR HANS TOONEN

'The Witches of Eastwick' is een duivelse klassieker die eigenlijk helemaal draait om Jack Nicholson. Als Daryl van Horne hoeft hij maar een van zijn wenkbrauwen op te trekken of Cher, Susan Sarandon en Michelle Pfeiffer gaan gretig plat. Als de op aarde, in dit geval in doodsaai Eastwick (New England), teruggekeerde duivel, kan Van Horne elke man spelen die deze drie vrouwen in hun stoutste dromen wensen. Wie tegen hem is, spuwt kersepitten totdat de dood er op volgt. Wie behekst is van Nicholson en de macht van zijn wenkbrauwen kan niet buiten 'The Witches of Eastwick'. (Warner, ƒ 39,95).

'The Cemetery Club' boort een nieuw gat in de filmmarkt aan: de senioren. Net als 'Used People' mikt deze komedie op de steeds ouder wordende, maar fit blijvende generatie. Hollywood speelt daar handig op in door sterren te kiezen waarmee deze generatie is vergroeid. In 'The Cemetery Club' schitteren 'oudjes' zoals Olympia Dukakis, Diane Ladd en Ellen Burstyn. Na de dood van hun echtgenoten proberen zij hun tweede leven kleur te geven. De een blijft te lang naar het graf van haar man lopen, de ander acht het jachtseizoen op een krasse knar (Danny Aiello) voor geopend, terwijl de derde best even zonder bedgenoot verder wil. Kortom, een thema dat de senioren onder ons op het nog lang niet bejaarde lijf geschreven is. (Touchstone/Buena Vista Pictures).

'Her Alibi' komt nog eens aan dat Tom Selleck altijd zichzelf speelt: een aardige boom van een kerel met altijd een mooie vrouw in zijn schaduw. In 'Her Alibi' is dat Paulina Porizkova die een Roemeense messenwerpster speelt, verdacht van moord. Nadat hij haar een alibi heeft bezorgd, komt ze bij thrillerschrijver Phil (Tom Selleck) inwonen. Vanaf dat moment heeft Phil geen moeite een nieuwe bestseller te schrijven, waarin hij de werkelijkheid naar zijn dappere hand zet. Dat de Roemeense uiteindelijk ook echt voor Phil valt, is vanzelfsprekend bij een tegenspeler als Tom Selleck. (Warner, ƒ 39,95).

'Nuts' melkt weliswaar intermenselijke drama's zoals incest en prostitutie clichématig uit, maar de acteurs zijn verre van een cliché. Richard Dreyfuss is op dreef in deze thriller waarin hij als advocaat Aaron Levinsky de verdediging op zich neemt van Claudia Draper (Barbra Streisand). Claudia is een dure hoer, verdacht van moord op een van haar sjieke klanten. Tijdens het proces waarin bepaald wordt of Streisand ontoerekeningsvatbaar (gek ofwel 'nuts') was, komt aan het licht dat Claudia's stiefvader (Karl Malden) vroeger regelmatig een biljet van twintig dollar onder de deur van de badkamer schoof om haar te mogen 'wassen'.(Warner, ƒ 39,95).

'Daens' in Kerkrade

De bejubelde film 'Daens' Stijn Coninx wordt woens avond 17 november om ach vertoond in het Wijngracht ter in Kerkrade. Dit sociaal ma, gebaseerd op het geli mige boek van Louis Paul B draait om de priester A Daens (Jan Decleir) die zich erbarmelijke lot van de texti beiders in het Vlaamse A aantrekt. In België behoort film tot een van de grootste coopsuccessen.

Britse actrice speelt nieuwe Scarlett O'Har

Vijfenvijftig jaar nadat Vivien Leigh in 'Gone with the wind' Scarlett O'Hara speelde, is een andere Britse actrice, Joanne Whalley-Kilmer, gekozen om de beroemde rol in de nieuwe televisie-serie te vertolken. De kittige, donkerharige actrice werd gekozen na een twee miljoen gulden kostende speurtocht om de perfecte Scarlett te vinden voor de duurste televisie miniserie die ooit is gemaakt, verklaarde producent Robert Halmi. De serie 'Scarlett' wordt een vervolg op het door Margaret Mitchell geschreven epos 'Gone with the wind'. Het romantische boek en de film met Vivien Leigh en Clark Gable als Rhett Butler hebben decennia lang de harten van miljoenen bewonderaars sneller doen kloppen. Vivien Leighs vertolking werd bekroond met een Oscar.
Het draaien van de film, die is gebaseerd op het vervolgboek van Alexandra Ripley, begint op 6 januari. Er wordt gefilmd op 53 plaatsen in de VS, Groot-Brittannië en Ierland. De acht uur durende, 80 miljoen gulden kostende serie wordt in november 1994 in talloze landen op de wereld uitgezonden.

● *Joanna Whalley-Kilm*

Zoeken

Nooit was er zoveel belangstelling voor een rol in een televisieserie als voor Scarlett. 20.000 vrouwen uit 17 landen deden auditie om opvolgster te worden van Vivien Leigh. De uiteindelijk uitverkoren Joanne Whalley-Kilmer is een ervaren actrice maar nog niet internationaal bekend. Daardoor kan zij Scarlett nog een eigen, frisse benadering geven. De actrice is zeer vereerd: „Ik heb altijd een passie gehad voor Scarlett O'Hara, maar had nooit durven dromen haar eens te mogen spelen. Ik ben zeer opgetogen," zei Whalley-Kilmer.
De Scarlett die zij zal neerzetten is, verklaarde de actrice, 'ongelooflijk krachtig en onafhankelijk en vrouwelijk', en dat allemaal tegelijk. Het zuidelijke Amerikaanse a heeft zij zich al aangeleerd, m wilde geen voorproefje geven. De nieuwe film speelt in de ja de Amerikaanse burger Scarlett spant zich in om h liefde landhuis Tara weer op t wen, haar reputatie van ve nest te verbeteren en uitera liefde van haar leven, Rhett B terug te winnen.

Wie in Clark Gable's voetst treedt is nog niet beslist. noemde het bericht in het va Variety dat Timothy Dalton van Butler op zich neemt, speculatie'. Van de rest van d is verder alleen Sir John G bekend, die Scarletts groot speelt.
Whalley-Kilmer is het best b van de film 'Scandal' uit 198 de Profumo-affaire waari Christine Keeler speelde. Deze call girl bracht in de jaren ze Britse regering aan het wan door haar relatie met ministe Defensie Profumo. Daarna d zij nog vier grote films waar 'Trial by jury' en 'The rapture'.

puzzel van de da

P&P E2111

7	30	57	17	64	5	42	45	9	68	54	73	15	29	8

Welk winwoord komt er in het balkje?

HORIZONTAAL: 1 gebulk; 4 muts; 7 zacht; 10 mondwater; 11 oliestaatje; 12 stap; 14 ooievaar; 17 deel van een schip; 19 boom; 20 Eng. titel; 21 Israël; 23 scheepstouw; 24 de onbekende; 25 plat gebak; 28 namiddag; 29 kleur; 31 weigering; 32 klap; 35 vr. Indonesië; 37 schoeisel; 40 kwab; 41 ten bedrage van; 42 titel; 43 hoge berg; 44 effen; 47 deelteken; 49 lol; 50 bloeiwijze; 52 dwaze; 54 neon; 55 pingelen; 58 hetzelfde; 60 grondsoort; 62 lof; 63 kloosterlinge; 64 oplosmiddel; 65 lekkernij; 67 oefenstuk; 69 soort palm; 70 loven; 71 alleen; 72 wreed heerser; 73 provinciebewoner; 74 oosterse titel.

VERTIKAAL: 1 afpassen; 2 schilderslinnen; 3 pl. op de Veluwe; 4 pol; 5 vr. munt; 6 romp; 7 bijt; 8 uniek; 9 tapijt; 13 sieraad; 15 godin; 16 vrucht; 18 op een keer; 20 orchis; 22 herstellen; 25 mand; 26 noot; 27 wagen; 30 ooievaar; 33 vorst; 34 zangstem; 36 berg op Kreta; 38 houding; 39 grootvader; 45 verl. noot; 46 rijgveter; 47 verschijnsel; 48 kerel; 49 vrucht; 51 uitroep; 53 Ierland; 54 uitnodigen; 56 roofvogel; 57 oxidatie; 59 vr. munt; 61 stuur; 64 muziekinstrument; 66 voor; 68 dagdeel; 69 drank.

oplossing gisteren

OPLOSSING E 1054
HORIZONTAAL: 1 vitrage; 6 kritiek; 12 vele; 14 roet; 15 R.K.; 17 E.K.; 18 dart; 29 NS; 21 in; 22 kaap; 24 Laren; 26 tred; 28 Ens; 29 wol; 30 vol; 32 Ate; 33 es; 34 pake; 35 uren; 37 Sr.; 38 godin; 39 essay; 41 spil; 42 dato; 43 Niger; 47 ponem; 50 id.; 52 solo; 53 raar; 54 kt.; 55 pré; 57 mik; 58 Est; 59 fez; 60 land; 62 mêlee; 64 mare; 65 of; 66 om; 68 nuk; 69 Ra; 70 s.g.; 71 loep; 73 hark; 75 Amerika; 76 spikkel.

VERTIKAAL: 1 verkeersdiplom T.V.; 3 reep; 4 alk; 5 ge; 7 R.R.; 9 test; 10 it.; 11 kinderpostzeg bar; 16 kans; 18 dalen; 19 revue iets; 23 as; 24 Loki; 25 nors; 27 wad; 31 les; 34 polis; 36 nader gin; 40 yam; 44 gom; 45 Elim roken; 47 preek; 48 oase; 49 na draf; 54 kers; 56 en; 59 fa; 61 63 lus; 64 mark; 67 mei; 69 RA le; 72 P.K.; 73 h.p.; 74 k.k.

Winwoord: GEHEUGENVERL

UITGEVERSMAATSCHAPPIJ
Limburgs Dagblad B.V.

Directie
mr. F.A.M. van Hellemondt
E.J. Verver
Hoofdkantoor:
In de Cramer 37, 6411 RS Heerlen
Telefoon:
Abonnementen 045-739881
Advertenties 045-739886
Algemeen 045-739911
Familie-advertenties 045-719966
Fax:
Advertenties 045-739294
Algemeen 045-739364
Redactie 045-739284
Banken:
ABN-AMRO Heerlen 57 75 35 935
Postbank 10 35 100
Rayonkantoren:
Brunssum 045-258383
Geleen 046-749999
Heerlen-Centrum 045-717719
Kerkrade 045-452932
Maastricht 043-254477
Roermond 04750-18484
Sittard 046-515677
Abonnementsprijzen:
Bij vooruitbetaling te voldoen.
Bij automatische betaling:
per maand ƒ 28,40
per kwartaal ƒ 85,20
Per acceptgiro:
per maand ƒ 28,85
per kwartaal ƒ 86,45
losse nummers ƒ 1,05
Zat. 30

de pottenproever

(C) Standaard Uitgeverij Antwerpen

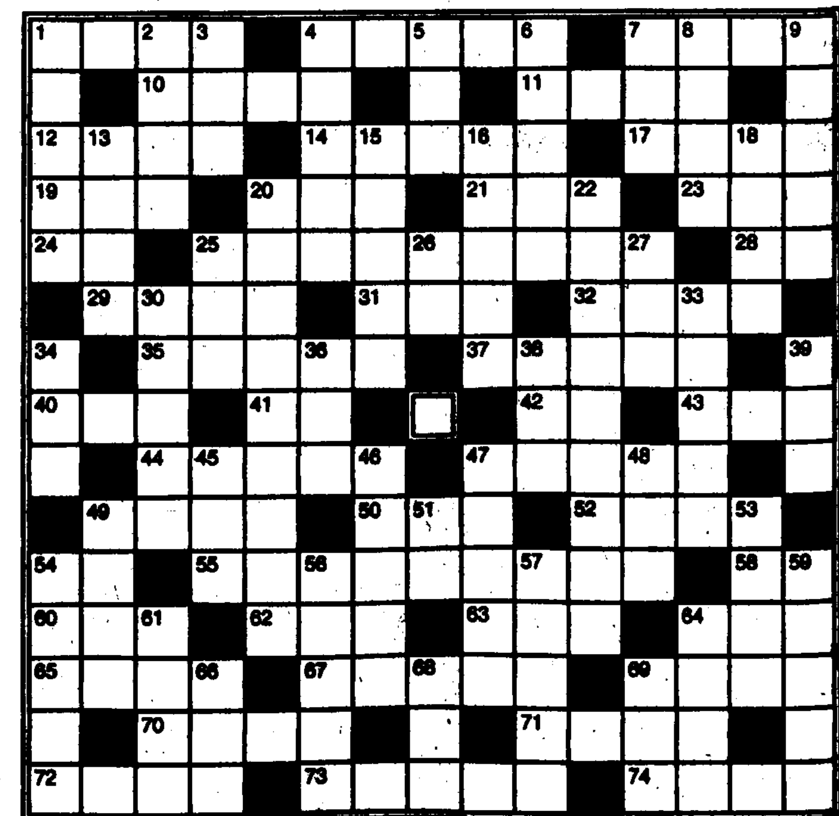
recept

Mosselen met citroenmayonaise

DOOR HUUB MEIJER

Benodigdheden voor 4 personen: 1 kg mosselen, 1½ dl witte wijn, peper, 1 dl mayonaise, citroensap, 3 el geklopte slagroom, 2 el gehakte peterselie.

Was de mosselen onder koud stromend water zorgvuldig en verwijder de beschadigde exemplaren.
Kook de mosselen met de wijn en flink wat versgemalen peper op hoog vuur gaar, zodat de mosselen open gaan staan. Tijdens het koken de mosselen in de pan enkele malen omschudden.
Daarna de mosselen met een schuimspaan uit de pan nemen, een schelphelft verwijderen en de mosselen laten afkoelen.
Het mosselkookvocht inkoken, tot er nog ongeveer een deciliter vocht over is en dit door een fijne zeef gieten en eveneens af laten koelen.
De mayonaise met het mosselvocht, een el citroensap, zout en peper, losroeren en de geklopte room hierdoor scheppen. De mosselen over vier borden verdelen, de saus erover scheppen en met gehakte peterselie bestrooien.
Serveer hierbij Limburgs roggebrood.

Paus ontwricht schouder

Van onze redactie buitenland

ROME – Paus Johannes Paulus II is gisteren in het ziekenhuis van het Vaticaan, Gemelli, opgenomen na een val waarbij hij zijn rechterschouder ontwrichtte. De artsen hebben onder narcose de schouder op de juiste plaats teruggebracht.

De paus zal vandaag weer het ziekenhuis verlaten. De komende vier weken zal hij de rechterarm in een mitella moeten dragen. De medici en de woordvoerder van het Vaticaan benadrukten dat de gezondheidstoestand van de paus geen zorgen baart.

Het incident vond gisteren rond het middaguur plaats in het Vaticaan tijdens een audiëntie voor vertegenwoordigers van de FAO, de voedsel- en landbouworganisatie van de Verenigde Naties.

De paus bleef met de voet haken achter een kleed en viel vervolgens.

Hoewel hij uit zichzelf weer opstond en de audiëntie gewoon doorgang vond, was de aanhoudende pijn aanleiding om de paus naar het ziekenhuis te brengen. Na het maken van röntgenfoto's werd duidelijk dat de schouder was ontwricht.

Belangrijke vakken basisonderwijs ver onder de maat

Ritzen wil meer aandacht voor rekenen en schrijven

Van onze Haagse redactie

DEN HAAG – Minister Ritzen van Onderwijs vindt dat er op de basisschool meer aandacht moet worden besteed aan rekenen, lezen en schrijven. „De hoofdaandacht moet gaan naar deze drie basisvakken. Dat betekent dat andere vakken die ook belangrijk zijn, wat minder aandacht kunnen krijgen," aldus de bewindsman in een reactie op het rapport Ruimte voor Kwaliteit van de Evaluatiecommissie Basisonderwijs. Daaruit blijkt dat de kwaliteit van het basisonderwijs op belangrijke punten veel te wensen overlaat.

De situatie is volgens de onderzoekscommissie zorgwekkend geworden, omdat er van de scholen – leerlingen, onderwijzers en schooldirecteuren – te veel wordt gevraagd. Ritzen wil dan ook dat de leerkrachten en schooldirecteuren minder zwaar worden belast. „Al die speciale dingen, zoals lesbrieven e.d. die van de ministeries komen, daar moet echt een halt aan worden toegeroepen," aldus Ritzen. Vooral in rekenen, schrijven en spreken van het Nederlands en 'begrijpend lezen' blinken de basisschool-leerlingen bepaald niet uit. Luisteren en spellen gaat de kinderen wel goed af. Opvallend is dat halverwege de basisschool de prestaties van de leerlingen op alle gebieden redelijk zijn, maar aan het eind zijn ze duidelijk onder de maat. De kennis van allochtone leerlingen van het Nederlands is ronduit slecht.

De leerlingen van basisscholen scoren gemiddeld 'matig', zo blijkt uit het landelijke onderzoek. Luistervaardigheid en technisch lezen worden gemiddeld 'goed' gedaan, ontleden 'matig', spelling 'goed' en het begrijpend lezen 'matig'. Maar in opstellen schrijven zijn de leerlingen slecht en in spreken zelfs zeer slecht.

Bij rekenen blijken de kinderen vooral slecht te scoren op de wat ingewikkelder onderdelen als breuken, procenten en verhoudingen. De leerlingen beheersen geschiedenis en maatschappelijke verhoudingen 'matig' en aardrijkskunde en biologie 'onvoldoende'.

Oorzaak

De oorzaak van de zorgelijke situatie ligt volgens de Evaluatiecommissie Basisonderwijs vooral in de zware belasting van de scholen. Het onderwijsprogramma van de basisschool, zoals dat in 1985 werd ingevoerd, telt meer vakken dat dat van de vroegere lagere school. Daarnaast krijgen de leerlingen vaker lessen over problemen als milieu, drugs, incest, oorlog en aids. En dat terwijl het aantal lesuren sinds 1985 juist kleiner is geworden.

Verdachte afgevoerd

● *Een Hongaar die ervan wordt verdacht woensdagnacht in een nachttrein twee Duitse douaniers te hebben doodgeschoten wordt afgevoerd. Bij de schietpartij in de trein was de man in het been getroffen, maar hij wist toch te ontkomen. Een paar uur later werd hij in een grensstadje aangehouden. De schietpartij deed zich voor in de nachttrein tussen Wenen en Dortmund. Twee Duitse douaniers, 20 en 32 jaar oud, hadden het vermoeden dat de twee Hongaarse treinreizigers bij een diefstal betrokken waren. Toen zij de twee in een aparte coupe wilden fouilleren, trok één van de Hongaren een revolver en begon te schieten. Hij doodde de twee Duitsers en wist te ontsnappen. Zijn landgenoot werd gewond in een ziekenhuis opgenomen. In de koffer van de twee Hongaren werden een grote hoeveelheid springstof en een handgranaat gevonden. Wat de twee daarmee van plan waren, is nog niet duidelijk.* Foto: AP

Vrees voor massale overstap naar auto

Kamer dwingt Maij tot beter openbaar vervoer

Van onze parlementaire redactie

DEN HAAG – Minister Maij-Weggen (Verkeer en Waterstaat) moet van de Tweede Kamer alles op alles zetten om de kwaliteit en het gebruik van het openbaar vervoer te verbeteren. De Kamer vreest anders dat mensen massaal overstappen naar de auto.

Dat bleek gisteren tijdens het debat over de begroting van Verkeer en Waterstaat dat voornamelijk in het teken stond van de volgens de Kamer slechte toestand in het openbaar vervoer. Coalitiegenoot PvdA trok daarbij niets in van de al eerder geuite kritiek op Maij dat zij het stads- en streekvervoer de komende jaren 'onverantwoorde' bezuinigingen oplegt. „Als we niet oppassen, gaat straks in het openbaar vervoer het licht uit," aldus PvdA-woordvoerder Van Gijzel.

Ook de overvolle treinen en de aangekondigde forse tariefsverhogingen bij de NS, is de PvdA – daarin gesteund door alle partijen behalve Maij's eigen CDA – eeń doorn in het oog. De bewindsvrouw vindt de kritiek echter onterecht, omdat zij in het openbaar vervoer juist fors aan het investeren is in nieuwe wegen, spoorlijnen en nieuw materieel. Gelijktijdig moeten de rijkssubsidies naar beneden. Dat kost pijn, „maar het zieke openbaar vervoer ligt op de operatietafel en zal daarna een beter gezicht krijgen," aldus Maij.

Groei

De moeilijkheden bij de NS zijn vooral een gevolg van de reorganisatie en de enorme groei van reizigers in de afgelopen tijd. Na 1996 is de toestand bij de NS volgens de minister weer normaal. Tot die tijd accepteert de minister dat treinreizigers weer teruggaan naar de auto. Volgens Van Gijzel blijkt daaruit dat het beleid 'gefaald' heeft. De PvdA'er kreeg de Kamer achter zich door de minister te vragen met extra maatregelen te komen om het gebruik van het openbaar vervoer opnieuw te stimuleren.

Ook verwijt het kamerlid Maij dat zij zich achter 'de brede rug van de minister van Financiën' verschuilt bij het verdedigen van de noodzaak om te bezuinigen op het stads- en streekvervoer.

Zie ook pagina 18
● **Maij-Weggen krijgt geen eretitel mee**

Acties op komst in kinderopvang

RIJSWIJK – De 700 kinderopvangcentra in Nederland gaan de komende tijd actie voeren voor meer geld. Ze gaan briefkaarten en handtekeningen verzamelen, de politiek met brieven bestoken en manifestaties houden.

De kinderopvang krijgt per 1 januari volgend jaar met een korting van 1,6 procent te maken. Dat gaat jaarlijks omhoog tot 5,6 procent in 1998. In dat jaar wordt er nog eens 10 procent gekort, omdat de kinderopvang dan naar de gemeenten wordt gedecentraliseerd.

punt uit

● Wao'er

Staatssecretaris Wallage (Sociale Zaken) wil een aparte loonkostensubsidie om gedeeltelijk arbeidsongeschikten aan het werk te helpen. Hij komt hiermee tegemoet aan de wens van de CDA en PvdA. Arbeidsdeskundigen noemen het voorstel van Wallage echter 'de meest bureaucratische oplossing'.

● Bemoeizucht

Minister Hirsch Ballin van Justitie vindt dat de Europese Commissie teveel beleidsonderwerpen naar zich toetrekt. In Brussel bestaat volgens hem de neiging zich als Europese bestuurslaag te laten gelden. Elke nieuwe regel of beleidsdaad wordt dan, zonder dat er kritisch naar wordt gekeken, gevierd als een overwinning voor de Europese zaak. Volgens de bewindsman zou men zich telkens weer moeten afvragen of nieuwe regels wel helpen en nodig zijn.

● Europol

Jürgen Storbeck, de plaatsvervangend-directeur van het Duitse Bundeskriminalamt, wordt voorgedragen als topman voor Europol. De benoeming door Brussel zal naar verwachting voor het eind van dit jaar plaats hebben.

● Geboorte

Een 33-jarige man die in het huis van bewaring in Breda in voorarrest zit op verdenking van drugshandel, mag toch bij de geboorte van zijn eerste kind aanwezig zijn. De rechtbank in Breda heeft dat bepaald. Eerder had de rechtbank geweigerd, omdat de man als zeer vluchtgevaarlijkheid bekendstaat.

● Bekentenis

Een 23-jarige vrouw uit Emmen heeft bij de politie bekend dat zij de afgelopen zomer haar zes weken oude baby om het leven heeft gebracht. Volgens de politie heeft de vrouw in ernstige psychische nood gehandeld. Het kind overleed op 24 juli van dit jaar in het ziekenhuis van Emmen. Omdat geen natuurlijke doodsoorzaak kon worden vastgesteld is sectie verricht.

● Verschil

De twee Britse 11-jarige jongens, verdacht van moord op de peuter James Bulger, kenden ten tijde van het misdrijf het verschil tussen goed en kwaad. Dit hebben psychologen en leerkrachten donderdag verklaard tijdens het proces in Preston. Volgens hun onderwijzer was er in de klas uitgebreid gesproken over wreedheden tegenover dieren en mensen. De twee jongens hadden moeten weten dat het verwerpelijk is een peuter te ontvoeren en bakstenen naar zijn hoofd te gooien, aldus de leerkracht. Psychologen die de jongens hebben onderzocht, vertelden dat beiden aan posttraumatische stress lijden. Kind A heeft last van angsten, eet en slaapt slecht. Hij is voortdurend bezig met de gebeurtenissen. Kind B barst steeds in tranen uit als er wordt gesproken over de omstandigheden waaronder de 2-jarige James stierf.

● Dreigbrief

Allochtonen in de Alblasserwaard en Dordrecht hebben de afgelopen dagen dreigbrieven in de bus gekregen. Alle brieven zijn afkomstig van de groepering die zich 'White Power' noemt. Aanvankelijk was het vermoeden dat de brieven alleen naar inwoners van Turkse afkomst waren verstuurd, maar gisteren bleek dat ook mensen met een van oorsprong andere nationaliteit een dergelijke brief hebben gekregen.

In ruil voor steun verhoging accijns

CDA eist doorgaan van bezuinigingen bijstand

DEN HAAG – Het CDA eist dat het kabinet precies aangeeft hoe het staat met de aangekondigde bezuinigingen in de bijstand. Komt die informatie niet, dan zal de grootste regeringspartij niet instemmen met het verhogen van de benzine- en dieselaccijns waardoor de burger jaarlijks 850 miljoen gulden lastenverhoging krijgt.
Dit blijkt uit de schriftelijke reactie van het CDA op het Belastingplan 1994. Enkele maanden geleden sloot staatssecretaris Wallage (Sociale Zaken) een akkoord met de gemeenten over een nieuwe opzet van de bijstand. Dat moet leiden tot bezuinigingen van 380 miljoen gulden. Het akkoord staat echter op losse schroeven door adviezen van de commissies Van der Zwan en Doelman-Pel.
Behalve informatie over de bijstand wil het CDA ook meer zekerheid over andere bezuinigingen. Die worden niet nader genoemd. Daarnaast moet het absoluut zeker zijn dat de accijnzen in Duitsland ook stijgen wil het CDA er ook voor ons land mee instemmen. Eenzelfde houding neemt de PvdA aan.
Zowel het CDA als de PvdA kan instemmen met het Belastingplan. Zo zijn beide partijen akkoord met de nieuwe opzet van het arbeidskostenforfait (de belastingaftrek wegens arbeidskosten). Beide fracties eisen opnieuw volledige compensatie voor de hogere dieselaccijns bij het vrachtverkeer. Het kabinet heeft dat onlangs, onder voorwaarde van voldoende loonmatiging in de cao, ook toegezegd.
De PvdA aarzelt over steun aan het besluit om de belastingtoeslag voor eigenaar-bewoners van huizen (het huurwaardeforfait) op 1 januari 1994 niet te verhogen. In ruil daarvoor eist de PvdA nu zekerheid dat de huurverhoging in 1994 lager wordt dan de aangekondigde 5,5 procent. De VVD wijst alle belastingplannen van het kabinet af.

Directeur COA vindt tenten niet nodig

Overdreven paniek rond opvang van asielzoekers

Van onze redactie binnenland

DEN HAAG – Het tentenkamp voor vijfhonderd asielzoekers dat begin deze maand als noodmaatregel werd opgericht op de vliegbasis Gilze-Rijen, is nog geen ogenblik in gebruik geweest. Voor de komende dagen hoeven de tenten ook niet in gebruik genomen te worden, verwacht woordvoerder W. de Lange van de Centrale Opvang Asielzoekers (COA). „Er is voldoende nieuwe opvangruimte beschikbaar in plaats van de tenten."

De paniek van de afgelopen weken bij de zoektocht naar geschikte opvangadressen voor asielzoekers, noemt De Lange dan ook 'overdreven'. „Als er al sprake was van paniek, was dat zeker vorige week niet echt nodig."
Volgens De Lange is het aantal adressen voor centrale opvang van vluchtelingen alleen al de afgelopen driekwart jaar pijlsnel gestegen van dertig op 1 januari tot 102 op 5 november. Er is daarin plaats voor 22.118 asielzoekers. Met de start van de centrale opvang in 1987 beschikte de COA over slechts drie tot vier centra. „De komende paar maanden nemen we nog meer gebouwen in gebruik."
Sinds begin oktober opende de COA de deuren van vijf grote centra. In Arnhem (300 plaatsen), Geleen (120), Gilze-Rijen (400, exclusief de 600 noodopvangplaatsen), en in Nijmegen en Hellevoetsluis, waar de vluchtelingen op hotelschepen terecht kunnen (316 respectievelijk 350 plaatsen). Op zeer korte termijn komen nog centra in Wassenaar (500), Leidschendam (500) en Leiden (250) beschikbaar. Daarnaast is voor kleinere aantallen bewoners opvang geregeld in hotels en pensions.

De Lange is ingenomen met een stap van de vereniging Humanitas. Die droeg de zevenduizend leden op, tot eind volgende week geschikte opvangadressen te melden. Woordvoerder E. Stibbe: „Wij willen aan het ministerie van WVC laten zien dat Nederland nog lang niet vol is, dat er op creatieve wijze nog best gaatjes te vinden zijn."

Extreme veiligheidsmaatregelen rond Nederlands bezoek Rushdie

'Het is heel moeilijk zo te leven'

DOOR FRANCOISE LEDEBOER

AMSTERDAM – Het Amsterdamse Theater De Balie zag zwart van de politiemensen. Pas na gedegen controles van hun perskaarten werden de talloze journalisten per bus naar een voor hen onbekende bestemming gevoerd, waar Salman Rushdie, voor een kort bezoek in Nederland, een persconferentie zou geven. Bijna vijf jaar na zijn doodvonnis door het Iraanse bewind in februari 1989 moet een openbaar optreden van de Britse schrijver nog steeds met extreme veiligheidsmaatregelen worden omgeven. „Op deze manier campagne voeren kan ik niet veel langer volhouden. Het is heel moeilijk zo te leven," bekende Rushie in het zwaar bewaakte Etablissement van de Koninklijke Marine in Amsterdam.

● *Salmon Rusdie ontmoette tijdens zijn bezoek aan Nederland ook VVD-leider Bolkestein.* Foto: ANP

In het pleidooi van de opgejaagde schrijver van 'De Duivelsverzen' klonk echter geen zweem van moedeloosheid door. Hij oogde wat gelaten onder het voorafgaande filmen flitswerk van de vele cameramensen en fotografen, maar stak daarna een bevlogen betoog af waarin hij krachtige uitspraken niet schuwde.

Rushdie eindigde gisteren in Amsterdam een vierdaags bezoek aan ons land dat maandenlang in het grootste geheim was voorbereid.
De schrijver toonde zich zeer dankbaar voor de grote betrokkenheid van zijn Nederlandse gesprekspartners met zijn 'vijf jaar oude probleem'. Hij voerde woensdag langdurig overleg met de ministers D' Ancona en Kooijmans, de voorzitters van de Eerste en Tweede Kamer, de Kamercommissies van welzijn en cultuur en buitenlandse zaken en leden van de Raad voor de Kunst. 's Avonds sprak hij in de ambtswoning van burgemeester Van Thijn tijdens een bijeenkomst van schrijvers en intellectuelen gewijd aan Amsterdamse hulp voor Sarajevo.

Rushie toonde zich verguld door de verzekering van minister Kooijmans van buitenlandse zaken dat de Nederlandse regering net als de afgelopen jaren zal doorgaan met druk uitoefenen op het Iraanse bewind: „Dergelijke protesten van individuele landen zijn nog steeds zeer belangrijk."
Hij drong echter vooral aan op een gigantische nieuwe inspanning van de Europese Gemeenschap op politiek, financieel-economisch en cultureel terrein: „Het Iraanse bewind is zeer gevoelig voor isolatie. Het heeft bij voorbeeld een buitenlandse schuld van tientallen miljarden dollars."
Ook hoopte de ondergedoken schrijver op inschakeling van het Internationale Hof van Justitie in Den Haag: „Dit terrorisme op afstand moet als crimineel worden veroordeeld. De terroristen zitten rustig thuis en beloven de moordenaars intussen een grote som geld en een plaatsje in de hemel. Als dat niet wordt veroordeeld zal dit kwaad zich steeds meer verspreiden."

Schrijver, essayist en columnist Stephan Sanders kondigde donderdag de oprichting van de Nederlandse afdeling van het „Committee for the Defence of Rushdie and his Publishers" aan. Sanders hoopt dat ook vertegenwoordigers uit het bedrijfsleven daarin zitting willen nemen: „Economische druk is nu heel belangrijk." Hij heeft al toezeggingen van burgemeester Van Thijn, VVD-leider Frits Bolkestein en Adriaan van Dis.

Limburgs Dagblad
piccolo's

In de Cramer 37, Heerlen
Postbus 3100, 6401 DP Heerlen
Postbank: 1035100
Bank: ABN-AMRO 57.75.35.936
Fax: 045-739204 of 739384

Piccolo's
Over 1 kolom, in kleine letters met één woord in hoofdletters. Minimumhoogte: 10 millimeter. Prijs per millimeter hoogte: ƒ 1,35.
Afwijkende tarieven voor rubrieken Proficiat en Vermist/Gevonden ƒ 1,20 per mm, Onroerend Goed en Bedrijven Transakties ƒ 1,85.

Reuzepiccolo's
Over 1 of 2 kolommen, in 4 mogelijke lettergrootten met minimaal één woord in grotere letter (14-punts). Minimumhoogte: 10 millimeter. Foto's, logo's en illustraties zijn mogelijk. Prijs per millimeter hoogte per kolom: ƒ 1,85.
Advertenties onder nummer: ƒ 7,50.
Bewijsnummers op aanvraag: ƒ 4,75.
Prijzen zijn exclusief 17,5% BTW. Betaling contant of met de acceptgirokaart die u wordt toegezonden.
Enkele rubrieken UITSLUITEND à contant en met legitimatie.

Telefonisch opgeven
045-719966
Maandag t/m vrijdag 8.30-17.00 uur. Opgave - in de regel - tot 12.00 uur daags voor plaatsing.
Schriftelijk opgeven
Opgave via de 1e post daags voor plaatsing.
Persoonlijk opgeven
Via de balie van onze kantoren maandag t/m vrijdag 8.30-17.00 uur. Voor plaatsing op zaterdag en maandag geldt vrijdag 11.00 uur.

Wij kunnen geen enkele aansprakelijkheid aanvaarden voor schade van welke aard dan ook, ontstaan door niet, niet tijdig of onjuist plaatsen van advertenties.

Het Limburgs Dagblad wordt dagelijks gelezen door bijna 280.000 personen van 13 jaar en ouder.
(Bron: Cebuco Summo Scanner)

Personeel aanbod

Schilder
kan nog binnen-, schilder- en behangwerk aannemen, met winterschilderskorting. Vraag ook prijs buitenwerk voor 1994. Vrijblijvende prijsopgave ☎ 045-320550.

Beurzen/Markten

Zaterdag 13 november grote SPEELGOEDMARKT van 10.00 tot 17.00 uur. Mereistr. 5, Hoensbroek.

Op 14 November grote ROMMELMARKT in 't Plenkhoes, Bachstr. 2, Geleen. Aanv. 11.00-17.00 uur.

Personeel gevraagd

Bunij Bouwbedrijf BV vraagt met spoed colonne
Metselaars & timmerlieden
voor Duitsland.
Melden bij Dhr. Bindels. Telefoon 045-217358.

De Peppermill
zoekt voor de weekenden garderobe-medewerkers
Na telefonische afspraak, voorstellen vrijdag na 20.00 u.
Telefoon: 045-415794.

Bloementuin Beek
vraagt met spoed
bloembindster / verkoopster
(part-time). Voor info. tel. 043-640365 na 19.00 uur.

Sportinstrukteur/trice
gevraagd omgeving Maastricht. Volledige CIOS of gelijkwaardige opleiding i.v.m. het geven van aerobiclessen en fitnesstrainingen. Br. met foto en c.v. onder nr. B-04833, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Landelijke ochtendkrant zoekt voor Born een nette BEZORGER, aantrekkelijke bijverdienste. Inl. 045-274548 tussen 18.-19. u.

Wolf Europabouw vraagt voor langdurige projecten in Duitsland erv. BETONTIMMERLIEDEN. ☎ 04499-4899. Na 13.00 u. 04499-4479.

Friture Zeswegen vraagt MEDEWERKSTER met erv. Tel. 045-726764 na 14.00u.

Friture Angelo vraagt: COUNTERBEDIENDE, full- en part-time. ☎ 045-353735.

Gevraagd: part-time medewerkers/STUDENTEN voor controlewerkzaamheden. ☎ 010-4367664.

Gevr. iemand met HORECAPAPIEREN en handelskennis. Tel. 045-325922.

Bouwbedrijf in Brunssum vraagt TIMMERLIEDEN voor Duitsland. ☎ 045-272719.

Schoonh.salon zoekt SCHOLIERE voor 1 middag/avond p. wk. 045-352044.

Meisje gevraagd tot 23 jaar voor BUFFETWERKZAAMHEDEN in café/biljartcentrum, part-time of full-time. Br.o.nr. B-04828, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Pizzeria te Kerkrade vraagt CHAUFFEURS voor bezorgservice. ☎ 045-452817.

Gevraagd PERSONEN die part-time of full-time zelfstandig hun eigen inkomen willen bepalen, middels verkoop uniek product. ☎ 08355-1045 van 18.00-21.00 uur.

Gevraagd PERSOON voor diverse werkzaamheden, ƒ 7,- per uur. ☎ 045-228527.

Geka Bouw GmbH vraagt met spoed valkbekwame METSELAARS voor Duitsland. Tel. 046-755732.

Te huur gevraagd

Te huur gevr. omg. Zuid-Limburg WONING met garage en tuin, voor werkend echtpaar zonder kinderen. Huurprijs max. ƒ 1.500,-. ☎ 046-529731, na 18.00 uur.

Te huur gevr. in Zuid-Limburg pand voor PRIVÉHUIS liefst vrijstaand. Br.o.nr. B-04788, L.D., Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Te huur gevr. opbergr. of GARAGEBOX omg. Brunssum. Tel. 045-256215.

Te h. gevr. BEDRIJFSRUIMTE, min. 80 m2., plm. 3 mtr. hoog of groter, omg. Geleen/Sittard. Telef. 046-482602 ma.-vrij. 9.-17. uur.

Te huur gevraagd GARAGE of loods, omgeving Brunssum. Telefoon 045-273032.

Onroerend goed te huur aangeboden

Te huur per 1-2-'94,
Centrum Hoensbroek
voor nette alleenst., app. boven visspec.zaak. Ind.: verd. 1: kantoor, wasr., balkon. verd. 2: woonk. met keuken 5x6 m, hal, slaapk., badk., prov.kast. Huur ƒ 825,- p.mnd. incl. gas, water, serv.kosten. 045-227311, na 18.00 uur 224596.

Te huur WOONHUIS met tuin, garage, c.v.- gel. te gem. Schinnen, Rijksweg Sittard-Heerlen, ƒ 1.000,-, per mnd. excl. g-w-e. Br.o.nr. B-04823, Limburgs Dagblad, Pb. 2610, 6401 DC Heerlen.

HEERLEN: te huur gevraagd winkelruimte ca. 100 m2. A-locatie voor jan. en febr. 1994. ☎ 046-517354.

Studentenkamer te huur te HEERLEN, 5 min. van station. ☎ 045-725260.

Een PICCOLO in het Limburgs Dagblad helpt u op weg naar snel succes. Bel: 045-719966.

KAMER te Valkenburg, m. gezell. huis. verk., v. oudere heer/dame. 04406-12875.

KAMERS te huur omgeving Geleen, v.a. ƒ 400,-. Telef. 04492-5199.

Mooie gemeubileerde KAMERS te huur. Hoftskuilenstr. 1, Eygelshoven.

SINTERKLAASPAARD te huur met Sint kostuum en begeleiding. Inl. tijdens winkeltijden 043-211906.

Onr. goed te koop aangeb./gevr.

Snel en goed Uw huis verkopen?
Joe Storms O.G. Past. Vonckenstr. 44 Geleen 046-742550
Geen Verkoop! Geen kosten

Te koop
gevraagd woonhuizen
in diverse prijsklassen.
Directe aankoop mogelijk!!
Geen verkoop, geen kosten!
LIVAC bv
Akerstr. Nrd. 11, Brunssum.
Telef. 045-220550

Te koop gevr. ouder WOONHUIS met tuin (opknappen geen bezwaar). Tel. 046-753367.

HUIZEN gezocht voor binnen- en buitenlandse kandidaten. Verkoper betaalt geen kosten. Wijman & Partners. 045-728671.

Te koop woonhuis te HEERLERHEIDE: woonkamer 8½ x 4 meter, eiken aanbouwkeuken; 1e verd.: 2 slpk. + badk.; 2e verd.: zolder + slpk.; kelder en kleine tuin, zonder c.v. Vr.pr. ƒ150.000,- k.k. Tel. 045-213907.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

Vooroorlogs WOONHUIS met spoed te koop gevraagd, opknappen geen bezwaar. Telefoon 040-128897.

STEIN, Maretzstraat 5 vrijst. bungalow. Ind: ruime entree, toilet, Z-vorm. woonk. 7 x 7 x 7, met openhaard partij, dichte keuken 4 x 4, 1 slpkm 4 x 5 en 2 kleinere slpkm, badk. met ligbad, 2 vaste wastafels, 2e toilet, zolder via vliso, gar. met aparte hobbyruimte, voorraadkelder, 1 inst. kelder, mooi aangel. tuin met vijver, pand is voorzien van hete luchtverw. en rolluiken, in perf. staat van onderh., perc.opp. 635 m2, vr.pr. ƒ 365.000,- k.k. Inl. Thien Vastgoed b.v. 046-336369.

TREEBEEK, Jupiterstr. 45: prima geleg. gerenoveerd woonh. met nieuw tuinhuis, grote tuin (20 diep), mogelijkh. tot garage en achterom voor auto, 4 slpk., zolder (vaste trap), kozijnen dubb. glas, hardh. schuifpui naar terras, parketvl. in woonk., met open haard, kelder, c.v., ƒ 153.000,- k.k. Joe Storms OG, ☎ 046-742550, Geleen.

Carpooling

Milieubewust? Hier kan uw CARPOOLOPROEP staan. Voor meer info 045-719966.

Services/Verhuur

MULLER, kunststof-, aluminium en houten ramen-deuren-puien, zeer interessante prijzen, vraag vrijblijvende prijsopgave. Tel. 09-49-245142768.

Bouwmaterialen

Te koop STROOMGENERATOR op aanhanger, 5 KVA met Hatz Diesel geluids gedempt, 200 draaiuren 220/380 Volt. Bijna nieuw, aansluitkabels aanwezig, prijs ƒ 8.750,- excl. BMW. Rockmart, Kissel 46a, Heerlen. ☎ 045-723142.

Bedrijfsruimte

Goedlopende KRISTALWINKEL ter overname aangeboden met inventaris te Brunssum. Info. van 11.00-17.00 uur telef. 045-273773.

Woningruil

Te ruil aangeb. eengezinswon. te SITTARD, huur ƒ 550,-. Gevr. eengez.won buiten Sittard, huur max. ƒ 600,-. Tel. 046-338512.

Reparaties

KOELKASTREPARATIE. Geen voorrijkosten en gar. Vroko 045-441566/461658.

TEBBEN koeltechniek koelkast/diepvriesreparaties met garantie. Voor part. geen voorrijkosten. ☎ 045-460471.

TV/VIDEO reparatie. Zonder voorrijkosten. Görgens. Industrieterr. Abdissenbosch. Landgraaf. Tel. 045-314122

TV/VIDEO defect? Snelle en vakkundige reparaties. Meestal binnen 1 dag klaar. E + E Electronica, Servatiusstraat 2, Treebeek-Brunssum. Tel. 045-231340.

Hobby/D.h.z.

Te k. HANDYKIT oscilloscoop 20 Mhz. ƒ 600,-. Lodestar functie generator ƒ 190,-; voeding 5 tot 15 V 6a ƒ 80,-. Tel. 045-425128.

Winkel & Kantoor

Kantoormeubelen
Wist U dat wij een speciale afdeling gebruikte kantoormeubelen hebben (Ahrend Facet en Ahrend Mehes) o.a.: buro's, kasten, dossierladenkasten, tafels en stoelen etc.
EMLY KANTOORMEUBELEN
Industriestraat 37, 6135 KG Sittard. ☎ 046-523738.

Bedrijven/Transacties

Ter overname nieuw cafébedrijf
papieren vereist, zonder papieren onnodig te reflecteren. Br.o.nr. B-04826, L.D., Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

SPAARBRIEFBEURS Eindhoven, 040-457060. Discrete verzilvering van waardepapieren en toonder. Advies voor discreet sparen i.v.m. EG-maatregelen. Boschdijk 363.

Wegens ziekte te huur aangeboden goedlopend DORPSCAFÉ met verschillende verenigingen. Br.o.nr. B-04835, L.D., Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Landbouw en Veeteelt

Tuinmachine show
1000 m2 showroom met o.a.
- gazonmaaiers - veegmachines
- zitmaaiers - bosmaaiers
- fronmaaiers - motorkettingzagen
- tweewielige trekkers - hogedrukreinigers
- vierwielige trekkers - bladblazers/zuigers
- tuinfrezen - compressoren
- houtversnipperaars - vele aanbouwwerktuigen
Vele zeer interessante aanbiedingen
Doorlopend demonstraties van houtversnipperaars
U bent van harte welkom op onze show.
12 t/m 15 november 9.00-17.00 uur
12 november tot 22.00 uur
Lozeman tuinmachines b.v.
Markt 14, Lottum, tel. 04763-2341.

Zaterdag 13 november VERKOOP van paarden, veulens en pony's v.a. 14.00 uur. Paardencentrum De Allerhoeve, Allee 18, Brunssum. Telef. 045-221957.

Bezoek de open dagen tentoonstelling proefveldresultaten aardappelrassen bij KOOIJ Limburg BV, Siepenweg 28, Maastricht (Beatrixhaven) op zaterdag 13 november van 14.00-18.00 uur en zondag 14 november van 11.00-18.00 uur.

Gratis AFVALHOUT: o.a. pallets, plankdelen, balkstukken enz. Na telefonisch overleg 04450-1695 op werkdagen tussen 9.00-16.00 uur af te halen bij BV Houthandel W.E. Boumans, parallelweg 5, Eijsden.

Wijre. Bij volle vracht eventueel gratis thuisbezorgd.

Te koop ROBLAND comb. vlak/vandiktebank, langgatboor, frase, cirkelzaag. Houtdraaibank, hobby-lintzaag, figuurzaagmach. Tel. 045-216489 b.g.g. 213191

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Autoverhuur

Voor ƒ 46,- rijdt u al een hele dag in de nieuwe Fiat CINQUECENTO, incl. BTW en incl. 100 km. AutoRent Bastiaans, Spoorsingel 50, Heerlen. Bel 045-724141.

Een PICCOLO in het Limburgs Dagblad helpt u op weg naar snel succes. Bel: 045-719966.

Te huur ruime PAARDENBOXEN incl. gebr. van binnenmanege, vlakbij de bossen gelegen. ☎ 04454-63687.

ONDERDELENBANK. Tel. 04493-2715.

Bromfietsen

Te k. VESPA Ciao, z.g.a.nw., bwj. '90, met sterwielen, vr. pr. ƒ 925,-. Tel.045-721245.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Zonnebank/-hemel

Nieuw! Pas geopend de grootste zonne-vakspeciaalzaak in de regio: GOERGEN zonnehemels. Nog steeds met spectaculaire openingsaanbiedingen. Alles met 3 jaar garantie, Rijksweg Noord 97, Sittard 046-583002 (oude pand Smeco t.o. ziekenhuis).

Fa. HORIZON, nieuw geopend in Sittard vanaf 11-11 v.a. 10.00-21.00 uur. Nieuwste modellen '94, alle hemels extra beveiligd met acryl glas. Spectaculaire openingsaanbieding. Kom en vergelijk, bezoek onze showruimte. Alle toestellen rechtstreeks van fabriek. Kollenberg 5, (weg naar St. Rosakapel) Sittard. Telef. 046-511695.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Auto's

Stationcars

Opel Astra 1.6i GL zeegroen 5-drs.
Opel Astra 1.6i GL signaalrood 5-drs.
Opel Kadett 1.8 S blauwmet. 5-drs.
Opel Kadett 1.6 D LS zilvermet. 5-drs.
Peugeot 405 GR aut. rood div. extra's
Peugeot 405 SR blauwmet. div. extra's
VW Passat 2.0 16V GT aut. airco
VW Passat 1.9 GL Turbo diesel
Renault Nevada GTS Familiale
Renault Nevada GTS 1e eig. 57.000 km
Audi 100 Avant 1.8 gas blauw

Autobedrijf Ad van Ne
Zandweg 160, Heerlen. ☎ 045 - 416023.
Met volledige garantie - inruil - ANWB keuring

Te k. gevr. loop-, sloop- en
Schadeauto's
Ik betaal de hoogste prijs in Limburg. Tel. 045-272019.

40 bijna nieuwe Honda's bij Crombag
incl. nat. autopas, 6 mnd. voll. garantie en topservice!! (Honda)
Rijksweg Zuid 236 t/m 240, tel. 046-746260, Geleen.

Te k. van 1e eig. AUDI 80 2.3 E, bwj. '92, zwartmet., nw. banden, 54.000 km, z.g. a.nw. Tel. 045-244625.

Te k. AUDI 80 S, bwj. '87, nw model, div. extra's,zien is kopen, vr.pr. ƒ 12.750,-, moet weg! ☎ 045-421306.

Te k. CITROËN BX TRD turbo, bwj. '88, vele extra's, vr.pr. ƒ 15.000,-. Telef. 04499-1324 na 18.00 uur.

Te koop CITROËN Pallas CX 2500 inj., autom., bwj. '81, APK, i.z.g.st., alle comf. pr.n.o.t.k. ☎ 045-327321.

CITROËN BX 19 10-'87, APK 10- mooi, vele extra's g., electr. schuif 4 electr. ramen ƒ 7.500,-. ☎ 045-751

Voor uw complete REINIGING door neel autoreinigi bel: RS Autoclean foon 045-225900.

FIAT Panda 1000 '89, 43.000 km, ƒ 6.800,-. 045-21006

Fiat CINQUECENT maart '93, 7. ƒ 13.500,-, in Tel. 045-442598.

Te koop Ford SIER vr.pr. ƒ 7.000,-. Tu Vaesrade. ☎ 045-244

Ford ESCORT XR wielen, uitbouwset, tra's, radio/cass., '82, nwe. APK, ƒ 4 045-323178.

Mooie FORD Fiësta APK '94, i.z.g ƒ 2.850,-. Tel. 04493

Voor Piccolo zie verder pag

Privé-Kont./Klubs

Luxe privéhuis in België, 20 min. van de grens, vraagt met SPOED wegens drukte aantal leuke dames. Zeer hoge verdiensten gegar. Halen en brengen mog. Voor info 09-3211602729, na 14.00 uur.

Goedlopend Privé-huis te Kerkrade zoekt DRINGEND een meisje voor de weekeinden! Hoge verdiensten!! Telefoon 045-425100.

ƒ 100,- garantie dagelijks! Club "La Belle" zoekt BARDAMES en escortservice, van 22-04 uur, dag. geopend. ☎ 045-416143.

06-lijnen

06.96.26
S&M-LIVEBOX.
Live met je meesteres op een lijn. Straf...... 1 gpm.

DE VROUW
In het fietsenhok geeft ze sexles, 75 cpm. Hoe meer jongens hoe lekkerder!
06*95*09

LiveSex met een Rijpe Donkere Vrouw! Lekker een livegesprek! 1 gpm.
06.96.86

06.95.93
Oh wat heeft u volle bollen. Maak m'n blouse open.
100 cpm

Rijpe Vrouw Live met jou in bed! Sexlesjes. 75 cpm
06-320*323*56

"Topsex" Jong, lief en lekker, 75 cpm.
06-320.325.25

Stroop m'n rok omhoog en laat je vingers in m'n slipje glijden, 75 cpm. Hard!
06-320.320.77

HARDCORE!
Lekkere Harde Ruige Porno. Het lekkerste kun je met je telefoon herhalen. 75 cpm. 06-97.94.

Rijpe dame live. Jij mag 'n livegesprek met mij. 1 gpm
06*320*320*63

Meiden LIVESEX! Doe jij m'n onderbroekje maar uit schatje! Heerlijk heet, 1 gpm
06-320.320.65

Hoogtepunten
35 vrouwen die minder dan 1 min. nodig hebben. Zappen maar! 1 gpm. 06-98.58.

RUIGE PORNO 75 cpm. Ik zou een prostituée willen zijn, maar wel gratis.
06-320.320.53

Leuke meiden
willen jou aan de lijn.
06-320.330.77 (75 cpm).

Sex voor 2 gratis voor vrouwen 06-4366 mannen bellen:
Super sex 06-9716
Sex direct 06-9894
Telefoonsex 06-9713
Top sexkontakt 06-9635
Live sex 06-320.325.00
Regio sex 06-320.325.92
ƒ 1,- p.m. (alleen mannen).

Gratis telefoon-sex v. vrouwen: 06-4311
spannend, sensatie, kost niks!
Mannen bellen: 06-9596
ƒ 1,- p.m. (alleen mannen).

Grieks met een rijpe vrouw. Haar lichaam trilt van opwinding als ze voorover bukt naar jou. 75 cpm.
06-320*327*17

Geen mededogen voor jou! Je meesteres zegt wat je moet doen. 75 cpm.
06-320.331.13

Dikke Vrouwen Live. Voor 'n livegesprek met mollige vrouwen, enorme bollen.
06.98.70

EROX! De lekkerste vrouwen en meisjes voor een livegesprek met jou! 100 cpm
06*95*06.

06.97.22
TopSexBox LIVE! Live met mij! Vandaag doe ik Franse massage op kantoor, 1 gpm.

MEISJESSEX
We liggen klaar om gepakt te worden. 1 gpm. Grieks!
06-320.320.52

Jij mag 2 lesbische vrouwen verwennen, 1 gpm. Laat je hand gaan!
06.320.320.37

Ongelijke strijd
Een mooie gehuwde vrouw belandt in een bizar sexhuis. Feuilleton. 06-350.250.55
1 g.p.m.

Rijpe vrouwen
zkn. sexkontakt 50 cphm
06-350.300.88

Bij u in de buurt
(nog) geheime sexadresjes.
100 cpm Kies discreet
06-340.350.99

06-9588
vand. nog blondjes m. adr. & tel., meteen -1 Iris bukt v. Grieks -2 homo wild schokkend -3 intiem heet lesb. -4 Evy in SM bondage -5 1gpm.

Als die knappe man haar zo opwindt wil de
tammy putty!!
06-320.329.24
1 g.p.m.

Homo
direkt-apart
met hele hete jongens (18jr.)
06-9887 nu 50 cpm.

Vrije vrouwtjes
geven hun tel.nr. (100 cpm)
06-9680.

Direkt-Privé
meisjes vertellen je alles, zelfs hun adres en/of telnr.
06-9826, 1 gpm.

Homosex voor 2
(ƒ 1,- p.m.)
Regiocontact 06-9519
Jack Off 06-9735
Telefoonsex 06-9835
Live Sex 06-9845
Jack Off direct 06-9785
Afspreeklijn 06-9718
Draai voor onderstaande nummers eerst 06-320 en dan :
SM voor 2 .... 325.10
Bi-sex 323.36
Bondage 325.18
Travestie 325.09
Studenten 327.56
Darkroom 324.16
Jongens-sex 325.19
Gay Pervers 329.16
Transsexueel 321.36
Jack off privé 321.16
Gaysex Limburg 325.73
Regiobox Limburg .. 327.55

Direct contact met een leuk meisje
Plezier voor 2
06-320.329.60 ƒ 1,- p.m.

(1 p.m.) Homo m. hetero knul.
06-340.320.32

Ze deed open
voor de man, onder haar badjas was ze naakt. "Zeg wil je niet 'ns een andere gleuf vullen? 06-340.350.60

Beestachtig...
grof!
1 g.p.m. 06-320.327.20

Donkere
vrouwen
1 g.p.m. 06-320.324.02

Nieuw!!!
33+ contact, bel met de heetste, rijpe vrouwen:
06-96.33 (100cpm)

06-9585 Dating
meisjes en vrouwen voor direct -1. naakte hete paren woest live -2. Rosie rel.lijn - 3. meisjes ingewijd bij SM -4. intieme biecht -5. 1 g.p.m.

GRATIS PRIVE-SEX
Live 06-9807
Geen wachttijden! 1,- pm.

Durf jij l-i-v-e samen met mij
'n sexgesprek
aan te gaan?
06-320.330.73
Direct contact! 100 cpm.

Nieuw (!)
homo-direct-apart met hele hete jongens & mannen
06-98.78 (100cpm)

Hij zegt dat er nooit iemand in het archief komt....
Erotifoon
06-320.320.12 ƒ 1,- p.m.

Twee bloedmooie vrouwen beminnen elkaar
Lesbi-Live
06-320.323.12 ƒ 1,- p.m.

Hete meisjes
die alleen thuis zijn zoeken stiekem sexkontakt
06-320.330.42 - 75 cpm

06-320.326.66
Jonge meiden kontakt voor snel sexkontakt. (100 cpm)

Direkt apart
met een meisje of jongen, voor 'n heet sexgesprek.
06-320.330.81 (75 cpm)

Bi-Sex voor 2
direkt apart met een heet meisje of 'n lekkere jongen.
06-320.330.87 (75 cpm)

Homo Jongens
Hoor ze heet tekeer gaan.
06-320.330.88 (75 cpm)

Partnerruil
direkt apart met vrouwen en mannen voor 'n hete sexruil
06-320.330.91 (75 cpm)

Zoek je een lekkere knul?
Gay-dating
06-320.330.95 (75 cpm)

De leukste meiden bellen de
Flirtbox
06-320.330.01 (75 cpm)

Sexafspraakje
met 'n meisje. Vraag haar tel. nr. 06-9844 (100 cpm)

Triokontakt
Zoek je twee MEISJES?
06-320.325.04 (100 cpm)

Tikkeltje ondeugend, direkt apart met een leuk meisje!
06-320.328.88
(100 cpm)

Thuiskontakt
meisjes bij jou in de regio.
06-320.326.33 (100 cpm)

Nieuw: plezier voor twee.
Direkt apart
met een meisje.
06-9503 (75 cpm)

Nieuw
direkt babbelen met het meisje van je dromen. Bel 06-9757 (100 cpm)

Direkt prive
snel apart met de leukste meisjes! 06-9710 (100 cpm)

Zeker weten,
dat er ook op jou een meisje wacht! Bel 06-9701
(100 cpm)

Direkt plezier
voor 2. Allemaal meisjes aan de lijn.
06-320.320.95 (100 cpm)

Stop
met wachten. Jij wilt toch ook direkt een meisje.
06-320.320.92 (100 cpm)

Prive kontakt
Je krijgt direkt 'n meisje aan de lijn. 06-9570 (100 cpm)

Vluggertje
hete meisjes zoeken sexkontakt. Bel 06-9803
(100 cpm)

Vrouwtjes
zoeken overdag sexkontakt.
Bel 06-9661 (100 cpm)

06-9665
Hete meisjes willen sexkontakt met tel.nr. (100 cpm)

Direkt een meisje. Druk op de nul vóór meer meisjes.
06-320.322.05
(75 cpm)

Altijd succes
Zoek jij een leuke vriend of vriendin? Bel dan de Afspreeklijn. 06-320.320.33
(75 cpm)

Nieuw!!
35 plus sexdating. Volop rijpe vrouwen zoeken snel sexkontakt.
06-9616 (100 cpm)

Gratis sexkontakt, meer dan 400 ondeugende hete meiden. (100 cpm)
06-320.330.45

Lekker babbelen met een
meisje in 'n box
Bel 06-9580 (75 cpm)

Flirtbox
voor twee, direkt apart met een leuke meid.
Bel 06-9590 (75 cpm)

Hete meisjes willen echt
snel sexkontakt
Nu met tel.nr.
06-320.330.66 (75 cpm)

Nieuw
ongestoord kletsen met een leuk meisje. 06-320.330.16
(100 cpm)

Homosex voor 2
Draai eerst 06-320 en dan:
SM voor 2 .. 322.17
Direkt 'n gay .. 322.71
Homokontakten .. 322.74
Gay prive Limburg .. 322.75
Gay pervers .. 329.99
Sex voor 2 .. 330.46
Bi-sex voor 2 .. 330.81
Gay sex Dating .. 330.95

Nieuw: hete meisjes uit de regio Limburg.
Sexdating
06-350.23.047

!!!Grieks!!!
Marcha v. achter 100 cpm
06-96.18

Nymf Linda
Geniet v. 2 kanten 100 cpm
06-320.320.14

Perverse sex m.
jonge vrouwen
06-340.340.90

(50ct.phm)"Wat doet u met uw hand in
m'n BROEKJE
vroeg het meisje v. 18 jr."
"Nee hoor, ik heb daar geen Spiekbriefje verstopt!"
06-340.340.30.

Direkt snel
sexkontakt met 'n meisje bij jou in de buurt.
06-350.290.37 (75 cpm).

Slippertjes
Meisjes zoeken sexkontakt!
06-320.320.36 (100 cpm).

Zoek jij wulpse meisjes?
Superkontakt
06-320.320.44 (100 cpm).

400 meisjes
willen direkt kontakt!
06-320.322.11 (75 cpm)

300 meiden
zoeken een heet avontuurtje
06-320.321.44 (100 cpm)

Sex voor twee
direkt kontakt met meiden en jonge vrouwtjes.
06-320.330.46 (75 cpm).

Direkt apart
met div. leuke meiden
Bel 06-9510 (75 cpm)

06-9880
Direkt een leuk meisje aan de telefoon (100 cpm)

Direkt gratis sexkontakt
Sexkontakt
06-320.320.32 (100 cpm)

SM kontakt
bij jou in de buurt!
06-320.325.80 (100 cpm)

Hete meisjes
bij jou in de buurt willen sexkontakt. 06-9709 (100 cpm).

Nu direkt
een afspraakje met een leuk meisje (100 cpm)
06-320.322.33

Direkt kletsen
met een leuk meisje!
06-320.330.90 (100 cpm)

Homo
Waar gebeurd, echt live
06-320.327.01 (100 cpm)

Onderdanige jongens bellen met strenge meesters
SM voor 2
06-320.329.99 (75 cpm)

Homokontakt
Zoek je 'n hete jongen?
06-30.330.18 (75 cpm).

Kontakten/Klubs

ƒ 125,- voor een heerlijk uurtje bij
LYDIA GIRLS
PATTY, LINDA, MONIQUE, ANGELA, GINA, MONIEK, LAURA EN JOANNA
☎ 046-749662, Groenstr. 64, Geleen.

Nieuw nieuw
Club Romantica
Wij gaan 15 november a.s. open.

Let op onze advertentie in dit blad van 15 november a.s.

CHARME, ELEGANTIE & NIVO
Bij H.H.S. een vanzelfsprekendheid!
* escortdames v. heren/dames * escortheren v. dames/heren * escortparen * dinner-date's * striptease m/v
04750-34272, ma t/m zo v.a. 14u.

Parenclub Legér
op 1000 m2 zijn wij de grootste en exclusiefste club in de Benelux. Wo. en vr. v.a. 20.00 uur voor paren en alleenstaanden. Woensdag en vrijdag een bijzondere avond voor alleenstaanden en paren, iedere woensdag en vrijdag erotische show. Zaterdags grote lingerie-show, alleen voor paren. Dr. Poelsplein 33, Simpelveld. ☎ 045-442469.

Echte klasse op nivo.
Sacha's escort.
Bel 045-463386 v.a. 19.00 / 05.00 uur.

Paren en alleenstaanden club
Cupido
Zondag en woensdag nudistenparty onder een genot van een hapje en drankje, romantisch bij 't openhaard vuur. Mannen opgelet vrijdag's is ze er weer de live show met Connie. Zaterdags live show met.... speciaal voor de vrouwen. Putstr. 85 A, Sittard, telefoon 046-583801.

Paren en aleenstaandenclub
Villa Liberta
Woensdag en vrijdag voor paren en alleenstaanden. Zaterdags alleen paren. Let op! Paren woensdag voor 21.30 uur gratis entree. Maaseikerweg 24, Susteren. Bandinfo 04499-4928. Vrijdag 19-11 show van supersexy Francaise.

Club Rustica
Spekholzerheide, v.d. Weyerstraat 9, Kerkrade
☎ 045-412762
Open ma. t/m vr. 11.00-24.00 uur.
2 Ned. of Duitssprekende dames gevr.

DE FRANCAISE (Supershows)
Vandaag in PARENCLUB VENUS, 30 mtr. voor de duitse grens, bij Posterholt (weg Roermond-Heinsberg).
Telefoon 04742-2977.

Nieuw bij SAMANTA
Vivian, Tatjana, Isabelle, Samanta, Natalia, Ch
Nu ook zat. open!! Carboonstr. 14, Kerkrade. 045-4113

Porky's Pretpark
DAAR KOMEN DE SCHUTTERS!
NIEUW: DAISY 23 JR, PATRICIA 19 JR, MELANIE
JAQUELINE 18 JR, HELENA 18 JR, SILVANA 1
VERDER NOG 8 ANDERE MEISJES AANWEZ
Maandag t/m vrijdag van 11.00 tot 24.00 uur
☎ 045-228481 za. van 12 tot 1

Iedere dag geopend
Club "La Belle"
met Regina, Tamara, Anja, Steffi, Britta, Walli en Cora.
van 22.00-04.00 uur.
Kerkrade-W., Graverstr. 13.
Tel. 045-416143. American All Cards welkom.

Sandra Privé
Tel. 045-416344.

Club Enjoy
Industriestr. 56, Kerkrade.
045-428305. Ma. t/m vr. 11.00-0.00. Zat. 14.00-0.00.
Net meisje altijd welkom.

De vriendinnen van
Angelique
geven u de ero. massage en privé geheel uniek ƒ 125,- all in per uur. 045-311135.
Tev. meisje gevr.

Buro Sittard
Met 50 betrouwbare adressen. ☎ 046-523203

Candy Privé
intieme sfeer, charm. meisjes, tev. meisjes gevr.
☎ 045-212616 / 211391.

Leuke jonge meisjes geven
ontsp. massage
☎ 045-353489

Anita Privé
en escort!! 045-352543.

Monika's escort
M. jong meisje 045-727854

E.Z.N. Escort
met meisjes va. 18 jr., ook SM mog. Tel. 045-273099.

Delight Escort
Nieuw boys/girls va. 18 jr., nieuwe supermeiden, ook striptease. 045-229156.

Brigitte
Nieuw Monique, ook grieks, Open ma. t/m zat. 13.00-23.00 uur. 045-254598.

Heerlen Privé
045-714707 v.a. 11.00 uur.

Nieuw, Nieuw
Verwen uzelf 2x 4x 6x relaxen ƒ 200,- all-in. Open sex of privé! 2x hoogtepunt ƒ 100,-. Dagelijks v.a. 14.00 uur Rijksweg Zd. 105, Geleen ☎ 046-756335.

Escort Al
045-3261
14.00t/m 04.00 uur

St. Tropez-
Iedere dag geope
21.00 tot 05.00 u
straat 40, Sitta

Privé Ilo
Tel. 045-7089
Nieuw Claudia uit K

Sexy vro
ontvangt her
Tel. 043-4733

Huize A
LET OP: iedere w
en vrijdagavond va
uur SM avond voor
alleenstaande
Tel. 045-4627

Lady S
De meesteres vo
Isabelle privé
043-638365/626

Lady Esc
charmant en di
Telef. 045-2752

Club Den
met nwe. meisjes,
03.00 uur, tevens
in service, discre
☎ 045-413

Meisjes (1
Gezocht voor Foto's
Roger Rabbit, Postbu
6401 DM Heer

Diana Esc
045-320323 vanaf

Boys for M
Telef. 043-431

ƒ 50,- all
Eens geweest en
terug. 045-4236

Iedere dag geop
Club "La B
met Regina, Tama
Steffi, Britta, Miriam
van 22.00-04.00 u
end tot 05.00 u. Ke
W., Graverstr. 13. T
416143. All Cards
Nieuw Nieuw Escor
va. 22.00 u. 045-4

Brenda K
af 10 uur, ook zat.
045-721759. Meisje

Dubieuze hulpgroep met infiltranten biedt politie diensten aan

'Sekten zijn geslepen en zeer geraffineerd'

DOOR FRANK TIMMERS

Een vreemde groepering heeft zich deze week bij de politie in Amersfoort gemeld om te helpen bij het onderzoek naar het drietal dat in trance een kind weggooide. De groep blijkt te infiltreren in sekten, maar heeft zelf sektarische trekken.

DEN HAAG – In de wereld van de sekten is nuchter- en waakzaamheid geboden. Dat is althans het parool van de Studie- en Hulpgroep Sekten, een onduidelijk clubje dat kantoor houdt op een zoldertje in Swifterbant. De hulpgroep heeft gisteren haar diensten aangeboden aan de politie van Amersfoort. Omdat ze is geïnfiltreerd in diverse sekten zou ze belangrijke gegevens kunnen doorspelen. De politie, het parool van de SHS indachtig, reageerde vooralsnog afhoudend, nuchter en waakzaam.

De Studie- en Hulpgroep Sekten (SHS) wil helpen bij het onderzoek naar de drie in trance verkerende mensen die begin deze week in Amersfoort een kindje, verpakt in een plunjebaal, op de motorkap van een ambulance gooiden. Uit hun 'trouwkaart' valt op de maken dat ze lid zijn van een sekte.
De politie van Amersfoort weet om welke sekte het gaat, maar wil de naam niet prijsgeven. SHS-woordvoerder W.T. Edelbroek betreurt dat de politie 't ook hém niet vertelt. „Als ik hoor dat het hier om een trouwkaart gaat, moet ik denken aan de Moon-sekte. Daar kennen ze collectieve huwelijken met de sekteleider. Als de politie die naam zou geven, dan kunnen wij onze leden die in die sekte intern zijn, vragen informatie door te spelen."

Het polderdorp Swifterbant is vooral bekend vanwege de Koninkrijkszaal van de Jehova-getuigen. Op steenworp afstand ligt de eenvoudige rijtjeswoning van Edelbroek. Een houten trap leidt naar de ijskoude zolder waar hij in z'n witte overhemd achter het bureau zit. Edelbroek zegt oud-Hebreeuws, koine-Grieks en Latijn te studeren. Hij staat als cursist ingeschreven bij de stichting Open Theologisch Onderwijs in Heerlen.

De SHS telt dertig leden. Er zijn twee woordvoerders, Edelbroek en J. Rozendal. De anderen krijgt niemand te spreken. Ze kennen zelfs elkaar niet. De meesten van hen zijn namelijk sektelid en hebben de taak informatie over 'hun' sekte door te spelen aan Edelbroek en Rozendal. Als bewijs van dat werk toont Edelbroek een geheime handleiding voor de ouderlingen van de Jehova's en een kopie van een lidmaatschapskaart van de satanische Caros-sekte, ondertekend met een vingerafdruk in bloed.

De groep bestaat negen jaar en komt voort uit Edelbroeks fascinatie voor religies en sekten. SHS heeft nooit aan de weg getimmerd, maar wil zich nu geleidelijk ontwikkelen tot een Riagg voor mensen die in sekten verstrikt zijn geraakt. Een gat in de markt, want volgens Edelbroek zijn de reguliere Riaggs daarvoor zelf onvoldoende theologisch onderlegd.

Edelbroek: „Door onze informatie kunnen we aantonen dat sekten bijvoorbeeld onjuiste voorspellingen doen over de ondergang van de wereld of het paradijs op aarde. Bovendien gaan we met mensen die bij ons hulp zoeken na waarom ze ooit bij de sekte terecht zijn gekomen. Vaak stammen de problemen van voordien." Het gaat er de SHS niet om de hulpzoekenden te bewegen met de sekte 'te kappen'. Integendeel. Edelbroek wil ze juist als informant in de sekte zien te houden. De informatie die dan naar buiten komt, zou ten dienste van politie en Justitie kunnen staan.

De SHS is niet bereid een contact te laten ontstaan tussen journalist en infiltrant. Dat doordoor de wegen van de groep niet te verifiëren zijn, zal Edelbroek worst wezen. „U moet het verder geloven."
Edelbroek weet zondermeer veel af van sekten. Hij heeft er bijna driehonderd 'onder zijn hoede'. „Door de New Age-beweging groeit het aantal sekten sterk. Dat is niet erg, want de meesten hebben niets kwalijks in zich. Wat wel zorgen baart is dat de sekten steeds geraffineerder worden. Ze zijn gecomputeriseerd en zeer deskundig. En ze dragen tegenwoordig ook gewoon een overhemd met stropdas, net als ik wanneer ik aan het werk ben." Edelbroek wijst op z'n rode stropdas.

Mevrouw A. van Gend van het bureau vertrouwensarts in Amsterdam heeft dit jaar contact gehad met Edelbroek over rituele kindermishandeling. Haar indruk was dat de groep een grote historische en theologische kennis bezat, maar over dit onderwerp weinig kon vertellen. Zij voelde zich bij hem op zolder niet thuis. „Hij is nog net geen priester of dominee."
R. Kranenborg, sektedeskundige van de Vrije Universiteit in Amsterdam, zegt de groep te kennen. „Maar het lijkt me niet erg positief. Infiltreren doe je in criminele groepen, maar hier niet. Ik vind het dubieus."
Mensen die nare ervaringen hebben met sekten kunnen bij Korrelatie terecht. Die verwijst eventueel door naar een Riagg, naar Kranenborg of naar de onlangs opgerichte advies- en hulpgroep Terug Naar Af.

● Cindy Crawford in een verleidelijke pose op de nieuwe Pirelli-kalender. Foto: EPA

Ex-bankdirecteur en journalist halen deksel van doofpot

VS en Italië financierden Irak

DOOR EELCO VAN DER LINDEN

ROME – De regeringen van de Verenigde Staten en Italië hadden wel degelijk een hoofdrol in de bewapening, tussen 1985 en 1989, van het regime van Saddam Hoessein. Dit blijkt uit zowel de verklaringen die de voormalige bankdirecteur Chris Dragoul aflegde voor een Amerikaanse parlementaire commissie, als uit de bevindingen van de Amerikaanse journalist Alan Friedman, die deze week zijn boek publiceerde over 'Irakgate'.

Dragoul was directeur van het filiaal in Atlanta van de BNL, de grootste Italiaanse staatsbank. Hij werd in 1991 gearresteerd, nadat was uitgekomen dat de BNL voor een bedrag van vijf miljard dollar aan illegale leningen had verstrekt aan Hussein. Leningen, daar bestond geen twijfel over, die vooral dienden voor de aanschaf van wapens voor de strijd tegen Iran, destijds zowel de vijand van Irak als van de Verenigde Staten.

„De verschillende Amerikaanse regeringen, maar ook die van Italië en Groot-Brittannnië, hebben tot op de dag van vandaag de these verdedigd dat Dragoul alleen heeft gehandeld. Het onderzoek naar de ware toedracht werd steevast bemoeilijkt, vooral omdat Irak zich vanaf het begin van de jaren negentig ontwikkelde tot de grote vijand van de regering-Bush. De huidige president Clinton zou evenmin opheldering willen over 'Irakgate' om het vredesproces in het Midden-Oosten niet in gevaar te brengen.
Alan Friedman, jarenlang correspondent in Italië voor de Britse krant Financial Times en nu werkzaam in New York, schrijft in zijn boek 'Spider's web' (Spinneweb), dat deze week zowel in de VS als Italië uitkwam, dat de Amerikaanse president Reagan en de Italianen Craxi en Andreotti – respectievelijk premier en minister van Buitenlandse Zaken – elkaar in 1985 in het Witte Huis ontmoetten. Friedman beschikt over een op band opgenomen interview met Andreotti, die zegt dat Reagan bij die gelegenheid expliciet aan Craxi vroeg om medewerking aan de bewapening van Hoessein.

Volgens Friedman is 'Irakgate' niet, zoals de Amerikaanse en Italiaanse autoriteiten willen doen geloven, een geval van bankfraude op grote schaal, maar een fraude op het gebied van de buitenlandse politiek. „Het is een verhaal van spionnen, geheime diensten en Amerikaanse presidenten die Irak steunden om Iran te treffen, zonder dat zij het Congres consulteerden. Ze waren bereid iedereen te manipuleren, incusief Italië," aldus Friedman.

Chris Dragoul zelf lijkt definitief alle schroom overwonnen te hebben en heeft deze week voor het eerst vrijuit gesproken. Hij bevestigde voor de commissie voor bankzaken van het Congres de these van Friedman door te zeggen dat hij slechts een radartje in het geheel was. „De BNL in Atlanta was enkel en alleen een instrument in de handen van de Amerikaanse regering. De geheime diensten en met name de CIA wisten alles van de leningen die wij verstrekten. Ikzelf werd bij al mijn bezoeken aan Irak nauwlettend gecontroleerd door de CIA," aldus Dragoul.
Over de Italiaanse medewerking zegt hij: „De bank BNL was in handen van de politici, en met name die van Craxi's socialisten. Zoals het onderzoek 'Schone Handen' bewijst, konden de staatsbanken doen en laten wat ze wilden, want er was toch geen controle. Ik sluit verder niet uit dat de Italiaanse politici zelf flinke sommen smeergeld hebben opgestreken dankzij de florerende zaken met Irak."
Dragoul zegt dat minstens een dozijn top-managers van de BNL in Rome weet hadden van de leningen aan Irak. Hij noemt Giacomo Pedde, ex-president directeur van de bank, als zijn voornaamste contactpersoon. Verder zegt Dragoul dat het niet ongebruikelijk was voor de BNL om een 'zwarte administratie' erop na te houden. „BNL-filialen over de hele wereld verspreid, handelden op deze wijze met Bagdad. Zo heeft de BNL-Miami de financiering geregeld voor de levering van Italiaanse Agusta-helikopters, terwijl BNL-Singapore hetzelfde deed voor de levering van Valsella-mijnen," aldus Dragoul.

Na de verklaringen die Dragoul deze week aflegde, ligt de bal, inmiddels een stuk zwaarder, bij de Amerikaanse en ook Italiaanse autoriteiten. De kans dat zij erin slagen de doofpot dicht te houden, lijkt aanmerkelijk kleiner geworden.

Vergeefs gevecht

● Laura Davies, die gisteren op vijfjarige leeftijd overleed, stal de harten van miljoenen mensen. Foto: REUTER

Zes nieuwe organen in één keer was te veel

Kleuter Laura overleden na multi-transplantaties

Van onze redactie buitenland

PITTSBURGH – De Britse kleuter Laura Davies is gisteren in de Verenigde Staten overleden als gevolg van een operatie waarbij ze opnieuw in één keer verscheidene nieuwe organen had gekregen. Dit heeft een woordvoerster van het kinderziekenhuis in Pittsburgh meegedeeld waar het meisje de multi-transplantatie had ondergaan. Laura was vijf jaar.

Ze kreeg acht weken geleden zes nieuwe organen, maar was sindsdien niet echt opgeknapt. Laura lag de laatste twee weken permanent aan beademingsapparatuur. „We zagen geen enkele verbetering," vertelde de woordvoerster van het ziekenhuis. Laura's toestand was gisterochtend sterk verslechterd. Haar ouders, Fran en Les Cooper, zouden toen aan de rand van haar bed hebben besloten dat de apparatuur afgekoppeld moest worden.

Laura kreeg in juni 1992 een nieuwe lever en nieuwe darmen. De zeldzame operatie werd gefinancierd met giften van onder anderen koning Fahd van Saoedi-Arabië. Bij een tweede operatie, ook gesponsord door de koning, vervingen de artsen haar lever, maag, nieren, alvleesklier, dunne en dikke darm.

De Noordengelse was geboren met de zelden voorkomende afwijking gastroschisis waardoor haar lichaam geen bestanddelen uit voedsel kon opnemen. De eerste jaren werd ze in leven gehouden door het toedienen van een vloeistof met hoogwaardige voedingsstoffen. Maar deze oplossing was zo sterk dat ze haar lever aantastte. Dat maakte de eerste multi-transplantatie noodzakelijk.

Aanvankelijk herstelde ze daar goed van en ze kon vorig jaar zelfs voor korte tijd naar huis terugkeren. Afgelopen zomer moest ze echter opnieuw in het kinderziekenhuis in Pittsburgh worden opgenomen wegens afstotingsverschijnselen. Al snel was duidelijk dat een nieuwe operatie noodzakelijk was om Laura een levenskans te geven. De zwakte van haar andere spijsverteringsorganen leidde tot het revolutionaire besluit van de artsen om in één keer zes organen te transplanteren. Dit gebeurde op 16 september.

Ondanks alle ellende die ze meemaakte, bleef Laura vol levenslust. Daarmee betoverde ze miljoenen mensen over de gehele wereld, die haar wederwaardigheden op de voet trachtten te volgen. Tijdens de herstelperiode na de eerste operatie deed ze verslaggevers om haar heen smelten door opeens 'Show me the way to go home' (Wijs me de weg naar huis) te zingen.

De kosten van de operaties (bijna twee miljoen gulden) en met name het hoge risico van de laatste multi-transplantatie leidden ook internationaal tot felle discussies over de vraag wat medisch en ethisch aanvaardbaar is. Maar de artsen van het kinderziekenhuis in Pittsburgh onderstreepten steeds te vechten voor het leven van het kind. Na haar overlijden verklaarden zij dat Laura's strijd niet tevergeefs is geweest omdat deze de medische horizon heeft verbreed.

Haar oma, Barbara Cooper, voelt zich gesteund door één van Laura's uitspraken: „Ze zei dat ze een engel wilde zijn in het Kerstspel. Haar wens is in vervulling gegaan. Ze is nu bij alle engelen in de hemel."

Louter topmodellen sieren nieuwe Pirelli

'1994 wordt jaar van de kalender'

DOOR CEES VAN ZWEEDEN

LONDEN – Voor minder dan een halve ton komen ze hun bed niet uit, zo wordt soms van de supermodellen gezegd. In Londen, waar Pirelli deze week zijn fameuze 'kalender' presenteerde, bleek daar een kern van waarheid in te schuilen. Twee van de vier topmodellen die in de kalender figureren, sloegen het honorarium van – naar verluidt – 40.000 gulden af en bleven weg van de presentatie in het Victoria & Albert Museum.

Eén van de twee wegblijvers, Cindy Crawford, lag letterlijk in bed – zij had griep. Maar de andere, Kate Moss, had om onduidelijker redenen de laatste Concorde-vlucht van New York naar Londen gemist. Pirelli, die elk van de modellen een kleine 300.000 gulden betaald zou hebben voor hun medewerking aan de kalender, was 'not amused'. Woordvoerder Mark Harrison: „Ja, het was teleurstellend. Alles wat ik kan zeggen, is dat alle vier de meisjes hadden toegezegd te zullen komen."

Wie deze week wel uit de zwarte Daimler stapten bij het museum, waren het zwarte Amerikaanse model Karen Alexander en de Deense Helena Christensen. „Daar zijn de supersterren," zei acteur Nigel Havers, die was ingehuurd om de avond op te luisteren. „Mijn god, wat zullen ze het koud hebben."
Dat laatste probleem had zich niet voorgedaan tijdens de eigenlijke fotosessies, die hadden plaatsgevonden op Honeymoon Island in de Bahama's. Gevraagd hoe het op het werk was geweest, antwoordde Karen Alexander: „Het was een marteling." Maar de betoverende glimlach om haar mond vertelde een ander verhaal.

Ooit was de Pirelli-kalender een springplank voor de minder bekende modellen naar de internationale top, maar dit jaar had de fabriek uitsluitend gevestigde namen gebruikt. „Ik heb deze vrouwen gekozen wegens hun unieke verscheidenheid," sprak fotograaf Herb Ritts, die als visueel-directeur ook verantwoordelijk was voor video-clips van Michael Jackson en Madonna. „Elk van hen heeft haar eigen sensualiteit."

Toen de autobandenfabriek Pirelli in 1964 zijn eerste kalender op de markt bracht, vond deze slechts zijn weg naar de muren van garages en autodealers. Thans, precies drie decennia later, hangen de foto's in musea. Weinig kalenders hebben zoveel prestige verworven als die van Pirelli. Het fenomeen is onderwerp van vier boeken en van een videofilm die in 25 landen wordt verkocht. En omdat de kalender niet te koop is en slechts aan relaties wordt geschonken, is er zelfs een zwarte markt voor oude exemplaren ontstaan. Een oude kalender is 3.000 gulden waard, en bij het veilinghuis Christie's bracht een setje ervan ooit meer op dan een schilderij van Andy Warhol.

De formule is altijd geweest: 'Onthullend maar smaakvol'. Sommige kalenders waren echter zo onthullend en smaakvol dat ze werden omschreven als „pornografie voor directeuren." Laurence Prince, eigenaar van Engelands grootste kalender-distributiebedrijf, verkiest echter de definitie „kunstwerk." Het komende jaar wordt het jaar van de kalender, zegt hij, omdat een aantal topmodellen dan met hun eigen kalender op de markt komt.
In plaats van een Van Gogh kan de kunstliefhebber dan gewoon een Claudia Schiffer aan zijn muur spijkeren.

Auto's

Mitsubishi spacewagon 2000 GLXi 1e eigenaar '90 ƒ 23.950,-; Lada 2104 stationcar 1e eigen. '90 ƒ 8.950,-; Opel Omega 2.0i '88 ƒ 14.950,-; VW Golf 1.3i Manhattan sportvelgen '89 ƒ 15.950,-. Audi 80 1.6S 1e eigen. 5-bak 89 ƒ 19.500,-; Opel Kadett 1.6i 5-drs. 1e eigen. 90 ƒ 16.950,-; Ford Escort 1.4 CL div.extra's '87 ƒ 11.950,-; Seat Ibiza special 88 ƒ 9.450; Opel Corsa 1.2S 3-drs. 87 ƒ 9.750,-; Peugeot 205 87 ƒ 7.950,-; VW Kever in nieuw staat '83 ƒ 8.450,-. Ford Escort bestel 26.600 km. '88 ƒ 8.950.- incl. BTW; VW Polo 3-drs. sportvelgen '85 ƒ 6.950,-; Honda 500 Shadow '85 ƒ 6.950,- Autobedrijf Chris GEILEN Bovagbedrijf. APK VVN keuringsstation. Alle auto's met nationale autopas, 3-24 maanden Bovaggarantie. Dorpstraat 58, Broek-Sittard. ☎ 046-516295.

HONDA Prelude EX, bwj. 10-85, ABS, electr. dak, stuurbekr., spec. kleurcomb., 2e auto, i.perf.st. Vr.pr. ƒ 10.900,- 043-623365. Na 18.00 uur 043-254103.

Te koop enkele goedkope INRUILERS. Tev. alle voorkomende reparaties en laswerk. Garage P. de La Roy & Zn. Hoofdstraat 114, Hoensbroek. ☎ 045-212896.

Te k. Ford FIESTA 1.1, bwj. 84, blauwmetallic, prijs ƒ 4.750,- Pr. Hendriklaan 15, Brunssum. ☎ 045-255027.

Te koop Ford FIESTA 1400 Sport div. extra's, bwj. '87, vr.pr. ƒ 8.500,- 045-326876.

Ford ESCORT 1.6 model Bravo 85, 5-bak, 5-drs., APK, radio-cass., bijz. mooi, ƒ 3.950,- Tel. 045-454087.

Te koop Ford ESCORT 1.4 L, 4-drs., 5-bak bwj. '87, serv.boekje, ƒ 8.500,- Telef. 045-425390

RENAULT 11 diesel '83; Mazda 323 '82; Kadett 1.2 '80. Autoservices GOOIKER, Apollolaan 154, Heerlen. ☎ 045-740041 b.g.g. 751632.

Hyundai LEYMBORGH b.v. biedt aan Mazda 323 1.6i 16V GLX 1992 30.000 km; Mazda 323 1.6i GLX Sedan 30.000 km '91; Mazda 323 1.6i LX Sedan 60.000 km '90; Mazda 323 1.3i 16V GLX Sedan 21.000 km '91; Mazda 323 1.6i GLX HB 3-drs. 21.000 km 11-'92; Mazda 323 1.5 GLX + 1.3 GLX Sedan + LPG '88, '86; Mazda 626 2.0i GLX Sedan '92; Mazda 626 2.0 12V GLX 2x '89; Mazda 626 1.8 LX Sedan + LPG '89; Mazda 626 1.6 LX Coupe nw.st. '87; Nissan Patrol 3.3 TD Van LWB etc. nw.st. '88; Nissan Sunny 1.6i HB 5-drs. nw. type 11-'91; Nissan Sunny 1.6 HB SLZ nw.st. '90; Toyota Carina 1.6 II LB Executive '92; Toyota Corolla 1.3 DX automaat '87; Mitsubishi Galant 1.8 turbo diesel gerev. '87; Ford Sièrra 2.0 CL schuifdak 68.000 km nw.st. '89; Opel Manta 1.8 CC schuifdak nw.st. '86; Opel Kadett 1.3 S + extra's Sedan '87; Peugeot 205 Roland Garros veel extra's 14.000 km '912; Peugeot 205 1.9 135 pk GTi '88; Hyundai Pony 1.5 GLS 44.000 km Sedan '89; Hyundai Sonata 2.0i GLS 1e eig. ect. '90; Hyundai Scoupe 1.5i Tropic 1e eig. 16.000 km '92; Renault 5 5-bak etc. ƒ 2.800,-. Occasions met Bovag-garantie. Bornerweg 2-8, Limbricht, tel. 046-515838.

Autobedrijf P. van DIJK & Zn. Opel Astra 1.4, 5-drs., 0 km '93 ƒ 27.900,-; Opel kadett cabrio div. accessoires '92 ƒ 29.750,-; Ford Sièrra 2.0i Solar Sedan 10.000 km '93 ƒ 28.750,-; Ford Fiesta 1.1 CL 6.000 km div. access. '93 ƒ 18.750,-; Mitsubishi Galant 1.8i Limited div. access. '91 ƒ 22.750,-; Lancia Dedra 1.8 IE div. accessoires '91 ƒ 22.750,-; Peugeot 205 Look 8000km '92 ƒ 15.900,- VW Jetta Pacific 1.3i 11.000 km '91 ƒ 22.750,-; Opel Omega 2.0i LS '91 ƒ 26.750,-; Opel Vectra 1.8GL '89 ƒ 19.750,-; Ford Sièrra 2.0 CL Sedan div. kleuren '92 ƒ 24.750,-; Ford Sièrra 2.0i GL 5-drs. '90 ƒ 17.750,-; Ford Sierra 2.0 3-drs '88 ƒ 11.750,-. Ford Sièrra 1.8 3-drs '86 ƒ 6.750,-; Ford Escort 1.6 CLX div. access. '91 ƒ 19.750,-; Ford Orion 1.6 CLX '92 ƒ 21.750,-. Escort 1.6 CLX '90 ƒ 17.750,-; Ford Fiësta 1.1 Finesse '89 ƒ 11.750,-; Ford Scorpio 2.0 i CL autom. '88 ƒ 18.750,-; Citroën BX 1.4i Toulouse '91 ƒ 17.500,-; Ren. 25 TX 2.2i 40.000km '91 ƒ 26.750,-; Renault 21 TL 5-drs '90 ƒ 15.750,-; Volvo 440 GL '90 ƒ 17.750,-; Hyundai Pony 1.5 GLS '88, ƒ 8.750,-; Nissan Sunny sport '86 ƒ 9.500,-; Fiat Panda 750L '89 ƒ 6.750,-; Opel Kadett 1.2 '86 ƒ 8.250,-; Opel Ascona 1.6 '86 ƒ 4.750,-; Volvo 340 2.0GLE '83 ƒ 3.750,-. Inruil, financ. Bovag-garantiebewijs. Autobedr. en APK keuringsstation P. van Dijk & Zn., Hompertsweg 33, Landgraaf. ☎ 045-311729.

BMW 318i blauwmet., bwj. '87; BMW 316 1.8 antracietmet., bwj. '87; BMW 316 1.8 blauwmet., bwj. '87; BMW 323i roodmet., bwj. '84; BMW 316i groenmet., bwj. '84; VW Passat CL groenmet., bwj. '88; Mazda 323 1.3 LX, antracietmet., bwj. '89; Nissan Micra 1.0 SDX, wit, bwj. '87; Nissan Micra 1.2 LX, rood, bwj. '89; Mitsubishi Colt 1.2 GLX bwj. '86; Toyota Celica 1.6 ST, bwj. '87; VW Golf 1.3 C, wit, bwj. '87; Suzuki Swift 1.3 GLX, wit, bwj. '88; Fiat Uno 45, rood, bwj. '87; Opel Kadett GTE, zilvermet., bwj. '84; Opel Kadett 1.3 S, rood, bwj. '87; Opel Ascona 1.3 S, bronsmet., bwj. '82; Seat Ibiza 1.2 GL, bwj. '88; Peugeot 205 XR bwj. '88; Opel Kadett autom. bwj. '85; Opel Kadett autom. bwj. '81. 100% financiering, inruil en bovaggarantie. Autobedrijf OSOJNIK en Zn, Eygelshovergracht 65, Kerkrade ☎ 045-460734 b.g.g. 045-464980.

Te koop zeer goede technisch verlengde MERCEDES-BUS 207 D, bwj. '81, met combinatie-kenteken. Tel. 04492-5473.

Johan SCHMIDT autohandel heeft diverse auto's in voorraad van ƒ 750,- tot ƒ 6.000,-. Alles met APK. Tel. 04492-2888. Hommert 24, Vaesrade.

Auto KALDENBORN. Wij betalen de hoogste prijs voor uw auto!! ☎ 045-411572.

Te k. Ford SIERRA Stationwagon 2.0i GLX, bwj. jan.'91, km.st. 71.000, kl. wit, extra's: trekh., schuifd. en roofrack. Meester Beukenweg 5, Mechelen. 04455-1803.

Autobedr. JOHN KOULLEN biedt aan ANWB gekeurde auto's met Bovag-gar. en nationale autopas. Mitsubishi Pajero turbo interc. diesel 7-pers. nw. mod. '91; Chrysler Voyager 2.5i grijs kent. aut. airbag enz. wit '91; Audi 80 Quattro z.v. extra's parelmoerwit '88; BMW 520i 24V zwartm. div.acc. '90; BMW 520i felrood, schuifd. '89; BMW 325i blauwm. v. acc. 83.000 km dec. '87; BMW 316 1.8D; Hyundai Lantra 16V inj. rood '92; Ford Orion 1.6 CLX rood 32.000 km '92; Subaru Legacy GL 1.8 inj. 16V zilverm. '91; Subaru Mini Jumbo Deluxe rood 30.000 km '92; Ford Scorpio 2.0i GL roodm. '90; Ford Sièrra 1.0i CLX Sedan grijsm. '90; Fiat Uno SXi d-blauw 52.000 km '90; Hyundai Pony 1.5 GL HB rood 34.000 km '88; Opel Vectra 2.0i GT grijsm. 51.000 km '90; Opel Omega 1.8i GL aut. grijsm. nw.st. '87;Opel Ascona 1.8 LS Traveller 5-drs. zilverm.'87; Opel Kadett 1.7 D 3-drs. d.blauw '90; Honda Accord 2.0i EX blauwm. '90; Peugeot 205 1.1 inj. rood 13.000 km '92; Peugeot 309 GL Profil 59.000 km wit '90; Peugeot 405 GR grijsm. schuifd. 85.000 km '88; Citroën BX 1.4 Sport wit '88; Renault 19 Chamade TR grijsm. 55.000 km '91; Seat Malaga 1.5i 52.000 km blauwm. '90; Renault 25 GTS Monaco bruinm. '87; Toyota Carina 2 1.6 XLi 16V roodm. '89; Volvo 740 GL 2.3 inj. aut.grijsm. '91; Volvo 440 GL 1.7 d.blauw 65.000 km '90; VW Passat 1.8i GL rood '88; Ford Escort 1.4 Sport grijsm. '87; Ford Sièrra XR4i wit v. acc. '83; Mercedes 230 E W124 wit '86. Sportauto's: Mercedes 280 SL zilverm. 83.000 km excel. cond. '84; Porsche 944 z.v. acc. roodm. nw.st. '85. Diesels: Opel Kadett 1.7 D 3-drs. blauw '90; Mitsubishi Galant Turbo D bruinm.'86. Stationcars/Bestellers: Renault 21 Nevada 1.7 TL blauwm. '89; Seat Terra diesel wit '91; Renault 18 GTL Station grijsm. '85; Opel Corsa Van grijs kent. '85. 4X4: Mitsubishi Pajero Turbo interc. diesel 7-pers. nw. model wit '91; Nissan Patrol 3.3 D geel kent. rood '87; Mitsubishi Pajero 2.5 Turbo D geel kent.'86; Daihatsu Rocky 2.0 benz. cabrio top grijs kent. rood div. '87-'86. Cabriolet: VW Golf GLi cabrio leer int. alle acc. wit '85; VW Golf 1.8 cabrio stuurbekr. wit '87; Mercedes 280 SL zilverm. 83.000 km '84. Campers: Mercedes Camper 406 diesel kompl. inger. kl. rijbew. Inruilers: VW Kever z.g. cond. '73 ƒ 3.800,-; Mitsubishi Galant GL 1.6 grijsm. '86 ƒ 5.950,-; Citroën BX 1.4 RE rood '83; Renault 5 TS rood '84 ƒ 4.500,-; Renault Fuego 2.0 TX zilverm. '81 ƒ 2.950,-; FSO Polonez 1.5 SLE '89-'88 div. v.a. ƒ 3.900,-; Mini Metro LS 5-drs. wit '85 ƒ 3.950,-; Opel Kadett City 1.2 bruinm. '79 ƒ 1.500,-; Ford Taunus 1.6 Ghia '82-'80 v.a. ƒ 1.500,-; Renault 9 C 4-drs.wit '83 ƒ 2.950,-. Volledige Bovaggarantie en gratis afleveringsbeurt. * Alle auto's met ANWB rapport * Discrete financiering * Inr. auto/motor mog. * Financiering 100% mog. * Alle auto's met autopas * Eigen werkplaats. Autobedrijf John Koullen, Beitel 114, Heerlen. Telef. 045-426995/424268 (200 mtr. naast disco Peppermill).

Te k. Honda CIVIC 1.5 DXi, bwj. 9-'92, rood, uniek mooi, diverse extra's. ☎ 046-512138.

Honda CIVIC 1.2 Spec. nw. model '86, APK zeer mooi, ƒ 5.750,-. ☎ 045-454087.

Te koop Toyota LANDCRUISER 2.4 TD bwj. 11-'86, div. access. Telef. 04451-1250 / 043-253274.

MAZDA 323, bwj. '88, in st.v. nw., kleur zilvermet., nwe. APK, ƒ 6.750,-. ☎ 045-323178.

Te koop MAZDA RX7, bwj. '79, motor bwj. '85, pr.n.o.t.k. ☎ 045-752527.

Te k. MERCEDES 250 TD, bwj. '86, i.z.g.st., pr.n.o.t.k. Te bevragen: 045-421423.

Te k. MERCEDES 190 Benz, 3-'87, alu.velgen, APK 4-'94. Telef. 045-410959.

Te koop MERCEDES 190 D, bwj. 11-'87, kl. perl.mutt. grijsmet., met vele extra's, km.stand 120.000. Te bevr. 045-443650.

Te koop MERCEDES 190 D, bwj. '84, veel extra's, zien is kopen, vr.pr. ƒ 12.500,-, moet weg! ☎ 045-712770.

NISSAN Patrol 3.3 diesel, grijs kenteken, bwj. '87, prima auto, alle extra's, pr. ƒ 19.950,-. ☎ 04498-58352.

Te k. KADETT HB 1.3 S, bwj. '85, vr.pr. ƒ 8.000,-. Ringstr. 3, Hoensbroek. 045-216130.

Weg. omst. te k. FORD Escort 1600 CLX Clipper, bwj. '92. ☎ Tel. 045-244623.

Te koop Honda CIVIC, bwj. '82, i.g.st., pr. ƒ 1.500,-. Telef. 045-273139.

Te k. gevraagd VW GOLF diesel, bwj. '80-'82, met kapotte motor. 045-743758.

Te koop Ford ESCORT, bwj. '73, plus Opel Commodore coupé GS, bwj. '71, met veel reserveonderd., i.z.g.st. Telef. 045-717272.

Opel Kadett combi 1.7 Diesel, 5-drs., bwj. '90, ƒ 12.750,-. ☎ 045-444584.

Te k. AUDI 80 S, bwj. 10-'86, nw. model, APK gek., verlaagd, vele extra's, i.z.g.st., pr. ƒ 15.500,-. 043-434356.

SUZUKI Jeep SJ 410 cabrio, bwj. 12-'86, APK gek., 64.000 km, i.z.g.st., pr. ƒ 9.500,-. 043-434356.

Autohandel O.K. CARS. Opel Kadett 13 S '86; Corsa TR 1.2 '84; Ford Sièrra 1.6 '86; Sièrra 2.0 CL '87; Honda Prelude 1.8 EX '83; Mini Cooper '84; Fiesta '84; Fiat Panda 45 S '83; Toyota Corolla 1.6 HB '84; Volvo 340 DL '83; Honda Civic 1.3 L '84; Nissan Sunny 1.5 '85; Fiat Ritmo '85; VW Golf Caddy D '86; BMW 320, '81. Verlengde Lindelaan 23, Oirsbeek. ☎ 04492-5782.

Te k. gevr. alle merken AUTO'S. Bet. hoogste prijs!! 045-416239 tot 21 u. open.

OCCASIONPARK Echt: Citroën BX Gti 1988; VW Golf GTi veel extra's '87, '86 en '88; Audi 100 '86; BMW 745i turbo; 316, 320, 520I; Peugeot 205 '87; Opel Rekord, Kadett, Ascona (keuze uit 10 stuks); Fiat Ritmo '88; Regatta '86; Honda Civic automaat '83. Verder nog keuze uit plm. 40 tal andere auto's. (ook in goedkope prijsklasse). Allemaal met nieuwe APK keuring. Inruil en garantie mogelijk. Occasionpark Echt, Voltaweg 11, Echt. Tel. 04754-87933.

Auto's groot of klein, moet u bij SWALMCARS zijn. Auto's vanaf ƒ 750,- tot ƒ 10.000,-. Tel. 045-413568, Heerlerbaan 74-76, Heerlen.

Te koop plm. 80 auto's in showroom v.a. ƒ 1.500,- tot ƒ 7.500,-. Alles APK, inr. en financ. mog. ☎ 04499-5204.

Nu nog op grijs kent.!!! DAIHATSU Jeep, type Taft 4x4 2500 Diesel Softtop, bwj. 1980, i.g.st., prijs ƒ 7.250,-. ☎ 045-241263 b.g.g. 09-32.41812335.

Ford GRANADA Combi 2.8 autom., trekh., LPG enz., bwj. '84, vr.pr. ƒ 2.500,-. Telef. 045-725680.

Nieuw, nieuw! AUTOLAKVERZEGELING voor de winter. RS Autocleaning, telef. 045-225900.

AUTOMAAT Opel Kadett 13 S, bwj. '82, i.z.g.st., ƒ 2.600,-. ☎ 045-710529.

VW GOLF CL 1600 Diesel, 5-drs., sportwielen, km.st. 33.000, vele extra's, bwj. '87, leren bekleding, nwe. APK, in st.v.nw. ƒ 8.750,-. ☎ 045-323178.

Te koop van 1e eigenaar bijzonder mooie Nissan SUNNY 1300 DX, ƒ 5.900,-. Zien is kopen! ☎ 045-255092.

Te k. Opel REKORD stationcar 20 S, orig. Opel onderbouw LPG, benzinetank 25 liter, getint glas, c.v., bwj. '86. Telefoon 046-513636.

KOOPJE Peugeot 405 GR 1900, bwj. '88, antr.met., km.st. 90.000, in pr.st., ƒ 16.000,-. ☎ 04499-5567.

RENAULT 25 TX 2.2 inj., ant.met., c.v., stuurbekr., ANWB-rapp., bwj. 10-'89, prijs ƒ 13.950,-. Tel. 046-372443.

Te koop i.g.st. Seat IBIZA 1.5 GL '87, 46.500 km, pr. ƒ 6.500,-. Tel. 045-452151.

Suzuki nw. model SWIFT GLX 1.3, nw.pr. ƒ 27.000,-, 38.000 km, evt. met gar., bwj. 1-'90, ƒ 18.500,-. Alle keur. toegest. Tel. 045-726018.

Te koop Suzuki SWIFT 1.3 GLX, 1e eigenaar, bwj. sept. '88, ca. 39.000 km, prijs ƒ 8.950,-. ☎ 045-221180.

Te k. Toyota Lite Ace bestel '82, APK 9-'94. Rumpenerstraat 48, Brunssum.

Te k. KEVER 1303, bwj. '72, APK 11-'94. Telefoon 045-225959.

VOLVO 244 2.1 bwj. '80, pr. n.o.t.k. Tel. 045-245041, 18.00-19.00 uur.

Te k. MINICOOPER, zeer mooi, 1985, prijs ƒ 3.900,-. Pr. Hendriklaan 15, Brunssum. Telef. 045-255027.

MITSUBISHI Colt 1200 GLX, type '85, APK 7-'94, ƒ 3.300,-. ☎ 045-317675.

Nissan KINGCAB, grijs kent., 2.5 diesel, vr.pr. ƒ 10.000,-. Tel. 045-227894.

Te k. VW GOLF 1300, antraciet grijs, abs. goede st., '85, ƒ 6.450,-. 04450-2826.

Te koop gewonnen "via KANSSPEL" VW Passat Sedan 1.8 L., 90 PK, grijsmetallic, ƒ 5.000,- onder nieuwprijs. 04406-10171.

Te koop VW GOLF 1800i, bwj. '86, automaat, km.st. 77.000, div.acc., vr.pr. ƒ 8.000,-. 045-320869.

Te k. VW GOLF GTi, 16 V, bwj. '87, get. glas, event. inruil. mog. ☎ 045-754373.

Te koop Opel REKORD GLS, bwj. 10-'85, met in perfecte staat, ƒ 5.500,-. ☎ 045-451914.

Te k. Opel ASCONA 2.0 S autom., 4-drs., lichte schade bwj. '80, APK gekeurd ƒ 550,-. Telef. 045-256215.

Opel OMEGA 2.0i Station car bwj. '91, zwartmet. stuurbekr., 46.000 km. ƒ 28.000,-. Tel. 045-216383.

Wegens omstandigh. OPEL Astra 1.4i, bouwjr. '92, eig., t.e.a.b. ☎ 04406-12577.

VOLVO 460 DL, d. blauw 30-10-'92, km.st. 9.000 veel extra's, iedere keur iets moois, 20% o.nw.pr. telef. 046-517224 na 17. u.

Te koop weg. omst. GOLF GTi 16V mod. '88, zwartmet. vr.pr. ƒ 15.950,-. 046-519644 na 18.00 u. 581536.

Te k. gevr. AUTO'S bedrijfs auto's, schade defect gee bezw. 045-727742/723076.

CORSA type 1.2 S HB, 15" velgen, '88, bijz. mooi ƒ 7.950,-. ☎ 045-424128.

Voor Piccolo's zie verder pagina 8

Fabrikanten: 'Onevenredig harde lastenverzwaringen'

Papierindustrie wacht uiterst moeilijk jaar

Van onze redactie economie

HAARLEM – De papier- en kartonindustrie maakt zich op voor een moeilijk jaar. 'Onevenredig harde' milieuheffingen, sterke prijs-erosie, de economische stagnatie, valuta-ontwikkelingen en stijgende grondstoffenprijzen zijn allemaal factoren die het er voor de ondernemingen niet makkelijker op maken. Dit constateert de Vereniging van Nederlandse Papier- en Kartonfabrieken VNP in haar jaaroverzicht 1992/93.

De VNP heeft weinig begrip voor de door de overheid opgelegde lastenverzwaringen. „De milieuheffingen op te storten afval en op grondwatergebruik treffen de papier- en kartonindustrie onevenredig hard. De uit milieu-oogpunt zo gewenste inzet van oud papier/karton als grondstof voor nieuw papier en karton (75 procent) levert als residu een hoeveelheid afval op die bestaat uit alle bij het oud papier meegekomen afvallen zoals plastic en metaal. Dat de papierfabrikant straks als grote opruimer van deze afvalstroom extra wordt belast voor 'afval uit afval' is onbegrijpelijk", aldus het verslag.

De heffing bedraagt voor de totale sector ruim f 11 miljoen per jaar. Daar komt nog een voorgestelde heffing van f 5,6 miljoen op het gebruik van grondwater bij. Ook daarover toont de VNP zich ontevreden: „Door (gedeeltelijk) gesloten kringloop in de fabrieken is het waterverbruik tot meer dan de helft van het verbruik in 1976 teruggedrongen, terwijl de papier- en kartonindustrie al tientallen jaren zeer grote bedragen heeft geïnvesteerd in de bouw van waterzuiveringsinstallaties."

De totale omzet van de Nederlandse papier- en kartonindustrie daalde in 1992 van f 3,8 miljard tot f 3,66 miljard. Na vele jaren van grote investeringen, veelal ook op het milieu gericht, kon een terugval niet uitblijven. Die deed zich dan ook vorig jaar voor, waarbij het niveau daalde van f 604 miljoen tot f 295 miljoen. De NVP noemt dit volume echter toch alleszins redelijk „gelet op de lange economische levensduur van papiermachines en de zich aankondigende stagnatie."

Hoewel de produktie van papier en karton in 1992 iets afnam ten opzichte van 1991 nam de inzet van oud papier toe. In 1991 werd 1.896.000 ton oud papier voor de produktie van nieuw papier en karton ingezet, in 1992 was dit 2.003.000 ton, een „onverwacht forse toename" van 5,6 procent.

Evoluon vernieuwd

● *Frits Philips (links) en Jan Timmer luisteren samen naar één van de zangers die meededen aan de spectaculaire openingsshow van het Evoluon.* Foto: GPD

Plan voor ronde-tafel-conferentie over elektronica

Philips-baas: 'Europa is te pessimistisch'

Van onze redactie economie

EINDHOVEN – Europa is te pessimistisch. Er moet minder gepraat worden over de problemen, en meer over de kansen die er liggen. Die boodschap had Philips-topman Jan D. Timmer gisteren voor het bijna 500 leden tellende Europese gezelschap, dat de opening van het vernieuwde Eindhovense Evoluon bijwoonde.

Dat Timmer dit wereldeel graag wat vrolijker ziet, is niet zo vreemd. Philips haalt meer dan de helft van zijn omzet uit het door recessie geteisterde Europa. Vooral de elektronica-industrie wacht met smart op een economische opleving. De fabrikanten beleven zware tijden, door een voortdurende prijzenslag en harde wereldwijde concurrentie.

Om die mondiale concurrentie vol te houden moeten de Europese industrie en overheden samen hard aan de slag, betoogde Martin Bangemann, de Europese commissaris voor de industrie, gisteren eveneens in Eindhoven aanwezig.

Volgens Bangemann is de centrale vraag of Europa bereid is de steeds sneller optredende veranderingen te accepteren. Die eisen namelijk hun sociale tol. Zo dreigt er straks een selecte groep te ontstaan die alle technologische nieuwtjes kan bijbenen, terwijl een veel grotere groep zijn baan dreigt te verliezen. Het scheppen van nieuwe werkgelegenheid is dan ook de belangrijkste taak voor Europa, aldus de Europese industrie-commissaris.

Daarnaast moet Europa natuurlijk blijven meedoen op technologisch gebied. „Europa moet high-tech blijven," zei Bangemann. Philips' Amerikaanse vice-president Frank Carrubba, verantwoordelijk voor onderzoek en ontwikkeling, deed in dat verband een oproep tot een Europese ronde-tafel-conferentie over de elektronica. Universiteiten, regeringen en bedrijven zouden gezamenlijk moeten bekijken welke kennis en technologie belangrijk is voor Europa, en hoe die het best gestimuleerd kan worden.

Directeur levert zelf geen loon in

DEN HAAG – Het inleveren van salarisverhogingen in deze economisch moeilijke tijden is kennelijk alleen iets voor werknemers. Directeuren hebben vorig jaar gemiddeld een stijging van het basissalaris van 5,3 procent ontvangen, een kwart meer dan de gemiddelde loonstijging dat jaar.

De doorsnee-directeur verdient 205.000 gulden vast plus 50.000 gulden bonussen. Eén op de vier directeuren heeft bovendien een aandelenoptieplan met een gemiddelde waarde van bijna drie ton.

Toch hebben de directeuren ook betere tijden gekend. Want de gemiddelde salarisgroei onder deze groep hoogbetaalden vlakt nu wat af, meldt het Nederlands Centrum van Directeuren en Commissarissen (NCD). Eén op de vijf directeuren heeft het afgelopen jaar geen salarisstijging gehad, blijkt uit een onderzoek van de NCD en het adviesbureau Hay Management Consultants.

Ruim 85 procent van de directeuren krijgt een onkostenvergoeding van gemiddeld 6.000 gulden per jaar. Veertien procent is bovendien commissaris bij een bedrijf voor een tarief van 1.600 gulden per dag.

Jongere directeuren, onder de veertig jaar, hebben nog wat in te halen op hun oudere collega's. Hun salaris steeg gemiddeld 9,9 procent. Boven de vijftig jaar ging men er 3,6 procent op vooruit. Internationaal opererende bedrijven betalen hun directeuren gemiddeld 5 tot 10 procent meer dan de binnenlands actieve ondernemingen. Volgens het onderzoek liggen de Nederlandse directeurssalarissen lager dan wat elders in Europa gebruikelijk is.

Voor de 'zware' directiefuncties geldt een gemiddeld, vast salaris van 397.000 gulden, voor de lichte 148.000 gulden. De 'zware' directeuren vangen gemiddeld 95.000 gulden extra aan bonussen en dergelijke, de lichte 'slechts' 27.000 gulden. Tweederde van de ondervraagde directeuren komt in aanmerking voor de toeslagen. De extra's kunnen oplopen tot twee keer het vaste salaris.

Veel directeuren (92 procent) hebben een auto van de zaak met een gemiddelde cataloguswaarde van 82.000 gulden.

SER: uitkeringen en minimumloon niet meer omhoog

DEN HAAG – De Sociaal-Economische Raad (SER) vindt dat de minimumlonen en de uitkeringen volgend jaar niet omhoog moeten. Dat is slecht voor de werkgelegenheid. Bovendien groeit het aantal uitkeringstrekkers al zo hard dat de premies voor de sociale zekerheid al flink zullen stijgen. Daar kan niet nog een extra verhoging bij voor hogere uitkeringen.

Dit blijkt uit het ontwerp-advies voor bevriezing van minimumloon en uitkeringen in 1994, dat de subcommissie minimumloon van de SER heeft opgesteld. De adviezen van SER-commissies worden meestal door de voltallige Raad overgenomen. Minister De Vries van Sociale Zaken en Werkgelegenheid heeft dit advies gevraagd.

Op grond van de Wet koppeling met afwijkingsmogelijkheid kan de minister besluiten minimumloon en uitkeringen van de loonontwikkeling te ontkoppelen. Behalve de groeiende werkloosheid en de stijgende premiedruk vindt de SER dit mede noodzakelijk door de koersdaling van een aantal buitenlandse valuta's, waardoor de concurrentiepositie van Nederland verslechtert. Bovendien wordt de verhouding tussen het aantal werkenden en niet-actieven volgend jaar aanzienlijk slechter.

Hoogovens bouwt mini-staalfabriek in Zuid-Afrika

IJMUIDEN – De Hoogovens Groep blijkt te zijn betrokken bij een project om een nieuwe staalfabriek in Zuid-Afrika te bouwen. Samen met het Zuidafrikaanse staal- en mijnbouwbedrijf Iscor en het Oostenrijkse Voest-Alpine wordt nu een haalbaarheidsstudie uitgevoerd. Het plan is om een zogeheten minimill met een capaciteit van één miljoen ton te bouwen. Een investering van 2 miljard gulden. Behalve voor de staalproduktie, staan in Zuid-Afrika ook projekten op stapel voor de aluminiumproduktie en mineralenverwerking. Daarbij worden bewust buitenlandse bedrijven betrokken voor kennis en kapitaal.

Koninklijke Shell Groep
KWARTAALCIJFERS
'92
'93
nettowinst
in miljoenen pond sterling
756 III
2.136 9 maanden
1992
809 III
2.329 9 maanden
1993
nettowinst per sector, 3e kwartaal
in miljoenen pond sterling
Chemie -41 -168
Opsporing en winning 367 558
Verwerking/zeetransport en verkoop 302 412
anp

Ondanks forse verliezen in chemische sector

Winst Shell gestegen

Van onze redactie economie

DEN HAAG – De winst van de Koninklijke/Shell Groep over het derde kwartaal van dit jaar is, ondanks de verliezen in de chemische sector, gestegen. Het nettoresultaat in het derde kwartaal kwam uit op 809 miljoen pond (op dit moment 2,26 miljard gulden), zo'n 7 procent meer dan het vergelijkbare kwartaal 1992.

De chemie blijft het zorgenkindje. Daar werd in het derde kwartaal opnieuw verlies geleden, 161 miljoen pond (450 miljoen gulden), aanzienlijk meer dan de 41 miljoen pond van een kwartaal eerder. Over de eerste negen maanden van dit jaar heeft Shell nu 341 miljoen pond verlies op de chemie geleden. In het derde kwartaal zat daar overigens een eenmalige last van 171 miljoen pond bij, hoofdzakelijk wegens reorganisatiekosten.

In de andere sectoren boert Shell daarentegen steeds beter. Bij de opsporing en verwerking werd 558 miljoen pond winst geboekt tegen 367 miljoen in 1992. Daar zat een meevaller in van 217 miljoen pond. Dagelijks bedroeg de produktie van ruwe olie 2,13 miljoen vaten – iets meer dan vorig jaar – en 159,8 miljoen kuub gas per dag, 16 procent meer dan vorig jaar. Ook op de verkoop van olie- en gasprodukten werden flink hogere winsten gehaald.

Ondanks de aanhoudend slechte gang van zaken in de chemische sector steeg de winst van het totale concern. Over de eerste drie kwartalen van 1993 samen gerekend is de nettowinst gestegen, met 9 procent tot 2.329 miljoen pond (6,5 miljard gulden). Shell zegt dat de gunstige ontwikkeling van de resultaten voor olie en gas vooral te danken zijn aan de waardedaling van het Britse pond ten opzichte van de dollar.

De internationale olieprijzen daalden in het derde kwartaal van 1993 fors. De prijs van Brent, de maatstaf voor ruwe olie uit de Noordzee, was gemiddeld 16.50 dollar per vat, 3.50 dollar lager dan in het derde kwartaal vorig jaar. Nadat de Opec eind september afspraken over de produktie van aardolie maakte, trokken de prijzen iets aan, om later weer weg te zakken. Als de landen zich aan die produktie-afspraken houden, zal de olieprijs waarschijnlijk iets stijgen, denkt Shell. Over de totale winst dit jaar durft het bedrijf geen voorspelling te doen.

beurs

Gekelderd

AMSTERDAM – Op de Amsterdamse effectenbeurs hebben met name de grote fondsen er in de laatste tien minuten van de handel fors van langs gekregen. De toch al lusteloze beurs werd volgens handelaren op dat moment geteisterd door stop-loss-orders, waarbij stukken verkocht moeten worden als een bepaalde koers doorbroken is. Daarmee willen beleggers hun verliezen beperken. Gevolg is wel dat koersen in sneltreinvaart verder kelderen.

Handelaren konden geen antwoord geven op de vraag waarom de Amsterdamse markt zich niets aantrok van de ontwikkelingen op de buitenlandse beurzen. Wall Street lag er aan het begin van de handel gisteren goed bij, Londen stond de gehele dag op winst, terwijl Frankfurt vrijwel onveranderd sloot.

De EOE-index sloot uiteindelijk met een verlies van 3,14 punten op 374,85. De koersindex algemeen, waarin de internationale waarden zwaarder meewegen, gaf 3,70 punten toe op 262,10. De omzet bedroeg f 3,27 miljard, waarvan f 1,15 miljard aan aandelen en f 2,10 miljard aan obligaties.

De hogere winst van Koninklijke Olie moest het afleggen tegen de daling van de winst per aandeel. De lage olieprijs zorgde voor verdere druk op het aandeel, waardoor het verlies uiteindelijk f 4,50 beliep op f 197,10.

Bij de spaarzame winnaars voerde KNP BT de ranglijst aan met een winst van f 1,10 op f 40. Akzo was f 1,30 verder in reactie op f 176,70 na de afgelopen dagen al ongeveer f 20 te hebben moeten inleveren. Chemiebroeder DSM kon zich eindelijk uit de slipstream losmaken en noteerde drie dubbeltjes hoger op f 101.

Hoofdfondsen

Hoofdfondsen	v.k.	sk
ABN Amro	69,10	67,90
ABN Amro A.in F.	88,70	88,80
ABN Amro L.Gr.F.	177,90	177,90
ABN Amro Obl.Gr.f.	206,70	206,70
Aegon	96,60	95,70
Ahold	90,30	90,60
Akzo	178,00	176,70
Alrenta	263,60	263,60
Amev cert.	81,00	80,90
Bols Wes. c.	41,00	39,80
CSM cert.	68,00	67,70
Dordtsche Petr.	189,20	184,50
DSM	100,70	101,00
Elsevier	150,90	149,50
Fokker cert.	21,10	20,90
Gist-Broc. cert.	49,60	49,30
Heineken	200,40	198,30
Heineken Hold.	176,20	174,40
Hoogovens nrc	45,00	45,00
Hunter Douglas	68,70	69,00
Int.Ned.Gr. c.	80,80	80,00
KLM	38,10	38,10
Kon. KNP BT	38,90	40,00
Kon. Olie	201,60	197,10
Nedlloyd	45,60	45,60
Océ-v.d.Gr.	57,60	57,50
Pakhoed cert.	45,10	45,20
Philips	38,90	38,80
Polygram	74,50	73,60
Postb.Beleggf.	64,60	64,60
RG Florente F.	130,40	130,40
Robeco	117,40	117,20
Rodamco	59,10	59,10
Rolinco	118,30	118,90
Rorento	95,70	95,80
Stork	38,90	38,20
Unilever cert.	216,60	212,70
Van Ommeren nrc	40,50	40,60
Ver.Bezit VNU	148,00	148,70
Wolters-Kluwer	105,20	103,40

Avondkoersen Amsterdam

Akzo 176,50-177,00 (176,70)
KLM 37,50 (38,10)
Kon.Olie 195,90-197,30 (197,10)
Unilever 212,50 (212,70)

Binnenl. aandelen

Binnenl. aandelen	v.k.	sk
Aalberts Ind	52,60	53,00
ABN AmroHld.prf.c.	6,41	6,41
ABN Amro pref.	69,50	68,00
ACF-Holding c.	52,50	52,00
Ahrend Groep c.	115,00	115,00
Asd Options Tr.	10,90	11,40
Asd. Rubber	2,95	2,95
Ant. Verff.	350,00	-
Atag Hold. cert	132,00	132,50
Athlon Groep	60,00	60,00f
Athlon Groep nrc	60,00	59,70
Aut.Ind.R'dam	67,50	67,50
BAM Groep	106,30	107,00
Batenburg	140,50	140,50
Beers	110,20	109,00
Begemann Groep	46,90	45,80
Belindo	312,00	-
Blydenst.-Will.	26,00	25,00
Boer De Winkelb.	73,10	72,50
Borsumy Wehry	111,00	109,50
Boskalis c	46,80	46,40
Braat Beheer	27,70	27,80
Breevast	9,90	9,90
Burgman-Heybroek	1450,00	1480,00
Calvé-Delft pref	860,00	850,00
Calvé-Delft cert	1420,00	1417,00
Cap Volmac	22,70	22,20
Cindu Intern.	93,00	93,00
Claimindo	308,50	308,20
Content Beheer	21,80	22,00
Credit LBN	35,00	34,30
Crown v.G. cert.	131,00	131,50
CSM	67,80	67,90
Delft Instrum.	17,90	17,90
Dorp-Groep	36,00	35,50
Draka Holding	38,50	38,50
Econosto	23,30	23,00
EMBA	170,00a	-
Eriks Holding	89,60	89,90
Flexovit Int.	56,00	56,00
Frans Maas cert.	42,90	43,50
Fugro McClelland	37,10	37,10
Gamma Holding	96,00	96,00
Gamma pref.	6,10	-
Garzarelli $	11,80	11.80
Getronics	41,00	41,00
Geveke	27,50	27,50
Giessen-de N.	347,00	344,50
Goudsmit	29,00	29,00
Grolsch cert.	42,80	42,70
GTI-Holding	137,00	137,00
Hagemeyer	107,00	109,00
HAL Trust B	15,70f	15,60
HAL Trust Unit	15,70	15,50
HBG	254,50	258,00
Hes Beheer c	19,90	19,80
Heijmans	40,10	40,10
Hoek's Mach.	77,00	77,00
Holl.Sea S.	0,17f	0,18
Holl. Ind. Mij	52,90	52,60
Hoop Eff.bank	10,40	10,40
Hunter D.pref.	2.00	-
IHC Caland	41,00	40,50
Internat.Muell.	81,10	81,00
Int.Ned.Groep	8,11	8,11
Kas-Associatie	58,40	58,50
Kempen & Co	12,40	12,20
Klene Holding	92,00	92,00
Kondor Wessels	39,00	40,00
KBB	104,60	104,40
Kon. Sphinx	39,00	38,20
Koppelpoort	402,00	403,00
Krasnapolsky	158,00	160,00
Landré & Gl.	43,20	43,20
Macintosh	56,00	55,00
Maxwell Petr.	168,00	167,50
Moeara Enim	1618,00	1605,00
M.Enim OB-cert.	21000,00	21000,00
Moolen Holding	34,40	34,20
Mulder Boskoop	38,50	38,50
Multihouse	2,20	2,10
Naeff	415,00	-
NAGRON	74,90	74,90
Nat. Inv. Bank	103,00	99,00
NBM-Amstelland	13,90	13,70
NEDAP	52,00	52,00
Nedcon Groep	56,00	56,00
NKF Holding	146,00	145,00
Ned.Part.Mij	49,80	49,50
Ned.Springst.	5200,00	5200,00
Norit	18,50	18,50
Nutricia GB	151,50	148,00
Nutricia VB	154,80	151,50
Nijv.-Ten Cate	86,00	85,70
OPG cert.	49,80	49,90
Orco Bank cert.	92,50	92,10
OTRA	275,00	268,00
Pirelli Tyre	13,70	13,70
Polynorm	115,00	115,00
Porc. Fles	21,70	21,70
Randstad	54,20	54,50
Reesink	88,00	88,20
Rothmans Int.	4,25	4,25
Roto Smeets Boer	36,50	35,60
Samas Groep	46,20	45,20
Sarakreek	13,30	13,30
Schuitema	1650,00	1625,00
Schuttersveld	38,50	38,30
Smit Intern.	27,20	27,00
St.Bankiers c.	16,40	16,40
Stad Rotterdam c	43,30	43,00
Telegraaf De	132,00	131,00
Textielgr.Twente	77,00a	76,00
Tulip Computers	13,60	13,60
Tw.Kabel Holding	190,00	186,50
Ubbink	81,00	80,00
Union	41,50	41,30
Vereenigde Glas	495,00a	493,00a
Volker Stevin	71,20f	71,20
Vredestein	12,80	12,80
Wegener	102,00	99,50
West Invest F.	11,00	11,00a
West Inv.F. wb	78,00	78,00
Wolters Kluwer	438,00	414,00
Wyers	22,20	22,20

Beleggingsinstellingen

Beleggingsinstellingen	v.k.	sk
ABN Amro Aand.F.	96,50	97,20
ABN Amro Amer.F.	76,90	76.80
ABN Amro Eur. F.	82,70	84.00
ABN Amro Far EF.	74,40	75,60
ABN Amro Neth.F.	109,50	109,40
ABN Amro rent.div	165,70	165,70
Aegon Aandelenf.	45,70	45,90
Aegon Spaarplus	5,20b	-
Aldollar BF $	31,80	31,80
Alg.Fondsenbez.	261,50	260,00
Alliance Fund	10,00	10,00
Amvabel	110,80	110,80
Asian Cap.F.$	60,70	60,90
Asian Tigers F.	107,90	110,40
Asian Select. F.	105,70	107,30
Austro Hung. F.	7,10	7,00
Bemco RentSel.	62,70	62,70
Bever Holding	3,30	3,30
CL Aandelenfonds	100,20	100,20
CLN Obl. Div. F.	119,60	119,60
CLN Obl.Waardef.	133,30	133,30
Delta Lloyd Inv.	33,90	33,30
DP America Gr.F.	37,00	36,70
EGF Investm.	150,00	149,00
EMF Rentefonds	86,90	86,90
Eng-Holl.Bel.Tr.	19,50	19,50
Eng-Holl.Bel.T1	10,60	10,60
Envir.Growth F.	45,00	45,00
Esmeralda part.	40,30	40,30
Eur.Ass. Trust	7,50	7,80
EMS Growth Fund	106,70	106,60
EMS Income Fund	101,80	101,80
EMS Offsh. Fund	107,30	107,20
EOE Index Fnd	414,00	409,00
Euro Growth Fund	57,50	57,00
Euro Spain Fund	8,00	8,00
Far East Sel.F.	81,00	82,00
Gim Global	68,00	68,00
Groeigarant	1,32	1,32
Holland Fund	87,50	88,00
Holl. Eur. Fund	59,00	58,20
Holl. Obl.Fonds	147,00	147,00
Holl. Pac. Fund	130,00	130,80
Holl. Sel.Fonds	103,20	102,80
Hooge Huys Hypf.	136,40	135,50
ING Bnk Dutch Fnd	59,20	59,00
ING Bnk Geldm.Fnd	58,81	58,81
ING Bnk Glob.Fund	54,80	55,00
ING Bnk Oblig.Fnd	38,70	38,70
ING Bnk Spaard.F.	105,41	105,43
ING Bnk Rentegr.F	136,80	136,80
ING Bnk Vastg.Fnd	30,10	30,00
Innovest	68,00	68,20
Interbonds	543,00	543,00
Intereffekt 500	28,70	28,70
Intereffekt wt	40,60	40,70
Investa part.	82,60	82,70
IS Himal.Fund $	12,90	12,90
Jade Fonds	215,00	216,60
Japan Fund	19,90	20,30
Jap.Ind.Alpha F.	7950,00	-
Jap.Sect.Rat.Yen	6030,00	-
Korea Pac.Tr. $	9,30b	9,70
Leveraged Cap	64,30	64,80
Liquirent	53,00	53,00
Mal.Capital F.$	15,30	15,30
Mees Obl.Div.F.	130,10	129,90
Mexico Income F.	23,50	-
Mondibel	82,50	82,50
Nat.Res.Fund	77,80	78,20
New Asia Fund	10,50	10,50
Nomura Warr. F.	0,17	0,19
Obam. Belegg.	317,90	319,50
OAMF Rentefonds	16,00	16,00
Orange Fund	24,60	24,60
Pac.Dimensions	128,00	129,30
Pac.Prop.Sec.F.	40,00	40,20
Pierson Rente	130,00	130,40
Postb.Aand.f.	59,20	59,20
Postb.Obl.f.	54,70	54,70
Postb.Verm.gr.f.	63,50	63,50
Rentalent Bel.	175,40	175,40
Rentotaal NV	40,90	40,90
RG America F.	132,50	134,00
RG Divirent F.	56,40	56,40
RG Europe F.	123,80	123,40
RG Nettorente F.	102,50	102,50
RG Pacific F.	132,50	134,50
RG SP Groen	64,40	64,40
RG SP Blauw	63,90	63,90
RG SP Geel	61,90	62,10
Rodin Prop.$	78,00	78,00
Rolinco cum.p	95,00	-
Schrod.Int.Pr.F	29,60	29,60
SciTech $	16,70	16,50
Suez Liq.Grf.	195,60	195,60
Technology Fund	17,10	17,10
Tokyo Pac.Hold.	226,00	226,00
Trans Eur.Fund	87,70	87,80
Transpac.F.	355,00	346,00
Uni-Invest	20,50	20,50
Unico Inv.Fund	83,30	83,20
Unifonds DM	33,50	33,50
Vaste Waard.Ned	59,90	59,90
VastNed	113,80	115,00
VIB NV	59,30	59,00
VSB Mix Fund	61,00	61,60
VSB Obl.Gr.f.	113,40	113,40
VSB Rente Fonds	114,30	114,30
WBO Intern.	78,40	78,60
Wereldhave NV	114,80	115.10
Yen Value Fund	88,20	88,50
ZOM Florida F.$	27,00	28,00
Zonnespectrum	9,60	9,55

Parallelmarkt

Parallelmarkt	v.k.	sk
Alanheri	29,70	29,70
ABF	117,90	117,00
ASN Aandelenf.	52,90	52,80
Austria Global	1165,00	1165,00
Besouw Hold.	31,20	32,00
Biogrond Belegg.	10,50	10,50
Comm.Argeus F.	99,50	99,40
Comm.Benacus F.	100,20	100,10
Comm.Cea F.	100,50	100,50
De Drie Electr.	14,00	14,00
Delta Ll.Dollarf.	68,20	68,10
Delta Lloyd ECU	62,40	62,30
Delta Lloyd Mix	73,50	73,40
Delta Lloyd Rent	66,40	66,40
Dico Intern.	66,00	66,00
DOCdata	3,30	3,30
Ehco-KLM Kleding	30,70	30,70
E&L Belegg.1	88,10	87,60
E&L Belegg.2	88,60	88,40
E&L Belegg.3	114,60	114,60
E&L Belegg.4	88,80	88,80
E&L Kap.Rente F.	120,10	120,10
German City Est.	33,30	33,00
Gouda Vuurvast	62,00	61,80
Groenendijk	34,70	34,20
Helvoet Holding	23,30	24,00b
Inter View Eur.	3,60	3,50
Management Share	1,30	1,20e
Neways	5,50	5,50
Ohra Aand.F.	65,00	65,00
Ohra Liq.GrF.	52,90	52,90
Ohra Obl.Df.	60,30	60,20
Ohra Obl.Grf	56,80	56,80
Ohra Onr.G.F.	67,80	67,90
Ohra Totaal F.	61,80	61,80
Pan Pac. Winkel	4,70	4,20
P & C Groep	97,20	98,20
Pie Medical	3,80	3,80
Pitcher	44,00	44,80
Satcom Hold.	17,60	17,60
Simac Techniek	11,80	11,50
Suez Gr.Fund	54,90	55,00
VHS Onr. Mij	3,70	3,60
Welna	39,40	39,60
Wereldhave	4,30	-
Wolff	58,30	58,30

Parallel top-15

Parallel top-15	v.k.	sk
Artu Biologicals	4,90	4,90
Bergh. Pap.	40,60	40,80
Free Record	24,70	25,50
Gelderse Pap.	57,20	57,60
Grontmij	60,60	61,00
Holland Col.	52,00	52,00
Kuhne+Heitz	41,30	-
LCI Comput.Gr.	1,90	2,00
Melle, van nrc	65,50	65,20
Nedschroef	59,20	59,20
Ordina Beheer	17,20	17,50
Sligro Beheer	75,50	75,00
Vilenzo	38,20	38,50
Welna	39,40	39,60
Weweler	17,20	17,20

Wall Street

	10 11	11 11
allied signal	71 7/8	72 7/8
amer.brands	33 1/2	34 1/2
amer.tel.tel	55 1/4	56 7/8
amoco corp	54 1/8	53 1/8
asarco inc.	19	19 3/8
bethl. steel	17 3/4	17 1/2
boeing co	35 1/2	35 5/8
can.pacific	17 1/2	17 3/8
chevron	91 1/2	90 1/4
chiquita	11 3/4	11 5/8
chrysler	55 1/4	54 5/8
citicorp	36 1/2	36 3/8
cons.edison	31 5/8	31 5/8
digit.equipm.	35 7/8	36 5/8
dupont nemours	47	46 1/2
eastman kodak	63	63 3/8
exxon corp	64 1/4	63 1/2
ford motor	61 3/4	61
gen. electric	94 5/8	93 7/8
gen. motors	51 1/8	50 3/4
goodyear	43 3/4	42 5/8
hewlett-pack.	79 3/8	78 7/8
int. bus.mach.	49 7/8	51 3/4
int. tel.tel.	92	91 3/4
klm airlines	20 1/8	19 7/8
mcdonnell	99 7/8	104 7/8
merck co.	32 1/2	32 1/2
mobil oil	79	77 1/2
penn central	32 5/8	32
philips	20 3/4	20 1/4
primerica	42 3/8	42 1/2
royal dutch	106	102 5/8
sears roebuck	57 5/8	56 1/2
sfe-south.pac.	19 1/2	19 1/2
texaco inc.	65 3/4	65 1/8
united techn.	63 1/8	64 1/8
westinghouse	14 1/8	14 1/8
whitman corp	16 1/4	16 1/8
woolworth	20 7/8	21 1/8

Advieskoersen

Advieskoersen		
amerik.dollar	1,830	1,950
austr.dollar	1,21	1,33
belg.frank (100)	5,11	5,41
canad.dollar	1,380	1,500
deense kroon (100)	26,60	29,10
duitse mark (100)	109,65	113,65
engelse pond	2,67	2,92
finse mark (100)	31,15	33,65
franse frank (100)	30,70	33,45
griekse dr. (100)	0,68	0,86
hongkong dlr.(100)	21,50	25,50
ierse pond	2,52	2.77
ital.lire (10.000)	10,45	12.15
jap.yen (10.000)	173,00	179.00
noorse kroon (100)	24,30	26,80
oost.schill. (100)	15,69	16.19
port.escudo (100)	0,98	1.16
spaanse pes. (100)	1,30	1.48
turkse lira (100)	0,0105	0.0175
zweedse kr. (100)	21,50	24,00
zwits.fr. (100)	124,75	129,25

Wisselmarkt

Wisselmarkt	
amerik.dollar	1,89575-1,89825
antill.gulden	1,0550-1,0850
austr.dollar	1,2500-1,2600
belg.frank (100)	2,2355-2,2405
canad.dollar	1,44375-1,44625
deense kroon (100)	28,105-28,155
duitse mark (100)	112,2250-112,2750
engelse pond	2,8005-2,8055
franse frank (100)	32,155-32,205
griekse dr. (100)	0,7340-0,8340
hongk.dollar (100)	24,4750-24,7250
ierse pond	2,6600-2,6700
ital.lire (10.000)	11,465-11,515
jap.yen (10.000)	177,470-177,570
nwzeel.dollar	1,0200-1,0300
noorse kroon (100)	25,745-25,795
oostenr.sch. (100)	15,9590-15,9690
port. escudos (100)	1,0720-1,1120
spaanse pes. (100)	1,3870-1,3970
zweedse kr. (100)	22,985-23,035
zwits.frank (100)	127,045-127,095
e.c.u.	2,1440-2,1490

Index Amsterdam

CBS-koersindex (1983=100)

algemeen	265.80	262.10
id excl.kon.olie	251.90	249.50
internationals	267.70	262.60
lokale ondernem.	266.00	263.80
id financieel	220.50	217.90
id niet-financ.	311.10	309.20

CBS-herbeleggingsindex (1983=100)

algemeen	409.70	404.10
id excl.kon.olie	361.90	358.50
internationals	431.90	423.70
lokale ondernem.	384.70	381.50
id financieel	363.80	359.50
id niet-financ.	416.90	414.40

CBS-stemmingsindex (1983=100)

algemeen	134.20	133.50
internation	134.90	133.70
lokaal	133.70	133.10
fin.instell	166.60	164.90
niet-financ	127.60	127.20
industrie	131.20	130.60
transp/opsl	99.20	99.30

Goud en zilver

Goud onbewerkt 22,750-23,350, vorige 22,620-23,220, bewerkt 24,950 laten, vorige 24,820 laten.

Zilver onbewerkt 240-310, vorige 240-310, bewerkt 350 laten, vorige 350 laten.

Dow Jones

Industrie 3662.46
-1,12

Optiebeurs

	serie		omzet	v.k.	s.k.
abn amro	c jan	65.00	258	5.70	5.00
abn amro	c jan	72.50	298	1.60	1.20
abn amro	c j96	52.50	249	18.40	17.00
abn amro	c o98	70.00	456	10.20	9.50
akzo	c nov	180.00	855	2.10	1.20
akzo	p nov	175.00	284	0.90	1.60
akzo	p jan	175.00	257	4.30	5.00
d/fl	c nov	180.00	298	10.00	9.70
d/fl	c dec	190.00	236	2.90	2.50
dsm	p jan	95.00	306	2.20	2.20
eoe	c nov	380.00	518	3.70	2.30b
eoe	c nov	385.00	309	1.70b	0.90
eoe	c dec	390.00	217	4.30	3.80
eoe	c dec	400.00	259	2.20	1.70a
eoe	c jan	350.00	243	35.00	31.50
eoe	c jan	380.00	702	13.00	11.50
eoe	c jan	400.00	287	6.00	4.70
eoe	c apr	350.00	270	41.00	37.00
eoe	p nov	370.00	649	1.40	1.80
eoe	p nov	375.00	1288	3.10	3.70
eoe	p nov	380.00	825	5.60	6.30a
eoe	p nov	385.00	242	8.70	9.80
eoe	p dec	365.00	415	3.50b	4.20
eoe	p dec	370.00	244	5.00b	6.00
eoe	p dec	375.00	217	7.00	7.70
eoe	p dec	380.00	363	8.80	9.40
eoe	p dec	385.00	242	11.50	12.50
eoe	p jan	350.00	1422	2.20	3.50
eoe	p jan	360.00	300	5.00	5.30
eoe	p jan	380.00	219	11.00	12.30
ing	c jan	80.00	1535	3.60	3.20
ing	c jan	85.00	340	1.40	1.30
ing	p jan	80.00	1508	2.00b	2.20
klm	c jan	35.00	508	4.50	4.10
klm	c o96	40.00	240	8.50	8.40
klm	p nov	40.00	419	2.00	2.30
klm	p jan	37.50	299	2.00	2.00
kpbt	c jan	29.50	289	10.00a	10.30
kpbt	c jan	39.50	746	2.40a	2.40
olie	c nov	200.00	491	4.30	1.30
olie	c jan	200.00	391	8.10	5.50
olie	c jan	210.00	500	3.60	2.00
olie	p nov	195.00	426	0.80	1.30
olie	p nov	200.00	501	2.30	3.90
olie	p jan	195.00	225	2.90	3.80b
phil	c jan	40.00	618	1.70	1.50
phil	c jan	45.00	500	0.60a	0.40
phil	c okt	45.00	371	2.40	2.40
unil	c nov	220.00	578	2.40	1.00
x020	c o95	-	1028	13.50	12.50

a=laten	g=bieden+ex.div.
b=bieden	h=laten+ex.div.
c=ex-claim	k=gedaan+h
d=ex-dividend	l=gedaan+g
e=gedaan+bieden	vk=slotkoers vorige dag
f=gedaan+laten	sk=slotkoers gisteren

GEZELLIG UIT

Voor inlichtingen/reservering advertenties op deze pagina. Els Swaans 045-739383.

LA DILIGENCE
Een begrip in Limburg
Vanavond
THE GAME
Woensdag 17 november
VIVE LA VINK
Woensdag 24 november
SFINX
Rijtuigenmuseum en restaurant · zondags geopend

5 jaar La Bamba
Emmaplein 1, Heerlen

wo. 17 nov. POLEN-NEDERLAND op groot beeldscherm en 5 TV's
do. 18 nov. TATJANA
vr. 19 nov. orkest MARILYN MONROE
za. 20 nov. ROSSA NOVA
zo. 21 nov. BLACKSTARS lekkere gouwe ouwe muziek uit de 60 en 70er jaren

Alle dagen vrij entree

5 dagen feest

CAFÉ MAX
Golden Tulip City Hotel
13 november
aanvang 21.00 uur
JAZZ NIGHT
met o.a.:
- Dutch Swing Collegeband
- Alice in Dixiland
- Bloody Limit
- Hi-five
- Dimitri Shapko

Toegangskaarten verkrijgbaar in het hotel à ƒ 35,-

HOLIDA[Y] ON ICE
presenteert
de nieuwe ijsshow
Carmen & Robin Ho[od]
mecc Maastric[ht]
wo. 1 t/m ma. 6 decembe[r]
wo., do., vr. en ma. 20.00 uur
za. 14.00, 17.15 en 20.30 uur; zo. 12.30 en 16.15
Toegangsprijzen: ƒ 40,-, ƒ 35.-, ƒ 30.-, ƒ 25,- en ƒ 20
Kind. t/m 14 jaar in alle voorstellingen en 65+ za. 1[4.00]
zo. 12.30 en 16.15 uur: ƒ 25.-, ƒ 20.-, ƒ 17.50, ƒ 15.-
KAARTVERKOOP: VVV-Maastricht, Het Dinghuis, Kleine Staat 1 (ma. t/m za. 9.00-18.00 uur), kassa M[ECC] en de bespreekbureaus van de Limburgse VVV's.
Telefonisch reserveren: 043 - 83 8

Dancing HOUSMANS Montfort
ZATERDAG 13 nov. PANAMA

Las Vegas
Sunplein 2, Landgraaf, tel. 045-312445
Zaterdag en zondag geopend vanaf 20.00 uur
Vanavond en 19 november
Commercial House Night
with Just The Commercial Music

Pension-café-restaurant
't Köppelke
Klimmenderstraat 8
Klimmen
Dansen
voor het ietwat oudere publiek
iedere zondagmiddag van 15.00 tot 19.00 uur
levende muziek met
14-11 Benny Shallow

Dancing Gorissen
Brunssum
Zaterdag dansen met orkest
Henny Lubbers

Peppermill Heerlen
Vanavond in de grote zaal
SUPER PEPPER HOUSE
Verwacht voor vrijdag 26 november
HUMAN RESOURCE
De top van de house
SOUL FUNK SWINGBEAT
MAANDAG MELLOW HOUSE
DOOR OPEN 21.00 HOURS

SCHINNEN
Najaarsfeesten
Fanfare St. Caecilia
vrijdag 19 nov. 20.30 uur
FietseFreem
zaterdag 20 nov. 20.30 uur
zondag 21 nov. 12.00 uur
Orig. Fidele Möllitaler
Inlichtingen 04493-3895 of 2589

STUDIO
De discothee[k] van Heerlen
Emmastraat 8, He[erlen]
GEOPEND OP
donderdag, vrijdag, zater[dag] en zondag v.a. 20.00 uur
Zaterdag a.s.
HAPPY HOU[R]
(2 HALEN, 1 BETALEN)
VAN 24.00 - 01.00 UUR
dj John en Hu
Volgende week zaterdag niemand minder dan....
Johnny Capiël

SNUFFELMARKT GRONSVELD
13 - 14 nov. 1993
in veilinghal
van 10.00 tot 17.00 uur
250 staanplaatsen

Globe
VANAVOND
DJ DIMITRI
(ROXY)

GALAXY
Tel.: 045-312510
SUNPLEIN LANDGRAAF
Iedere vrijdagavond
MELLOW TRANCE TECHNO HOUSE PARTY
A.s. zondag
HOUSE PARTY met
CHAMP.E-ONE
Iedere vrijdag, zaterdag en zondag geopend

The Rhythm Presents
ORIGINAL
Night of
FUNK & SOUL
Live on stage: Somethin' Fresh
Zaterdag 13 November
van 20.00 tot 02.00
KEGELPALEIS
Emmastr. 7 HEERLEN
Kaarten: Fl. 17.50 te verkrijgen bij:
Nivoo CD Glaspaleis Heerlen Tel.045-714148
The Rhythm Oranje Nassaustr. 15 Heerlen
The STORE Saroleastr. 35 Heerlen
Kapperszalon HAIRPOINT

Palma Palace
Vallen de bladeren: Bronstig de...
Presentee[rt]
BLUESBLOK '9[3]
Vrijdag 12 november
Heerlens oudste Bluesband met Jan Zinny
The Hot City Blues Ba[nd]
Vrijdag 19 november
Back in town the third time - live from Chicago
The Big Four Blues Ba[nd]
Met als special guest Joe Houston
(R&B- en Rock 'n Roll zanger/saxofonist)
Elk concert vrij entree
Palma Palace, Kempkensweg 1, He[erlen]
Open van 23.00 uur tot 05.00 uur
organisatie: Palma Palace i.s.m. werkgroep B.A.F.I van de Sta...

ZONDAG 14 NOVEMBER
Live Blues met
ONE WAY TROUBLE
aanvang 16.00 uur
Cafe De Auw Pastorie, Kerkstraat 3 Born

Ingelshoven
Tiroler Gasthof
DANSEN
Geert Spoor en Marianne Jongen

DANCING KUNDERKRUIS
Gezellig dansen voor het net ietwat ouder publiek
Iedere zaterdagavond vanaf 20.30 uur met
DJ JACK
Heerlerweg 57
Voerendaal

Dancing Wiener Café
Heerlen, Stationstraat 13.
045-743263

"Life Palace"
DISCO
"Otobianc..."

Bridg[e]
GIZMO
and Dark Raver
every saturday house

Te k. v. part.: Opel CORSA, donkerrood, grijs kenteken, LPG, trekhaken, 4 jaar, zeer mooi, ƒ 8.750,-. Telef. 045-739279 (kantooruren).

Te koop Opel KADETT 1300, bouwjaar '88, APK, zeer mooi. Telefoon 045-228804.

Te k. Opel CORSA HB 1000 S, bwj. '85, APK dec. '94, ƒ 5.250,-. ☎ 045-217288.

CORSA type 1.2 S Hatchback, '86, bijzonder mooi, ƒ 5.950,-. ☎ 045-424128.

ANWB & Bovag erkende Verkeersschool WISCHMANN & ZN voor al uw rijbewijzen en chauffeursdiploma's. Europaweg Zuid 348, Landgraaf, telefoon 045-321721. Rij-opleiding kan in 8 dagen of in 8 weken.

SCHILDERS kunnen nog diverse behang- en binnen schilderwerk aannemen. Tel. 045-210020.

Ervaren vakman biedt zich aan voor straatwerk o.a. opritten, sierbestrating. Ook voor uw gehele tuinaanleg, zeer SCHERPE prijzen. Gratis offerte: 045-323178.

Hans LIPS voor timmer-, dak en zinkwerk met garantie. Vraag vrijbl. advies/offerte. Bel 045-459818.

NEW LOOK BV Schaesberg. Gevelreiniging, uitkappen, voegen, steigerverhuur. Tel. 045-312154 of 045-312709.

Gez. lieve VRIENDIN met niveau door niet onaantr. man 45 jr., gebonden goede positie, brede belangstelling, houdt van praten en luisteren. Wil status quo handhaven maar wel regelmatig uitbreken uit de een beetje verstikkende routine. Als je net als ik denk dat je je leven wat meer elan kan gebruiken schrijf me dan in elk geval. Discr. gevr. en geb. Br.o. nr. B-04829, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Sneeuwvakanties
7 of 8 dg. naar Zuid-Tirol Zillertal, Karinthië of Beierse Woud al v.a. ƒ 575,- p.p. inkl. reis met exc. verblijf h.p., div. extra's. Ook als autoreis reeds v.a. ƒ 460,- p.p. Vertrek wekelijks in de winter.
Zonvakanties
12 dg. Costa Valencia of Costa Blanca incl. reis en exc. en overnachting op heen-terugreis ****hotel ƒ 770,- p.p.
KRISTAL REIZEN, Den Bosch en Berlicum
Bel 073-131491.

Opruiming!
Wij ruimen onze showroommodellen op in manou en pitriet. Ten Esschen 26, Heerlen ☎ 045-752590, 's maandags gesl.
Rotan Rentenaar.

In- en verkoop 2e HANDS meubelen en antiek. Tel. 045-724943, Rotterdamstr. 80a, Heerlen.

Te k. compl. SLAAPKAMER, Kerselaar-hout; eiken eethoek + stoelen + wandkast; ronde eiken salontafel. ☎ werkdagen tot 17.00 uur 045-782218, na 17.00 uur 045-425646.

Voor gebruikte MEUBELS, ook antiek. Kouvenderstr. 208, Hoensbroek.

In- en verkoop 2e hands MEUBELEN en antiek. Iedere dag geopend tot 18.00 uur. Voskuilenweg 91, Heerlen. ☎ 045-741708.

Te koop eiken SLAAPKAMER 180x200, + 2 nachtkastjes, 60 cm br., pr.n.o.t.k. Telef. 043-631065.

Te koop blank eiken SALONTAFEL, dooms. 1.20, rond. Tel. 045-445269 b.g.g. 045-442330.

Te koop uit nalatenschap antieke MEUBELS en gehele huisraad. Te bevr. ☎ 046-533260, na 20.00 uur.

Wij geven U de HOOGSTE prijs voor Uw auto, sloop- en schade-auto. 045-225774.

Te koop gevraagd sloop- en SCHADE-AUTO'S. Autosloperij Marxer: 045-720418.

Te koop gevr. SLOOP- en schade auto's, tev. in- en verkoop gebr. auto-onderd. A. Körfer. ☎ 045-229045.

Wij betalen de beste prijs voor Uw AUTO en sloopauto. Telef. 046-523828.

Te koop gevr. schade- en oude sloopauto's. Tev. onderd. Autosloperij K. KÖRFER, 045-227377, Industriestr. 7, Hoensbroek.

RAPIE vraagt loop- sloop- en schadeauto's, met vrijwaringsbewijs. Locht 70, Kerkrade. ☎ 045-423423.

Te k. gevr. SCHADE- sloop- en loopauto's, en verkoop gebr. auto-onderdelen. Joep Wolters. Telef. 045-411480.

Te koop gevr. loop-, sloop- en SCHADE-AUTO'S en auto-onderdelen te koop ☎ 046-512924/046-519637

Te koop 15" SPORTVELGEN voor BMW, 5-gaats, met banden, 225x60 ZR15, banden 100%, 5 stuks, pr. ƒ 1.250,-. Tel. 045-226869.

Te koop Mercedes SP...-VELGEN met banden 15x205. Tel. 04451-1439.

NEW CAR Technologie. U wilt dat uw auto gegarandeerd 15% minder verbruikt, stort ƒ 29,50 op giro 6694860. Vermeld naam, adres en merk auto. U krijgt het volledig pakket met 1 jr. garantie, binnen 28 dagen bij u thuis bezorgd.

Te k. Miele WASMACHINE en AEG wasdroger. ☎ 045-410754.

IJSK. gasf. ƒ 95,-, wasautom. ƒ 175,-, diepvr. ƒ 175,-, wasdr. ƒ 175,-. ☎ 045-725595.

BAKPLAAT 44x44 cm 3000 W ƒ 450,-; grote gaspit + gasfles + zware koekepan 40 cm samen ƒ 175,-; 2 stoffassen, wit, mt. 50, nieuw ƒ 50,-; 2000 plastic vorkjes ƒ 49,-; 2000 vleesschaaltjes ƒ 35,-; 10 kg papieren zakjes ƒ 30,-. Tel. 045-425128.

Te koop PHILIPS MSX-2 met printer en 400 spellen, vaste prijs ƒ 1.000,-. Telef. 045-216873.

ATARI Mega STE comp. met ingeb. MS-DOS emul. Telefoon 045-253467.

KLEUREN TV grote sortering vanaf ƒ 65,-. Radio/TV van Voorst, Ganzeweide 48 Heerlerheide. 045-213879.

Goede KLEUREN-TV'S grote sort. v.a. ƒ 95,- met gar. 25 jaar TV-Occasioncentrum Geel, Grasbroekerweg 25, Heerlen. Tel. 045-724760.

Kleuren TV's 12-16 kan. v.a. ƒ 60,- met afst.bed. v.a. ƒ 125,-, met teletekst v.a. ƒ 250,- o.a. Philips. Radio/TV FRANK BV, Bokstr. 33 Heerlerheide. ☎ 045-213432.

Roland CM 500 Soundcanvas.
Geluidsmodule, identiek aan de SC55-SC155 enz., maar dan zonder display.
Tev. ingebouwd de compl. MT 32 L.A. geluidsmodule.
Ideaal voor Atari-PC-MAC-Midikeyboard.
Super-aanbieding
van ƒ 2.700,- voor ƒ 895,-.
STALMEIER MUSIC de muziekspecialist
Hoofdstraat 32, Hoensbroek.
Tel. 045-214253.
Donderdag koopavond.

RB Sound Service Stein VERBOUWINGSUITVERKOOP! Nu op de hele voorraad 15% korting (m.u.v. afgepr. art. en occ.) Kruisstraat 22, Stein. 046-332804.

A.s. zaterdag 13 november van 13.00 tot 16.00 uur. Demo-concert op het electronisch orgel door organist Jack, bij Muziekhuis Sjo BUSCH. Haverterpoort 7, Nieuwstadt. 04498-53988

Te koop SYNTHESIZER Yamaha SY 22, ƒ 1.500,-; Juno 106, ƒ 950,-; Mixer Peavey Unity 1000, 12 kanaals, ƒ 850,-; Sequencer Kawai Q 80, ƒ 900,-; Drumcomputer Korg DDD-5, ƒ 600,-; Alesis Midiverb II effect processor, ƒ 450,-; Peavey monitorbox 115 HS, ƒ 650,-; Microfoons SM58, ƒ 190,-; Shure 545 SD, ƒ 125,-. Telef. 045-425128.

Te koop GITAAR-EFFECT digital delay DD-3 boss, nieuwwaarde ƒ 375,-, vr.pr. ƒ 150,-. Telef. 045-726562 na 17.00 uur.

KACHELSMID, Walem 21, Klimmen. Telef. 04459-1638. De beste en goedkoopste.

Te koop z.g.a.n. HOUTKACHEL. Telefoon 045-410754.

Te koop antieke PIANO van F. Schaaf Frankfurt; stempels bord van 1888, prijs ƒ 1.250,-. Tel. 04405-2516.

Te koop antieke KAST en een grote collectie kleingoed. Tel. 045-721352.

Sansui VERSTERKER AU 2200 ƒ 75,-; Akai tuner AT-K22 ƒ 75,-; Marantz cassettedeck SD-240 ƒ 75,-, Samen ƒ 195,-. Blaupunkt autoradio/cassette Freiburg ƒ 150,-. Tel. 045-425128.

Voor Piccolo's zie verder pagina 18

Werkkleding
Overalls, broeken, jassen, jacks, hemden, truien, bodywarmers, petten, sokken, laarzen, schoenen ook met stalen neus enz. enz. Bij K. Stienstra en Zn. Wagenschutsweg 21, Palemig-Heerlen. Tel. 045-722334.

14 november
Koopzondag
in Makado-Beek.

limburgs dagblad auto

Opel presenteert nieuw type Omega

DOOR NOL VAN BENNEKOM

General Motors brengt in mei volgend jaar de nieuwe Opel Omega op de markt, een auto die traditioneel een flinke maatvoering heeft. Hij wordt wel wat duurder dan het huidige model, dat al begint bij een prijs van 45 mille. De nieuwe Omega zal boven de 50.000 gulden uitkomen. Maar daarvoor heeft men wel minimaal een twee liter zestienklepper.

De naam Senator is inmiddels uit het programma verdwenen en zal ook niet meer terugkeren. Voor de Senatorrijders komt er wel een zeer luxueuze Omega in de plaats.

Het model dat volgend jaar komt is binnen een stuk ruimer dan het huidige model en de woordvoerder van GM voegt daar aan toe dat hij ook ruimer is dan de Mercedes C-klasse, met wie de auto de directe concurrentie aangaat. Van de vier beschikbare motoren zijn er drie zescilinder V-motoren bij, waaronder een turbodiesel.
Behalve de vierdeurs sedan komt er ook een vijfdeurs stationwagen. De auto's zijn voorzien van een uitgebreid veiligheidspakket, waaronder standaard ABS en twee full-size airbags. In vergelijking met de huidige modellen ligt het brandstofverbruik 12 procent lager. Wat betreft de milieu-eisen meldt GM dat de uitlaatgasemissies voldoen aan de strenge EG-normen die in 1996 van kracht zullen worden.

De importeur in Sliedrecht deelt voorts mee nog maar twintig exemplaren van het huidige Omega-model in voorraad te hebben. „Vermoedelijk zullen er nog enkele bij de dealers staan. Maar de nieuwe Omega komt voor ons op een goed moment, aangezien we ons produktiequotum hebben opgebruikt en we bij de fabriek om extra Omega's van het huidige type zouden moeten leuren."

● *De nieuwe Opel Omega heeft, afgezien van de voorzijde, min of meer de lijnen van de Mercedes C-klasse maar hij is volgens General Motors een stuk groter.* Foto: GPD

Show bolides in Hasselt

Voor de zevende opeenvolgende maal zijn de Grenslandhallen in Hasselt het decor van de Internationale Grensland Racingshow. Van vrijdag 17 tot en met zondag 21 november kunnen liefhebbers van de race-sport hun ogen uitkijken op bolides en motoren uit alle sectoren van de auto- en motorsport.

In de sector Formule 1 zijn de Williams-Renault, de Mc Laren MP 47 Mc, de Sauber en Ligier present. Groep C is vertegenwoordigd met de snelle Toyota en de winnaar, de Peugeot V10 905. De Toyota's, de Peugeot 309 GTI en de BMW M3 uit de Procar-races zullen ook aanwezig zijn.

Verder wordt aandacht besteed aan de Renault Clio-merkencup, de Opel-Lotus, de Formule Ford, de Formule Renault en Indy Car.
Alfa Romeo is present met de bolide van Nicola Larini uit het Duits Toerwagenkampioenschap DTM. Een scala van Fords Escort Cosworth successievelijk bereden door Robert Droogmans, Patrick Snijers, Guy Grammet en Gerard Magniette is te bewonderen. De Toyota van Auriol en de Lancia van Carlos Sainz ontbreken evenmin in Hasselt.

De Citroën uit de rally Parijs-Peking en de rallycross-monsters van Pailler, Norstedt en Hansen zijn ook aanwezig.
Alle disciplines uit de sector motorsport tonen in Hasselt een aantal machines. Daarnaast worden op het buitenterrein van de Grenslandhallen demonstraties gegeven met trial-motoren, 4 x 4-auto's en kunnen er korte rondvluchten worden gemaakt met een helikopter.

De show is op vrijdag geopend vanaf 17 uur. Zaterdag zijn de openingstijden van 10 tot 21 en zondag van 10 tot 19 uur.

Bovag en ANWB willen vrijstelling voor huidige 'grijs-rijders'

Chaos rond grijs kenteken

Van onze redactie binnenland

De telefoon stond gisteren roodgloeiend bij de diverse instanties die in Nederland te maken hebben met het fenomeen grijs kenteken. Oorzaak: berichten in de media dat autobezitters die nu ten onrechte rondrijden met een grijs kenteken tot 1 april volgend jaar de tijd krijgen hun auto om te bouwen tot een normale personenauto.

Staatssecretaris Van Amelsvoort van Financiën wil met het woensdag ingediende wetsvoorstel het oneigenlijk gebruik van grijze kentekens beperken. Hij heeft nu nieuwe eisen geformuleerd waaraan auto's met een grijs kenteken moeten voldoen. Die nieuwe eisen hebben vooral betrekking op de laadruimte en de afscheiding tussen laad- en bestuurdersruimte.

Wie nu met een grijs kenteken rijdt, betaalt aanzienlijk minder motorrijtuigenbelasting dan iemand met een 'geel' kenteken. Bovendien hoeft bij aankoop van een (nieuwe) auto met grijs kenteken geen bpm-toeslag te worden betaald. De bpm-toeslag is een soort btw-heffing voor auto's die in de verkoopprijs door de garagehouder wordt doorberekend. Deze hele regeling is in eerste instantie bedoeld als lastenvermindering voor het beroepsgoederenvervoer.

Auto's die nu rondrijden met een grijs kenteken en per 1 januari 1994 niet voldoen aan de nieuwe, strengere eisen vallen per 1 januari 1995 in het belastingtarief voor personenauto's. Bovendien krijgen de eigenaars van die auto's een na-heffing van de belastingen.
CDA en PvdA willen nu dat mensen met een auto met een grijs kenteken van voor 1 oktober 1992, tot 1 april 1994 de gelegenheid krijgen hun auto om te bouwen tot een normale personenauto. Over de wet wordt dinsdag in de Kamer gestemd.

Het ombouwen van de auto is echter niet verplicht. Maar als een auto met een grijs kenteken niet voldoet aan de nieuwe eisen, moet de eigenaar meer belasting gaan betalen en een na-heffing voor belastingen.

Bovag-woordvoerder Rob Boon vindt het wetsvoorstel 'chaotisch'. „Het is wel terecht dat de overheid het oneigenlijk gebruik van grijze kentekens probeert te beperken. Maar dat kan toch ook door alle huidige grijze-kentekenrijders vrij te stellen, en de nieuwe wet per 1 januari 1994 in te laten gaan." Ook de ANWB vindt dat er iets gedaan moet worden aan het oneigenlijk gebruik van grijze kentekens, maar pleit net als de Bovag voor een 'generaal pardon' voor mensen die nu met een grijs kenteken rijden.

Herman Schipholt, woordvoerder bij het ministerie van Financiën is een beetje verbaasd over alle commotie omtrent het nieuwe wetsvoorstel voor het rijden met een auto op grijs kenteken. „Het is helemaal niet zo dat wij het rijden met grijs kenteken de nek om willen draaien. We willen alleen het oneigenlijk gebruik ervan door particulieren terugdringen. Die pretjeepjes en dichtgeplakte imitatie-bestelwagentjes uit het bestand halen."

Daarbij wordt geen onderscheid gemaakt tussen particulieren en 'echte' ondernemers. De criteria voor het grijze kenteken worden bepaald door de 'inrichtingseisen'. „Dat is ook logisch, omdat er geen controle mogelijk is op de gebruiker van een 'grijze' auto. Iedereen kan zich immers voor een paar tientjes bij de kamer van koophandel laten inschrijven als ondernemer."

Volgens Schipholt brengt de nieuwe regeling wel een waardedaling met zich mee voor een groot aantal auto's op grijs kenteken. „De aanpassing van de auto aan de nieuwe eisen, zal in veel gevallen een hele klus zijn. Ik verwacht dat veel mensen hun grijze auto daarom van de hand zullen doen. Maar wie gaat nu in een bestelauto rijden, als hij voor hetzelfde bedrag aan motorrijtuigenbelasting een achterbank mag gebruiken?"

Zescilinder met sportieve aspiraties

Calibra Ecotec V6 comfortabele auto

● *Sportief en comfort gaan in de nieuwe Opel Calibra Ecotec V6 hand in hand.* Foto: GPD

DOOR SIEM LEEUWENKAMP

Voor het pittige bedrag van 74 mille heeft Opel van de Calibra, de meest verkochte coupé in Europa, een voorname zescilinder auto gemaakt die grote sportieve aspiraties en comfort met elkaar in harmonie weet te brengen.

Na de introductie van de Ecotec V6 in de Vectra en als 2 liter krachtbron een motorische innovatie in de Astra, werd het tijd om de sportieve topper aan te pakken. De Calibra Ecotec V6 heet het nieuwste model dat Opel via zijn Engelse vestiging in Ellesmere Port voorziet van een nieuw visitekaartje.

Kenmerkend voor deze krachtbron is een zuinige en vrijwel schone verbranding, gekoppeld aan een heel behoorlijke trekkracht die goed is voor 237 km/u.

De nieuwe Ecotec-versie van de Calibra valt tussen het basismodel 2 ltr/110 kW van 65 mille en de Turbo met 150 kW die 87 mille kost. Deze bijzondere coupé van ƒ 73.950 biedt naast de meerwaarde van de bijzondere 2.5 ltr vierentwintigkleps V6-motor, standaard nog twee airbags, elektrisch verstelbare koplampen, verwarmde en in hoogte verstelbare voorstoelen, metallic lak, traction control en leren bekleding in combinatie met de 4-traps automatische versnellingsbak.

GM maakt in Engeland naast de oude Vauxhall-fabriek in Ellesmere V6-motoren die zowel voor Opel als Saab bedoeld zijn. Die motoren zullen als 2 ltr, 2.5 ltr én 3 ltr gebruikt worden in de nieuwe Omega en 9000-serie. GM bouwt in Engeland 100.000 motoren per jaar en in de buurt van Ellesmere worden ook nog de Astra en de Vectra geproduceerd. In Luton bouwt Opel de terreinauto Frontera, waarbij Isuzu uit Japan de dieselmotoren levert.

De trekkracht van deze voortreffelijke zespitter ligt met 225 Nm bij 4200 tr/min eigenlijk zo hoog, dat naast ABS er standaard ook 'electronic traction control' aanwezig is. Alleen het turbomodel van de Opel Calibra heeft vierwielaandrijving, mogelijk dat er cliënten zijn die dat ook op deze potente Calibra V6 willen. Voorlopig is 4WD echter niet als optie leverbaar.

De nieuwe motor luidt bij Opel een tijdperk in waar kracht niet zozeer wordt bepaald door veel inhoud, maar door een afgewogen aansturingstechniek. Tussen de twee rijen cilinders staat een warmtewisselaar voor olie en water. Kort na de koude start bereikt de motor daardoor sneller zijn optimale werktemperatuur. Die techniek biedt met name voordelen op milieugebied, waarbij een perfecte verbranding, schone uitlaatgassen en een optimaal rendement wordt bereikt.

Na de MX-6 nu ook de veel ruimere MX-9

Mazda Xedos nieuw prestigieus model

● *De Xedos 9, het nieuwe en meest prestigieuze model van Mazda.*

Foto: GPD

DOOR NOL VAN BENNEKOM

Op de Tokio Motor Show stond hij te pronk onder de naam Eunos 800, in Europa gaat hij Xedos 9 heten. Een nieuw merk van Mazda en als zodanig derhalve niet de opvolger van de uit de Nederlandse markt verdwenen Mazda 929.

Xedos is een apart merkprogramma, zoals Lexus dat van Toyota is, al is de prijs anders. Anderhalf jaar geleden kwam Mazda met de Xedos 6 voor de dag, in Japan Eunos 500 getiteld. De Xedos 9 rondt het gamma nu naar boven af met een prijs die begint bij 71.850 gulden met een maximum van 112.400 gulden.
Niet iedere Mazda-dealer mag zomaar de Xedos verkopen. Die eer is voorbehouden aan 21 geselecteerde dealers. Wel zijn er nog 47 geautoriseerde service-dealers aangewezen die eraan mogen werken.
Importeur Auto Palace De Binckhorst in Den Haag heeft intussen wel een tamelijk uitgebreid modellenprogramma op de markt, vanaf de kleine 121, de 323, de 626, een flinke mini-bus en nu dus de beide Xedos-modellen. Voeg daarbij de vermoedelijke komst van de Mazda Lantis en er is een breed scala aan automobielen beschikbaar. Alleen de off-roadsector ontbreekt nog.

Evenals de Xedos 6 is de Xedos 9 voor de verwende rijder bestemd. De auto wordt gemaakt in een nieuwe fabriek in het Japanse Hofu, pal naast de reeds bestaande gewone Mazda-fabriek. Robots doen er het saaie werk, terwijl mensen zich bezighouden met de aankleding van bijvoorbeeld het interieur.

Tijdens de proefrit blijkt dat de auto buitengewoon stil is. De motor doet vrijwel onhoorbaar zijn werk en het geruis van wind en banden blijft ver binnen de perken. De luchtweerstandscoëfficiënt ofwel de Cw-waarde van 0,28 zegt wat dit betreft genoeg.

Nog stiller

Mazda blijkt bij de constructie van het onderstel van de Xedos 9 te zijn afgestapt van de vertrouwde McPherson veerpoten. Volgens de importeur was dat nodig om het geheel nog stiller te krijgen. Rondom is een onafhankelijke multi-link wielophanging gemonteerd. Een ingewikkelde constructie van verschillende gecombibeerde draagarmen zorgt ervoor dat bij het inveren en tegelijk het stuurverdraaien, elk wiel verticaal op het wegdek blijft. Zo kan de sporing nauwkeurig worden beheerst.

Het remsysteem met geventileerde schijfremmen op alle wielen is standaard voorzien van ABS.

Uiteraard is in deze prestigieuze klasse een toerentalafhankelijke bekrachtiging van de tandheugelstuurinrichting normaal. Wie meer wil kan kiezen voor de elektronisch geregelde vierwielbesturing van de Xedos 9. Dat systeem, als optie verkrijgbaar op het model met de 2,5 liter V6 motor, denkt verder. Het houdt niet alleen rekening met de rijsnelheid maar ook met de hoek waarin het stuurwiel wordt gedraaid en met de draaisnelheid van het stuurwiel, alsmede met de invloed van het wegdek op de bewegingen van de auto. Dan hebben we het meteen over de duurste versie van de Xedos 9.

Wie wat meer ziet in een gematigde prijs zal kiezen voor de twee liter V6, die 147 pk levert tegen de 2,5 liter van 171 pk. Beide motoren beschikken over vier bovenliggende nokkenassen en vier kleppen per cilinder. De auto is voorzien van maar liefst drie katalysatoren, waarvan er twee vlak bij de motor zijn geplaatst. Daardoor warmen ze zeer snel op en begint het systeem sneller zijn reinigende werking.

Mede hierdoor blijft de auto nu al ver binnen de milieu-eisen die in Europa in 1996 zullen gaan gelden. Ook wat het exterieurgeluid betreft blijft de Xedos binnen de veel strengere normen welke in 1995 binnen de EG van kracht worden.
In totaal is 85 procent van het totaalgewicht geschikt voor hergebruik.

Gedeeld autobezit haalbaar systeem

Gedeeld autobezit is haalbaar. Grote gevolgen voor het terugdringen van het autoverkeer heeft het systeem niet. Het aantal verreden autokilometers in Nederland kan er met 2 procent door dalen.

Dit blijkt uit een studie in opdracht van de autobranche-organisatie Bovag en het ministerie van Verkeer en Waterstaat naar vormen van gedeeld autobezit (call-a-car). In dit systeem worden autogebruikers lid van een organisatie of vereniging die een wagenpark beheert, of zij sluiten er een contract mee. Voor een bepaalde tijd kunnen zij dan een auto reserveren en gebruiken. De beheerder van het wagenpark zorgt voor verzekeringen, keuringen, onderhoud en eventuele reparaties. Naast de lidmaatschapskosten betaalt de gebruiker voor de auto een bedrag per uur en per gereden kilometer.
Uit gesprekken met 1.200 mogelijke gebruikers is gebleken dat 71 procent gedeeld autobezit een interessant alternatief vindt voor de eigen auto. Maar nog niet de helft zegt er misschien ook werkelijk gebruik van te zullen maken.

De voorstanders zien financiële voordelen in het systeem, zoals het wegvallen van de kosten voor onderhoud en verzekering. Dergelijke systemen in Duitsland en Zwitserland hebben volgens de Bovag geleerd dat veel deelnemers hun eigen auto weg doen of geen (nieuwe) auto aanschaffen.

Tentoonstelling vouwfietsen

Het nationaal fietsmuseum Velorama in Nijmegen heeft vanaf 18 november tot mei volgend jaar een tentoonstelling van vouwfietsen. Onder de titel 'Vouwen of delen' wordt de ontwikkeling van de vouwfiets uiteengezet aan de hand van zestig modellen.

De eerste vouwfiets dateert uit 1890 en was bestemd voor het leger ter vervanging van het paard. Er bestonden in die tijd wel fietsen, maar die waren loodzwaar. Soldaten moesten een fiets hebben die ze af en toe konden dragen en dat werd de Franse vouwfiets Capitain Gérard.
Velorama, Waalkade 107, Nijmegen is geopend van maandag tot en met zaterdag van 10-17 uur en op zon- en feestdagen van 11-17 uur.

Auto-Info

Nederland 1

Kro/Ncrv/Vara/NOS
07.00 **Journaal.**
07.07 **Alles kits.** Gevarieerd kinderprogramma.
08.00 **Journaal.**
08.07 **Boggle.** (herh.).
08.32 **I love Lucy.**
09.00 **Journaal.**
09.07 **Prettig weekend, Nederland.** (herh.).
10.00 **Total work out.**
10.15 **Dynasty.**
11.00 **The world of survival.** (herh.).
11.30 **B.O.O.S.** (herh.).
12.00 **Pronto.** Italiaans voor beginners.
12.30 **Russisch.** Taal en volk.
13.00 **(TT) Journaal.**
13.07 **(TT) Oppassen!!!** (herh.).
13.31 **(TT) Lingo.** (herh.).
13.53 **Kassa!** (herh.).
14.23 **De schreeuw van de Leeuw.** (herh.).
15.10 **Sonja op zaterdag.** (herh.).
16.00 **(TT) Journaal.**
16.09 **Young riders.** Amerikaanse westernserie.
16.59 **Tee vee studio.** Programma over televisie.
17.39 **Boggle.** Woordspel.
18.09 **Nijntje.** Kinderserie.
18.15 **Sesamstraat.**
18.30 **(TT) Jeugdjournaal.**
18.40 **(TT) Klokhuis.**
18.58 **Dieren in het wild.**
19.25 **Backstage.** Magazine over de wereld van glitter en glamour.
20.00 **(TT) Journaal.**
20.26 **(TT) Made in Holland.** Serie portretten van Nederlanders die een bijzondere prestatie hebben geleverd.
20.57 **Lente in de winter.** Engelse comedyserie.
21.32 **Reporter.** Thematische actualiteitenrubriek.
22.06 **The Saint.** Engelse misdaadserie. Afl.: De kunstverzamelaars. De Saint weet nog maar net te voorkomen dat een jonge vrouw in Parijs wordt ontvoert.
23.01 **Sporen: Redders.** Documentaireserie over de treinramp van Harmelen.
23.38-23.43 **Journaal.**

Nederland 2

Tros/VOO/EO/NOS
13.00-13.07 **Nieuws voor doven en slechthorenden.**
15.23 **Nieuws voor doven en slechthorenden.**
15.30 **Te land, ter zee en in de lucht.** (herh.).
16.24 **De teenage hero turtles.** (herh.).
16.51 **Bassie en Adriaan in Europa.** Nederlandse serie. (herh.).
17.25 **Foreign affairs.** Nederlands-Canadees-Argentijnse soapserie.
17.49 **Tv dokter.**
18.00 **Journaal.**
18.15 **2 vandaag.** Actualiteiten.
18.41 **Sportjournaal.**
18.51 **Het weer en de hoofdpunten uit het nieuws.**
19.00 **Dat zeg ik niet.** Spelprogramma.
19.34 **Natte neuzen.** Spelprogramma waarin honden de hoofdrol spelen. Presentatie: Martin Gaus.
20.04 **TrosKompas TV ster-gala.** Lezers van TrosKompas nomineren tv-personalities en programma's voor de TrosKompas TV ster.
20.15 **(TT) Medisch Centrum West.** Ziekenhuisserie. Afl.87: Dwang. Marielle Simons en Arend-Jan Hoekstra verschillen van mening over het besnijden van moslim-vrouwen in Nederlandse ziekenhuizen. Paul van der Voort ligt met een hersenschudding in MCW. Ingrid zit nog steeds vast voor de moord op Jan van de Wouden.
21.14 **TROS TV show.** Talkshow. Presentatie: Ivo Niehe.
22.10 **Dat willen we even kwijt.** Column van Wim Bosboom.
22.16 **In the heat of the night.** Amerikaanse politieserie. Afl.19: Vuile zaken e dochter van Gillespie wordt met haar verleden geconfronteerd en moet zaken doen met gangsters die het op haar bezittingen hebben gemunt.
23.07 **In concert: Dire Straits.** Concertregistratie van optredens van Dire Straits in Rotterdam en Les Arenes (Frankrijk), tijdens hun wereldtour On the night.
00.40-00.45 **Journaal.**

Nederland 3

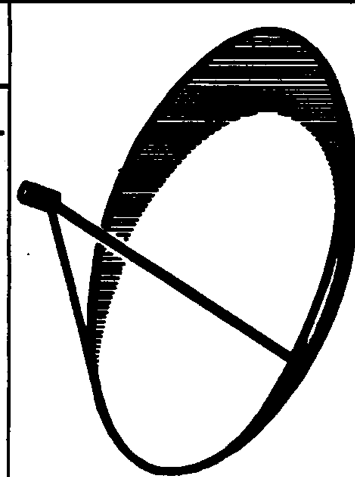
Vpro/Vara/NOS
08.53 **Nieuws voor doven en slechthorenden.**
09.00-09.15 **Koekeloere.**
09.30-09.45 **Nijntje en haar vriendjes.** Afl.10.
10.00 **(TT) Nieuws uit de natuur.**
10.30-10.40 **Omrop Fryslan:** De bisteboat. (herh.).
11.00 **(TT) Schooltv-weekjournaal.** Afl.8.
11.30-11.50 **(TT) Elektrische stroom.** Afl.7.
15.00 **Tennis.** ECC Antwerpen.
16.00 **Aanpakken!** Scholieren pakken op hun eigen wijze een probleem aan.
16.16 **Warreltaal.** Thema: En er was eens een vrouw.
16.38 **(TT) Nieuws uit de natuur.** Afl.8.
16.59 **(TT) Schooltv-Weekjournaal.** Afl.8.
17.30 **Villa achterwerk.** Potje Sport II. Sportprogramma.
18.00 **Journaal.**
18.20 **Comedy op 3: Een schone heks.** Amerikaanse serie. Het is Halloween en Endora heeft er zin in. Met behulp van haar toverkracht maakt ze er een bijzonder feest van. Zo bijzonder zelfs dat gemeenteraadslid Green het nodig vindt om op onderzoek uit te gaan.
18.45 **Uitzending politiek partijen.** R.P.F..
18.53 **(TT) Lingo.** Spelprogramma.
19.21 **Binnenland.** Actueel magazine.
19.55 **In mijn ogen.** Talkshow.
20.20 **Kunstmest.**
21.05 **Love hurts.** Engelse serie. Afl.6. Frank wil een oude schroothoop kopen en deze omtoveren in een toeristische trekpleister.
22.00 **(TT) Journaal.**
22.15 **Sportjournaal.**
22.30 **Nova.**
23.00 **Gesprek met de Minister-President.** Presentatie: Cees Labeur.
23.10 **Trekking dagelijkse lotto.**
23.11 **Portret van een orkest.** Portret van het Rotterdams Philharmonisch Orkest, dat 75 jaar bestaat.
00.01-00.06 **Nieuws voor doven en slechthorenden.**

RTL4

06.00 **Gevarieerd ochtendprogramma.**
Met: tekenfilms, nieuws en series.
11.15 **RTL Shop.** RTL Club shopping.
11.25 **Clip van de dag.**
11.30 **Rad van fortuin.** Spelprogramma.(herh.).
12.00 **Telekids.** (herh.).
13.00 **Barend & Van Dorp.** (herh.).
14.00 **Home improvement.** (herh.).
14.30 **General hospital.** Amerikaanse soapserie.
15.15 **RTL Shop.** (herh.).
15.20 **Santa Barbara.** Amerikaanse soap.
16.10 **The Oprah Winfrey show.** (herh.).
17.00 **5 uur show.** Gevarieerd magazine. Presentatie: Viola Holt.
18.00 **RTL Zes uur nieuws.**
18.20 **RTL Club.** Magazine.
18.35 **The bold & the beautiful.** Amerikaanse soap.
19.00 **Rad van fortuin.** Spelprogramma. Presentatie: Hans van der Togt.
19.30 **Avondnieuws.**
19.50 **Weerbericht.**
20.00 **Goede tijden, slechte tijden.** Nederlandse dramaserie.
20.30 **Geef nooit op.** Gast: Harry Sacksioni.
21.30 **Klasgenoten.** Vanavond: zangeres Hannie.
22.30 **Honeysuckle Rose.** Amerikaanse romantische speelfilm uit 1980 van Jerry Schatzberg. Met: Willie Nelson, Amy Irving, Slim Pickens, Joey Floyd, Charles Levin e.a.
00.40 **Catlow.** Amerikaanse western uit 1971 van Sam Wanamaker. Met: Yul Brynner, Richard Crenna, Leonard Nimoy, Daliah Lavi, Jo Ann Pflug e.a. De energieke Catlow wordt beschuldigd van veediefstal. Hij ontdekt dat de sheriff die hem voor het gerecht wil brengen een oude vriend van hem is, Ben Cowan. Maar Ben is niet de enige die achter hem aan zit. een groep wilde indianen wil zijn scalp, een premiejager wil Catlow zien hangen en de mooie, maar jarloese Rosita wil hem een kòekje van eigen deeg bakken.
02.30 **De thuiswinkel.**
03.00 **Nachtprogramma.**

RTL5

16.55 **Felix the cat.** Tekenfilmserie.
17.05 **Tropical heat.** Amerikaanse detectiveserie.
18.00 **RTL Zes uur nieuws.**
18.15 **Family ties.** Amerikaanse comedyserie.
18.40 **Miami Vice.** Amerikaanse politieserie.
19.30 **Paradise Beach.** Australische serie. Cooper probeert van Kirk de waarheid over Lisa los te krijgen. Die weigert iets te vertellen.
20.00 **Sisters.** Amerikaanse dramaserie. Afl.: Portratit of the artists. Teddy moet een belangrijke fotosessie voorbereiden. De eerste fotograaf zegt de afspraak af en daarna komt ze in aanraking met Jeffrey Teller, die toevallig haar eerste jeufdliefde was. Het blijkt dat ze zich nog steeds tot elkaar aangetrokken voelen. Dan hoort Teddy dat Jeffrey aids heeft.
20.55 **Five reports:** Medisch meesterschap. Laatste van zes afleveringen over de top van de Nederlandse medische wereld.
21.40 **Murphy Brown.** Amerikaanse comedyserie. Afl.: On the road again. Murphy Brown en Jim Dial worden door Miles Silverberg aangewezen om een publiciteitstrip voor FYI te maken naar Kansa en Hawaii. De lokale stations aldaar hebben zich aangesloten bij FYI en Murphy en Jim moeten meehelpen met de nieuwsshows.
22.05 **Seinfeld.** Amerikaanse comedyserie. George wil van zijn vriendin Marlene af en vraagt Jerry hoe hij dat moet aanpakken. Die weet precies wat George moet doen en George volgt de raad van zijn vriend op.
22.30 **I.S.C.H.A..** Talkshow.
23.30 **V extra.** Het late RTL 5-nieuwsbulletin.
00.00 **De draagmoeder.** Braziliaanse telenovella. Moema en Granny hebben het idee dat er iets gaande is bij Zeca en Ana. Tadue mag weer terugkeren naar het ziekenhuis. Clara besluit uit te gaan en Ana maakt zich dodelijk ongerust. (herh.).
00.30-01.00 **Hei elei, kuck elei aktuell.** Luxemburgs programma.

België/RTBF 1

16.05 Vacaturebank. **16.20** Nouba nouba. **17.20** Parker Lewis, Amerikaanse jeugdserie. **17.45** Promo 96, Amerikaanse serie. **18.15** L'empire des medias. **18.50** Servi chaûd. **19.30** Nieuws en weerbericht. **20.10** Bon week-end. **20.45** Deux flics a downtown, Amerikaanse speelfim. **22.35** Document: Lupe. **23.35** Weerbericht en laatste nieuws. **23.55** 24 H sur les marchés. **00.00** La pensée socialiste.

België/Télé 21

19.30 Nieuws (tevens in gebarentaal) en weerbericht. **20.10** Basketbal. **22.00-22.35** Nieuws, weerbericht en beursberichten.

TV 5

06.00 Peau de banane. Canadese serie. **06.30** Télématin. Met om 7.25 Weerbericht. **08.00** Nieuwsflits en weerbericht. **08.05** Canadees nieuws. **08.30** Nieuwsflits en weerbericht. **08.35** Comment ca va. Medisch magazine. (herh.). **09.00** Nieuwsflits. **09.05** Temps présent. Informatief magazine. (herh.). **10.00** Connaissance de la science. **11.00** Jamais sans mon livre. Literair magazine. (herh.). **11.55** Nieuwsflits. **12.00** La chance aux chansons. Amusementsprogramma. Presentatie: Pascal Sevran. **12.35** Weerbericht. **12.40** Zwitsers nieuws. **13.05** Peau de banane. Canadese serie. (herh.). **13.30** Lance et compte. **14.20** L'école des fans. **15.05** Scoubidou. **16.00** Nieuws. **16.10** Vision 5. **16.25** Oxygène. **16.50** Gourmandises. **17.05** Une peche d'enfer. **17.40** Paris surface. **18.10** Questions pour un champion. **18.30** Nieuws en weerbericht. **18.55** Arabisch persoverzicht. **19.00** Des chiffres et des lettres. **19.30** Nieuws. **20.00** Wallonië. **21.00** Nieuws en internationaal weerbericht. **21.40** Stars 90. **23.10** Connaissance de la science. **00.10** Nieuws en weerbericht. **00.35** Kiosk. **00.50** Dossiers justice. **01.15** Paris surface. **01.45** La chance aux chansons. **02.20** Temps présent. **03.15** Les grands jours du siècle. **04.20** Connaissance de la

RAI UNO

06.00 Ieri e oggi. **06.45** Unomattina estate. **09.35** Il cane di papa. **10.00** Nieuwsflits. **10.05** Un Papero da un Milione di Dollari. **11.00** Da Milano Tg1. **11.05** Un Papero da un Milione di Dollari. **11.45** Calimero. **12.00** Cuori senza etá. **12.25** Weerbericht. **12.30** Nieuwsflits. **12.35** Zeus. **13.00** Mio zio Buck. **13.30** Nieuws. **13.55** TG 1 Tre minuti di... **14.00** Dallo studio I di Torino Uno per tuttu. **17.55** Oggi al Parlamento. **18.00** Nieuws en verkeersberichten. **18.15** Musei d'Italia. **18.45** Toto', un altro pianete. **19.40** Programma-overzicht. **19.50** Weerbericht. **20.00** Nieuws. **20.30** TG 1 Sport. **20.40** Sanremo giovani. **23.00** Nieuws. **23.05** Notte rock. **00.00** Laatste nieuws en weerbericht. **00.30** Oggi al Parlamento. **00.40** DSE.

BBC 1

07.00 Business breakfast. **08.00** BBC Breakfast news. **10.05** Kilroy. **10.45** Newshound. **11.00** (TT) Nieuws, regionaal nieuws en weerbericht. **11.05** Playdays. **11.30** Good morning with Anne and Nick. **13.15** Pebble Mill. **13.55** Regionaal nieuws en weerbericht. **14.00** (TT) Nieuws en weerbericht. **14.30** (TT) Neighbours. **14.50** Going for gold - The final. **15.15** (TT) The flying doctors. **16.00** Making tracks. **16.25** MGM double bill. **16.45** Dooby Duck's euro tour. **16.50** Philbert the frog. **16.55** (TT) Superbods. **17.10** (TT) The animals of Farthing Wood. **17.35** (TT) Record breakers. **18.00** Newsround. **18.10** (TT) Byker Grove. **18.35** (TT) Neighbours. **19.00** (TT) Nieuws en weerbericht. **19.30** Regionaal nieuws. **20.00** (TT) Tomorrow's world. **20.30** (TT) Dr. Who and the Daleks. **21.00** (TT) Bruce Forsyth's generation game. **22.00** (TT) Nieuws, regionaal nieuws en weerbericht. **22.30** (TT) Next of kin. **00.15** (TT) Dr. Terror's vault of horror: The lost boys. **01.45** ■ Dr. Terror's vault of horror: I was a teenage werewolf. **03.05** Weerbericht.

BBC 2

09.00 (TT) Breakfast news. **09.15** Westminster. **10.00** Schooltelevisie. **10.15** Italianissimo. **10.30** Inside English. **10.45** Schooltelevisie. **11.20** Around Scotland. **11.40** Over the moon. **11.55** Schooltelevisie. **14.20** Fingermouse. **14.35** Crystal Tipps and Alistair. **14.40** Schooltelevisie. **15.00** Nieuws en weerbericht. **15.15** Sport on Friday. **16.50** (TT) Nieuws, regionaal nieuws en weerbericht. **17.00** Catchword. **17.30** (TT) A cook's tour of France II. **18.00** Today's the day. **18.30** (TT) Top gear. **19.00** (TT) Captain Scarlet and the Mysterons. **19.25** (TT) The man from U.N.C.L.E.. **20.15** The living soap. **20.45** American trilogy. **20.50** What the papers say. **21.00** Public eye. **21.30** The wartime kitchen and garden. **22.00** (TT) Bottom. **22.30** (TT) The team: A season with McLaren. **23.00** Have I got news for you. **23.30** (TT) Newsnight. **00.15** The Larry Sanders show. **00.45** Weerbericht. **00.50** Date rape.

Eurosport

08.30 Aerobics. **09.00** Golf. **10.00** Paardesport. **11.00** Eurofun. **11.30** Tennis. **12.00** Biljarten. **13.00** Voetbal. **14.00** IJshockey. **15.00** Tennis. **18.30** Internationaal motorsport verslag. **19.30** Eurosportnews. **20.00** American football. **20.30** Tennis. **23.30** Golf. **01.30** Eurosportnews.

Super Channel

05.30 Victory. **06.00** Super shop. **06.30** NBC Network News. **07.00** ITN World News Live. **07.15** European Nusiness Today. **07.30** NBC Nightly News with Tom Brokaw. **08.00** ITN World news. **08.30** NBC Nightly News with Tom Brokaw. **08.45** European Business Today. **09.00** Super Shop. **12.00** CNBC World Business Live. **12.30** Financial Times Reports. **13.00** Today. **14.30** The Money Wheel. **18.00** Today. **19.00** ITN World News Live. **19.30** On the Air. **20.00** First Person with Maria Shriver. **21.00** Super Sports. **22.00** ITN World News Live. **22.30** European Business Today. **22.45** Market Wrap. **23.00** NBC's Tom Brokaw Special. **00.00** Real Personal. **00.30** NBC Network News Live. **01.00** Later with Bob Costas. **01.30** Turn of Fate. **02.00** China News Europe. **05.00** NBC Network News.

MTV

07.00 Awake on the wild side. **10.00** Marijne van der Vlugt. **13.00** Greatest hits. **14.00** On tour. **16.30** The report. **16.45** At the movies. **17.00** News. **17.15** 3 from 1. **17.30** Dial MTV. **18.00** The soul of MTV. **18.30** Music Non-Stop. **20.00** The real world II. **20.30** Most wanted. **22.00** Greatest hits. **23.00** The report. **23.15** At the movies. **23.30** News at night. **23.45** 3 from 1. **00.00** Post modern. **02.00** Marijne van der Vlugt. **03.00** Night videos.

CNN

06.30 Moneyline. **07.00** World wide update. **07.30** World report. **08.45** CNN newsroom. **10.30** World report. **11.30** Business morning. **12.30** Business day. **13.30** Business Asia. **14.00** Larry King. **16.30** CNN & Co. **17.00** News-Hour. **19.00** World business today. **20.00** International hour. **21.45** World sport. **22.00** World business today. **22.30** Showbiz today. **23.00** The world today. **00.00** Moneyline. **00.30** Crossfire. **01.00** Prime news. **02.00** Larry King live. **04.30** Showbiz today. **05.30** Style. **06.00** Science and technology.

Duitsland 1

05.55 **JOYrobic.** Ochtendgymnastiek.
06.00 **Morgenmagazin.**
09.00 **heute.**
09.03 **Dallas.** Herh.
09.45 **●● Tele-Gym.** Ochtendgymnastiek.
10.00 **heute.**
10.03 **Die grossen Epochen der europäischen Kunst.** Documentaire.
11.00 **heute.**
11.03 **●●Lustiger Musikanten.** Herh.
12.10 **●●Ja oder Nein.** Herh.
12.55 **Presseschau.**
13.00 **Mittagsmagazin.**
13.45 **Wirtschafts-Telegramm.**
14.00 **Tagesschau.**
14.02 **●● Sesamstrasse.** Kinderprogramma.
14.30 **Lebenslauf eines Sees.** Natuurfilm.
15.15 **Tagesschau.**
15.20 **Flucht mit Cäsar.** Tsjechoslowaakse speelfilm uit 1989.
16.45 **Immer wenn ich belle.** Serie reportages over de verhouding tussen mens en hond.
17.00 **Tagesschau.**
17.05 **punkt 5 - Länderreport.**
17.15 **(TT) Harry's Nest.** Amerikaanse comedyserie.
17.40 **Regionale informatie.**
17.50 **Tagesschau-Telegr.**
17.55 **Auf Achse.** Serie.
18.50 **Tagesschau-Telegramm.**
18.55 **Die Dinos.** Serie.
19.25 **●● Herzblatt.** Spelprogramma.
19.58 **Heute abend im Ersten.** Programma-overzicht.
20.00 **(TT) Tagesschau.**
20.15 **Loriot's 70.** Verjaardagsfeest.
21.14 **Tagesthemen-Telegramm.**
21.15 **The best of Abba.** Muziekspecial.
21.55 **ARD-exclusiv.**
22.30 **Tagesthemen.**
23.00 **Sportschau.** Sportmagazine.
23.25 **Festival der Kabarettisten '93.** Cabaret.
23.55 **Grünes Feuer.** Amerikaanse avonturenfilm uit 1954 van Andrew Marton. Met: Grace Kelly, Stewart Granger, Paul Douglas e.a.
01.35 **Tagesschau.**
01.45 **Heisse Spur.** Serie.
02.10-02.15 **Zuschauen - Entspannen - Nachdenken.** Novembertage auf Sylt. Afl.: Schöne Stunden.

Duitsland 2

05.55 **Gezamenlijk ochtendprogramma ARD/ZDF**
13.45 **EURO.** Europees magazine.
14.30 **(TT) 1 - 2 oder 3.** Spelprogramma. Presentatie: Biggi Lechtermann.
15.15 **heute.**
15.18 **Karl May: Durchs wilde Kurdistan.** Duits-Spaanse (D/E) speelfilm van Franz J. Gottlieb.
17.00 **heute.** Sport en weerbericht.
17.15 **●● länderjournal.**
17.55 **Ein Heim für Tiere.** Serie.
19.00 **heute.**
19.20 **Weerbericht.**
19.25 **Immer wieder Sonntag.** Duitse serie. Met: Grit Boettcher, Gerhard Olschewski, Eva Maria Bauer e.a.
20.15 **(TT) Der Alte.** Duitse misdaadserie. Met: Rolf Schimpf, Michael Ande, Charles Muhamed Huber e.a.
21.15 **Die Reportage.** Serie actuele reportages.
21.45 **heute-journal.**
22.20 **aspekte.** Cultureel magazine.
22.50 **Die Sport-Reportage.** Sportprogramma. Presentatie: Thomas Wark.
23.05 **Der Henker muss warten.** Engelse tv-film uit 1988 van Richard Pearce. Met: Bernd Tauber, Günter Lamprecht, Maria Lucca e.a. Ben heeft acht jaar geleden vier mensen vermoord en is daarvoor ter dood veroordeeld. Maar het vonnis is nog steeds niet voltrokken omdat Ben ontoerekeningsvatbaar is. Psychiater Alex Marsch wordt gevraagd de veroordeelde weer te genezen, zodat Ben alsnog zijn straf kan krijgen. Herh.
00.25 **heute.**
00.30-01.45 ■ **Vierzig Gewehre.** Amerikaanse speelfilm uit 1957 van Samuel Fuller. Met: Barbara Stanwyck, Barry Sullivan, Dean Jagger e.a. Jessica Drummond is een grootgrondbezitter, die zich op haar uitstapjes laat beschermen door 40 bewapende mannen. Haar broer Brockie is een losbol die de mensen in de stad graag terroriseert. Als hij op een dag in conflict komt met de oude Marshal John Chisum, schiet Brockie hem neer. Hij weet dat hij niet bang hoeft te zijn voor straf, omdat zijn zuster hem wel weer vrij kan kopen.

Duitsland 3 West

08.15 Tele-Gym Ba Duan Jin. **08.30** Cursus bedrijfseconomie. **09.00** Wo in Europa liegt Deutschland? Herh. **09.45** Aktuelles aus dem Videotext. Teletekst-overzicht. **10.00** Schooltelevisie. **12.00** Das Recht zu lieben. **12.25** Programmvorschau. **12.30** Linie K. **13.15** Michael Braungart und seine überraschende Lösungen für die **14.00** West 3 aktuell. **14.05** Hit-Clip. **14.30** Wie funktioniert das? **14.45** Spiel-Welt. **15.00** FensterPlatz. **16.00** KostProbe. **16.30** Cursus bedrijfseconomie. **17.00** A - Z Lifeshow. **17.15** Sixteen. **18.00** West 3 aktuell. **18.05** KuK - Klön und Klaaf. **18.30** Rückblende. Serie documentaires over 30 jaar geleden. **18.43** Der Abend in West 3. Programmaoverzicht. **18.45** Aktuelle Stunde. Regionaal magazine met sport. **19.20** Fensterprogramme der Landesstudios. **19.40** West 3 aktuell. **19.45** Bananas. Muziek en nonsens. **20.15** Westpol. Regionaal parlementair magazine. **21.00** West 3 aktuell. **21.15** Freut euch des Nordens. Serie. Afl. 27. VPS-code:21.14. **22.00** B. trifft ... Ontmoetingen met Bettina Böttinger. **23.00** Jazz-Festivals. '93. **00.55** Nachrichten.

Duitsland 3 SWF

08.15 Ochtendgymnastiek. **08.30** Cursus bedrijfseconomie. **09.00** Schooltelevisie. **10.35** Non-Stop-Fernsehen. **14.00** Nieuws in het Engels. **14.15** Nieuws in het Frans. **14.30** Schooltelevisie. **14.59** Heute abend in Südwest 3. **15.00** Hallo, wie geht's? Herh. **15.15** Na und?! Herh. **16.15** Cursus bedrijfseconomie. Herh. **16.45** Non-Stop-Fernsehen. **17.05** ■ Frau am Steuer, Duitse speelfilm uit 1939. **18.26** Das Sandmännchen. **18.30** Südwest aktuell. **18.35** Schöne Räuber. **19.05** Hallo wie geht's? **19.19** Heute abend in Südwest 3. **19.20** Landesschau. **19.48** Landesschau aktuell. **20.00** Tagesschau. **20.15** Thema M. **21.00** Nachrichten. **21.15** Wulkower Weg. Herh. **22.00** III nach Neun. **00.00** Dempsey and Makepeace. **00.50** Villa Fantastica II. **01.20** Schlussnachrichten. **01.35** Non-Stop-Fernsehen.

RTL Television

06.00 RTL aktuell. **07.00** Guten Morgen Deutschland. **09.00** Der Chef. **10.00** Reich und Schön (The bold and the beautiful) Amerikaanse soapserie. **10.30** 227. Amerikaanse serie. Afl.: Das Erfolgsgeheimnis. **11.00** Der Preis ist heiss. Spelshow. Presentatie: Harry Wijnvoord. **11.30** Familien Duell. Spelprogramma. Presentatie: Werner Schulze-Erdel. **12.00** Punkt 12. Middagmagazine. Presentatie: Kerstin Heuer en Milena Preradovic. **12.30** Springfield Story (The guiding light) Amerikaanse soapserie. **13.20** California Clan (Santa Barbara) Amerikaanse soapserie. **14.10** Zeit der Sehnsucht (Days of our lives) Amerikaanse soapserie. **15.00** Ilona Christen. Talkshow. **16.00** Hans Meiser. **17.00** Wer ist hier der Boss? **17.30** Familienbande. **18.00** Ruf des Herzens. **18.45** RTL aktuell. **19.10** Explosiv - Das Magazin. **19.40** Gute Zeiten, schlechte Zeiten. **20.15** Die Heimatmelodie. **21.15** Zum Stanglwirt. **21.45** Unter einer Decke. **22.15** Wie bitte?! **23.15** Gottschalk. **00.00** Guten Morgen...und auf Wiedersehen. **01.30** Eva und der Mann für Alles. **02.45** Männermagazin 'M'. **03.10** Schulfahrt ohne Wiederkehr. **04.45** Zeit der Sehnsucht. **05.35** Tekenfilm.

SAT 1

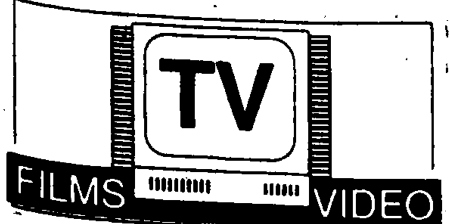
05.15 Schatten der Leidenschaft. **06.00** Deutschland heute morgen. **09.10** Nachbarn. **09.35** Trapper John, M.D. Amerikaanse doktersserie. (herh.). **10.25** Bonanza. **11.15** 5 mal 5. **11.45** Glücksrad. **12.25** Schatten der leidenschaft. **13.15** Trapper John, M.D. **14.10** Nachbarn. **14.40** Bonanza. **15.40** Raumschiff Enterprise - Das nächste Jahrhundert. **16.45** Riskier' was! **17.20** Geh aufs Ganze! **18.00** Regionale programma's. **18.30** 5 mal 5. 18.57. **18.58** Wetternews. **19.00** Sat.1 Newsmagazin. **19.18** täglich ran. **19.30** Glücksrad. **20.15** Shanghai Surprise. **22.05** ran. **23.05** Jürgen Rolands St. Pauli Report. **00.35** Electric Blue. **01.15** Drauf & Dran. **01.40** Wolffs Revier. **02.30** Raumschiff Enterprise - Das nächste Jahrhundert. **03.20** ran. **04.20** Riskier' was!

België/TV 1

14.00-15.00 **Schooltelevisie.** Met om: Frans: Ici Paris, Duits: Lernexpress en Natuur, wat doe je er mee?
17.00 **Huckleberry Finn.** Canadese jeugdserie.
17.30 **Ieder zijn verhaal.** Engelse jeugdserie.
17.55 **Tik tak.** Animatieserie.
18.00 **Journaal.**
18.10 **Mooi en meedogenloos.** Amerikaanse serie.
18.35 **Top score.** Spelprogramma.
19.03 **Buren.** Australische serie.
19.25 **Mededelingen en programma-overzicht.**
19.30 **Journaal en sport.**
20.00 **De paradijsvogels.** Belgische serie.
20.50 **Kom op tegen kanker-clip.**
20.55 **Opgelegde stilte.** Amerikaanse tv-film uit 1989 van Jeffrey Woolnough. Met: Meg Foster, Joanne Vannicola, Alex Carter e.a.
22.30 **De wereld zoals hij is volgens Van Daele Maurice.** Informatie voor en door de gewone man.
22.35 **Vandaag en sport.**
23.00 **Tropical heat.** Amerikaanse actieserie. Met: Rob Stewart, Carolyn Dunn, Pedro Armendaniz e.a.
23.50-23.55 **Coda.** Koen Stassijns leest voor uit eigen werk. Vandaag: Vogels.

België/TV 2

18.50 **Journaal.**
19.00 **Kijken om te leren.**
19.30 **Het capitool.** Amerikaanse serie.
19.53 **Benny Hill.** Engelse humor.
20.00 **Vlaanderen vakantieland.** Toeristische portretten uit binnen- en buitenland.
20.40 **Het verhaal van een taal.**
21.30 **Journaal en sport.**
22.00 **Couleur locale.** (herh.).
22.30-00.15 **Daddy Nostalgie.** Franse speelfilm uit 1990 van Bertrand Tavernier. Met: Dirk Bogarde, Jane Birkin, Odette Laure e.a. Een scenarioschrijfster waakt bij het ziekbed van haar vader en denkt na over de puinhoop die ze van haar eigen leven heeft gemaakt.

Duitsland 2
15.18 Durchs wilde Kurdistan (Duitsland, 1965). Routineuze avonturenfilm van Franz Gottlieb, met Lex Barker als onverschrokken held temidden van de sjeiks.

België/TV 2
22.30 Daddy Nostalgie (Frankrijk, 1990). Goed gemaakt drama van Bertrand Tavernier. Dochter Jane Birkin staat vader Dirk Bogarde bij gedurende de laatste dagen van diens leven.

RTL4
22.30 Honeysuckle rose (USA, 1980). Muziekfilm van Jerry Schatzberg, rond countryster Willie Nelson. Hij begint een verhouding met de dochter van een oude collega.

BBC 1
22.30 Next of kin (USA, 1989). Actiefilm van John Irvin met Patrick Swayze als politieagent te Chicago die het samen met zijn driftige broer opneemt tegen de maffia.

● *Willie Nelson en Amy Irving in 'Honey Suckle Rose'. (RTL4 - 22.30 uur)*

Duitsland 1
23.55 Green Fire (USA, 1954). Romantische avonturenfilm met sterbezetting: Grace Kelly en Stewart Granger in lastige verhouding in Colombia. Regie van Andrew Marton.

RTL Television
24.00 Goodmorning and goodbye (USA, 1967). Barokke softporno van Russ Meyer, met Alaine Capri.

BBC 1
00.15 The lost boys (USA, 1987). Komische horror van Joel Schumacher, over een gezinnetje dat last krijgt met vampiers. Met Jason Patric, Corey Haim.

Duitsland 2
00.30 Forty guns (USA, 1957). Stevige western van Samuel Fuller, met Barry Sullivan, Barbara Stanwyck. Oppermachtige ranchersvrouw krijgt last met sheriff.

RTL4
00.40 Catlow (USA, 1971). Western van Sam Wanamaker, met Yul Brynner als veedief, die met zijn enorme kudde wordt achtervolgd door sheriff Richard Crenna en een aantal premiejagers. Ook met mooie Daliah Lavi.

RTL Television
01.30 Eve and the handyman (USA, 1960). Seksfilm van Russ Meyer. Zijn echtgenote speelt de hoofdrol en belandt in bed met een klusjesman.

BBC 1
01.45 I was a teenage werewolf (USA, 1957). Horror van Gene Fowler, met Michael Landon, Yvonne Lime. Wetenschapper verandert student in monster.

radio

Radio 1
Elk heel uur en om 7.30, 8.30, 12.30, 13.30, 16.30, 17.30 Nieuws. 7.07 VARA Radio 1 vrijdageditie. 9.05 Het balkon. 10.05 NL-Buitenland. 11.05 Argos. 12.07 VARA Radio I vrijdageditie. 14.05 Transmissie. 16.05 Welingelichte kringen. 17.07 TROS Aktua. 18.30 en 6.30 Nieuws. 18.07 TROS Aktua. Vervolg. 19.04 God zij met ons. 21.04 NCRV-vrijdag-sport. 23.07 Met het oog op morgen. 0.04-7.00 TROS Nachtwacht.

Radio 2
7.04 Thank God it's friday. 9.04 Rocky 1. 10.04 Rocky 2. 11.04 Adres onbekend. 12.04 Adeline met 'n ander. 14.04 Rocky 3. 15.04 Het paleis. 17.04 De avondluwte. 18.04 Ekkel horizontaal. 19.04 Club Veronica trend. 20.04 De hits van... 22.04-24.00 Listen to the music.

Radio 3
6.02 Breakfast-club. 9.04 Arbeidsvitaminen. 12.04 De steen & been show. 14.04 Carola. 15.04 Popsjop (I en II). 17.04 Rinkeldekinkel. 18.04 De avondspits. 19.04 Spoor 7. 20.04 Paperclip magazine. 21.04 Villa 65. 0.04 Countdown café. 2.02-6.00 Oh, wat een nacht.

Radio 4
Om 7.00, 8.00, 13.00 Nieuws. 7.02 Ouverture: Barokmuz. 8.04 Opus 4. 9.00 Muziek voor miljoenen. 11.00 Het ochtendconcert: Radio Symf. Ork met fluit en viool. 13.04 En nu...mijn verzoek. 14.00 Int. Concertcircuit: Viool, altviool en piano. 15.10 Stradella en Mozart. 16.00 De Nederlanden: Ketting/Kox/Straesser. 17.00 Operette. Om 18.00 en 20.00 Nieuws. 18.04 Salonen dirigeert Berwald. 18.30 Georg Phillip Telemann. 19.00 Avondconcert: De matinee. Lohengrin, opera van Wagner. Radio Filharm. ork. met Groot Omroepkoor, Operakoor Leipzig en sol. 23.00 Pierre Boulez dirigeert Arnold Schönberg 0.00 Vier na middernacht.

Radio 5
Elk heel uur t/m 17.00 Nieuws. 6.45-6.50 Mededelingenrubriek met uitgebreid weerbericht en scheepsvaartberichten. 7.05 Vroeg op 5. 8.55 Waterstanden. 9.02 In gesprek. 9.40 Plein publiek. 11.02 Rondom het woord. 12.02 Bonnefooi. 12.30 Werken aan werk. 13.10 Gebeurtenissen. 14.02 De ronde tafel van Pam. 15.02 Opium. 17.10 Radio UIT. 17.50 GPV. Om 18.00 Nieuws. 18.02 Religieus programma in twee talen: 18.02 Arabisch programma; 18.30 Turks programma. 19.00 Waar waren we ook alweer? 19.15 Nieuws en actualiteiten in het Turks. 19.50 Nieuws en actualiteiten in het Marokkaans en Berbers. 20.40 Nieuws en actualiteiten in het Chinees. 21.00 Licht en uitzicht. 21.39 EO-Metterdaad hulpverlening. 21.40 Boeken wijzer. 22.00 Zicht op Israël. 22.20 De psalmen. 22.40 Theologische verkenningen. 23.07-24.00 Met het oog op morgen.

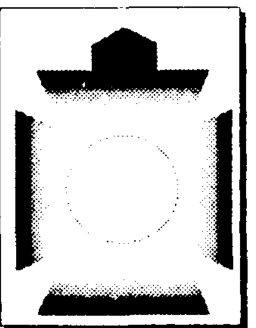
Omroep Limburg
Elk heel uur ANP-nieuws. 7.00 Limburg Aktueel. 8.00 RadioNieuwsCentrale, binnen/buitenlandrubriek. 8.30 Regionaal nieuws. 8.35 Limburg aktueel. 9.00 Tussen de bedrijven door. Verzoekplaten van bedrijven en instellingen. 11.00 Op de valreep, tips voor het weekeinde. 12.00 Limburg Actueel. 13.00 RadioNieuwsCentrale, binnen/buitenlandrubriek. 13.30 Regionaal nieuws. 13.35 De Buurt. 14.00 Licht Limburgs, nonstopmuziek. 15.00 Profiel. Peter Winkels Heyen praat met Harrie Op de Laak, kunstschilder in Beesel. 16.00 Cultureel magazine Festival, met filmrubriek. 17.00-18.00 Limburg Aktueel: nieuws en actualiteiten.

BRTN/Radio 2
O6.00 Nieuws. 6.05 Radio 2 regionaal. 8.00 Nieuws 8.10 Het leven is mooi. 10.00 Nieuws 10.03 Gewoon genieten (om 11.00 Weerbabbel door Bob de Richter). 11.50 Het koekoeksnest. 12.00 Radio 2 regionaal. 13.00 Nieuws. 13.10 Goed op vrijdag. 14.00 Het Algemeen Belang. 16.00 Abraham al gezien? 17.00 Radio 2 regionaal. 18.00 Nieuws. 18.10 Hitriders. Toppers en platen van vroeger. 20.00 Wie zoekt die vindt. Programma met platen waaraan een verhaal is verbonden. 22.00 nieuws. 22.05 Country-Side. Country- en westernmuziek met Erik Bayens. 23.30 Nachtradio (vanaf 24.00 elk heel uur nieuws).

België/BRF
Nieuws: 6.00, 6.30, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 12.30, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.30 en 20.00 uur. 6.05 Radiofrühstück + Spiel 'Glückstreffer' (6.15 Wort in den tag; 6.45 Hörergrusslotterie; 7.15 Veranstaltungskalender; 7.30 Regionalnachrichten; 8.30 Presseschau). 9.05 Regionalnachrichten. 9.10 Gut Aufgelegt. Tips und Themen am Vormittag. 12.05 Musik à la carte (12.30 BRF Aktuell). 13.00 Presseschau. 13.05 Musikbox. 16.05 Popcorn. 18.00 Regionalnachrichten. 18.05 BRF-Aktuell (Aktuelles am tage). 18.40 Jazz. 20.05-21.00 Lieder, Chansons & Folk.

Happy RTL Radio
Elk heel uur nieuws.
5.00 Dauwtrappen. 7.00 De start met Bart, Bart van Leeuwen. 10.00 Koffiekringen, Jan de Hoop. 12.00 Goeiemiddag Nederland, Marc Jacobs. 14.00 De Goudmijn met Jan van de Putte. 16.00 Vrijheid Blijheid met Ron Bisschop. 19.00 De Zeven uur Show. 22.00 De Goudmijn. 24.00-05.00 RTL Nightshift.

WDR 4
4.05 Radiowecker. 6.05 Morgenmelodie. 8.07 Morgenmelodie und Wetterbericht. 9.05 Musikpavillon. 12.00 Nachrichten, Zur Sache. 12.07 Gut aufgelegt (met om 13.00 Mitmenschen en 14.00 Nachrichten, Stichwort Wirtschaft). 15.00 Café-Konzert. 16.05 Heimatmelodie. 17.00 Der Tag um fünf. 17.07 Musikexpress. 20.00 Nachrichten. 20.05 Zwischen Broadway und Kudamm. 21.00 Musik zum träumen. 22.30-4.05 Nachtexpress.

'Koos Postema was wel eens treurig omdat mijn interesse afnam'

Jef Rademakers stopt tv-werk

Van onze rtv-redactie

BRASSCHAAT – Jef Rademakers heeft besloten te stoppen met zijn activiteiten als televisieproducent. De vroegere wetenschappelijke medewerker op het Instituut voor Neerlandistiek van de Universiteit van Amsterdam keert terug naar zijn oude liefde: de literatuur. De 44-jarige Rademakers kan bogen op een succesvolle carrière als producer. Hij bewoog zich tussen uitersten. Hij maakte het erotische programma Pin Up Club, het alom geprezen Klasgenoten, de Geloof, Hoop en Liefde Show en vele andere min of meer spraakmakende produkten. Vanuit zijn woning in het Vlaamse Brasschaat licht hij zijn afscheid van tv-land toe.

„Ik ben tot de slotsom gekomen dat ik het bij de televisie niet meer zo spannend vind als 25 jaar geleden. Ik was toén trots dat ik mee mocht doen aan de grote-mensen-televisie. Maar intussen erger ik me aan de televisiewereld. Dat gevoel van trots heb ik eigenlijk nooit meer."

Verloedering

„Ik voelde me sterk verbonden met programma's als de Geloof, Hoop en Liefde Show, de Pin Up Club en Klasgenoten. Ik had het idee dat je met televisie iets geweldigs kon bewerkstelligen. Maar ik merk de laatste tijd dat de invloed en de kracht van het medium geringer worden, terwijl de verloedering, de commercie en de oppervlakkigheid om zich heen grijpen. Je hebt nu tientallen kanalen waaruit je kunt kiezen, terwijl we vroeger genoten van de twee netten die we hadden. Ik wil niet verhullen dat ik mijn persoonlijke leven in veel opzichten heb kunnen ontplooien door middel van het medium televisie; ik heb er ook mijn fortuin aan te danken. Ik heb met hart en ziel aan Klasgenoten gewerkt. Daarin kon ik veel van mezelf kwijt, dat is minder geworden. Ik voel me meer en meer een handelaar in tv-programma's worden, zoals een groenteboer die zijn sinaasappelen verkoopt."

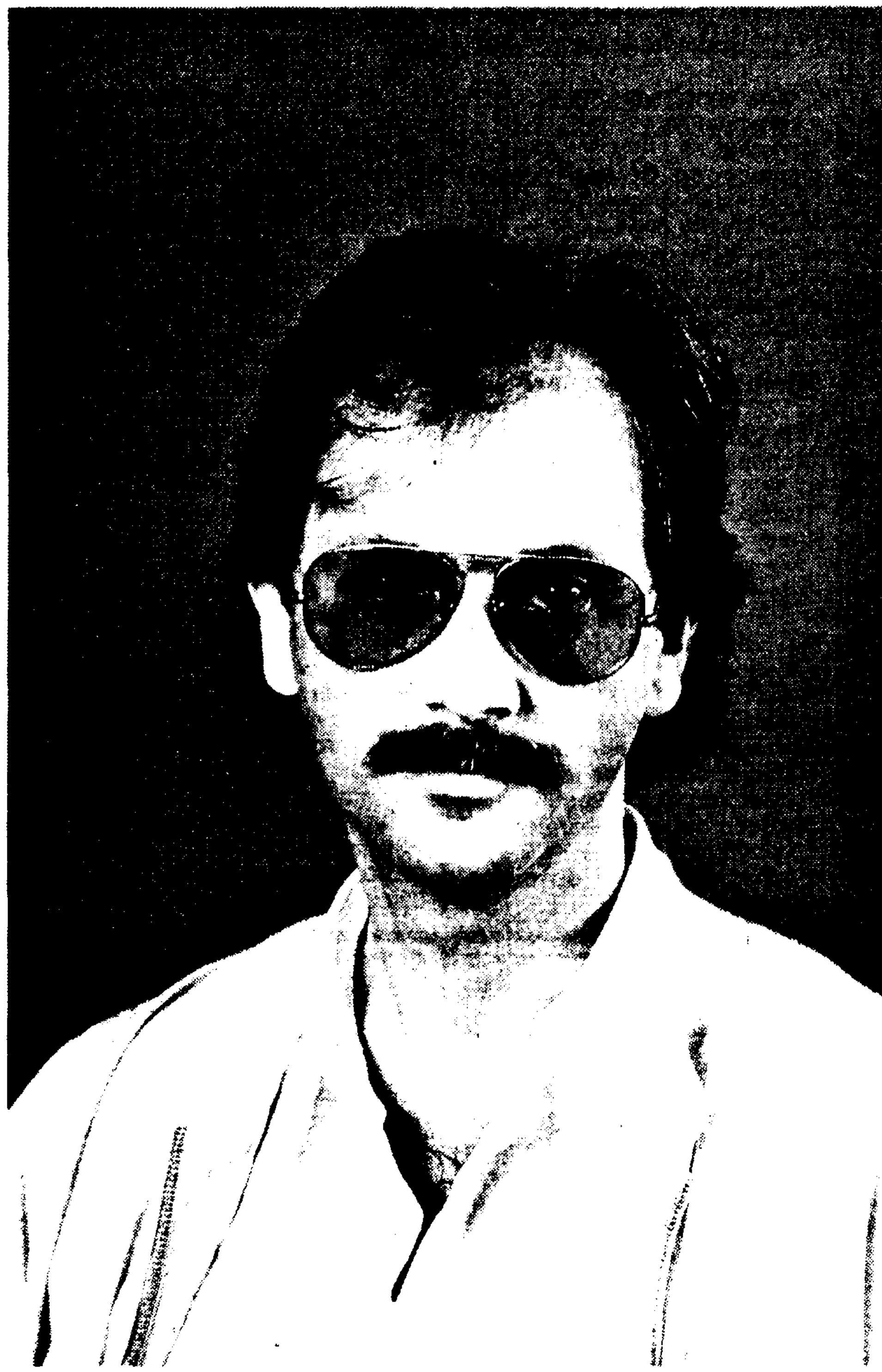
„Ik voelde het al een tijdje aankomen dat ik wilde stoppen. Twee maanden geleden nam ik de beslissing. Gelukkig heb ik mijn personeel, acht mensen, kunnen onderbrengen bij collegaproducenten. Ik verkoop mijn bedrijfsmiddelen. Ik behoud de naam Dutch Dream Productions in verband met het onderbrengen van de internationale rechten van de programmaformulen van Klasgenoten. Ik behoud ook mijn archief. Ik heb aan zo'n duizend programma's meegewerkt; enige honderden zitten in mijn archief. Ik ga Klasgenoten aan de man brengen in Italië, Spanje en de Verenigde Staten. In Nederland hebben we er vijfhonderd afleveringen van gemaakt."

„Koos Postema heeft bijna tien jaar onafgebroken bij mij gewerkt. Als ik actief was gebleven waren we bijeen gebleven. Hij is tenslotte 'mister television' in Nederland. Hij heeft ontzettend veel voor mij betekend. Ik heb gezegd: 'Je krijgt een vrije transfer'. Soms was Koos teleurgesteld dat mijn interesse afnam. We maakten er ook wel grappen over. Ik ben 44 jaar en Koos is 61, een stuk ouder dan ik dus, maar het lijkt nu alsof ik de oudere man ben geworden.

Ambitie

„Koos heeft nog de absolute ambitie om te scoren. Het nieuws dat ik stop is nu bekend, dat spijt me, juist omdat Koos nog geen getekend contract heeft. Ik hoop dat hem dit geen schade zal berokkenen."

„Om fiscale redenen ben ik naar België verhuisd, het bevalt me hier prima. Ik ga mijn oude vak weer opnemen. Ik ben ooit begonnen als wetenschappelijk medewerker neerlandistiek in Amsterdam. Ik ga de literatuur van Vlaanderen bestuderen van rond 1900."

● Jef Rademakers: „Ik voelde het al een tijdje aankomen dat ik wilde stoppen." Foto: GPD

Postema is een goede vriend van de producent. In de tijd dat Van den Ende's Sterrennet TV10 van start zou gaan was het bedoeling dat Koos Postema en Jef Rademakers daarvoor zouden gaan werken. Toen TV10 geen vergunning kreeg is Postema naar Véronique, later RTL4, gegaan.

Koos Postema zegt desgevraagd: „Ik voer nu inderdaad gesprekken met Joop van den Ende. Ik ken die man al lang en ik weet dat hij mij apprecieert. De gesprekken staan even stil want Joop zit veel in Amerika in verband met Cyrano. Maar ik heb nog alle tijd."

Een woordvoerder van Joop van den Ende Produkties bevestigt dat het bedrijf belangstelling heeft voor de presentator die straks 'transfervrij' is. „Postema behoort tot de top van de presentatoren," aldus de woordvoerder.

Vriendschappelijk

Koos Postema benadrukt dat hij en Jef Rademakers vriendschappelijk uit elkaar gaan. „Hij heeft op een gegeven moment duidelijk gemaakt dat hij wilde stoppen met zijn bedrijf en ik heb nog geen zin om op te houden. En dan ga je dus uit elkaar." Postema voelt er niets voor het bedrijf over te nemen. „Dat is niets voor mij."

Of Postema bij Van den Ende verder gaat met de succesvolle RTL4-programma's zoals Klasgenoten en Postema op Pad, is onbekend. „Er is nog niet eens sprake van een contract tussen ons, dus laat staan dat ik iets kan zeggen over de programma's die ik dan zal maken," laat Postema weten.

● Alle zes bewoners van 'Het Trappenhuis' worden gespeeld door Robert Paul. Foto: KIPPA

'Trappenhuis' op tv

Van onze rtv-redactie

HEERLEN – 'Het Trappenhuis' is de titel van de produktie waarmee Robert Paul twee seizoenen (van oktober 1991 tot en met 1993) in het theater stond. De show was zó succesvol dat de Tros besloot er een televisiebewerking van te maken, die op maandag 27 december om 21.29 uur via Nederland 2 op tv komt. Voor de regie tekent Harry Pelle.

Bij de naam Robert Paul zullen de meeste mensen denken aan de imitator van allerlei stemmen van bekende personen. Joop den Uyl, Dolf Brouwers of Jan Pelleboer, het maakte niet uit, Paul zette ze overtuigend neer. Maar de imitator van vroeger is de laatste jaren wat meer serieuze dingen gaan doen. Dat is te zien in 'Het Trappenhuis'.

Het is niet zo dat Robert Paul het met deze produktie over een heel andere boeg gooit. Hij imiteert hier ook mensen – en dat doet hij heel goed – maar het zijn personen die bij wijze van spreken je buren kunnen zijn.

In 'Het Trappenhuis' staan zes bewoners van een pand – met daarin uiteraard een trappenhuis – centraal. Het verhaal volgt de gebeurtenissen op de dag nadat een zevende bewoner is vermoord.

Tros komt met bewerking theatershow Robert Paul

Robert Paul speelt alle zes de bewoners, en dat zijn de meest uiteenlopende types: een invalide mopperende oude man, een chique heer op leeftijd, een keurige 65-jarige dame, een gezellige Surinaamse bejaardenverzorgster, een homeopate met een Rotterdams accent en een brutale jonge ober. Eén van deze zes heeft de medebewoner vermoord.

In de ruim een uur durende televisiebewerking geeft Paul een goed beeld van de eigenschappen en bezigheden van alle personen, zodat de kijker kan gaan nadenken over wie de beste motieven had voor de moord. Hij laat de zes types niet alleen praten, er zijn ook liedjes. 'Het Trappenhuis' is humoristisch, maar het is zeker geen aaneenschakeling van grappen.

Phil Collins vreest wraak

LONDEN – De Britse rockster Phil Collins is zo woedend over het geweld in Noord-Ierland dat er op zijn nieuwste plaat een song aan heeft gewijd. Maar nu vreest hij mogelijk zelf het doelwit van extremisten te worden.

Collins verklaarde voor de radio de song 'We wait, we wonder' te hebben opgenomen omdat 'we op het punt zijn beland om 'genoeg is genoeg' te zeggen'.

In ruim 20 jaar van geweld zijn meer dan 3000 doden gevallen in Noord-Ierland, waar het verboden Ierse Republikeinse Leger strijdt tegen het Britse bestuur en loyalistische extremisten tegenterreur begaan.

De ster van de rockband Genesis, die door de Londense zender Capital FM werd gevraagd of hij nu vreest zelf een doelwit van moordenaars te worden, antwoordde: „Ja, dat baart me zorgen. Ik heb er over gedacht. Soms schiet het wel eens door je heen, ik denk dat ik voorzichtig zal moeten zijn met mijn post."

Met die laatste opmerking doelde hij op het gevaar van bombrieven.

Interview met prins trekt 2,8 miljoen kijkers

HILVERSUM – Het programma 'De Prins van Oranje', het interview met kroonprins Willem-Alexander, heeft 2,8 miljoen kijkers getrokken. Normaal trekken Oranje-programma's twee miljoen belangstellenden.

'De Prins van Oranje', dat woensdagavond werd uitgezonden, had dus een kijkdichtheid van 20 procent en dat is veel. Met alle zendgemachtigden van tegenwoordig is een programma met een kijkdichtheid van 15 procent al een uitzondering, aldus de Dienst Kijk- en Luistercijfers in Hilversum.

De kijkers waardeerden het programma over de prins met het cijfer 7,8.

Wereldomroep minder beluisterd

HEERLEN – Het aantal vakantiegangers dat dit jaar naar de Europa-uitzendingen van Radio Nederland Wereldomroep luisterde, is aanmerkelijk lager dan vorig jaar. Maar volgens de Wereldomroep is er toch een positief resultaat geboekt, omdat er minder mensen op vakantie naar het buitenland gingen. Volgens de dienst Kijk en Luister Onderzoek van de NOS stemden in totaal anderhalf miljoen vakantiegangers in Europa af op de Wereldomroep in de periode van 1 januari tot 1 oktober 1993. Dit is 200.000 minder dan in hetzelfde tijdsbestek vorig jaar.

Chippendales in Limburg

HEERLEN – De mannenstripgroep The Chippendales is maandag, dinsdag en woensdag weer in Limburg. Het is inmiddels de vijftiende maal dat hun avondvullende shows in deze provincie plaatsvinden. In dit geval treden The Chippendales maandag, dinsdag en woensdag in de Stadsschouwburg van Heerlen op. Voor elk van deze avonden zijn nog 150 kaarten verkrijgbaar. Die zijn op werkdagen verkrijgbaar tijdens de kantooruren verkrijgbaar aan de kassa van de Heerlense stadsschouwburg.

● Willibrord Fréquin

Willibrord Fréquin stapt over naar RTL5

Van onze rtv-redactie

HEERLEN – Bij de KRO is verbaasd gereageerd op het contract dat Willibrord Fréquin heeft afgesloten met RTL5. Volgens een woordvoerder van de KRO is Fréquin officieel nog steeds in dienst bij zijn oude omroep.

Willibrord Fréquin gaat vanaf vrijdag 19 november vier weken lang een serie reportages presenteren in RTL5's documentairerubriek Five Reports. Achter gesloten deuren heet de serie waarin Fréquin een kijkje neemt achter de schermen bij Nederlandse instituten en organisaties waar een gewoon burger niet snel binnenkomt. Zo maakt hij voor de eerste aflevering een portret van het bureau jeugd- en zedenpolitie in Amsterdam. Volgens een woordvoerder van RTL5 hebben Fréquin en het commerciële station een contract getekend voor in totaal acht programma's.

Een woordvoerder van de KRO weet niet beter of Fréquin heeft nog steeds een vast dienstverband met de katholieke omroep. Navraag bij personeelszaken leert dat er nog steeds een correspondentie gaande is tussen advocaten van Fréquin en de KRO over het beëindigen van zijn contract en de financiële afwikkeling. „We wachten nu op een brief van zijn advocaat."

Voor Fréquin is al meer dan een jaar geen werk meer bij de KRO. Fréquin heeft vorig jaar nog een proefaflevering gemaakt van een praatprogramma, maar dat werd door de KRO-leiding afgekeurd.

Toen na de grootscheepse reorganisatie bij de KRO duidelijk werd dat er voor hem geen passend werk meer was, is hij volgens de woordvoerder van de KRO op de zogeheten transferlijst gekomen. „Op basis van het sociaal plan bij de reorganisatie is er voor Fréquin een outplacement-bureau ingeschakeld om ander werk te zoeken."

● Van Madonna-hits zijn nu ook betaalbare, vierstemmige koorversies verkrijgbaar.

Koorversie van Madonna-hit

Van onze rtv-redactie

DE GOORN – 'Klein Begin' heet het eerste koor dat een bestelling heeft geplaatst. Een toepasselijke naam, vindt Janny Blank van muziekuitgeverij Impuls uit het Noordhollandse De Goorn. Zelf koorzangeres in hart en nieren, nam ze het initiatief om betaalbare bewerkingen te gaan uitgeven van populair repertoire. Wie een vierstemmige versie wil van 'Yesterday' of een hit van Madonna voor koor met combo, kan bij haar terecht.

Als er al bladmuziek te vinden is van popnummers, is de partituur meestal beperkt tot de melodie en een piano-uittreksel van de begeleiding of een accordeonschema. Meerstemmige bewerkingen worden nauwelijks uitgegeven, terwijl de vraag daarnaar steeds groter wordt. Dat is tenminste de ervaring van Janny Blank, die vijf jaar geleden zelf een van de initiatiefnemers was voor de oprichting van het koor Evergreen. Het telt inmiddels tachtig leden tussen de 25 en 50 jaar, die vooral worden aangetrokken door het repertoire. Daarop prijken onder meer bewerkingen van Michel Sardous 'Le Lac du Connemara', Queen's 'Somebody to love' en Shaffy's 'Pastorale'.

Blank: „Wij hebben het geluk dat we een dirigent en een pianist hebben die zelf bewerkingen kunnen maken. Als je populaire stukken via de reguliere muziekhandel moet bestellen, is dat schrikbarend duur.
Dat heeft weer tot gevolg dat nieuwe bewerkingen vaak razendsnel worden overgenomen door andere koren en dan overal opduiken tijdens uitvoeringen." Ze bedacht een formule waarmee de koren op een legale manier favoriete nummers kunnen laten bewerken en een jaar lang het exclusieve recht houden op de uitvoering daarvan.
Het idee is simpel: Impuls kan een beroep doen op vier gekwalificeerde arrangeurs/componisten, die binnen drie weken een bewerking kunnen leveren van een opgegeven nummer.
De prijs is afhankelijk van de lengte van het stuk en de moeilijkheidsgraad. Per exemplaar wordt de prijs geraamd op twee tot zes gulden, waarbij minimaal vijftig exemplaren moeten worden afgenomen. De drukrechten zijn daarmee voor de koren voldaan.

Uitgeversmaatschappij Limburgs Dagblad B.V. – Postbus 3100, 6401 DP Heerlen – Telefoon 045-739911 – Hoofdredacteur Ron Brown

Sittard zoekt buurtconciërges

SITTARD – De gemeente Sittard is op zoek naar vijftien echtparen die in twee wijken zorgen voor een goed beheer. Het gaat om Sanderbout en Stadbroek, de twee wijken die Sittard heeft aangewezen voor sociale vernieuwingsprojecten. In beide wijken wordt veel geld gestoken in het verfraaien van straten en pleinen, maar die moeten ook goed verzorgd blijven. „Ons uitgangspunt is dat de bewoners zoveel mogelijk zelf moeten meewerken en ook mede verantwoordelijkheid dragen," licht ambtenaar Henk Bruns toe.

Het project buurtbeheer, ook wel buurtconciërges genoemd, gaat jaarlijks 100.000 gulden kosten. De gemeente gaat met de woningvereniging Sittard overleggen over verdeling van de kosten. Een deel van het bedrag is nodig voor de betaling van een beroepscoördinator, die op part-time basis met het project wordt belast vanuit de woningvereniging. De conciërges zelf ontvangen overigens een geringe vrijwilligersvergoeding, op jaarbasis circa tweeduizend gulden. Sittard wil de vrijwilligers werven via de twee servicepunten die in beide wijken zijn ingericht, eveneens in het kader van sociale vernieuwing.

Schutter op agenten voor de rechter

HEERLEN/MAASTRICHT – Gerrit S. (30) uit Heerlen staat dinsdag in Maastricht terecht voor een poging tot doodslag op twee agenten van de Brunssumse politie. S. wordt ervan verdacht in de nacht van woensdag 11 op donderdag 12 augustus in het centrum van Brunssum zowel op brigadier Arno Wolvers als op hoofdagent Peter Puts gericht te hebben geschoten.

De twee agenten werden ernstig maar niet levensgevaarlijk gewond. S. zegt zich door enorm alcoholgebruik niets te kunnen herinneren. S. werd eveneens gewond gevonden. Na de schotenwisseling met de politie heeft hij het vuurwapen op zichzelf gericht. De advocaat van S., mr. Hiddema, stelde inmiddels vast dat niets klopt van het verhaal dat de politie S. verwondde.

De twee agenten zijn inmiddels weer redelijk hersteld van hun verwondingen.

S. heeft al eens wegens moord (op zijn schoonvader) een lange straf uitgezeten. S. speelde ook een rol in de geruchtmakende zaak Graat Terlinde. Hij was getuige van het doodschieten van zijn vriend tijdens een bezoek aan een kroeg in Heerlen. De kastelein van de kroeg werd wegens noodweer vrijgesproken van het doden van Terlinde. S. kreeg een lichte straf wegens openlijke geweldpleging.

Stichting Festivals Limburg denkt aan koop draf- en renbaan

Pinkpop tot 2000 in Landgraaf

Van onze verslaggeefster

LANDGRAAF – Pinkpop wordt zeker tot het jaar 2000 in Landgraaf gehouden. De gemeente en organisator Jan Smeets van de Stichting Festivals Limburg (SFL) zijn dit overeengekomen. Het oude contract liep nog tot en met 23 mei van volgend jaar.

Jan Smeets voert momenteel ook besprekingen over een eventuele aankoop van de draf- en renbaan in Schaesberg. Als SFL de lokatie kan kopen wil Smeets er een evenemententerrein van maken voor bijvoorbeeld hippische concoursen en (pop)concerten. Volgens voorzitter Hub Haenen van de Stichting draf- en renbaan moet medio december duidelijkheid zijn over een eventuele verkoop van de baan. Er zijn meer belangstellenden.

SFL wil vanaf 1994 jaarlijks vier mega-acts naar Landgraaf halen. Het contract met de gemeente is zo goed als rond. Na de Kuip in Rotterdam en de Goffert in Nijmegen wordt de Landgraafse renbaan de derde accommodatie voor openluchtconcerten in Nederland.

Smeets heeft nog geen artiesten gecontracteerd, maar hij denkt wel aan sterren als bijvoorbeeld Madonna, Pink Floyd, Guns N' Roses of operazanger Luciano Pavarotti.

Tweedaags

Bij voldoende belangstelling mogen de mega-acts twee opeenvolgende dagen duren. Landgraaf heeft die wereldsterren dus maximaal acht dagen per jaar binnen de gemeentegrenzen. SFL moet voor de lokatie aan de Hofstraat per concert een vergoeding van 50.000 gulden betalen. „Van dat geld kunnen wij het verkeer regelen en andere (veiligheids)maatregelen betalen," zegt wethouder Thei Gybels.

Kamperen bij de draf- en renbaan wordt bij mega-acts niet toegestaan. Dat privilige blijft voorbehouden aan Pinkpopgangers.

De 'zilveren Pinkpop' in 1994 wordt volgens Smeets helemaal live uitgezonden op Nederland 3. „Een marathonuitzending vanaf tien uur 's morgens tot middernacht. Ook werken we aan diverse voorbeschouwingen waaraan grote sterren meewerken," vertelt hij.

Waarschijnlijk worden ook twee videobanden uitgegeven, alsmede een boek over de historie van het Limburgse popevenement. De opbrengst van de video's gaat naar een goed doel.

Reizigers tellen

● *Om bij het actievoeren sterk te staan tegenover de NS en de Vervoerregio Zuid-Limburg houdt het comité 'Waar zouden we zijn zonder de trein' deze week een telling van treinreizigers op het station Schin op Geul. Voor handhaving van het station is er een minimaal aantal in- en uitstappende reizigers nodig van vierhonderd. „En daar zitten we deze week ryoaal boven," zegt Dorus van Gessel (zie foto) die gistermorgen aan de beurt was om te tellen. Door leden van het comité, die bij toerbeurt de aantallen turven, werden maandag 380 in- en uitstappers geteld, dinsdag 444 en woensdag 400. „En de ervaring leert dat de eerste helft van november een stille treinmaand is. Straks met de koopavonden voor Sinterklaas en Kerstmis en vooral in het zomerseizoen liggen de dagcijfers gegarandeerd hoger," menen de leden van het comité. Er wordt nog tot en met zondag geteld van 's morgens half zeven tot middernacht. De resultaten van de telling in Schin op Geul alsook die van de stations Schinnen, Klimmen-Ransdaal en Voerendaal zullen bekend worden gemaakt op zaterdag 27 november als om elf uur een discussieavond over het voornemen om in Zuid-Limburg negen kleine stations te sluiten zal worden gehouden.* Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

PvdA wil nieuwe discussie over Strijthagen

Van onze verslaggeefster

LANDGRAAF – De Landgraafse PvdA-fractie staat niet langer achter de bouw van een bungalowpark in natuurgebied Strijthagen. De partij wil een hele nieuwe discussie over het omstreden thema. „De bestuurlijke verhoudingen zijn totaal vastgelopen. Iedereen schiet op elkaar vanuit schuttersputjes. Als het gaat over Strijthagen wordt niet meer gepraat over het project, maar over posities," zegt lijsttrekker Thei Gybels.

In de optiek van de PvdA is Landgraaf van projectontwikkelaar Meyers af nu de Raad van State het bouwverbod voor de geplande vakantiehuisjes handhaaft. „Nu is er een nieuwe kans om met de invulling van het gebied te beginnen. Dat hoeft van ons geen vakantiepark te zijn."

Als de Kroon het bestemmingsplan alsnog goedkeurt moet de – nieuwe – raad volgens de PvdA uitkijken naar een alternatieve en recreatieve invulling van het bestemmingsplan. Het Kroonbesluit laat naar verwachting nog zeker één jaar op zich wachten.

„Er moet in ieder geval iets gebeuren met het waardevolle gebied. De raad moet een totaalvisie ontwikkelen, ook rondom Strijthagen. Misschien kan Landgraaf zelfs gaan samenwerken met Kerkrade en ook het Anselerbeekdal ontwikkelen. In elk geval moet de bestuurlijke impasse doorbroken worden."

Sanering van Emmaterrein stilgelegd

BRUNSSUM – DSM heeft de sanering van het Emmaterrein ook deze week minimaal een maal stilgelegd om overlast voor omwonenden in Treebeek tegen te gaan. Dat is conform de afspraak tussen buurtcomité en DSM. Zodra de wind tijdens de sanering richting bebouwing waait worden de werkzaamheden (gedeeltelijk) stilgelegd.

Bij de combinatie van relatief hoge temperaturen en ongunstige windrichting klagen buurtbewoners over ademhalingsmoeilijkheden, hoofdpijn en irritatie van slijmvliezen.

Vorige week werd de sanering van het met naftaleen vervuilde terrein ook al tijdelijk stopgezet om de omwonenden tegemoet te komen. Volgens DSM blijven de concentraties chemische stoffen ondanks de soms optredende stankoverlast binnen de wettelijk voorgeschreven normen.

Maastricht even 'dicht'

MAASTRICHT – De verkeersdrukte in Maastricht was gistermiddag zo groot dat de politie om 15.45 uur alle wegen naar het centrum afsloot. De verkeersdrukte werd veroorzaakt door het bezoek van veel Belgen. Op 11 november herdenken zij de wapenstilstand aan het einde van de Eerste Wereldoorlog.

Bordeelverbod voor Je t'aime

HEERLEN – Club Je t'aime aan de Stationsstraat in Hoensbroek maakt bezwaar tegen het bordeelverbod dat de gemeente Heerlen op 29 oktober van dit jaar heeft uitgeschreven. De club is nog gewoon open. Klachten uit de omgeving zijn voor de gemeente aanleiding geweest deze stap te nemen. Het uitdiepen van een kelder om de club uit te breiden, is in de ogen de gemeente te gevaarlijk. De kelder moet nu gestut worden. Voorzitter Van Geel van club Je t'aime zei gisteren tijdens de hoorzitting in het gemeentehuis van Heerlen dat er wel degelijk rekening wordt gehouden met alle voorschriften. Raadsman mr. Van Heugten merkte namens de club op dat het bestemmingsplan het gebruik van café, bar of dancing toelaat. Tot komende maandag heeft hij de tijd om alle bezwaren tegen het bordeelverbod schriftelijk bij de gemeente in te dienen.

Debat sociale (on-)zekerheid

HEERLEN – De Regionale Groep Uitkeringsgerechtigden van de Abva-Kabo houdt maandagmiddag in motel Van der Valk in Stein/Urmond een discussiemiddag over de 'sociale (on-)zekerheid'. Gastsprekers zijn CDA-Tweede Kamerlid Walter Paulis, diens PvdA-collega Flip Buurmeijer, kandidaat-Kamerlid-M. van de Ven (D66), D. de Wolf (Groen Links) en het Heerlens SP-raadslid De Wit. Ze praten over de nadelige gevolgen van de wijzigingen in de wao-wet, de Wet Terugdringing beroep op de Arbeidsongeschiktheidsregelingen en de Wet Voorzieningen Gehandicapten.

Slapende vrouw van tas beroofd

HEERLEN – Op de Molenberglaan in Heerlen heeft de politie woensdagmiddag een 29-jarige man uit het Duitse Inden aangehouden, die even tevoren een handtas had gestolen van een 29-jarige vrouw. De man zat naast de vrouw in de bus van Heerlen naar Aken. Toen de vrouw in slaap viel, sloeg de dief toe. Bij de aanhouding had de man twee gestolen paspoorten, een rijbewijs en een kentekenbewijs op zak. De Duitser werd ingesloten.

ZLSM wil spoor tien jaar huren

KERKRADE – Het Streekgewest Oostelijk Zuid-Limburg en de Zuidlimburgse Stoomtreinmaatschappij willen het tracé voor de toeristische stoomtrein voor minimaal tien jaar huren. Dit hebben zij deze week kenbaar gemaakt. De NS hadden voor de spoorlijn en de omliggende grond een concept-huurcontract opgesteld met een looptijd van drie jaar. Het streekgewest en de ZLSM vinden dat te kort, omdat investeringen voor een periode van drie jaar te riskant zijn. Het Streekgewest verwacht dat de twee partijen over de looptijd en andere huurvoorwaarden voor het eind van het jaar overeenstemming hebben bereikt.

Aansluitingen op Zwart-5 Zuid open

HEERLEN – De nieuwe aansluitingen van de Heerlenersteenweg en de Valkenhuizerlaan op de Zwart-5-Zuid worden vanmiddag gedeeltelijk opengesteld. Vanuit Imstenrade kan het verkeer nu via de doorgetrokken Imstenraderweg en de nieuwe aansluiting van de Heerlenersteenweg naar Kerkrade rijden en omgekeerd. Ook kan het verkeer vanuit de Valkenhuizerlaan weer rechtsaf richting Kerkrade.

ABP bouwt aan Geerstraat

HEERLEN – ABP-hypotheken start in februari volgend jaar met de bouw van een nieuw kantoor naast Moret, Ernst & Young. Het is het tweede kantoor op dit terrein (het zogeheten Vak C) aan de Geerstraat. In totaal zullen hier acht kantoren worden gebouwd. De oplevering is naar verwachting volgend jaar oktober.

Tocqueville-prijs voor Pont

MAASTRICHT – In het stadhuis van Maastricht heeft directeur-generaal H. Pont van Binnenlandse Zaken gisteren de Alexis de Tocqueville-prijs in ontvangst genomen. De prijs, genoemd naar de Franse politicoloog Graaf Alexis de Tocqueville, wordt om de twee jaar door het European Institute of Public Administration (EIPA, gevestigd in Maastricht) toegekend aan een persoon die zich bijzonder verdienstelijk heeft gemaakt voor de verbetering van het openbaar bestuur in Europa. Pont kreeg de prijs voor zijn persoonlijke inzet voor de modernisering van de arbeidsverhoudingen bij de overheid in Nederland. o/z

AGS Blinds failliet

KERKRADE – Het Kerkraadse bedrijf AGS Blinds is gisteren failiet gegaan. Curator mr W. Gerlag zal vanochtend de 38 personeelsleden in Nederland, België en Duitsland ontslaan. AGS Blinds had zelf om het faillissement gevraagd. Het pas een jaar oude bedrijf heeft een schuld van twee miljoen gulden, inclusief een lening van een Taiwanese geldschieter. Gerlag dacht gisteren vlak na het faillissement dat het bedrijf ten onder is gegaan aan slappe omzetten, mede als gevolg van de recessie. In Kerkrade werden zonweringen en raambekledingen gemaakt of ingekocht en die werden via een aantal winkels verkocht.

de mooie vrucht die
denkt elk wespennest
ongeschonden te
overleven
is nog groen
of van plastic

punaise

Curator onderhandelt met overnamekandidaat

Tweede bedrijf Jan Diederen failliet

Van onze redactie economie

HEERLEN – Na het faillissement vorige week van kabellegger Jan Diederen bv in Geleen ging gisteren een zusterbedrijf, Jadi Techniek bv, over de kop. De bedrijven zijn boekhoudkundig bijna onontwarbaar. Samen hebben ze een schuld van ongeveer zes miljoen gulden.

Bij de twee bedrijven staan 80 mensen op de loonlijst. Hedenochtend krijgen ze allemaal een ontslagbrief in de bus van curator mr R. van Dooren. Gisteravond onderhandelde de curator met 'een grote Limburgse werkgever' over de overname van het personeel en de activiteiten. Van Dooren verwacht dat de onderhandelingen binnen enkele dagen tot resultaat kunnen leiden.

Het verzet van Jan Diederen tegen het faillissement van vorige week, is gisteren door de rechtbank ongegrond verklaard. Deze week heeft Diederen Holding de salarissen van het personeel doorbetaald. Althans, dat hoopt curator Van Dooren: „Als de salarissen niet betaald blijken, gaat de holding ook failliet."

Het kabellegbedrijf is al een jaar aan het kwakkelen. In november 1992 werd reeds bodembeslag gelegd. Hoe het bedrijf in de problemen is gekomen, is de curator nog niet helemaal duidelijk: „Het zal wel te maken hebben met de recessie."

Personeelsacties bij La Fin bv

Van onze redactie economie

HEERLEN – Personeelsleden van La Fin voeren in de eerste twee weken van december folderacties om het winkelend publiek te informeren over de in hun ogen slechte werksituatie waarin ze verkeren. Dat heeft J. Teuwen, bestuurder van de Unie BLHP gisteren meegedeeld. La Fin bv telt in Limburg dertien winkels, beter bekend onder de namen Djive, Basic Bloe en Horstenbach herenmode. 65 werknemers van de keten hebben deze week tijdens een protestbijeenkomst hun ongenoegen geuit over de arbeidsomstandigheden en het salarisbeleid bij La Fin.

Tot grote woede van de vakbonden ABW, Unie BLHP, en Dienstenbond FNV, weigert de directie in overleg te treden om de problemen te bespreken. Volgens de bonden worden de bepalingen van de CAO detailhandel in de textiel al jaren met voeten getreden. „Het betreft niet alleen onjuiste salarisbetalingen maar ook het niet toekennen van ADV-dagen, compensatie van overuren en diplomatoeslagen," aldus Teuwen. Verder hebben de bonden grote moeite met arbeidscontracten die de medewerkers hebben. „Hier ligt veel werk voor de arbeidsinspectie," reageert Teuwen. Om de directie alsnog ertoe te bewegen met de bonden te praten, biedt het personeel binnenkort bij de directie een petitie aan. De vakbonden eisen van de directie dat ze alsnog met terugwerkende kracht de CAO toepast. Mocht de petitie niet leiden tot het beoogde resultaat, dan zullen wat de bonden betreft in december de acties volgen. „Juist in een feestmaand als december, zullen acties hard aankomen," aldus Jacques Teuwen.

Scholen kunnen brieven en kaarten 'adopteren'

Actie voor bezorging post uit Joegoslavië

Van onze verslaggever

GELEEN – Opnieuw wordt vanuit Geleen actie gevoerd voor ex-Joegoslaven. Begin dit jaar reed na een gezamenlijke actie van brandweerkorpsen, scholen en lokale omroepen in Zuidlimburg een konvooi met voedsel en andere hulpgoederen onder de noemer 'Een pak van je hart' naar Zagreb. Nu willen de actievoerders ervoor zorgen dat kerstpost van ex-Joegoslaven aan familie en bekenden over de hele wereld op het juiste adres komt.

Volgens Jules Janssen, een van de initiatiefnemers, bevinden zich tussen de poststukken van in ex-Joegoslavië gelegerde Nederlandse militairen ook ongeadresseerde dozen, die tot de rand zijn gevuld met brieven en kaarten van ex-Joegoslaven aan familieleden en bekenden in met name Nederland, België, Duitsland, de Verenigde Staten, Canada, Australië en Groot-Brittannië

Al die poststukken bevatten geen porto. Ook voor relaties in Kroatië is er post bij omdat de postbezorging vanuit Bosnië naar Kroatië onmogelijk is. Het Nederlandse ministerie van Defensie stuurt deze stukken vanuit de veldpost in Sarajevo door naar de diverse Tijdelijke Opvangcentra in Nederland.

Nu de kerstdagen naderen hebben diverse opvangcentra bij de initiatiefnemers van Een pak van je Hart aangeklopt voor een financiële injectie. Die hebben op hun beurt een startkapitaal van 500 gulden toegezegd maar willen tegelijk een actie ontketenen om een groot aantal poststukken van porto te voorzien zodat alle brieven, kaarten en hartekreten van gedupeerde Joegoslaven voor de kerstdagen zijn bezorgd.

Adoptie

De actie houdt onder andere in dat scholen per klas een aantal enveloppen 'adopteren'. Elke leerling moet dan twee postzegels van 90 cent meebrengen. Scholen die belangstelling hebben kunnen contact opnemen met Jules Janssen van 'Een pak van je hart', Hoeve 30 in Spaubeek, telefoon 046-746200. Bovendien heeft men bij de Rabobank in Geleen een bankrekeningnummer geopend zodat particulieren deze postactie voor ex-Joegoslavië kunnen ondersteunen: 1160.38.500. Het gironummer van de bank is 103.14.16 onder vermelding van het banknummer en de tekst 'Een pak van je Hart'.

†

Bedroefd, doch dankbaar voor wat hij voor ons heeft betekend geven wij u kennis dat na een kortstondige ziekte toch nog vrij onverwacht, voorzien van de h.h. sacramenten der zieken, op de leeftijd van 70 jaar is overleden mijn dierbare echtgenoot, onze zorgzame vader, schoonvader, lieve opa, schoonzoon, broer, schoonbroer, oom en neef

Johannes Mathias Hubertus Geurten

echtgenoot van

Anna Maria Gerardine Lahaije

Sibbe: A.M.G. Geurten-Lahaije
Born: Huub en Meta Geurten
Vilt: Sjef en Desirée Geurten-Kerkx
Paul, Nathalie
Vijlen: Kitty en Jo Baltus-Geurten
Robert
St.-Geertruid: Frans en Maria Geurten-Willems
Dominique, Xavier
Familie Geurten
Familie Lahaije

6301 AV Sibbe-Valkenburg a/d Geul
11 november 1993
Sibberkerkstraat 67

De plechtige uitvaartdienst gevolgd door de begrafenis zal plaatshebben maandag 15 november a.s. om 10.30 uur in de parochiekerk van de H. Rosa te Sibbe-Valkenburg a/d Geul.

Overtuigd van uw medeleven zal er geen condoleance zijn.

Voor de zielerust van de overledene zal zondag 14 november de h. mis van 9.30 uur tot medeintentie worden opgedragen.

De dierbare overledene is opgebaard in mortuarium Smeets, Spoorlaan 29 te Valkenburg a/d Geul, bezoek dagelijks van 19 tot 20 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten hebben ontvangen gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

And when the Final Scorer comes to write against your name He will not ask if you won or lost but how you played the Game.
Grandland Rice

Heden overleed

Hub Heltzel

* Vaals, 29 september 1916
† Roermond, 11 november 1993

echtgenoot van

Miep Jacobs

Roermond: M.J.G. Heltzel-Jacobs
Herten: Jacques en Willy Heltzel-Haarmans
Daphne en Patrick
Deirdre en John
Gilze: Hans en Margriet Heltzel-Goetsen
Freija, Mirte
Roermond: Loed en Git Heltzel-Jansen
Joost, Koen

Muggenbroekerlaan 330
6045 BJ Roermond

Ter nagedachtenis zal er een avondmis plaatsvinden op maandag 15 november 1993 om 19.00 uur in de kapel van Onze Lieve Vrouw in 't Zand te Roermond, alwaar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren vanaf 18.30 uur.

De crematieplechtigheid zal worden gehouden op dinsdag 16 november 1993 om 11.00 uur in het crematorium Nedermaas, Vouershof 1 te Geleen.

Samenkomst in het crematorium en schriftelijk condoleren vanaf 10.30 uur.

Hub is opgebaard in het mortuarium van het St.-Laurentiusziekenhuis te Roermond. Bezoek maandag van 17.30-18.00 uur.

Indien u door omstandigheden geen persoonlijke kennisgeving mocht ontvangen gelieve u deze annonce als zodanig te beschouwen.

†

Moegestreden, maar dankbaar voor de vele mooie dingen waarvan zij in dit leven heeft mogen genieten en geheel vol overgave aan de Heer, heeft na een moedig gedragen lijden toch nog onverwacht afscheid moeten nemen mijn lieve vrouw, mijn zorgzame moeder, schoonmoeder, trotse oma, zus, schoonzus, tante en nicht

Helena (Lenie) Doveren

echtgenote van

Mathieu Hubert Nelissen

Zij werd slechts 61 jaar.

Kerkrade: M.H. Nelissen
Kerkrade: Marie-Louise Gerards-Nelissen
Lou Gerards
Maud
Familie Doveren
Familie Nelissen

Maastricht, 10 november 1993
Corr.-adres: Pr. Margrietstraat 21, 6463 BA Kerkrade

De plechtige uitvaartdienst waarvoor wij u beleefd uitnodigen zal worden gehouden op maandag 15 november a.s. om 11.30 uur in de parochiekerk van St.-Petrus-Maria ten Hemelopneming te Kerkrade-Chèvremont. Aansluitend zal de crematieplechtigheid plaatsvinden in de aula van het crematorium te Heerlen, Imstenraderweg 10.

Samenkomst in de kerk waar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.

In de h. mis van zondag 14 november om 11.00 uur zal mede tot intentie van de dierbare overledene worden gebeden in voornoemde parochiekerk.

De overledene is opgebaard in de rouwkamer van het mortuarium Schifferheide van Lindeman Uitvaartcentra, Schifferheidestraat 7 te Kerkrade-West. Gelegenheid tot afscheidnemen aldaar dagelijks van 18.00 tot 19.30 uur.

Voor vervoer kerk-crematorium v.v. is gezorgd.

Zij die geen kennisgeving mochten hebben ontvangen gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

†

Geschokt heb ik kennis genomen van [illegible] plotseling overlijden van

mevrouw

Schenkelaars-Groote[illegible]

Ik wens de familie veel sterkte toe met [illegible] verlies.

René Madeya[illegible]

Ter herinnering aan

Henk Adriaens

Hij stierf verleden jaar op 12 november.

Els Adriaens-van Alst
Chris en Gerry Adriaens-Collomb[illegible]

Heerlen, Cluysenaerstraat 17

†

Zondag 14 november a.s. is het een jaar geleden dat [illegible] afscheid heb moeten nemen van mijn lieve man

Ad v. Oers

Ter nagedachtenis aan hem zal a.s. zondag 14 nove[mber] om 11.00 uur de h. mis worden opgedragen in [de] Pastoor van Arskerk, Lienaertstraat te Geleen-Zuid.

Veel dank aan allen die mij in het afgelopen jaar [illegible] steun waren.

Geleen: B.Th. v. Oers-v. Oe[illegible]
Luxemburgstraat 1[illegible]
6164 BT Geleen

†

Wij vragen uw gebed voor de zielerust van onze dierbare confrater

Broeder Tarcisius

Johannes Petrus Alphonsus Hetem

Montfortaan

Hij werd geboren te Heerlen 15 mei 1909 en overleed te Maastricht 10 november 1993, gesterkt door het sakrament van de zieken.

De plechtige geconcelebreerde uitvaart zal worden gehouden in de parochiekerk van de H. Remigius te Schimmert zaterdag 13 november 1993 om 11.00 uur gevolgd door de begrafenis op het kloosterkerkhof aldaar.

In de kapel van Huize Vroenhof zal vrijdag 12 november om 17.30 uur een h. mis voor zijn zielerust worden opgedragen.

De overledene is opgebaard in het mortuarium van Huize Vroenhof.

Namens confraters en familie:
Pater L.A. v.d. Boorn
Overste

Vroenhof 87
6301 KE Valkenburg-Houthem

†

Dankbaar voor het vele goede dat wij van haar mochten ontvangen geven wij kennis dat heden van ons is heengegaan onze goede en zorgzame moeder, schoonmoeder, grootmoeder, zus, schoonzus, tante en nicht

Johanna Cornelia van Druten-Emmen

weduwe van

Bernardus Wilhelm van Druten

op de leeftijd van 60 jaar.

In dankbare herinnering:
Kinderen en kleinkinderen
Familie van Druten
Familie Emmen
Familie [illegible]

6413 RK Heerlen, 11 november 1993
Laurierstraat 385

De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden op dinsdag 16 november om 10.30 uur in de kerk H. Gerardus Majella te Heksenberg-Heerlen, waarna de begrafenis zal plaatsvinden op de begraafplaats Heerlerheide.

Overtuigd zijnde van uw medeleven is er geen condoleren.

[illegible] de kerk.

Gelegenheid tot afscheidnemen in het uitvaartcentrum Dela, Grasbroekerweg 20 te Heerlen heden vrijdag en maandag van 18.00 tot 19.00 uur en zondag van 14.00 tot 15.00 uur.

Wilt u indien wij vergeten zijn u een kennisgeving te zenden deze annonce als zodanig beschouwen.

†

Rust nu maar uit,
je hebt je strijd gestreden.
Je hebt het als een
moedig man gedaan.
Wie kan begrijpen,
wat je hebt geleden?
En wie kan voelen,
wat je hebt doorstaan?
Rust nu maar uit.

Wij geven u kennis dat op 72-jarige leeftijd, toch nog onverwacht, voorzien van de h. sacramenten van ons is heengegaan onze vader, schoonvader en mijn opa

Peter Jozef Ruwette

weduwnaar van

Anna Maria Jozefina Lindelauf

Brunssum: Peter Ruwette
Elly Ruwette-Bégels
Heerlen: Martin Ruwette
Annie Ruwette-[illegible]
Raymond en Anouk

Heerlen, 10 november 1993
Elfmorgenstr. 34
Corr.-adres: Achterstr. 1, 6412 VZ Heerlen

De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden op maandag 15 november om [illegible] uur in de kerk [illegible] [illegible]weg 10.

Voor vervoer per bus vanaf de kerk en terug is gezorgd.

Bijeenkomst in de kerk alwaar gelegenheid tot schriftelijk condoleren is.

In de h. mis van zondag om 9.30 uur in voornoemde kerk zal de dierbare overledene worden [herdacht].

Gelegenheid tot afscheid nemen in het uitvaartcentrum Dela Grasbroekerweg 20 te Heerlen [heden vrijdag] van 18.00 tot 19.00 uur en zondag van 14.00 tot 15.00 uur.

Wilt u indien wij vergeten zijn u een kennisgeving te zenden deze annonce als zodanig beschouwen.

† Johannes Darding, 75 jaar, weduwnaar van Maria Cornelia Augustin, Vossenvoetpad 5, Wolder-Maastricht. De uitvaartdienst vindt plaats op zaterdag 13 november om 11.00 uur in de parochiekerk van St. Petrus en Paulus te Wolder-Maastricht.

† Anna Hermsen, 78 jaar, weduwe van Joseph Mommers, corr.-adres: Hekstraat 31, Ulestraten. De uitvaartdienst vindt plaats op zaterdag 13 november om 10.30 uur in de basiliek van het H. Sacrament des Altaars te Meerssen.

† Sophia Johanna Elisabeth (Fia) Cornelissen, 77 jaar, weduwe van Dorus de Bok, corr.-adres: Mergelweg 72, Maastricht. De uitvaartdienst vindt plaats op zaterdag 13 november om 14.00 uur in de kerk van de H. Petrus, Sint [illegible].

†

Bedroefd geven wij u kennis dat geheel onverwacht van ons is heengegaan mijn lieve moeder, schoonmoeder en onze oma

Boukje Aaltje Geleijnse-Herder

weduwe van

Bartel Geleijnse

in de leeftijd van 78 jaar.

Froukje Reetje-Geleijnse
Herman Reetje
Jacco
Aldo

7 november 1993
Kortevliet 34, 1786 PL Den Helder

Overeenkomstig haar wens heeft de crematie in besloten kring plaatsgevonden.

†

Toch nog vrij plotseling overleed, na een langdurig ziekbed, voorzien van de h. sacramenten der zieken, op 69-jarige leeftijd, in het ziekenhuis te Sittard, mijn dierbare vrouw, onze zorgzame moeder en schoonmoeder, lieve oma, zus, schoonzus, tante en nicht

Ida Smeets

echtgenote van

Mathieu Paspont

Wij vragen u voor haar te bidden.

De bedroefde familie:
Roosteren: Mathieu Paspont
Roosteren: Mathieu Paspont
Roosteren: Ria Paspont en Luc Vanherle
Maaseik (B.): Hugo en Leonard [illegible]
Paspont-Paspont
Molenbeersel (B.): Yvette en Karel [illegible]-Paspont
Kinrooi (B.): Mathieu en Thea [illegible]-Paspont
Roosteren: [illegible]

[illegible] Roosteren, 10 november 1993
[illegible]

[illegible]

†

Verdrietig maar in het besef dat hem nu rust is gegeven en dankbaar voor zijn zorg, hebben wij afscheid genomen van onze lieve vader, schoonvader, opa, broer, zwager, oom en neef

Jan Jozef Hubert Cloodt

weduwnaar van

Catharina Johanna Koumans

Hij overleed gesterkt door de h.h. sacramenten op de leeftijd van 81 jaar.

Waddinxveen: Betty van Loo-Cloodt
Jo van Loo
Jeroen en Rob
Rudo en Monique
Eindhoven: Jacques Cloodt
Renate Cloodt-Verwijst
Iris en Thomas
Chantal
Wijhe: Leo Cloodt
Hilde Cloodt-Verwijst
Diana, Serena
Familie Cloodt
Familie Koumans

10 november 1993
Douvenrade 1, 6419 AA Heerlen
Corr.-adres: Akerendam 38, 5652 PB Eindhoven

De plechtige uitvaartmis zal worden gehouden op maandag 15 november 1993 om 10.15 uur in de parochiekerk St. Joseph te Heerlerbaan waarna aansluitend crematie in het crematorium te Imstenrade Heerlen.

Gelegenheid tot schriftelijke condoléance achter in de kerk vanaf 10.00 uur.

Vader wordt bijzonder herdacht in de h. mis van zondag 14 november a.s. om 11.00 uur in de kapel van Huize Douvenrade Heerlen.

Gelegenheid tot afscheid nemen in de rouwkamer van het uitvaartcentrum v.h. Crombach Oliemolenstraat 30 te Heerlen ingang St. Antoniusweg dagelijks van 18.30 tot 19.00 uur.

Zij die onverhoopt geen kennisgeving mochten hebben ontvangen gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

†

Verdrietig, maar in het besef dat hem nu rust is gegeven en dankbaar voor zijn zorg, hebben wij afscheid genomen van onze vader, schoonvader en opa

Harrie Barwegen

* 4 september 1912
† 7 november 1993

weduwnaar van

Wilhelmina Schmets

Bilthoven: Jo en Toos
Liesbeth en Jaap
Hans en Mirjam, Jeroen
Stein: Wim en Wies
Eric, Lars
Venlo: Marcel en Marianne
Freek, Martine, Gijs
Heerlen: Mariëtte en Piet

Heerlen, 11 november 1993
Corr.adres: M. le Noble-Barwegen
Leo Moonenstraat 11, 6412 BM Heerlen

Volgens de wens van pap heeft de begrafenis heden, in stilte, in familiekring plaatsgevonden te Heerlerbaan.

Zij die onverhoopt geen kennisgeving mochten hebben ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

Je de palm van mijn hand
doofi droevig het zwak schijnsel
van een vuurvliegje.

Mukai Kyorai 1651-1704

Diepgeschokt, uit het veld geslagen en verdrietig moesten wij veel te vroeg afscheid nemen van onze leerling

Ivo Huisman

Ivo, je zult [illegible]

Leerlingen, ouders, medewerkers, docenten en directie van het Romboutscollege Brunssum

Met grote verslagenheid hebben wij kennisgenomen van het plotseling overlijden van

Ivo Huisman

Ivo was lid van onze verkennersgroep, hij was altijd vrolijk en vriendelijk. Wij zullen hem erg missen.
Wij wensen zijn familie veel sterkte.

Scouting 'de Landgraaf'
Brunssum

Met grote verslagenheid hebben wij vernomen dat geheel onverwacht is overleden

Ivo Huisman

Wij wensen Kitty, Henk, Danny en Patrick veel sterkte toe dit verlies te dragen.

Collega's ABP/IWG

Dankbetuiging

Voor uw blijken van belangstelling en medeleven ondervonden [bij] het heengaan van onze moeder, schoonmoeder, oma en overgrootmoeder

Maria Bertha Laumen

betuigen wij u onze hartelijke dank.

Kinderen, kleinkinderen en achterkleinkind

Bingelrade, november 1993

De plechtige zeswekendienst zal gehouden worden op zondag 14 no[vember] [illegible] Lambertuskerk te Bingelrade.

Dankbetuiging

Wij willen u bedanken voor de belangstelli[ng] [en] het medeleven dat ons werd betoond b[ij het] overlijden en de uitvaart van onze moed[er en] oma

Jet Van der Werf-van Gerw[en]

Kinderen en kleinkin[deren]

De zeswekendienst wordt gehouden op za[terdag] 13 november a.s. om 10.30 uur in de kerk G[erar]dus Majella, Heksenberg-Heerlen.
Dit is tevens de jaardienst voor vader.

Er zijn geen woorden voor ....
de belangstelling, de vele bloeme[n]
en brieven,
de lieve woorden ....
alles even overweldigend.
Hiervoor onze hartelijke dank.

De plechtige zeswekendienst voor

Bart Luyten

zal gehouden worden op zondag 14 nove[mber] a.s. om 10.00 uur in de Bavokerk te Nuth.

Marjon Luyten-M[illegible]
Rianne en Robin
en alle familieleden

Dankbetuiging

Met droefheid namen wij kennis van het overlijden van onze oud-voorzitter en lid van verdiensten

Ger Rutten

Zijn persoonlijkheid en inzet binnen onze schutterij en het schuttersweesen zullen voor altijd in onze gedachten blijven.

Bestuur en leden van de Kon. Erk. Schutterij St.-Hubertus [illegible]

Dankbetuiging

Voor uw gewaardeerde blijken van medeleven ondervonden bij het overlijden en de begrafenis van onze lieve moeder, oma en overgrootmoeder

Paulina Vrancken-Jacobs

betuigen wij u onze oprechte dank.

Familie J. Vrancken-Hamers

De zeswekendienst zal plaatsvinden op zondag 14 november a.s. om 11.00 uur in de parochiekerk St. Augustinus te Lutterade-Geleen.

†

Bij het overlijden van onze lieve [moe]der, schoonmoeder en oma

Maria Petitjean-Eussen

mochten wij vele blijken van deelneming [ont]vangen. Zij zijn ons tot troost geweest e[n wij] betuigen daarvoor aan alle betrokkenen [onze] hartelijke dank.

Kinderen en kleinkin[deren]

De plechtige zeswekendienst zal worden [gehou]den op zaterdag 13 november 1993 om 1[illegible] in de parochiekerk van de H.H. Marcelli[nus en] Petrus in Oud-Geleen.

Dankbetuiging

Langs deze weg willen wij iedereen be[danken] voor de vele blijken van medeleven, de [illegible] bloemen, kaarten en brieven en de volle [kerk]. Het deed ons goed te zien dat zoveel men[sen]

Piet van Bentum

waardeerden en van hem hielden. Dit is ons een grote troost.

In het bijzonder een woord van dank aan [het] personeel van het De Weverziekenhuis, [illegible] oost, te Heerlen

Familie Van Bent[um]

De zeswekendienst zal worden gehouden o[p za]terdag 13 november a.s. om 19.00 uur in de [kerk] van St. Antonius van Padua, Vrank-Heerl[en].

Dankbetuiging

Langs deze weg willen wij iedereen hartelijk bedanken voor het medeleven, betoond bij het overlijden van mijn lieve vrouw, onze moeder en oma

Alida Bruens

D.W. de Bruin
Kinderen en kleinkind

Met verslagenheid vernamen wij het overlijden van ons lid en voormalig wethouder

Ger Rutten

In hem verliezen wij een integer mens en fijne vriend.
Wij wensen zijn echtgenote en familie veel sterkte om dit verlies te kunnen dragen.

Bestuur en leden
CDA afdeling Landgraaf

† Jan Leenen, 88 jaar, levensgezellin van Dolf Hendrickx, Rijksweg Noord 30, 6111 AP St. Joost. De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden op zaterdag 13 november a.s. om 13.00 uur in de parochiekerk van de H. Judocus te St. Joost, waarna de crematie in het crematorium te Geleen.

Vervolg familieberichten zie pagina 18

Volledig behoud van banen is voorwaarde

Kamer akkoord met korting wsw in 1994

Van onze Haagse redacteur

DEN HAAG – De Vaste Kamercommissie voor Sociale Zaken en Werkgelegenheid is gisteren akkoord gegaan met een bezuiniging van 67 miljoen gulden op de sociale werkvoorziening (wsw) in 1994. Alle fracties stelden wel aan staatssecretaris Wallage van Sociale Zaken als voorwaarde dat de kortingsmaatregel niet tot banenverlies mag leiden.

Ook werd de bewindsman opgeroepen de sociale werkplaatsen meer bewegingsvrijheid te geven. Het kabinet zou een aantal knellende regels (vooral op het gebied van de wachtlijsten en de doorstroming) moeten wegnemen. Alleen zo acht de Tweede Kamer het mogelijk dat de voorgenomen bezuinigingen op de wsw zonder banenverlies kunnen worden doorgevoerd.

De woordvoerders van CDA, PvdA, VVD, D66 en GroenLinks toonden zich gisteren zeer bezorgd over de financiële resultaten van de sociale werkplaatsen in 1992. Zij vrezen dat die resultaten de komende jaren alleen maar slechter zullen worden en dat de werkplaatsen niet in staat zullen zijn de geplande bezuinigingen zonder banenverlies op te vangen. De Kamer ging gisteren dan ook eigenlijk tegen haar zin akkoord met de bezuiniging over 1994.

Moeilijk

Het feit dat Wallage hierover een akkoord heeft gesloten met de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG), maakt het echter moeilijk de korting nog af te wijzen. Wallage moest wel toezeggen dat die maatregel geen banen zal kosten. De bewindsman had al aan de VNG toegezegd individuele sociale werkplaatsen die daar niet in slagen, te hulp te zullen komen. Ook kondigde de staatssecretaris aan dat hij zal bezien hoe hij de werkplaatsen meer bewegingsvrijheid kan geven. Dat is ook een van de redenen dat hij de herziening van de Wet Sociale Werkvoorziening voor enige maanden in de ijskast heeft gezet.

De bezuinigingen op de sociale werkplaatsen moeten in 1998 zijn opgelopen tot 250 miljoen gulden. De VNG heeft al kenbaar gemaakt dat dit onmogelijk zonder arbeidsplaatsenverlies kan. Wallage heeft de VNG toegezegd de zaak dan voor nader beraad aan het kabinet voor te zullen leggen. De Kamer gaat in ieder geval voorlopig alleen akkoord met de bezuinigingen over 1994.

Politie zoekt naar getuigen

ROERMOND – De Roermondse politie zoekt getuigen van de steekpartij tussen twee automobilisten die afgelopen zaterdag plaatsvond aan de St.-Wirosingel. De politie is vooral op zoek naar de inzittenden van een donkerblauwe VW Passat die zich achter de beide betrokken personenwagens bevond. Getuigen kunnen bellen met telefoonnummer 04750-99333.

Speurende ogen

● *Parkeerplaats Keelbos was één van de twee lokaties waar auto's en vrachtwagens bij de grootscheepse politiecontrole naartoe werden gedirigeerd.* Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

Politieteam pakt heilige koe aan

DOOR FRANK SEUNTJES

MAASTRICHT – Parkeerplaats Keelbos langs de A79 tussen Maastricht en Heerlen, kwart over twaalf. Er wordt juist een zwarte Volkswagen Scirocco met Duits kenteken op een trailer getakeld. De chauffeur is nergens te bekennen. Hij is al afgevoerd naar het politiebureau, weet een douanier te vertellen. Onder de stoel van de Duitser lag een plak hasj van een kilo.

„Dat is mooi meegenomen," zegt Ron Tink, leider van de twee Surveillance Ambulante Serviceteams van de douanepost Maastricht. Controle van buitenlandse en grijze kentekens staat volgens het draaiboek voor de actie 'Heilige Koe' dan wel voorop, maar douane, politie en marechaussee hebben ook oog voor andere zaken.

Toch blijft Tink vooral gefixeerd op nummerborden. Dat is ook zijn eerste verantwoordelijkheid. De douane moet erop toezien dat automobilisten de BPM niet ontduiken. BPM staat voor Belasting Personenauto's en Motorrijwielen en is een uitvinding van het ministerie van Financiën. De BPM is vastgesteld op 45,2 procent van de waarde van een nieuwe auto. Voor elke maand dat een auto ouder is, mag er een procent worden afgetrokken. Dankzij de BPM vloeit er jaarlijks drie miljard in de nationale schatkist en dat zou nog meer kunnen zijn als iedere automobilist zou doen wat minister Kok van hem verwacht: het volle pond betalen.

Maar mensen houden hun geld nu eenmaal liever in eigen zak. Daarom bedienen ze zich van trucjes. Ze kopen bijvoorbeeld een auto in Duitsland, laten er een Duits nummerbord op schroeven en rijden er vervolgens vrolijk mee rond in Nederland. Of ze schaffen in eigen land zogenaamd een bedrijfsauto met grijs kenteken aan en zetten er eenmaal thuis een achterbank in. Zo lappen ze de BPM aan hun laars.

De Limburgse douane betrapte dit jaar bij kleinere controles tot nu toe 150 automobilisten. Samen waren ze goed voor een halve ton aan naheffingen.

Dieselende automobilisten mochten zich tijdens de actie overigens ook verheugen in de belangstelling van de douane. Met speciale pompjes werden monsters van de tankinhoud genomen en tegen het licht gehouden. Douaniers bekeken zo of er soms rode diesel was getankt. Deze stookolie mag officieel alleen worden gebruikt voor landbouwvoertuigen. Maar omdat rode diesel een stuk goedkoper is dan gewone wordt er ook menige autotank mee gevuld, al werd er gisteren maar één automobilist betrapt.

De douane is vast van plan de heilige koe in de toekomst nog vaker op een dergelijke manier bij de uier te grijpen. Voor volgend jaar staan minimaal vier soortgelijke acties op het programma.

Grote controle langs autoweg

Van onze verslaggever

MAASTRICHT – Bij een gezamenlijke actie van douane, politie, marechaussee, Rijksverkeersinspectie, en Algemene Inspectiedienst zijn gisteren langs de A79 tussen Heerlen en Maastricht 225 automobilisten en veertig vrachtwagenchauffeurs gecontroleerd.

De controle was met name gericht op de ontduiking van Belastingen op Personenauto's en Motorrijwielen (BPM) en het rijden op de verboden, goedkope rode diesel.

Auto's en trucks werden door surveillancewagens en motoren naar de parkeerplaatsen Keelbos en Ravensbos gedirigeerd waar twee teams van twintig ambtenaren klaar stonden.

Zes automobilisten kregen een naheffing BPM, waarmee in totaal een bedrag van 65.000 gulden gemoeid was. Een vrachtwagenchauffeur werd bekeurd omdat hij rode diesel getankt had. Twee collega's werden op de bon geslingerd omdat ze te lang achter het stuur hadden gezeten. Ook werden twee aanhangwagens van de weg gehaald omdat ze technisch niet in orde waren.

Tijdens de actie die van elf uur tot half vijf duurde werden bovendien twee mensen aangehouden wegens het bezit van softdrugs. Verder werden in twee auto's traangasbuisjes aangetroffen.

CDA-Statenlid Bijsmans niet uit Nolensfonds

Van onze verslaggever

MAASTRICHT/HEERLEN – CDA-Statenlid Peter Bijsmans piekert er niet over om zijn bestuurszetel in het in opspraak geraakte Dr. Nolensfonds op te geven. „Geen haar op mijn hoofd die daaraan denkt. Ik zou echt niet weten waarom. Die bestuursfunctie bekleed ik al bijna achttien jaar lang. In alle openheid en geheel en al volgens de partijregels van het CDA. Daar is niets mis mee, dacht ik. Alles gebeurt volstrekt legaal. Sterker nog, ik heb nog nooit één negatieve opmerking daarover ontvangen. Nee, ik blijf gewoon zitten. Absoluut," zo liet Bijsmans gisteren desgevraagd weten in de wandelgangen van het provinciehuis.

Het aan het CDA gelieerde Nolensfonds, in 1957 in het leven geroepen 'ter bevordering van de christendemocratische beginselen' in de Limburgse politiek, houdt zich onder meer bezig met het inzamelen van gelden van het Limburgs bedrijfsleven.

Van het feit dat het bestuur van het Limburgse CDA onlangs heeft aangekondigd de banden met Nolensfonds te zullen verbreken, ligt het Heerlense Statenlid niet wakker. „Dat heeft met mijn functioneren niets te maken." Bijsmans wilde overigens niet vooruitlopen op de uitkomsten en consequenties van het onderzoek dat een commissie onder leiding van ex-minister Van Dijk gaat uitvoeren naar de relatie tussen het Nolensfonds en het Limburgse CDA. „In elk geval zie ik dat onderzoek met het grootst mogelijke vertrouwen tegemoet. En wat daarna komt, dat wacht ik heel rustig af."

Milieudeputé twijfelt niet aan noodzaak vuilverbrander

Tindemans dient Staten van messcherpe repliek

Vervolg van pagina 1

MAASTRICHT – Ook fractieleider Wien Wijnen van coalitiepartner VVD drukte milieugedeputeerde Jan Tindemans (PvdA) op het hart 'de mogelijkheden van de inpasbaarheid van de vergistingstechniek nog eens te bezien'. Want, zo benadrukte Wijnen: „Er zijn in onze visie toch te veel signalen die erop wijzen dat vergisten wel inpasbaar zou kunnen zijn."

Niettemin waarschuwde Wijnen de Statenfracties ervoor dat zij met hun voortdurende discussies over de geplande afvalverbrandingsinstallatie (AVI) bij de bevolking van Midden-Limburg het verkeerde beeld oproepen dat alle opties nog open liggen. De VVD-voorman riep alle fracties dan ook met nadruk op om voortaan klare wijn te schenken.

In zijn breedvoerige en soms messcherpe repliek hamerde milieugedeputeerde Tindemans er gisteravond met zichtbare felheid op dat niet alleen het CDA 'maar óók het college alle recente gegevens bijtijds op tafel wil hebben'. „En bij de definitieve besluitvorming zullen die ook voorhanden zijn."

Maar vervolgens liet Tindemans er geen misverstand over bestaan dat de door het CDA en de complete oppositie hardop betwijfelde prognose-cijfers over het afvalaanbod in deze provincie wel degelijk onverminderd geldigheid hebben. „De meest recente gegevens wijzen namelijk uit dat het voor Limburg geprognotiseerde afvalaanbod inderdaad klopt. Die ontwikkeling onderschrijft in elk geval het twee jaar geleden door ons in gang gezette verwerkingsscenario. En daarin worden we gesteund door het ministerie van VROM."

Weinig later had de milieudeputé nog een andere verrassende mededeling in petto. „Datzelfde departement (VROM, red.) heeft anderhalve week geleden te kennen gegeven dat er op middellange termijn nog geen conclusies zijn te trekken voor wat betreft het gebruik van de alternatieve vergistingstechniek."

Aan het slot van zijn vinnige betoog, dat vandaag tijdens de tweede dag van de algemene beschouwingen een zeker vervolg krijgt, vroeg de gedeputeerde zich geprikkeld af of het CDA 'nog altijd bereid is om moeilijke beslissingen te nemen of zich misschien liever achter externe adviezen verschuilt.'

Maffia

Overigens toonde met name PvdA-fractieleidster Odile Wolfs zich buitengewoon verontwaardigd over de opschriften van talrijke spandoeken tijdens de massale protestdemonstratie tegen de AVI, afgelopen zaterdag in Maastricht. Teksten als 'AVI Terra Maffia' en 'AVI jaja, Limburgse maffia', die nadrukkelijk een relatie legden tussen de lange reeks bestuurlijke corruptie-affaires en de bouw van de AVI, moeten volgens Wolfs door het provinciebestuur bijzonder hoog worden opgenomen. Want ze rechtvaardigen in haar ogen de conclusie dat 'de lange lijst berichten over corruptie daadwerkelijk schade berokkent aan het imago van de politiek'.

„Tegen dit soort tendenzen en aantijgingen moeten alle partijen in de Staten zich nadrukkelijk teweer stellen."

Schoon schip

'Beter ten halve gekeerd, dan ten hele gedwaald,' luidt een oud spreekwoord, dat veel wijsheid bevat. Het is dan ook heel verstandig dat het CDA dit gezegde in praktijk brengt en op zijn schreden is teruggekeerd door toch een onafhankelijke commissie onder leiding van oud-minister Cees van Dijk een onderzoek te laten instellen naar de manier waarop het CDA-Limburg de laatste jaren giften van het bedrijfsleven heeft ontvangen. Aanvankelijk had landelijk partijvoorzitter Van Velzen zich op het standpunt gesteld dat het aan de afdeling Limburg zelf is om schoon schip te maken.

Alle commotie van de afgelopen weken rond de vermeende fraudegevoeligheid van CDA-burgemeesters, wethouders, raads- en statenleden heeft er inmiddels wel degelijk toe geleid dat het CDA-Limburg de hand in eigen boezem steekt. Deze week kondigde de afdeling Sittard aan in het verkiezingsprogramma een passage op te zullen nemen, waarin staat dat partijgenoten onherroepelijk op non-actief worden gesteld als ze misbruik maken van hun positie. Een harde, maar terechte maatregel.

De scheidende Limburgse CDA-voorzitter Lex Magielsen laat zich evenmin onbetuigd. Hij stelde woensdag dat Limburgse Kamer-, Staten- en gemeenteraadsleden niet langer zitting mogen nemen in allerlei steun-, actie- en erecomités en andere particuliere commissies om zo elke verwijzing naar belangenverstrengeling te kunnen wegnemen. Wellicht onder druk van de achterban heeft hij zijn standpunt gisteren iets afgezwakt. Toch is Magielsens reactie ingegeven door uiterste bezorgdheid om het dubieuze reilen en zeilen van een aantal CDA-politici in deze provincie. Uiteraard moet het voor politici mogelijk zijn zich normaal in de maatschappij te kunnen bewegen. Het lidmaatschap van een comité of commissie hoeft niet per definitie op gespannen voet te staan met de onkreukbaarheid van een politicus.

Wanneer Magielsens gedachtengoed inderdaad aanzet is, en aanleiding geeft, tot een fundamentele discussie over dit vraagstuk, is zijn actie alleen maar toe te juichen. Het zal er hem vermoedelijk uitsluitend om te doen zijn een duidelijk halt toe te roepen aan (mogelijke) excessen; zoals vorige maand, toen een CDA-wethouder een inleiding hield over de bouw van een gokpaleis door een firma, die tevens de harmonie sponsort, waarvan de wethouder bestuurslid is. Een dergelijke attitude geeft op zijn minst aanleiding tot misverstanden. Als die dankzij Magielsens initiatief voortaan voorkomen kunnen worden, is dat een groot goed, zowel voor het CDA als voor Limburg.

P.S.

COC bezorgd over geweldsdelicten

'Bezoekers Nolenspark zoeken de anonimiteit'

Van onze verslaggever

MAASTRICHT – Mensen die de plaats in het Mgr.Nolenspark opzoeken waar homofielen elkaar ontmoeten, zullen altijd anoniem willen blijven. Zij willen verborgen houden dat ze homofiel zijn. Daarom mijden ze homobars en bijeenkomsten van het COC. Zij zoeken de anonimiteit op in het park. Als er iets gebeurt, zullen ze daar zeker geen aangifte van willen doen. En daarvan wordt wel eens misbruik gemaakt, zodat dergelijke ontmoetingsplaatsen toch wel enigszins gevaarlijk blijven. Overigens heeft voor het COC dit soort ontmoetingsplaatsen wel degelijk bestaansrecht.

Dat is de mening van Paul Westerneng, voorzitter van COC Zuid-Limburg naar aanleiding van de steekpartij dinsdagnacht in dit park, waarbij een 29-jarige Maastrichtenaar ernstig werd gewond. Eerder is in november 1991 een vermoorde man in dit park gevonden. Het COC-bestuur heeft in het verleden meerdere malen met de politie in Maastricht over de veiligheid in het Nolenspark en de contrologemogelijkheden gesproken. Het COC vindt het vanzelfsprekend dat de politie daar niet continu aanwezig kan zijn. Bovendien zou intensieve surveillance in het park niet gewenst zijn, omdat de bezoekers juist de anonimiteit zoeken. Ook heeft het COC de reclassering benaderd in de tijd dat 'potenrammers' het park onveilig maakten voor homofielen.

Bij het COC vermoedt men dat er ook heel wat Belgen naar Maastricht komen om er homofiele contacten te zoeken. Op de jaarlijkse Binkparty die het COC organiseerde, zat er na afloop heel wat Belgisch geld in de kassa. In België is homofiele geaardheid maatschappelijk nog niet zo geaccepteerd als in Nederland.

Of de aanwezigheid van Belgen de situatie gevaarlijker maakt, daarover is geen zinnig woord te zeggen. Het COC blijft in elk geval bezorgd over de gevaren die in het Nolenspark blijven bestaan. De geweldsdelicten blijken zich te herhalen. „Wij adviseren iedereen die iets heeft meegemaakt in het park, dit te melden bij de politie. Dat gebeurt in alle vertrouwelijkheid, daar zijn we van overtuigd," aldus Paul Westerneng.

Statenfractie verlangt nieuwe 'PNL-constructie'

CDA wil tien miljoen extra voor N-Limburg

MAASTRICHT – De CDA-fractie in Provinciale Staten wil de komende twee jaar tien miljoen gulden extra uittrekken voor de geplande herstructurering van Noord- en Midden-Limburg. Dat bedrag, dat bovenop de door Gedeputeerde Staten reeds toegezegde 1,6 miljoen gulden voor 1994 komt, moet de vorm krijgen van de inmiddels beëindigde PNL-steun van het rijk aan Zuid-Limburg ter 'compensatie' van de mijnsluitingen.

„Op die manier wordt het nieuwe streekplan voor Noord- en Midden-Limburg alsnog omgetumd tot een heuse perspectievennota voor deze regio," zo onderbouwde CDA-fractieleider Martin Eurlings zijn opmerkelijke voorstel. Dat lanceerde hij tijdens de gisteren gehouden eerste ronde van de algemene politieke beschouwingen over het provinciale beleid voor 1994.

In zijn reactie gaf CDA-gedeputeerde Jean Bronckers gisteravond te kennen best bereid te zijn om het door zijn partijgenoten gevraagde bedrag voor Noord- en Midden-Limburg te zoeken. „Maar dan wel binnen de bestaande economische potjes. Dus via een herschikking van de daarvoor gereserveerde middelen. Maar geen nieuw geld dus."

Voor een deel zou de door het CDA verlangde investering kunnen worden gefinancierd uit 'de winst' die de provincie heeft behaald door dit jaar fors aangescherpte, openbare wijze van aanbesteden van bouw- en andere projecten. VVD-gedeputeerde Michel Lodewijks schat dat financiële voordeel tot nog toe 'heel voorzichtig' in op zo'n twee miljoen gulden.

Hof erkent dat justitie te traag werkte

Ex-wethouder Echt 'onsnapt' aan cel

Vervolg van pagina 1

DEN BOSCH – Ex-wethouder G. Craenen (48) uit Echt, die in Maastricht werd veroordeeld tot zes maanden, waarvan vier voorwaardelijk, 'profiteert' al van de erkenning dat het onwenselijk is dat de zeer oude feiten eerst nu worden berecht. De man kreeg in Den Bosch een geheel voorwaardelijke straf van zes maanden.
Het hof wees evenals in de zaak Dohmen een beroep op het 'fair trial-beginsel' neergelegd in artikel 6 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (EVRM) weliswaar af, maar erkende tegelijk dat justitie veel te traag is geweest bij het opstarten van de strafzaak. Al in 1989 lagen de strafzaken panklaar, maar het duurde tot eind 1991 voor de zaak op de rol van de rechtbank in Maastricht werd geplaatst. De behandeling vond nog later in april 1992 plaats.

Het hof wees in het arrest-Dohmen het excuus van het Openbaar Ministerie van de hand dat, zowel in de zaak Craenen als de zaak Dohmen, die trage afhandeling een gevolg was van onderbezetting op het parket in Maastricht en ziekte van Fiod-speurneus Scheres.

Cassatie

Raadsman mr. H. Hilkens uit Echt is ondanks het feit dat Gé Creanen niet naar de gevangenis hoeft, niet tevreden. Hij gaat met instemming van Craenen in cassatie. „Hij krijgt niet alleen dezelfde straf als de van veel meer feiten beschuldigde burgemeester Vossen, maar hij heeft in mijn ogen helemaal geen misdrijf gepleegd omdat er nu eenmaal een omkoper ontbrak. Hij heeft alleen een lening geaccepteerd. Het afwijzen van het verweer dat het allemaal zo lang geduurd heeft, slaat nergens op. Je kunt geen juridische regels zo maar op zij schuiven," aldus Hilkens gisteren.

Craenen nam in 1986 een borgstelling aan voor een krediet van 70.000 gulden van wegenbouwer Baars uit Klimmen, terwijl hij volgens justitie wist dat Baars actief was in de gemeente Echt.

Raadsman Th. Hiddema van extopmabtenaar Dohmen voelt zich zich ernstig gefrustreerd door de afwijzing van het hof van zijn verweer. „Ik krijg aan de ene kant gelijk dat justitie het allemaal te lang heeft laten slingeren, maar aan de andere kant wordt gezegd dat de zaak Dohmen van dusdanig algemeen belang is dat zijn persoonlijke belangen moeten wijken. Justitie mag dus wel fouten maken. Mijn feestje is vandaag danig verstoord en daar ben ik pissig over," aldus de raadsman die veertien dagen geleden in een lange monoloog het 'gestuntel' van justitie in Maastricht aan de kaak had proberen te stellen.

Volgens Hiddema heeft het OM in Maastricht niet alleen veel te lang gewacht met het aanbrengen van de zaak bij de rechtbank maar tegelijk de 'geheide strafzaak tegen wegenbouwer Baars laten verjaren'. Volgens justitie in Maastricht 'onzin'.

Terecht

Volgens het hof heeft de raadsman weliswaar terecht een beroep op artikel 6 EVRM gedaan, maar vindt het hof met een arrest van de Hoge Raad in de hand toch aanleiding tot berechting over te gaan.

Hiddema bestrijdt dat dit gehanteerde arrest, waarin het ging om een moordenaar die op basis van een termijnoverschrijding zijn straf dreigde te ontlopen, van toepassing kan zijn op de zaak Dohmen. „Die vergelijking lijkt onder druk te zijn getrokken".

● *Edelchemie-directeur Lei Nevels probeert de buitenwereld nu al vijftien jaar lang te overtuigen van zijn 'blijde boodschap' op het gebied van de verwerking van hoogwaardig problematisch afval.* Foto: JEROEN KUIT.

Ingenieur Leo Nevels, directeur van het omstreden Edelchemie Panheel bv, opent binnen afzienbare tijd in zowel België als Duitsland een recyclingfabriek voor zogenoemd hoog problematisch afval.
Al vijftien jaar lang verbrandt Edelchemie in Panheel in opdracht van Kodak, Fuji en Agfa jaarlijks 12.000 ton aan filmrolletjes, fotopapier en ander chemisch foto-afval. En dat is rotzooi.

Hij verwerkt dat volgens een systeem waarbij wordt gestreefd naar een uitstoot van totaal geen milieu-schadelijke stoffen.
Inderdaad geniaal? Of al vijftien jaar lang te mooi om waar te zijn?
„Nevels is een hele intelligente chemicus. Maar zijn systeem is niet zo fantastisch als hij zelf denkt dat het is," zegt een al even geleerde kennis van de gefrustreerde chemicus.

Directeur Edelchemie Panheel voelt zich al jaren onbegrepen

'Ik ben De Grote Naäper der natuur'

DOOR JOS VAN DEN CAMP

PANHEEL – Als de in groten getale uitgenodigde pers uit Nederland en België naar het leslokaal op zolder is gedirigeerd, verschijnt de grote heer zelf.
Ingenieur Lei Nevels is de naam, directeur van Edelchemie Panheel bv; op een blauwe maandag in 1957 frietjes gebakken in een houten keetje in Thorn, daarmee in één klap 1.200 gulden verdiend en met dat geld de basis gelegd voor zijn huidige bedrijf. Hij studeerde in Delft en is afgestudeerd chemisch-technoloog. Een genie op het gebied van de verwerking van hoog problematisch afval; een type afval waarmee maar weinigen raad weten. Zeggen mensen die er verstand van hebben.

Voor sommige genieën blijkt het moeilijk bescheiden te blijven: „Ik breng u de blijde boodschap," verkondigt de Panheelse profeet. In zijn afval-verwerkingssysteem bootst hij de afbraak na zoals die ook in de natuur plaatsvindt. Alleen versnelt hij dat proces met tienduizenden keren. Voor hemzelf ziet hij daarbij de rol van De Grote Naäper weggelegd. Zes stinkende afvalovens langs de autosnelweg A2 verrichten de wonderen.

En scheppen doet hij ook nog. Grondstoffen maakt de Grote Naäper. Zoals zilver, koper, lood, tin en elementaire zwavel. Hij weet het allemaal weer uit de fotorolletjes, aluminium offsetplaten, belichte röntgenfilms en plaatontwikkelaar te voorschijn te halen. Uit de assen die aan het einde van het hele proces als afval overblijven, maakt hij het zogenoemde Obsidiaan, een soort beton waarvan hij straalgrit, glazuur en keramische milieutegels maakt.

Zie hier de blijde boodschap van de profeet.
Lei Nevels' verhalen zijn prachtig. In dezelfde sfeer zal hij van 1963 tot 1973 aan het Bisschoppelijk College in Roermond scheikunde gedoceerd hebben. „Daar heb ik tweeduizend fans aan overgehouden," laat hij de ongelovige Thomassen geloven.

Hij brengt zijn verhaal boeiend en beeldend. Met het krijtbord vol chemische formules op de achtergrond, ontleedt hij de versleten joy-stick van de spelcomputer van zijn zoontje. Een apparaat vol zware metalen en schadelijke chemische verbindingen. Mooiere rotzooi is niet mogelijk. Papa gooit het in de oven en bakt er iets wonderlijks van.

Maar de profeet wordt in eigen land niet geëerd; zeven patenten voor zijn verbrandingssysteem van zware metalen en schadelijke chemische verbindingen ten spijt.

Nevels' bewering dat zijn bedrijf in lucht nauwelijks uitstoot van gevaarlijke dioxines heeft, mag dan zo zijn, met de emissie in water is dat in ieder geval anders. Dat staat vast. Hij beweert dat er weinig tot geen gevaarlijke stoffen in het milieu terecht komen, de deskundige buitenwereld – ook niet van Lotje getikt – zegt wel beter te weten.
Volgens emeritus professor Tels, oud-hoogleraar aan de TU Eindhoven, is Lei Nevels een uitstekend chemicus. Maar het systeem is niet zo fantastisch als Nevels zelf denkt dat het is. Tels: „De meetapparatuur is verouderd en resultaten van onderzoeksbureaus wijzen wel wat anders uit."

Op grond van onderzoeksresultaten van het ingenieursbureau Oranjewoud, heeft de provincie Limburg Edelchemie in augustus opgedragen het grondwater onder het bedrijfsterrein te reinigen. Dat blijkt namelijk ernstig vervuild te zijn met zware metalen, bromide, cyanide en zogeheten gehalogeneerde koolwaterstoffen. De verontreiniging, volgens GS de laatste vijftien jaar doorlopend veroorzaakt, zou al doorgedrongen zijn tot een diepte van minstens 35 meter. Het was niet de enige keer dat Edelchemie op de vingers getikt werd. Zijn hele loopbaan lang hebben officiële instanties en ook protestgroepen tegen Nevels geprotesteerd en duidelijk aangetoond dat er zaken krom waren die Nevels voorstelde als waren ze recht.

Inmiddels schermt de chemicus met zijn zeven patenten en zijn drie top-opdrachtgevers Kodak, Fuji en Agfa die – vooral omwille van het hoog rendement aan terug te winnen zilver – zaken met hem doen.
Van al die weerstand van de buitenwereld trekt hij zich niets meer aan. En manoevreert zichzelf vervolgens weer op perfecte wijze in de rol van onbegrepen genie. „Ik loop alleen in de woestijn en vecht tegen ongeloof en wantrouwen," probeert hij zijn blijde boodschap nog een keer te verkondigen.
Maar niemand luistert.

Coöperaties stichten samen mestcentrale

Van onze verslaggever

VELDHOVEN – De bestuurders van de drie Limburgse mestcoöperaties Carom, Cobam en Covak, de Brabantse mestafzetcoöperatie Mestac en de Regionale Mestbank Zuid hebben besloten om voor 1 januari 1994 voor heel Zuid-Nederland één mestcentrale op te richten. Een nog te stichten dochteronderneming zal de mest ophalen en distribueren. Vier bestaande ondernemingen zullen de niet af te zetten mest verwerken en een bestaande handelsmaatschappij zal de eindproducten afzetten.

Met de uitvoering van een en ander houdt Cofert Beheer bv zich bezig. Dit is een bestaande bv waarvan de aandelen in handen van Sobel nv zijn. Sobel is de moedermaatschappij van een aantal destructie- en slachtafvalverwerkende industrieën.

De bedoeling is dat meerjarige contracten worden afgesloten tussen de mestcentrale en de boeren-mestleveranciers. Omdat de mestcentrale nog geen rechtspersoon is, worden de contracten vooralsnog door de mestcoöperaties afgesloten.

Tijdens een persconferentie, gisteren in Veldhoven, werden de plannen toegelicht. Volgens Mestac-voorzitter Anton Vermeer hebben de bestuurders van de mestcoöperaties dit initiatief genomen 'om de meststromen en de prijzen beheersbaar te houden'. Er wordt te veel langs elkaar heen en onder de prijs gewerkt. Daarbij komt dat de bereidheid tot investeren 'zeer beperkt' is.

Onontbeerlijk

Vermeer: „Elke boer kijkt naar zijn eigen portemonnee en geeft niet meer uit dan moet. Op termijn loopt dat fout. Sturing is daarom onontbeerlijk. Het is een puur economisch belang. Want indien een veehouder zijn mest per 1 januari 1996 niet verantwoord kan afzetten, gaan zijn stallen dicht."

Over de kosten van het plan werden slechts summiere mededelingen gedaan. Volgens Mestac-directeur Cor Munsters zullen marktconforme tarieven worden gehanteerd. Voor het ophalen van mest zal maximaal een rijksdaalder per kubieke meter per jaar worden gerekend. Voorts zullen contracten twee gulden per kubieke meter aan een solidariteitsfonds moeten afdragen. „Met de slechtere mest gaat een paar gulden per kubieke meter mee, terwijl de akkerbouw voor de betere mest zal moeten bijbetalen."

De bedragen, die de mestcentra le voor de verwerking van me zal moeten betalen, verschille al naar gelang het procédé. Me onderscheidt het Promest-proc dé, dat op een proeffabriek i Helmond is ontwikkeld en waa bij energie bij moet om de me te kunnen indikken; en het Sc rabee-procédé, dat op een proe fabriek in Sevenum wordt toeg past en waarbij de benodigd energie om tot de produktie va mestkorrels te komen, uit d mest wordt gehaald. Dat laats procédé is een stuk goedkope maar zou toch nog boven twe tientjes per kubieke meter lig gen.

Met clustering van alle activite ten zou, volgens Vermeer, ee prijs van twee tientjes per kubie ke meter zijn op te brengen.

Munsters verwacht vijftig pro cent van de veehouders mee t krijgen. Het streven blijft op ze ventig tot tachtig procent ge richt. Bij Mestac zijn bijna 1.70 veehouders aangesloten, bij d drie Limburgse mestcoöperatie bijna achthonderd. De total hoeveelheid mest die buite Zuid-Nederland zal moeten wor den uitgereden danwel fabrieks matig zal moeten worden ver werkt, bedraagt naar schattin acht miljoen ton. De verwer kingscapaciteit van de mestfa brieken ligt rond 700.000 ton.

Elektrische centrale stoken met kippemest

MAASTRICHT – De veevoederindustrie gaat onderzoeken of het economisch haalbaar is een elektriciteitscentrale te stoken met droge pluimveemest. Doel is de omvang van het mestprobleem te verminderen. Het Produktschap voor Veevoeder heeft inmiddels twee ton uitgetrokken voor het onderzoek. Behalve het produktschap nemen de zuidelijke mestverwerkingsindustrieën Cofert en Sobel en de Brabantse en Limburgse energiemaatschappijen Pnem en Mega deel aan het project.

In Groot-Brittannië wordt de methode sinds kort toegepast. Daar zijn twee elektriciteitscentrales in gebruik die draaien op pluimveemest. Samen voorzien ze 26.000 huishoudens van stroom. Landbouwspecialisten van de Tweede Kamer brengen eind deze maand een bezoek aan de Britse centrales.
Volgens een woordvoerder wordt daarbij vooral gekeken naar de economische haalbaarheid. Als de bevindingen positief zijn, moet er in 1996/1997 in het zuiden van het land een verbrandingsinstallatie verrijzen.
Mocht het project slagen, dan wordt daarmee slechts een deel van het mestprobleem opgelost. Het overgrote deel van de overtollige mest in Nederland bestaat uit drijfmest die niet geschikt is om te verbranden.

Faillissementen en ontslagen niet uitgesloten

Loonwerkers Noord-Limburg vrezen strop van miljoenen

Van onze verslaggever

ROERMOND – Noordlimburgse loonwerkersbedrijven in het bezit van een zogenoemde zodebemester vrezen voor het schip in te gaan voor in totaal zo'n vijftien miljoen gulden door nieuwe regelgeving van het ministerie van Landbouw. Bedrijven en de loonwerkersbond Boval sluiten faillissementen en ontslagen niet uit.

Ongeveer dertig Noordlimburgse bedrijven hebben zo'n twee jaar geleden dure zodebemesters aangeschaft voor de bemesting van zandgronden in de omgeving, de zogenoemde aangewezen gebieden. De dure machines zijn onder andere in de omgeving van Meijel, Kessel en Sevenum verplicht gesteld, vanwege de lage ammoniak-uitstoot die ze bij het bemesten veroorzaken.

Op advies van de Raad van State dreigt het ministerie van Landbouw met ingang van volgend jaar het onderscheid tussen de gebieden waar een zodebemester verplicht is en gebieden waar andere goedkopere, bemestingsmachines gebruikt mogen worden, op te heffen. De loonwerkersbedrijven vrezen nu dat hun dure investering van in sommige gevallen een half miljoen voor niets is geweest. Er dreigt immers meer vraag te ontstaan van boeren naar alternatieve landbouwwerktuigen die zo'n dertig procent goedkoper kunnen zijn.
Een van de bedrijven die klappen zien aankomen, is Gebr. Peeters bv uit Kessel. De onderneming heeft in 1992 een half miljoen geïnvesteerd in een zodebemester. Het apparaat is pas afgeschreven na vijf jaar. „Als het gebruik van de machine volgend jaar niet meer verplicht is, betekent dat een enorme dreun voor het bedrijf," aldus mevrouw B. Peeters. Volgens haar zou dat weleens kunnen betekenen dat daardoor twee van de negen man personeel op straat komen te staan.

Op de fles

De angst bij loonwerkersbedrijf Peeters uit Sevenum is nog groter. „Als het ministerie het advies van de Raad van State opvolgt, dan gaan we op de fles," aldus eigenaar Peeters. Schattingen van enkele andere loonwerkersbedrijven uit de regio maken duidelijk dat in totaal misschien wel een vijfde deel van de werkgelegenheid op het spel staat. Bij de circa driehonderd werknemers die deze branche in Noord-Limburg telt zou het dan al gauw om een man of zestig kunnen gaan, zo vrezen de loonwerkers.

M. Lemmens van het Consulentschap Landbouw in Roermond kan zich de vrees van de bedrijven goed voorstellen. „Maar aan de andere kant zijn het vrije ondernemers. Niemand heeft ze twee jaar geleden verplicht om die machines aan te schaffen. Het is een risico dat ze hebben genomen."
Ook de woordvoerder van het ministerie is op de hoogte van de onrust onder de loonwerkers. Zij kan echter nog geen uitsluitsel geven over hoe het nu verder moet met eigenaren van de zodebemesters. „Het is een afweging van belangen. Zo spinnen de boeren op zandgronden wel duidelijk garen bij de regeling die de Raad van State voorstelt. Zij kunnen straks immers gaan bemesten met goedkopere machines."
De woordvoerdster benadrukt echter dat de kogel voorlopig nog niet door de kerk is. De loonwerkersbond Boval heeft inmiddels al gedreigd met een eis tot schadevergoeding. Ze schat dat dat voor heel Nederland, met zevenhonderd zodebemesters, op zeventig miljoen gulden schade uit kan komen.

Hartpatiënten boos op raad van toezicht

'AZM informeerde Cohen onjuist'

Van onze verslaggever

MAASTRICHT/ROERMOND – De stichting Nederlandse Hartpatiënten in Roermond is van mening dat de raad van toezicht van het Academisch Ziekenhuis Maastricht staatssecretaris Job Cohen onjuist heeft geïnformeerd over de problemen op de afdeling hartchirurgie eerder dit jaar. Dat heeft de stichting het AZM en Cohen onlangs schriftelijk laten weten.

Volgens voorzitter Jan van Overveld van de stichting heeft de raad van toezicht met name verkeerde gegevens over de wachtlijsten doorgespeeld aan de staatssecretaris.
Mr. B. Gudde, vicevoorzitter van de raad van toezicht van het AZM, laat weten dat de raad bij zijn eerdere brief aan Cohen blijft en dat het schrijven van Van Overveld allerminst aanleiding is om de zaak te herzien. „Laat meneer Van Overveld maar zelf vertellen hoe het wel is."

De Stichting Nederlandse Hartpatiënten vroeg in juni na de escalatie van het conflict tussen hartchirurg prof. dr. Olaf Penn en de raad van bestuur om een onderzoek naar het functioneren van het AZM-bestuur. Volgens de stichting zouden de belangen van de patiënten geschaad worden door de opstelling van het ziekenhuisbestuur.

Staatssecretaris Job Cohen van Onderwijs en Wetenschappen, formeel verantwoordelijk voor het bestuur van een academisch ziekenhuis, vroeg de raad van toezicht begin augustus om opheldering.
Daarop liet de raad van toezicht weten dat de verwijten van de hartpatiëntenvereniging misplaatst waren en dat bijvoorbeeld de wachtlijsten niet verder opgelopen waren door het conflict. Dat laatste was volgens Van Overveld wél het geval. Hij zegt zich daarbij gebaseerd te hebben op gegevens van het ziekenhuis zelf.

Voor Cohen was de uitleg van de raad van toezicht voldoende. Hij weigerde daarom vorige maand het door de stichting Nederlandse Hartpatiënten geëiste onderzoek te gelasten.

CDA-politici moeten zich terugtrekken uit de besturen van allerlei maatschappelijke organisaties, zei de Limburgse CDA-voorzitter Lex Magielsen gisteren in het Limburgs Dagblad. Hun rol in steun-, actie- en organisatiecomités zou kunnen lijken op belangenverstrengeling en daarvoor is het Limburgse CDA – nadat het de afgelopen tijd een aantal bestuurders heeft zien struikelen – als de dood.

Limburgse CDA-voorzitter krabbelt terug na kritiek

Uitlatingen Magielsen stuiten op onbegrip

in het nieuws

DOOR RIK VAN DRUTEN

De schrik zit er bij het Limburgse CDA goed in. Het *maatschappelijke middenveld* waar de christendemocraten altijd zo hoog van opgaven, lijkt voor CDA-politici tot besmet gebied verklaard. Corruptie- en smeergeld-affaires brachten Lex Magielsen, voorzitter van het CDA-Limburg, tot een oproep aan zijn partijgenoten om toch vooral geen zitting meer te nemen in comités en besturen van allerlei maatschappelijke organisaties.

Magielsens oproep is als een nieuwe steen in het toch al niet bijster rustige water van de Limburgse CDA-vijver gevallen. Veel CDA'ers zijn juist in gemeenteraden terechtgekomen, omdát ze maatschappelijk actief zijn.

Neem de Sittardse wethouder Dolf Dormans. Momenteel is hij nog voorzitter van de bond van ouderen in Munstergeleen en de Sittardse koepelorganisatie voor ouderen, in het verleden combineerde hij zijn politieke activiteiten met voorzitterschappen van bijvoorbeeld de Munstergeleense fanfare en de Bond van Carnavalsverenigingen in Limburg. Dormans geldt als een belangrijke stemmentrekker voor het CDA.

„Ik weet niet of Magielsen het allemaal zo heeft bedoeld," begint Dormans voorzichtig. „Misschien gaat het alleen om comités van aanbeveling die geld willen inzamelen voor goede doelen." Maar ook dat vindt Dormans spijkers op laag water zoeken. „Ik zie het gevaar niet, maar als de partij oplegt dat het niet mag, zal ik me eraan houden."

Of het zover echter komt, betwijfelt de Sittardse wethouder. „Het is een beetje paniekvoetbal van Magielsen. Ik denk dat hij intern nog wel op deze uitspraken zal worden aangesproken. Ik vind dat je als volksvertegenwoordiger tussen de mensen in moet staan. Als dat niet meer mag, gaat de lol er wel vanaf."

Directe banden van raadsleden met de samenleving zijn overigens geen privilege van het CDA. De voorzitter van de Sittardse PvdA-raadsfractie bijvoorbeeld is Jan Smeets, tevens directeur van Buro Pinkpop, organisator van popconcerten. Om die combinatie is Smeets weleens belangenverstrengeling verweten, bijvoorbeeld omdat hij als raadslid zitting heeft in de bestuurscommissie van de Sittardse schouwburg en als Pinkpop-directeur zaken doet met dezelfde instelling.

Ook Smeets proeft paniek in Magielsens uitlatingen. „Nou slaan we toch wel erg door. Als raadsleden geen maatschappelijke functies meer mogen bekleden! Ik heb pas in de Sittardse raad nog gepleit voor part-time wethouders. Politici moeten toch, met minstens één been in de samenleving staan," vindt ook hij.

Een verbod heeft volgens Smeets ook geen zin. „Degenen die kwaad willen, vinden dan wel andere wegen. Nee, laten we dan eens kijken naar de commissariaten bij bedrijven die politici en topambtenaren soms bekleden. Die bedrijven willen dat heus niet omdat die bestuurders zoveel verstand van hun bedrijfstak hebben. Ze denken gewoon dat ze op die manier makkelijker iets kunnen 'regelen'."

Lokale politieke groeperingen zijn vaak nog sterker dan landelijke partijen verankerd in het plaatselijke verenigingsleven.

● *Oud-CDA-gedeputeerde Lei Stals, voorzitter van het Oud Limburgs Schuttersfeest (links) en de toen kersverse Limburgse gouverneur Jan van Voorst tot Voorst bij het laatste OLS in Koningsbosch.* Archieffoto: JAN PAUL KUIT

Zoals de Brunssumse fractie Borger, waarvoor Gerrit Boumans meer dan 25 jaar wethouder was. Sinds januari 1992 is hij nog 'slechts' raadslid. Maar beschermheer van showband Parcival en carnavalsvereniging De Ströpers is hij nog steeds.

„Natuurlijk, je wordt voor zoiets gevraagd omdát je wethouder bent," erkent Boumans. „Misschien dat het zo'n vereniging soms een beetje helpt, omdat ze een ingang hebben bij een bestuurder. Maar meer ook niet, andere verenigingen kunnen ook naar de wethouder stappen en je hebt je altijd te houden aan de subsidieverordening die voor alle verenigingen geldt."

Magielsens oproep noemt Boumans overdreven. „Dat gaat toch wel ver. Zo'n beschermheerschap of een plaats in een comité van aanbeveling, dat is alleen leuk voor het briefpapier van een vereniging."

CDA-voorzitter Lex Magielsen is flink geschrokken van de reacties op zijn uitspraken, ofschoon de publicatie daarvan hem niet heeft kunnen verrassen. Vooraf vroeg Magielsen inzage in de concept-tekst. Die kreeg hij ook, door middel van een fax woensdagavond.

Maar donderdagmiddag rolt een brief van Magielsen van de fax. Hij bestrijdt niet dat hij heeft gezegd wat werd geschreven, maar hij had het anders bedoeld, heet het een dag later: „We (Magielsen en het Limburgs Dagblad, red.) verschillen van mening over de vraag of het geschrevene daadwerkelijk weergeeft wat ik *beoogde* te zeggen. Ook uit de vele reacties op dit artikel blijkt dat zulks niet het geval is," schrijft de Limburgse CDA-voorzitter.

Magielsen had slechts de discussie willen aanzwengelen, betoogt hij nu. „Een fundamentele discussie zou kunnen leiden tot de conclusie zoals in het Limburgs Dagblad vermeld." Magielsen betreurt, met andere woorden, dat hij alvast heeft prijsgegegeven wat naar zijn oordeel de conclusie straks moet zijn.

prikbord

● Open dag

De jaarlijkse open dag van de Hogeschool Sittard vindt morgen plaats. Van 11 tot 15 uur is iedereen welkom. Belangstellenden voor de gezondheidsopleidingen verpleegkunde, maatschappelijke gezondheidszorg, en management opleiding gezondheidszorg kunnen terecht in het pand aan de Gouverneur van Hövellstraat 2 in Sittard. Voor de sociaal-agogische opleidingen culturele en maatschappelijke vorming, creatieve therapie, maatschappelijk werk en dienstverlening, personeel en arbeid en sociaal pedagogische hulpverlening is het gebouw aan de Sportcentrumlaan 35 in Sittard gereserveerd. Over de nieuwe opleiding Europees sociaal beleid wordt op beide lokaties informatie gegeven. Voor meer informatie kunt u bellen naar 046-591212.

● Kynologie

De kynologe Loes van den Boogaard houdt vanavond om acht uur een lezing in cultureel centrum De Bergervliet in Berg en Terblijt. Zij zal uitvoerig ingaan op de aanschaf en opvoeding van honden. Loes van den Boogaard is lid van de Raad van Beheer op Kynologisch Gebied, voorzitter van de stichting Opleiding en Opvoeding voor instructeurs en specialiste op het gebied van gedrag en gehoorzaamheid. Samen met Marina van Eijkelenburg schreef ze het boek Kwispelen. De entree bedraagt 7,50 gulden.

● Leergangen

De Hogeschool Katholieke Leergangen Sittard (HKLS) houdt vrijdag 26 november een informatiemiddag voor leerlingen uit het voortgezet onderwijs die kennis willen nemen van de opleidingsmogelijkheden. De middag begint om 14.30 uur. De HKLS verzorgt opleidingen voor het onderwijs en voor het bedrijfsleven, maar door middel van de zogeheten samengestelde programma's leidt de HKLS ook op voor een functie in het bedrijfsleven. Na het propaedeusejaar kiest de student of hij richting onderwijs dan wel bedrijfsleven wil.

● Indiëgangers

De Vereniging Oud Militairen Indiëgangers Limburg, kortweg VOMI Limburg genaamd, houdt op dinsdag 16 november een voor geheel Zuid-Limburg bestemde bijeenkomst in een der zalen van 'Terminus' aan de Papenweg 2 in Maastricht. Het programma begint om 14.00 uur en eindigt om 17.30 uur. De bijeenkomst is voor iedereen toegankelijk. Meer informatie is te verkrijgen bij L. Zeguers, Ailbertuslaan 76, 6461 TC Kerkrade, telefoon 045-454013.

● Cursus

Het Universitair Centrum voor Theologie en Pastoraat in Heerlen houdt van 16 november tot en met 14 december een themacursus met als titel 'Samen lezen uit mystieke teksten'. De cursus bestaat uit vijf bijeenkomsten, die elke dinsdagavond van zeven tot negen uur duren. De kosten bedragen dertig gulden. Inlichtingen: 045-718520.

● Veiling

In het Kolpinghaus, Wilhelmstraße 50 in Aken, wordt vrijdag 19 en zaterdag 20 november een grote Euregionale ruilbeurs gehouden. Postzegels, munten en telefoonkaarten kunnen ter ruiling worden aangeboden. De beurs gaat vrijdag om 17.00 uur open en zaterdag om 10.00 uur. Voor meer informatie: telefoon 09/4924133995.

● Bezinning

Op zaterdag 20 november wordt in het bezinningshuis Regina Carmeli een bezinningsdag gehouden met als thema: 'De woestijnvaders' De bijeenkomst vindt plaats van 10.00 tot 17.00 uur en staat onder leiding van pater Lieven Vanderbrugghen, karmeliet. De kosten bedragen 12,50 gulden. Van donderdag 25 november 17.00 uur tot zondag 28 november 15.00 uur vindt een bezinningsweekeinde plaats met als thema: 'Aan Maria's hand op weg naar Jezus'. De kosten van dit weekeinde bedragen negentig gulden. Aanmelding en informatie: zuster Lamberta, Bezinningshuis Regina Carmeli, Postbus 28, 6130 AA Sittard, telefoon 046-525380.

● Limburgdag

De Mariënburgvereniging houdt zaterdag 20 november in de Gereformeerde Johanneskerk, Vranckenstraat 9 in Sittard een Limburgdag. De bijeenkomst begint om 10.00 uur en wordt afgesloten om 15.00 uur.

streeksgewijs

Korendag in Heerlen

HEERLEN – Aan de Korendag die zondag vanaf 18.30 uur in de Manegezaal van Auberge De Rousch wordt gehouden nemen vijf Heerlense koren deel.

De vijf zangkoren die optreden zijn het mannenkoor Hoensbroeck, het Hoensbroekse Kamerkoor, het Christelijke gemengd koor Heerlen, het Koninklijk Heerlens Mannenkoor St. Pancratius en het Hoensbroeks gemengd koor Paluda. Deze 280 muzikanten presenteren die dag 20 verschillende werken. De jury maakt na afloop een beoordeling.

Wereldprodukten verkoop 'Gracht'

HEERLEN – De Missionaire werkgroep Gracht/Spekholzerheide houdt zondag een solidariteitsmarkt in basisschool 'De Gracht'.

De werkgroep wil belangstellenden kennis laten maken met de rijkdom aan artikelen, die de wereld bevat en die in wereldwinkels worden verkocht.

De markt begint om 10.30 uur en is te bezoeken tot 16 uur in de school aan de Ferdinandusstraat.

Informatiemarkt voor ouderen

KERKRADE – Een grensoverschrijdende informatiemarkt voor senioren wordt op woensdag 17 en donderdag 18 november gehouden in de Rodahal in Kerkrade.

De burgemeesters en dekens van Kerkrade, Eupen en Herzogenrath zullen woensdag aanwezig zijn bij de opening van de markt om 11 uur.

Activiteiten zijn onder andere een modeshow voor 55-plussers, volksdansen en bewegen op muziek, optredens van muziekgroepen uit binnen- en buitenland en een lezing over sport en gezondheid.

per persoon

● *Het gouden paar Vannuys-Schmeets.*

● *Het gouden paar Vannuys-Schmeets.*

Gouden paren

Zondag 14 november is het precies 50 jaar geleden dat Johan en Nellie (Pietje) Nauts-Hoks uit Brunssum in het huwelijk traden. Het gouden paar heeft het feest afgelopen woensdag al in besloten kring gevierd.

In Bleijerheide wordt zaterdag de gouden bruiloft gevierd van Johan en Liesje Vannuys-Schmeets. Om 15 uur wordt de feestelijke dankmis opgedragen in de St.-Antoniuskerk. Het gouden paar houdt van 18.30 tot 20 uur receptie in zaal E jen Bouwerwei, Franciscanerstraat 44.

Huldiging

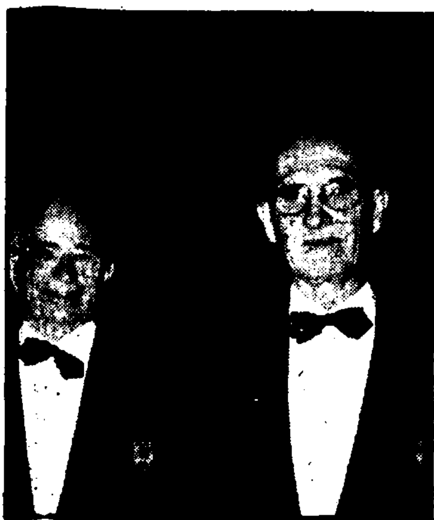
De Industriebond FNV huldigde gisteren, donderdag, de heer Jongen uit Eygelshoven in verband met zijn 60-jarig bondslidmaatschap.

Dialecttoneel in Schimmert

SCHIMMERT – Toneelvereniging Crescendo Schimmert speelt zaterdag en zondag twee dialect-eenacters in het gemeenschapshuis. Onder regie van Pierre Simons worden 'Yamal aangenaam' en 'Zes vrouwluuj en...' opgevoerd. Aanvang 20.00 uur.

Jubilarissen

Het koninklijk Heerlens Mannenkoor St.-Pancratius huldigt zaterdag tijdens het St.-Caeciliafeest twee jubilarissen. Jo Maassen is 40 jaar lid en Jan Croes 25 jaar.

● *De jubilarissen van het koninlijk Heerlens Mannenkoor 'Pancratius': Jo Maassen (l) en Jan Kroes*

Geslaagd

Jessica Niewierra uit Landgraaf slaagde aan de Rijksuniversiteit Utrecht cum laude voor het doctoraal examen organisatie en beleid en voor het doctoraal examen massacommunicatie en public relations.

journaal kort

HEERLEN

● In het kader van 'sport overdag' vindt in sporthal Kaldeborn iedere woensdag van 10 tot 11.30 uur tafeltennis voor 50-plussers plaats. Iedere vrijdag van 10.30 tot 12 uur is badminton. Voor meer informatie: Wiel Smeets, 604561.

● De Werkgroep Vrouwen en sociale recherche houdt vanaf vandaag iedere vrijdag van 9.15 tot 11.15 uur spreekuur in het Baanlozencentrum aan de Grasbroekerweg, ☎726429.

● De Verzamelaar houdt zaterdag van 13.30 tot 16.30 uur een ruilbeurs in 't Volkshuis in Passart.

● In het Missionair Centrum is zondag van 12 tot 17 uur een ontmoetingsdag voor migrantenvrouwen.

● De Zonnebloem Schaesbergerveld zoekt met spoed vrijwilligers. Info: F.van Wersch, ☎724470.

● In café De Nor exposeert kunstschilder Pankti vanaf 13 november. Charles Krutzen heeft deze schilderijen in poëzie vertaald en die gedichten begeleiden Pankti's werk.

● De Heerlense teken en schilderverenigіng geeft van 13-24 november aan de Schelsberg 300a een expositie van Harry Bollen.

BRUNSSUM

● De industriebond FNV geeft dinsdag 16 november om 20 uur een informatie-avond in De Burcht.

● In Casino Brunssum aan het Treebeekplein wordt zondag van 14 tot 16 uur een kinder ruil markt gehouden. Kinderen met 'koopwaar' kunnen vanaf 13.30 uur terecht.

● Gemengd koor IVO Treebeek houdt zondag om 11.30 uur een koffieconcert in het Jeugdhuis aan de Maanstraat.

● In Unitas, Kerkstraat 366, wordt zaterdag van 9 tot 14 uur een rommelmarkt gehouden.

● Kanarievereniging De Vogelvrienden houdt vrijdag (19.30 tot 22 uur), zaterdag (12 tot 20 uur) en zondag (11 tot 17 uur) een vogeltentoonstelling in zaal Keulen.

● In zaal De Kepper verzorgen de Brunssumse ouderenkoren vanaf 11.30 uur een koffieconcert.

● Contact Oud-mariniers houdt zondag van 10 tot 17 uur een rommelmarkt in gemeenschapshuis 't Kloeëster in Schinveld.

KERKRADE

● Vogelvereniging Kawitrovo houdt vrijdag van 19 tot 22 uur, zaterdag van 10 tot 22 uur en zondag van 10 tot 18 uur een tentoonstelling in gemeenschapshuis Holz.

● Kruisboogeschutterij St.-Hubertus Kaalheide viert zaterdagavond het patroonsfeest in zaal De Bokkenrijder, Heiveldstraat 71.

● Harmonie St.-Callistus Terwinselen houdt zondag van 10 tot 17 uur een rommelmarkt met frühschoppen in het gemeenschapshuis aan de Schaesbergerstraat.

LANDGRAAF

● Fanfare Abdisenbosch viert zaterdag het St.-Ceaciliafeest in De Residentie. P. Motoh en H. Haan worden gehuldigd in verband met hun zilveren lidmaatschap.

● Wijkvereniging Oud Eikske houdt zaterdag en zondag van 10 tot 17 uur rommelmarkt in het Wijkcentrum, Strijthagerweg 4.

● In de Petrus en Pauluskerk in Schaesberg wordt de zaterdagavondmis opgeluistrd door het koor NEVA uit St.-Petersburg (Rusland). Zondag om 16 uur geeft het koor een concert in de kerk.

● De feestavond van RKONS wordt vrijdag in de kantine Ons Home om 20.30 uur ingezet met de huldiging van de jubilarisen. Hub Samson is 40 jaar lid en Jo Kölgen en Piet Zirbi 25 jaar.

● Fanfare Aloysiana huldigt zaterdag in Carré Leo Jaminon als robijnen jubilaris. Tot 21 uur kan men hem feliciteren.

● Muziekschool Landgraaf houdt zaterdag van 14 tot 17 uur open dag voor ouderen aan de Heerlenseweg 42. Om 19 uur is een voordrachtavond gehouden in het Raadhuis.

MERKELBEEK

● De Zeempleekesj houden zaterdag vanaf 19.30 uur een bonte avond in De Henkhof. Zondag is vanaf 14.11 uur de kindermiddag.

Nieuwe produktie van Streektheater

HEERLEN – De ene keer 'lupt alles gesjmierd' en de andere keer is er 'sjtriet in de boed'.

Bij het Heerlens Streektheater is alles mogelijk. Met de nieuwe produktie 'Stjriet in de boed', een bewerking van Wil Maassen, begint het H.S.T. aan zijn 27-ste seizoen.

Ook dit keer kan het publiek weer genieten van de typisch Limburgse humor waar het Streektheater zo bekend om staat. Een overijverige huismoeder zit in vele organisaties waardoor ze het gezin inclusief opa en oma opverwaarloost.

De uitvoeringen van het stuk zijn op 19, 20 en 21 november en op 9 tot en met 12 december. De voorstelling van 20 november is uitverkocht. Voor de overige dagen zijn kaarten beschikbaar: ☎ 045-716478.

Oprichting D66 in Voerendaal

VOERENDAAL – D66 afdeling Voerendaal wordt vrijdag officieel opgericht. Tijdens deze vergadering houdt Tweede Kamerlid Doeke Eisma een toespraak. Eisma is belast met milieu, natuurbeleid, rekreatie, sport, Raad van Europa en Limburgse zaken. De bijeenkomst is in 'Op d'r Plats' aan de Houtstraat in Klimmen en begint 20.00 uur.

† **Peter (Pier) Granzier**, 86 jaar, echtgenoot van Sophia Aben, Marktsingel 5, 6102 VV Slek-Echt. De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden op zaterdag 13 november 1993 om 10.00 uur in de parochiekerk van O.L. Vrouw Onbevlekt Ontvangen te Pey.

† **Nelly Ruyten**, 58 jaar, echtgenote van Eddy Theisen, Heuvel 89, 6042 JS Roermond. De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden op zaterdag 13 november a.s. om 11.00 uur in de Onze Lieve Vrouwe Munsterkerk te Roermond.

† **Rosalia Tinnemans**, 77 jaar, echtgenote van Hendrikus Wolters, Past. Rijckxstraat 22, 6065 CB Montfort. De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden op zaterdag 13 november a.s. om 10.30 uur in de parochiekerk van de H. Catharina te Montfort.

† **Hubert Herman Hintzen**, 70 jaar, echtgenoot van Josepha Anna Maria Corpelijn, Rustoord 58a, 5953 EH Reuver. De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden op zaterdag 13 november a.s. om 11.00 uur in de kerk van de H. Lambertus te Reuver.

† **Frederika Gerarda Josepha Schulte**, 90 jaar, weduwe van Willem Venlet, corr.adres: Trocaderostraat 12, Maastricht. De uitvaartdienst vindt plaats op vrijdag 12 november om 14.00 uur in het crematorium te Geleen.

† **Antonia de Leest**, 73 jaar, echtgenote van Willem Dassen, Kasteel Kessenichstraat 49, Maastricht. De uitvaartdienst heeft in besloten kring plaatsgevonden.

† **Harie (Brear) Ghijbels**, 65 jaar, corr.adres: Veliahof 17B, Maastricht. De uitvaartdienst vindt plaats op vrijdag 12 november om 10.00 uur in de kerk van de H. Guliëlmus te W.V.V.-Maastricht.

OVERLEDEN

† **Sef Cabollet**, echtgenoot van Caroline van Helden, 89 jaar, Scheidingsweg 43, 6045 CP Roermond. De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden op zaterdag 13 november om 11.30 uur in de kapel van O.L.V. in 't Zand te Roermond.

† **Andreas Jacobus Johannes Hendrix**, echtgenoot van Mathilda Josephina Jacobs, 73 jaar, Hoogstraat 36, 5954 AD Beesel. De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden op vrijdag 12 november om 10.30 uur in de kerk van de H. Gertrudis te Beesel.

† **Chris van Roij**, echtgenoot van Truus Gubbels, 59 jaar, Nachtegaalstraat 1, 6093 BW Heythuysen. De plechtige eucharistieviering wordt gehouden op vrijdag 12 november om 14.00 uur in de parochiekerk van de H. Nicolaas te Heythuysen.

† **Maria Hubertina Smeets**, echtgenote van Peter Franciscus Gerardus Op den Camp, 73 jaar, Gouv. Houbenstraat 42, 6107 AZ Stevensweert. De plechtige eucharistieviering wordt gehouden op zaterdag 13 november om 11.00 uur in de parochiekerk van de H. Stephanus te Stevensweert.

† **Jean Henry Jozeph Hubert (Harry) Moes**, 86 jaar, echtgenoot van Maria Johanna Leonarda (Ria) Koenen, Abtstraat 14c, Maastricht. De uitvaartdienst vindt plaats op zaterdag 13 november om 14.00 uur in de parochiekerk van Sint Antonius van Padua te Scharn-Maastricht.

† **Natascha Zwarts**, 25 jaar, corr.-adres: Jhr. Ruysstraat 74, Maastricht. De uitvaartdienst heeft in besloten familiekring plaatsgevonden.

Afscheidsdebat van een teleurgestelde minister van Verkeer

Maij-Weggen krijgt geen eretitel mee

DOOR WILFRED SCHOLTEN

DEN HAAG – Minister Hanja Maij-Weggen heeft alvast afscheid genomen als minister van Verkeer en Waterstaat. Ten minste, het leek er sterk op gisteren tijdens de behandeling van de begroting van Verkeer en Waterstaat voor 1994. De bewindsvrouw moet officieel nog minstens een half jaar, maar gisteren bakkeleide ze voor het laatst met de Tweede Kamer. Over het beleid, maar ook over de vraag hoe zij later de geschiedenis zal ingaan.

Bij het begin van haar ministerschap in november 1989 liet zij weten dat zij graag als 'minister van het Openbaar Vervoer' bekend wilde worden. Op die uitspraak werd zij, na vier jaar moeizaam beleid, nog eens fijntjes gewezen. Maar die eretitel krijgt zij van de Kamer in ieder geval niet mee.

GroenLinks-fractievoorzitter Peter Lankhorst – opponent, maar opvallend vaak haar beste bondgenoot – vond dat ze meer het predikaat 'minister van de Betuwelijn' verdiende. Wat hem betreft geen eretitel, want de mensen zullen zich hun boosheid over deze spoorlijn dwars door de Betuwe nog lang heugen.

Zelf deed ze ook een suggestie, die niemand anders nog over de lippen had laten komen: 'minister van Infrastructuur'. Maij gaf toe dat ze daar bij het begin van deze kabinetsperiode zelf geen moment aan gedacht had, maar dankzij de presentjes in de vorm van extra opbrengsten uit de verkoop van aardgas en de beursgang van de PTT, hoopt zij alsnog met die omschrijving de geschiedenisboekjes te halen.

De Kamer gunde haar deze speculaties over de toekomst, want zeker is dat die van haar niet meer op het Haagse Binnenhof ligt. Het CDA-lijsttrekkerschap voor de komende verkiezingen van het Europees Parlement heeft de minister de laatste zekerheid gegeven: ze mag weg.

En niet alleen van het CDA. Maar bovenal lijkt ze zelf al afscheid genomen te hebben van Den Haag. De termen 'mijn opvolger' en 'volgend kabinet' vielen te regelmatig om niet op te vallen. Haar toon was geïrriteerd, verongelijkt en soms bitter. Er stond een ietwat onthechte minister in de Kamer.

Dat bleek ook uit de manier waarop ze het debat voerde.

Waar was de felle, provocerende en ruzie-zoekende Maij van vier jaar geleden? Geen schim was er van over. Een vermoeid ogende bewindsvrouw was constant in de verdediging. Niet langer deelde zij de klappen uit, maar noodgedwongen moest zij ze in ontvangst nemen. Dat was – o, ironie! – wel anders toen zij de keurige Kamer in 1989 schokte met haar Engelse manier van debatteren.

De verraste volksvertegenwoordigers wisten daar toen nauwelijks mee om te gaan. Dat gaat nu heel anders. Van Gijzel (PvdA) neemt geen enkel blad meer voor de mond, Jorritsma (VVD) bekt bij het minste of geringste terug en Lankhorst weet de minister vaak fraaie – en vooral humorvolle – draaien om de oren te geven. Zelfs de doorgaans rustige Wolfensperger (D66) kan behoorlijk fel uit de hoek komen als hij het over het beleid van Maij heeft.

In plaats van het geven van lik-op-stuk, beklaagt de minister zich tegenwoordig. De kritiek van de PvdA „zo vlak voor de verkiezingen" op de bezuinigingen op het openbaar vervoer, is volgens Maij „onverdiend, onjuist en komt uit de verkeerde hoek." De partij spreekt zelfs met 'twee tongen', omdat de fractie hier tegen is en partijleider Kok (ook minister van Financiën) haar die besparingen zelfs heeft opgedrongen. „Daarom moet u niet meer zulke harde woorden spreken," aldus de minister, die ooit zelf gevreesd was om haar vlijmscherpe tong.

Maij beklaagde zich ook opnieuw over de media, die bezig leken met een 'hetze' tegen één van haar troetelkindjes (zoals ze zelf vaak haar beleidsmaatregelen noemt): de carpoolwisselstrook op de A1. „Het lijkt wel of een negatief bericht leuker wordt gevonden dan een pos[...] bericht."

Maar bovenal piepte de min[...] over de Kamer zelf. In de Ha[...] tropenjaren heeft ze de taai[...] genstand van parlement l[...] kennen, bijvoorbeeld als het [...] om rekening-rijden en de s[...] heffing. Het zijn woorden [...] een vertrekkend bewinds[...] soon die het heeft over het [...] 'weerwerk' dat ze had gehad[...] vaak nog 'unfair' was ook: [...] wens mijn opvolger veel ee[...] de ziel en een parlement dat [...] tige en moeilijke beslissin[...] wil meemaken, ook als het [...] om het prijsbeleid."

Na afloop van het debat be[...] tigde de minister haar ver[...] „Ik ga ervan uit dat ik ter[...] naar Europa." Vriendelijk p[...] te ze nog wat na met journ[...] ten, wat ook wel eens ander[...] geweest. Nee, Hanja Maij is [...] langer de oude. Ze is moe, [...] het zat, maar ze is vooral te[...] gesteld in de vaderlandse p[...] tiek.

Onzekerheid over hervatten operaties kinderharten AZM

Van onze verslaggever

MAASTRICHT – De hervatting van kinderhart-operaties in het Academisch Ziekenhuis Maastricht is nog steeds onzeker. Het ziekenhuis weigert iedere officiële reactie zo lang de kwestie nog een punt van overleg is. Sinds juni van dit jaar worden kinderen en baby's die een operatie moeten krijgen, doorverwezen naar andere academische ziekenhuizen. In een eerder stadium werd 1 januari 1994 genoemd als nieuwe startdatum.

In juni, vlak nadat de enige Maastrichtse kinderhartchirurg Olaf Penn na een schorsing weer was teruggekeerd in het ziekenhuis, besloot het AZM kinderhart-operaties voorlopig op te schorten. Als reden werd aangegeven dat eerst nog knelpunten op het gebied van de nazorg moesten worden opgelost.
Bovendien buigt de Gezondheidsraad zich over de wenselijkheid van een concentratie van kinderhartchirurgie in een kleiner aantal grotere centra. De kans bestaat dat Maastricht dan geheel uit de boot zal vallen. Het advies wordt nog dit jaar verwacht.
In kringen van patiëntenverenigingen wordt hardop gefluisterd dat het AZM intern verdeeld is over de hervatting van de kinderhartoperaties. Zo zouden de anesthesisten zich in verband met de werkdruk hiertegen verzetten. Plaatsvervangend hoofd van de afdeling anesthesiologie R. Timmer bestrijdt die lezing. „In principe hebben wij gezegd dat we mee willen doen, mits aan een aantal voorwaarden met betrekking tot kwaliteit en continuïteit wordt voldaan. Binnen het ziekenhuis zijn groepen die op korte termijn willen beginnen, maar de organisatie moet wel goed zijn, anders komen we weer in de problemen. De discussie over die organisatie loopt momenteel nog."
In het AZM werden ongeveer vijftig kinderhart-operaties per jaar verricht.

Bankoverval in Tongeren

TONGEREN – Drie gewapende en gemaskerde mannen hebben een bank overvallen in Tongeren en daarbij 6,1 miljoen franks buitgemaakt. Ze eisten van de directeur, die eerst ter plekke kwam, de sleutel van de kluis.
De man kon die niet geven omdat de sleutel in het bezit was van de kassier. Toen die laatste aankwam werd hij verplicht de kluizen te openen. Samen met vier andere personeelsleden en de directeur werd de kassier gekneveld achtergelaten.
De overvallers sloegen daarna op de vlucht. Van hen ontbreekt nog elk spoor.

● Eén van de slachtoffers wordt uit het zwartgeblakerde huis gehaald. De politie vermoedt dat er sprake is van brandstichting. Foto: ANP

Drie doden bij brand

MIDWOLDA – De politie tast nog in het duister over de oorzaak van de woningbrand in het Groningse Midwolda, die in de nacht van woensdag op donderdag het leven kostte aan twee volwassenen en een twaalfjarig jongetje. Het technisch onderzoek heeft uitgewezen dat de woning van binnenuit vlam vatte. De politie sluit brandstichting nog steeds niet uit. Een tienjarig meisje wist aan het vuur te ontkomen.

De brand in de vrijstaande woning brak uit rond half twee 's nachts. De brandweer van Scheemda, waartoe Midwolda behoort, was snel ter plaatse, maar kon nauwelijks iets uitrichten. De brand bleek zich in een mum van tijd te hebben verspreid, zodat de reddingswerkers het huis niet meer konden binnengaan.

De twee volwassen slachtoffers – onder wie de moeder van het jongetje – werden later op de begane grond aangetroffen, het kind op de eerste verdieping. De identiteit van de slachtoffers is nog niet officieel vastgesteld. De politie heeft een sterk vermoeden omtrent de identiteit van de moeder en het kind, maar zegt niet met zekerheid te weten wie het mannelijke slachtoffer is.
Zodra de omstandigheden dat toelaten, wil de politie het tienjarig meisje horen dat het brandende huis ongedeerd uitrende en de buren waarschuwde.

Ankersmit weiger[...] bijdrage aan we[...]

Van onze verslaggever

MEERSSEN – De gemeente Meerssen heeft op een amateuristische wijze een toegezegde bijdrage ter waarde van ruim een miljoen gulden van het bedrijf Ankersmit bij de ontsluiting van de weg A-79 in Meerssen misgelopen. Meerssen heeft namelijk afspraken met het bedrijf over die bijdrage niet op papier gezet.

De fractie Lokaal Democraten Meerssen (LDM) heeft dat gisteren gezegd tijdens de behandeling van de begroting voor 1994 in Meerssen.
De ontsluiting van de A-79 afslag Houthemmerweg, heeft ongeveer 3,5 miljoen gulden gekost. De weg, dit voorjaar opgeleverd, is aangelegd om het zware vrachtverkeer van Ankersmit uit het centrum van Meerssen te weren. Ankersmit, de gemeente Meerssen en de provincie zouden gelijkelijk de kosten van de weg voor hun rekening nemen.
Volgens LDM heeft het col[...] de raad voortdurend voorgeh[...] den dat de betaling van Ank[...] mit in natura een afgeronde z[...] was. „Een kwestie van een h[...] tekening, werd gezegd. Ank[...] mit zou het materiaal dat [...] dienen als fundering voor [...] weg leveren", aldus LDM. [...] waterstaat keurde het fu[...] ringsmateriaal van Anker[...] echter af, waarna het bedrijf [...] nergens meer toe verplicht [...] hebben gevoeld.
Het college verzocht daarop [...] vocaat mr. J. Goumans te be[...] ken welke vorderingen de [...] meente tegen het bedrijf [...] kunnen instellen om de af[...] ken af te dwingen. Het antw[...] van Goumans: geen en[...] LDM: „Het college heeft de[...] spraken over een project [...] zo'n omvang niet op papier [...] zet. Meerssen is nu ongeveer [...] miljoen meer kwijt voor de w[...] Schandelijk."

Bij Ankersmit was gisterav[...] niemand meer bereikbaar.

Schoolleiders wijze[...] seniorenregeling a[...]

Van onze verslaggever

STEIN – De nieuwe onderwijs-cao mag dan geleid hebben tot grote tevredenheid bij de vakbonden, de Limburgse schoolleiders zijn minder te spreken over het bereikte resultaat. Met name de nie[...] niorenregeling is de scho[...] in het verkeerde keelgat ge[...]

Het Convent van Li[...] schoolleiders vwo-havo-ma[...] de vakbonden laten weten [...] we maatregel die bestaande [...] gen als vut en 'taakverlich[...] nioren' vervangt, af te wijze[...] oudere docenten de mogelijk[...] bieden minder te gaan we[...] vanaf 52 jaar tien procent m[...] gaan werken tegen vijf proc[...] der salaris, vanaf 56 jaar [...] procent tegen tien procent [...] loon – zou het aantal wach[...] moeten verminderen. Zij [...] immers de uren van hun oud[...] lega's over moeten nemen.

De Limburgse schoolleiders [...] echter dat slechts weinig oud[...] centen gebruik zullen ma[...] dat aanbod. Dat heeft ee[...] peiling onder de persone[...] uitgewezen, aldus het Conv[...]

Het aantal wachtgelders zal [...] der toenemen, becijfert [...] vent. Nu maken veel oude[...] ten nog gebruik van de tvs-[...] (taakverlichting senioren), [...] door ze een aantal uren p[...] minder hoeven te werken. [...] ling wordt afgeschaft. De sc[...] ders denken dat veel van [...] docenten hun uren weer ga[...] sen omdat ze weinig voelen [...] nieuwe regeling. Dan zulle[...] meer docenten in de wach[...] geling terecht komen met [...] volgen voor de personeelsb[...] ten van de scholen.

'Chef-ideoloog' maakt wonderdrug en bedrijft zwarte magie

Vrees voor invasie van honderdduizend Broeders

Vervolg van pagina 1

MOSKOU – De Witte Broederschap deed eigenlijk niets wat wettelijk niet door de beugel zou kunnen. Maar de groei van de sekte wekte de bezorgdheid van de Orthodoxe Kerk en daarmee ook van de autoriteiten, die bang werden voor een invasie van honderdduizend Broeders en Zusters.

Vanaf dat moment, en dat is nu zo'n vier weken geleden, ging het echt fout. Sekte-aanhangers werden gearresteerd en ondervraagd, vooral om aan de weet te komen hoe zij in hun levensonderhoud voorzagen. Vervolgens kwamen de verhalen over de 'collectieve zelfmoord' in de wereld. De veiligheidsdiensten werden ingeschakeld, medewerking van Interpol gezocht.

Eind oktober meldde Justitie in de Oekraïnse hoofdstad Kiev dat er minstens dertigduizend leden van de Witte Broederschap waren, die op 24 november allemaal zelfmoord zouden plegen.

Inmiddels waren in Kiev ook familieleden van de, toen ongeveer tweehonderd, gearresteerde broederschapsleden aangekomen. Hartverscheurende tonelen speelden zich af. Ouders zochten naar hun weggelopen kinderen, en als die werden gevonden, bleken ze glazig voor zich uit te staren en niet bereid om naar huis te gaan.

De afgelopen week liep het aantal arrestanten op tot achthonderd. Het kwam zelfs tot diplomatieke incidenten, omdat Oekraïne Rusland ervan beschuldigde de grenzen niet afdoende af te sluiten, waardoor een Broederschaps-invasie richting Kiev op gang was gekomen. De beginnende ruzie werd echter snel bijgelegd.

Hoe onmogelijk de taak van de grenswachters was, bleek woensdag, toen vijftig leden van de Broederschap in Kiev de machtige Sofia-kathedraal binnendrongen, 'vermomd' als toeristen.

Eenmaal binnen vernielden zij telefoon- en alarminstallaties, rukten brandblussers van de muren en begonnen de kathedraal onder te spuiten. Een protest tegen zowel arrestaties als de zondige wereld, die volgens de wenende beheerders van de Sofia, eeuwenoude ikonen vernietigde en voor 'onschatbare bedragen' schade veroorzaakte.

Dat werd donderdag gepreciseerd op ongeveer 2.000 dollar.

Onder de arrestanten, na een hevig gevecht met de politie, bevond zich, naar later bleek, ook Maria Christus zelf. Volgens de Oekraïnse onderminister van Binnenlandse Zaken Valentin Nedrehailo zijn zij en haar discipelen feitelijk slachtoffers van 'chef-ideoloog' Joeri. Deze hedendaagse Raspoetin zou Marina een overdosis drugs hebben gegeven, die haar in permanente staat van hallucinaties bracht.

Maar de meest verrassende onthulling was nog, dat Joeri zwarte magie bedreef, die hij had ontwikkeld tijdens vier jaar gezagsgetrouwe en noeste arbeid in het Instituut voor Cybernetica in Kiev. In een 'geheime militaire afdeling' van dit burgerinstituut zou Joeri z'n hypnotische gaven en de vloeibare wonderdrug hebben ontwikkeld, die hij later als 'heilig Jordaan-water' aan Marina en vele andere Broederschapsleden te drinken gaf.

Videobanden die de politie de afgelopen dagen aan journalisten liet ziet, tonen verdwaasd voor zich uit starende sekteleden. Families kregen verloren gewaande zonen en dochters terug, die zich, eenmaal uit de invloed van hypnose en drugs, niets meer van hun Broederschapsavonturen konden herinneren.

Marina is dat duidelijk nog niet. Zij scheldt bewakers uit voor 'dienaren van Satan'. Haar eerste echtgenoot kwam tevergeefs bij haar op bezoek met de smeekbede om naar hem en hun zoontje terug te keren. „Hij is slechts een verloren zoon. Ik accepteer hem weer als hij mijn voeten kust en mij volgt," zei ze.

De Dag van het Laatste Oordeel was inmiddels al vervroegd naar zondag 14 november. Maar de voorspelling dat Maria Christus al drie dagen eerder zou sterven om zondag glorierijk uit de doden te kunnen herrijzen, is alvast niet uitgekomen. Niettemin blijven de Oekraïnse autoriteiten vrezen: „De sekte heeft zogenaamde apostelen, die het leiderschap kunnen overnemen. De politie blijft alert," aldus onderminister Nedrehailo gisteravond, nog steeds vrezend voor een niet te hanteren invasie van meer dan honderdduizend Witte Broeders en Zusters.

weekend diensten

De avond- en weekenddiensten beginnen op vrijdagavond en eindigen de volgende week vrijdag om 8.30 uur.

ARTSEN

Heerlen: Voor spoedgevallen ☎71.14.00 (brandweercentrale) bellen.
Kerkrade-Oost: Bij spoedgevallen telefonisch contact opnemen met de eigen huisarts.
Simpelveld/Bocholtz: Vrijdag en zaterdag Mom, ☎44.39.38. Zondag Schiffelers, ☎04451-1500.
Landgraaf: Zaterdag Pieck, ☎31.13.22. Zondag Ypma, ☎32.06.60.
Hoensbroek: Patiënten van Gezondheidscentrum Hoensbroek-Noord kunnen dag en nacht bellen, ☎21.48.21. Uitsluitend voor spoedgevallen: ☎23.18.00. Anders eigen huisarts bellen.

APOTHEKEN

Brunssum/Schinveld: Schinveld, A ge Water 20, ☎27.28.99.
Heerlen: Heerlerbaan, Bautscherweg 52a, ☎42.32.33.
Landgraaf: Meiser, Kerkstraat 45 Waubach, ☎31.36.33. Voor spoedgevallen dag en nacht bereikbaar.
Kerkrade/Eygelshoven: Van Wersch, Hoofdstraat 41, ☎45.20.10.
Kerkrade-West: Maussen, Akerstraat 79, ☎41.54.40.
Bleijerheide: Bleijerheide, Bleijerheiderstraat 52, ☎46.20.50. Dagelijks open van 8 tot 22 uur.
Simpelveld/Bocholtz: Voncken, Dr. Ottenstraat 6, ☎44.11.00. Zaterdag 11-15 uur, zondag 13.30-14.30 uur. Voor spoedgevallen van 22-22.30 uur of na telefonische afspraak.
Hoensbroek/Heerlerheide: Ganzeweide, Stanleystraat 23, ☎21.07.72.
Nuth: Voor spoedgevallen eigen apotheek (b.g.g. ☎711400).

TANDARTSEN

Heerlen/Hulsberg/Voerendaal: Peters, Vlotstraat 11 Heerlen, ☎71.50.35. Spreekuur zaterdag en zondag van 11-12 uur. B.g.g. TIGH, ☎71.14.00.
Kerkrade/Ubach over Worms/Nieuwenhagen/Eygelshoven: Bloem, Heigank 100 Nieuwenhagen, ☎32.40.32. Spreekuur 11.30-12 uur en 19-19.30 uur.
Simpelveld/Bocholtz/Gulpen/Vaals/Wijlre/Wittem: Kusen, Burg. Teheuxweg 1 Gulpen, ☎04450-1436. Spreekuur 11.30-12 uur en 17.30-18 uur.
Brunssum/Schinveld/Nuth/Hoensbroek/Schinnen: Peters, Oude Kapelaniestraat 9 Hoensbroek, ☎21.80.76. Spreekuur 11.30-12 uur en 17.30-18 uur.

HOMEOPATEN

Voor spoedgevallen dag en nacht bereikbaar: R.Toussaint, Beekstraat 22 Schinveld, ☎25.44.34.

GROENE KRUIS

Wachtdienst voor spoedgevallen: Heerlen: ☎71.37.12. Nuth/Voerendaal/Simpelveld: ☎04405-2995. Brunssum/Schinveld/Jabeek/Merkelbeek/Bingelrade: ☎25.90.90. Hoensbroek: ☎22.55.88. Landgraaf: ☎32.30.30. Kerkrade/Eygelshoven: ☎45.92.60.

DIVERSEN

TIGH - Heerlen: ☎71.14.00. Informatie over avond- en weekeinddiensten van artsen, tandartsen, apothekers en het Groene Kruis.
Hulpdienst SOS: Dag en nacht bereikbaar, ☎71.99.99.
Geslachtsziektenbestrijding: 24- uurs infolijn, ☎74.01.36.

Geen subsidie voor Kerkraads monument

KERKRADE – De provincie Limburg geeft geen subsidie aan de stichting Klankstad-monument in Kerkrade. Volgens een provinciale commissie van kunstdeskundigen voldoet het monument op de hoek Stationstraat-Hamstraat-Domaniale Mijnstraat niet aan de criteria.

Het monument, dat vlak voor het WMC werd onthuld, is door interne deskundigen van de gemeente Kerkrade wel positief gewaardeerd. „Over smaak valt niet te twisten," zegt de Kerkraadse gemeenteraad nu. En verder: „Deskundigen staan hier lijnrecht tegenover elkaar."

Wethouder Hub Bogman is niet gelukkig met de afwijzing van de provincie Limburg. Hij heeft contact opgenomen met zijn partijgenoot en gedeputeerde Ger Kockelkorn. Resultaat: er komt waarschijnlijk een nieuwe subsidieregeling voor kunstobjecten, omdat ook vanuit andere gemeenten wordt geklaagd.

Kerkrade wacht met verlenen subsidie

Kritiek inhoud bevrijdingsfeest

Van onze correspondent

KERKRADE – De Kerkraadse politiek wil nog geen subsidie toekennen aan de Commissie Bevrijdingsfeesten. Ook andere Kerkradenaren moeten de kans krijgen om ideeën voor een bevrijdingsfeest aan te dragen, zo redeneert de Kerkraadse commissie Welzijn. Vanuit de Kerkraadse politiek worden tal van kanttekeningen geplaatst bij de opzet van het bevrijdingsfeest. Ook worden de tien mille voor een bevrijdingsmonument nog vastgehouden.
In 1994 is het vijftig jaar geleden dat Kerkrade door de Old Hickory-divisie werd bevrijd. De oorlogsveteranen komen volgend jaar voor de laatste keer naar de Klankstad. Een particulier bevrijdingscomité heeft voor 10 september een programma opgesteld dat ruim veertigduizend gulden gaat kosten. Ook wil deze commissie een standbeeld van een soldaat op het Old Hickoryplein onthullen. Dat kost circa zestigduizend gulden.

PvdA'er Hans Bosch vindt het niet goed dat de gemeente een feest subsidieert, waarbij bijna de helft van de kosten opgaat aan eten en drinken. Bosch: „Een bevrijdingsfeest is een prima zaak. Maar het gebeurt nu op een eenzijdige, traditionele manier. Het grootste deel van de bevolking heeft de oorlog niet meegemaakt. Je moet iets organiseren wat hun aanspreekt." Ook Frans Krasovec van Burgerbelangen vindt dat de jeugd erbij moet worden betrokken.

Wiel Eijdems (GroenLinks) vindt het jammer dat voor tien mille aan vuurwerk de lucht in wordt geknald. „Dat roept bij mij het karakter van mitrailleurvuur op. Ik zie liever een vredesoptocht met kaarsen." GroenLinks wijst het soldatenmonument af. Het CDA vraagt zich af of er na vijftig jaar nog een standbeeld moet komen.

Secretaris Hans Schillings van de Commissie Bevrijdingsfeesten wijst de kritiek als onzinnig van de hand. Maar ook zonder subsidie van Kerkrade gaat het feest volgens hem door. „Het is trouwens wat laat om het programma nog te veranderen. Jong en oud worden bij het feest betrokken. Het wordt een afscheid van de Old Hickory-divisie. Het vuurwerk tijdens Koninginnedag trok vorig jaar tienduizend belangstellenden. Een teken dat vuurwerk positief wordt ontvangen. Met de lampionnen- en fakkeloptocht komen we tegemoet aan de vredesoptocht met kaarsen."

Opheffing van bejaardensoos in Treebeek

Van onze verslaggever

BRUNSSUM – De bejaardensoos Maanstraat gehuisvest in het Jeugdhuis in Treebeek wordt begin volgende maand opgeheven. Een gebrek aan bestuursleden is de oorzaak daarvan. Het bestuur van de 170 leden tellende Treebeekse ouderenbond bestaat uit vijf personen, waarvan er drie met gezondheidsproblemen kampen.

Bestuurslid Harm Nijboer, die met zijn vrouw de soos Maanstraat lange tijd overeind heeft gehouden, betreurt de opheffing. „Maar," zegt Nijboer, „er was geen andere oplossing. Al geruime tijd heeft het bestuur een noodkreet gelanceerd op diverse ledenbijeenkomsten en de jaarvergadering. Niemand voelde zich echter geroepen toe te treden tot het bestuur."

Nijboers' enige hoop is nu dat de nog resterende drie bejaardensozen in Treebeek de koppen bijelkaar steken en er één groot bestuur komt dat alle soosactiviteiten gaat coördineren.

Burgeronderzoek met vragen over gemeentepolitiek

Heerlen houdt jaarlijks enquête onder burgers

Van onze verslaggeefster

HEERLEN – De gemeente Heerlen houdt deze maand een burgeronderzoek onder zevenduizend inwoners. De resultaten hiervan moeten meer inzicht geven in hoe inwoners denken over hun stad, buurt en actuele gemeentelijke zaken. De gemeente wil hiermee de betrokkenheid van burgers bij de politiek vergroten.

De bedoeling is dat deze enquête, die een dezer dagen bij de inwoners in de bus valt, jaarlijks wordt gehouden. Door het vergroten van de betrokkenheid van burgers hoopt de gemeente tevens op een hogere opkomst bij de komende gemeenteraadsverkiezingen.

Heerlenaren kunnen in de enquête aangeven of ze vinden dat het gemeentelijk beleid resultaten oplevert. Daarnaast kan, volgens de gemeente, door het onderzoek de dienstverlening beter afgestemd worden. Ze hoopt dat hierdoor het leefklimaat in Heerlen wordt verbeterd.

Imago

De belangrijkste onderwerpen voor de enquête zijn het imago van Heerlen, de beleving van het stadscentrum, betrokkenheid bij de buurt, het gemeentebestuur en de burger op de stoel van de bestuurder.

Dit laatste omdat burgers vaak vinden dat de gemeente het geld op een andere manier zou moeten besteden. Heerlenaren kunnen op die plaats aangeven hoe zij het zouden doen. De kennis over het gemeentebestuur wordt getoetst aan de hand van vragen over namen van wethouders en de burgemeester. Ook namen van raadsleden worden gevraagd.

Het is de derde enquête in korte tijd die in Heerlen wordt gehouden. Twee onderzoeken naar de onveiligheid in de stad zijn onlangs afgesloten: een Heerlens en een Zuidlimburgs onderzoek. De resultaten hiervan worden in januari verwacht.

Laatste claim afgehandeld

● Staatsmijn Wilhelmina in Terwinselen. Archieffoto: DRIES LINSSEN

Commissie mijnschade kan gaan uitrusten

DOOR BENTI BANACH

HEERLEN – De mijnen in Zuid-Limburg zijn dicht, de laatste mijnschadeclaims lijken afgehandeld. Dan kan de laatste mijnwerker ook wel het licht uitdoen bij de Beoordelingscommissie Mijnschade en Staatstoezicht op de Mijnen. Niets is minder waar, meent J. Pöttgens.
De oud-Kerkradenaar werkt bij Staatstoezicht op de Mijnen in Heerlen. Hij moet nadrukkelijk een misverstand uit de wereld helpen, als zouden steenkolenmijnen de enige onderaardse gangen in Nederland zijn. Staatstoezicht richt zich ook op de winning van olie, gas en zout, produkten die in Nederland uit de aardkorst worden gehaald. En afgelopen zomer kwam Pöttgens' deskundigheid van pas bij het zoeken naar verdwaalde tieners tussen het onderaardse mergel bij Cadier en Keer.
De mijnschadecommissie, waar Pöttgens voorzitter van is, heeft het minder druk. Nu de schade aan hoeve Kloosterrade op Rolduc is afgehandeld, lopen er voor het eerst sinds de mijnsluitingen geen grote schadeclaims meer. Zelf noemt de voorzitter zijn groep slapende, uitrustend van drukkere tijden.
De mijnschadecommissie werd opgericht in 1976, twee jaar na de laatste mijnsluiting. Op dat moment leidden de lopende schadeclaims steeds vaker tot rechtsgeschillen. De commissie kreeg tot taak een beoordeling te geven over schadeclaims tot tienduizend gulden. Zwaardere gevallen kwamen voor de rechter. „Ons advies was niet bindend, maar heeft wel altijd tot een oplossing geleid."

Wie schade aan zijn woning ontdekte en het vermoeden had dat dit te wijten was aan de mijnbouw, kon zich wenden tot de betreffende mijnondernemingen. Wanneer dit niet tot een overeenstemming leidde, kon Pöttgens' commissie uitkomst bieden. „Wij werden ingeschakeld om te kijken of de mijnondernemingen juist hadden gehandeld. Die moesten aantonen dat de schade niet het gevolg was de mijnbouw. De bewijslast was hier omgekeerd." Uiteindelijk zijn er circa 35.000 overeenkomsten getroffen tussen mijnondernemingen en eisers. De gemiddelde schikking bedroeg drieduizend gulden.
De laatste overeenkomst is twee maanden geleden getroffen. De voormalige eigenaar van hoeve Kloosterrade op Rolduc kreeg een miljoenenbedrag van de Domaniale Mijn als schadevergoeding. „Dat was een langslepend geval, ook een van de zwaarste," zegt Pöttgens. De laatste jaren zijn steeds meer van deze oude kwesties afgehandeld. „In plaats van het tot het einde uit te vechten zeggen mensen 'ik wil er nu vanaf'. En dan wordt er een schikking getroffen."
De boeken van de Domaniale Mijn kunnen daarom volgend jaar worden gesloten. Wie daarna nog in aanmerking denkt te komen voor een schadevergoeding, moet zich wenden tot het ministerie van Economische Zaken, enig aandeelhouder van de Domaniale Mijn. Schadeclaims die betrekking hebben op de staatsmijnen Hendrik, Emma, Maurits en Wilhelmina worden behandeld door DSM. „Dat is een bestaande firma, die betaalt eventuele claims uit de lopende exploitatie," zegt Pöttgens.
De mijnschadestichtingen van Oranje Nassau, Laura en Willem Sophie blijven voorlopig bestaan. Ze zijn rond 1970 opgericht voor de duur van dertig jaar. Pöttgens beaamt dat de drie stichtingen het mijnschadehoofdstuk graag willen afsluiten. „Ze willen het geld dat zij bij oprichting gestald hebben bij het rijk en waar nog enkele procenten van over zijn graag terugontvangen. Maar daarvoor heeft de regeringscommissaris nog geen toestemming voor gegeven." Voor het geval nog kleine schadegevallen bekend worden. De kans op omvangrijke zaken is praktisch nihil, volgens Pöttgens.

Hij verwacht tot circa 2000 geen veranderingen. Oranje Nassau en Laura bezitten nog onroerend goed en blijven daarom bestaan. Hun schadestichtingen hebben alle op zijn minst nog een brievenbus. En Willem Sophie wordt afgehandeld vanuit het Mijnmuseum op Rolduc.

Pöttgens' mijnschadecommissie zal verdwijnen als de commissaris en de mijnondernemingen dat willen. Zijn bemoeienis met de mijnen krijgt gaandeweg een ander karakter. „We hebben hier nog een archief over de mijnen. We worden steeds vaker benaderd met historische vragen. Laatst kreeg ik de vraag 'Hoeveel mijnwerkers zijn er nog?' en 'Hoeveel mijnwerkers waren er onder de grond in dat jaar?'."

Tot slot wordt de oud-Kerkradenaar ingeschakeld bij wat hij de *Altlaste* noemt. „De mijnbouw die hier heeft plaatsgevonden zal nog lange tijd gevolgen hebben voor deze regio. Neem bijvoorbeeld de sanering van de mijnterreinen. Maar na twintig jaar weet bijna niemand meer waar wat gestaan heeft. Op dat soort gegevens wordt nu vaker een beroep gedaan. Dat zal ook wel zo blijven."

Boetes voor keren in berm

KERKRADE – Op de kruising Imstenraderweg-Locht wordt vaak in de berm gekeerd om files te vermijden. De politie trad woensdag een kwartier lang verbaliserend op tegen op. In totaal 65 bestuurders kunnen een boete van tweehonderd gulden verwachten.

Man kweekt thuis hennep

HEERLEN – De politie heeft gisteren een hennepplantage aangetroffen in de keuken van een woning aan de Kampstraat in Heerlen. De bewoner, een 21-jarige militair, kweekte in de als groeikas ingerichte keuken een zeventigtal planten. De man is overgedragen aan de marechaussee.

Vijftig boetes hardrijders

BRUNSSUM – Bij een verkeerscontrole in Brunssum en Onderbanken zijn woensdag zestig automobilisten bekeurd. Elf bestuurders werden beboet omdat ze geen gordel droegen, 49 voor te hard rijden. Een automobilist reed 93 kilometer per uur waar vijftig is toegestaan. De politie controleerde 809 bestuurders in ruim zes uur tijd.

Motorrijder rijdt door na aanrijding

BRUNSSUM – Een 26-jarige motorrijder uit Schinveld is woensdagmiddag op de Lemmenderweg in Brunssum tegen de wagen van een 21-jarige inwoonster uit Brunssum gebotst.

De motorrijder merkte de auto te laat op en reed vervolgens weg zonder zijn naam bekend te maken. De politie heeft de man opgespoord. Hij zei geen idee te hebben waarom hij was doorgereden. Zijn motor bleek echter niet verzekerd te zijn. Bij de aanrijding raakte niemand gewond.

Gestolen bromfiets geruild

BRUNSSUM – De bromfiets van een 44-jarige man uit Merkelbeek is woensdagmiddag bij een tankstation aan de Akerstraat in Brunssum gestolen. Een man kwam op een bromfiets aangereden en ruilde zijn bromfiets met die van de man uit Merkelbeek. De achtergebleven bromfiets was een half uur eerder vanaf de Raadhuisstraat in Brunssum gestolen. Hij is teruggebracht naar de eigenaar.

Bij de koffie

Raketten

● *Raket-lancering op Schrieversheide! „Wat is dat?", zult u zich ongetwijfeld afvragen. Maar geen paniek. De raketten die zondagmiddag op een weide bij de Sterrenwacht aan de Schaapskooiweg in Heerlen worden gelanceerd zijn niet echt. De 'kunststukjes' die dan het luchtruim opzoeken zijn modelraketten, die nog geen kilo wegen. De DRRA (Dutch Rocket Research Association) is paraat om tekst en uitleg te geven. Bovendien zijn er vanaf 14 uur demonstraties. Dan kunt u zien hoe en waarom een raket recht omhoog gaat en niet met een vrolijke boog terug de grond in boort. Veel plezier.*

Gerries

● *Het is de week geweest van de Gerries. Ger 1 en Ger 2 wonen op de Holz. Vanaf woensdag weten beiden waar de mosterd vandaan komt. Zij vierden namelijk op dezelfde dag hun vijftigste verjaardag. Voor Ger 1 was een spandoek over de Lambertistraat gespannen en Ger 2 zag zijn beeltenis op tientallen plaatsen hangen tussen Abtenlaan en Markt.*

Gerries 2

● *De mensen struikelden met name over Ger 2. Niet alleen zijn portret, maar ook de Abraham-pop en de gekleurde balonnen op zijn werkplek zorgden voor de nodige hilariteit. Wij hebben een tip voor beide Gerries: vorm een Karaoke-duo en zing 'Ik heb eerbied voor jouw grijze haren'.*

Pech

● *Een profvoetballer die een belangrijke wedstrijd wegens ziekte moet missen heeft pech, maar een carnavalsprins die op de elfde van de elfde verstek moet laten gaan... da's helemaal een ramp! Wij kunnen ons dan ook heel goed inleven in de gemoedstoestand van Richard Mevissen van carnavalsvereniging De Swentibolders in Geleen, die noodgedwongen in het Sittardse Maaslandziekenhuis moet verblijven. Vandaag wordt Richard geopereerd aan de gevolgen van een klaplong.*

Vergeten

● *De elfde van de elfde, de traditionele start van het vasteloavesseizoen, is een datum die de carnavalist in hart en nieren al een jaar van tevoren in zijn agenda kalkt. Toch zijn er mensen die vergeten dat zo vooraan in november het carnavalsseizoen begint. Zo zullen er meer mensen zijn geweest als die Heerlenaar die woensdagavond na gedane arbeid een pilsje ging pakken in het café en om twaalf uur nietsvermoedend ten onder ging in het feestgedruis. De Heerlenaar poetste overigens niet de plaat maar greep de elfde van de elfde aan om de bloemetjes eens goed buiten te zetten.*

Vergeten 2

● *Uit angst om het anders te vergeten sturen sommigen maanden van tevoren al kerst- en nieuwjaarkaarten. Zo zagen we laatst ergens een kerstkaart hangen die al begin vorige maand bleek te zijn opgestuurd. De afzender was er op tijd uit vrees de kaarten anders niet tijdig te versturen.*

Limburgs Dagblad
REGIONALE EDITIE
Chef editieredactie Wim Dragstra
KANTOREN
Heerlen
Hoofdkantoor, In de Cramer 37, 6411 RS Heerlen, tel: 045 - 739911, fax: 045 - 739264.
Kerkrade
Rayonkantoor, Markt 42, 6461 ED Kerkrade, tel: 045 - 452932, fax: 045 - 455506.
Brunssum
Rayonkantoor, Rumpenerstraat 81, 6443 CB Brunssum, tel: 045 - 256363, fax: 045 - 259056.
Servicepunten
VVV Heerlen 045 - 716200
VVV Simpelveld 045 - 445222
VVV Landgraaf 045 - 322929

Provincie Limburg

mededeling M322/45-93

Verordening grondwaterbescherming Limburg 1989. Kennisgeving van diverse aanvragen en van de ontwerp-beschikkingen naar aanleiding van aanvragen om ontheffing.

Voornemen.
Gedeputeerde Staten zijn voornemens -onder voorschriften- ontheffing te verlenen aan:
1. Smeets en Geelen, Ankerkade 10 te Maastricht, en zulks voor het oprichten van een wasstraat en verkooppunt voor motorbrandstoffen op het adres Ankerkade 141 te Maastricht (Bw 2057 - 93/49914); 2. J.H.M. Smeets, Ransdalerweg 2 te Voerendaal, en zulks voor het hebben van een agrarisch bedrijf op het adres Ransdalerweg 2 te Voerendaal (Bw 4131 - 93/46141); 3. Gemeente Voerendaal, Postbus 23000 te Voerendaal, en zulks voor het aanleggen van een kwaliteitsbuffer met bijbehorende werken op het adres Molenbeekstraat te Voerendaal (Bw 2086-93/49069); 4. Drillmasters B.V., Sleperweg 22 te Maastricht, en zulks voor het uitbreiden van een gereedschapslijperij op het adres Sleperweg 22 te Maastricht (Bu 50930 - 93/51826); 5. B. Erkens, Winthagen 9 te Voerendaal, en zulks voor het hebben van een olie-opslag op het adres Winthagen 9 te Voerendaal (Bw 4378 - 93/51819); 6. Charles Feijts Maastricht BV, Provincialeweg Noord 9 te Oirsbeek, en zulks voor het oprichten en in werking hebben van een onderhouds- en herstelinrichting voor motorvoertuigen op het adres Weerterveld 55 te Meerssen (Bw 4595 - 93/51505).

Tervisielegging.
De aanvragen, ontwerp-beschikkingen en andere relevante stukken liggen ter inzage vanaf 15 november 1993: a. ten provinciehuize (bibliotheek) tijdens de werkuren; b. ten gemeentehuize van **Maastricht** (ad 1. en ad 4.), **Voerendaal** (ad 2., 3., en 5.) en **Meerssen** (ad 6.) tijdens de werkuren en daarbuiten op de in deze gemeenten gebruikelijke plaatsen en tijden tot het einde van de termijn waarbinnen beroep kan worden ingesteld tegen de beschikking op de aanvraag.

Bezwaren.
Gemotiveerde bezwaren kunnen door eenieder tot 15 december 1993 schriftelijk worden ingediend bij Gedeputeerde Staten, Postbus 5700, 6202 MA Maastricht. Degene die daarom telefonisch verzoekt (043-897462) kan tot 1 december 1993 mondeling bezwaren inbrengen.

Geheimhouding.
Degene die bezwaar maakt kan verzoeken zijn persoonlijke gegevens niet bekend te maken.

In het huwelijksgoederenregister ter griffie van de arrondissementsrechtbank te Maastricht is op 30 september 1993 onder nummer 017949 ingeschreven de akte van huwelijksvoorwaarden van de echtelieden **J.H. Bastin** en **J. Gerards** te Maastricht, Akersteenweg 188 V op 29 september 1993 verleden voor notaris mr. A.C.J. Huenges Wajer te Heer, gemeente Maastricht.

Provincie Limburg

Bureau Bibliotheek
Postbus 5700
6202 MA Maastricht
tel. 043-897386

mededeling M323/45-93

Verordening grondwaterbescherming Limburg 1989. Kennisgeving van een ontwerp-beschikking naar aanleiding van een aanvraag om ontheffing.

Voornemen.
Gedeputeerde Staten zijn voornemens -onder voorschriften- ontheffing te verlenen aan: Laura Metaal B.V., Rimburgerweg 40 te Eygelshoven en zulks voor het hebben van een industrieel bedrijf op het adres Ankerkade 51 te Maastricht (BT51528; 93/52686).

Tervisielegging.
De ontwerp-beschikking ligt ter inzage vanaf 15 november 1993: a. ten provinciehuize (bibliotheek) tijdens de werkuren; b. ten gemeentehuize van Maastricht tijdens de werkuren en daarbuiten op de aldaar gebruikelijke plaatsen en tijden tot het einde van de termijn waarbinnen beroep kan worden ingesteld tegen de beschikking op de aanvraag.

Bezwaren.
Door de aanvrager en door degenen die bezwaren hebben ingebracht naar aanleiding van de aanvraag, alsmede door eenieder die aantoont tot dit laatste redelijkerwijs niet in staat te zijn geweest, kunnen tot 30 november 1993 gemotiveerde bezwaren tegen de ontwerp-beschikking worden ingediend bij Gedeputeerde Staten, Postbus 5700, 6202 MA Maastricht.

Geheimhouding.
Degene die bezwaar aantekent tegen de ontwerp-beschikking kan verzoeken zijn persoonlijke gegevens niet bekend te maken.

Limburgs Dagblad
sport

Romario aan oog geopereerd

BARCELONA – Romario de Souza Faria heeft gisteren een poliklinische behandeling aan zijn linkeroog ondergaan. Barcelona kan voor de eerstvolgende competitiewedstrijd, op 21 november tegen hekkesluiter Lleida, weer op hem rekenen. Clubarts Banos deelde mee dat Romario zeven dagen niet mag trainen. De Braziliaanse international mist de vriendschappelijke interland tegen Duitsland, woensdag in Keulen.

Chang zevende deelnemer Masters

ANTWERPEN – Michael Chang is als zevende speler ingeschreven voor de ATP Masters, volgende week in Frankfurt. De Amerikaan kreeg gisteren de bevestiging van de officials van de organisatie voor tennisprofs.

Werkvergunning voor Larsson

DEN HAAG – Henrik Larsson is sinds gisteren speelrechtigd voor Feyenoord. De Zweedse international kreeg een werkvergunning van het Centraal Bestuur voor de Arbeidsvoorziening in Den Haag. Over de Nigeriaan Nwankwu Kanu, die onlangs een contract tekende bij Ajax, volgt komende week nader overleg.

Eric Cantona mag spelen

BERN – Eric Cantona mag woensdag gewoon meedoen in de belangrijke WK-kwalificatiewedstrijd van Frankrijk tegen Bulgarije. De tuchtcommissie van de UEFA heeft dat bekend gemaakt. Er bestond enige twijfel over de speelgerechtigheid van Cantona. De Franse international van Manchester United werd vorige week in het Europa-Cupduel met Galatasaray uit het veld gestuurd en liet zich na afloop volgens de UEFA nogal ongenuanceerd uit.

Braziliaanse selectie gewijzigd

RIO DE JANEIRO – De Braziliaanse voetbalselectie, die woensdag in Keulen een vriendschappelijke wedstrijd speelt tegen wereldkampioen Duitsland, heeft flink wat wijzigingen ondergaan. Behalve Romario ontbreken nog vier vaste krachten. Romario's aanvalspartner Bebeto was al afgehaakt. Eerste doelman Taffarel kan door een blessure niet in actie komen. Reservekeeper Gilmar is niet beschikbaar, omdat hij met zijn club Flamengo om de Zuidamerikaanse Supercup moet spelen tegen Sao Paulo. Om die reden zijn ook Cafu en Muller van Sao Paulo verhinderd. De vervangers zijn Ronaldo (Corinthians), Carlos Germano, Luis Carlos Winck, Ronaldo (Cruzeiro) en Edilson.

Nederlaag MVV-reserves

MAASTRICHT – Het tweede elftal van MVV heeft gisteravond in De Geusselt de competitiewedstrijd tegen de reserves van Heerenveen met 0-3 verloren.

Valencia verliest van Real Madrid

VALENCIA – De selectie van Valencia onderneemt voorzichtig weinig pogingen de positie van trainer Guus Hiddink te versterken. Gisteravond werd voor eigen publiek afstand gedaan van de koppositie in de Spaanse competitie. Valencia verloor kansloos van Real Madrid: 0-3. De Koninklijke steeg door de zege naar de derde plek op twee punten van Sevilla en Barcelona.

sport kort

● VOETBAL – Robert Roest, verdedigend middenvelder van FC Utrecht, is aan zijn linkerknie geopereerd. Roest (24) liep woensdag in de bekerwedstrijd tegen FC Den Bosch een beschadigde meniscus op. Hij is voor ten minste enkele weken uitgeschakeld.

● VOLLEYBAL – De volleyballers van Ravenna hebben de Europese Supercup gewonnen. In Bologna werd Milan met 3-1 verslagen: 8-15 15-4 15-9 15-11. Ravenna won ook vorig jaar, toen van Montechiari.

● WIELRENNEN – Na tweede dag in de zesdaagse van Bordeaux gaat het koppel Duclos-Lassalle/Bincoletto met 103 punten aan de leiding. Het tandem De Wilde/Veggerby heeft één punt minder, terwijl Peter Pieters en zijn maker Urs Freuler met 95 punten de derde plaats innemen, op 1 ronde gevolgd door Wolf/Capelle (4e) en Baffi/Lombardi (5e).

Numan vervanger geschorste Rijkaard

Geen verrassingen in selectie Oranje

DOOR ALBERT GEESING

ZEIST – Wordt het Aron Winter of toch Wim Jonk? De keuze van Winter voor de vacature rechts op het middenveld tegen Polen ligt het meest voor de hand. Daar gaat de speler van Lazio Roma zelf ook vanuit nu Frank Rijkaard vanwege een schorsing niet beschikbaar is. Het zou woensdagavond de enige mutatie zijn in het Nederlands elftal dat nog een punt verwijderd is van plaatsing voor het WK '94 in de Verenigde Staten. Geen verrassingen derhalve in de Oranjeselectie.

Samen met Ed de Goey en Jan Wouters behoort Winter tot het trio internationals, dat in alle negen tot nu toe gespeelde WK-interlands tot de selectie behoorde. De middenvelder stond echter maar drie in de basis (Turkije-uit, San Marino-thuis, Engeland-uit) en kwam drie keer als invaller in het veld. De voormalige Ajacied is een van de maar liefst 35 spelers, die bondscoach Dick Advocaat in de negen WK-interlands heeft verbruikt.

Van die spelers stond alleen Wouters negen keer in de basis, maar hij werd twee keer gewisseld. De met z'n 33 jaar oudste Oranje-speler miste 25 minuten, acht in de openingswedstrijd tegen Noorwegen en zeventien in de thuiswedstrijd tegen Turkije. Frank de Boer is achter Wouters een goede tweede met acht duels, gevolgd door Ed de Goey, Frank Rijkaard en Ronald Koeman, die ieder zeven wedstrijden van de partij waren. Ronald Koeman miste de thuiswedstrijd tegen San Marino vanwege een schorsing (tweede gele kaart) en ontbrak op Wembley tegen Engeland wegens een blessure.

De plaats van Rijkaard in de selectie wordt ingenomen door Arthur Numan. De PSV'er maakte vorig najaar zijn Oranje-debuut in de thuiswedstrijd tegen Polen. De tweede en laatste keer dat hij het oranje shirt droeg, was op 16 december in Turkije, toen hij tien minuten voor afloop als invaller in het veld kwam voor Winter. Numan is een van de acht spelers, die onder Advocaat debuteerde. De anderen zijn: De Goey, De Kock, Overmars, Meijer, Ronald de Boer, Blinker en Van Gobbel.

Onder Advocaat is het Nederlands elftal nu acht wedstrijden ongeslagen. De opvolger van Michels begon met nederlagen tegen Italië (vriendschappelijk) en Noorwegen, speelde drie keer gelijk (Polen, Engeland, Noorwegen) en won vijf keer. Beide keren van Turkije en San Marino en vorige maand in Rotterdam van Engeland. Met die overwinning (2-0) legde het Nederlands elftal voor zichzelf de loper uit naar het mondiale titeltoernooi volgend jaar in Amerika.

Op papier is er woensdagavond in Poznan voor Oranje geen vuiltje aan de lucht. Maar daarin schuilt volgens Advocaat nu juist het grote gevaar. Daarom besloot de bondscoach de selectie al vandaag bijeen te roepen in Huis ter Duin in Noordwijk, de traditionele pleisterplaats van het Nederlands elftal. Zaterdag dient Jong Oranje achter gesloten deuren in het Olympisch stadion als sparring-partner voor de 'grote broer'. Dat levert geen problemen op omdat in vrijwel alle landen de competitie het komende weekeinde stilligt. Behalve in Schotland en Duitsland. Maar Aberdeen (Snelders) en Bayern München (Wouters) deden niet moeilijk.

De selectie bestaat uit de keepers Ed Goey (Feyenoord) en Theo Snelders (Aberdeen) en de veldspelers John de Wolf, Ulrich van Gobbel (beiden Feyenoord), Marc Overmars, Frank en Ronald de Boer (allen Ajax), Erwin Koeman, Arthur Numan (beiden PSV), Dennis Bergkamp, Wim Jonk (beiden Inter Milaan), Ronald Koeman (Barcelona), Jan Wouters (Bayern München), Aron Winter (Lazio Roma), John Bosman (Anderlecht) en Bryan Roy (Foggia).

Bij verlies telt doelsaldo

ZEIST – Het Nederlands elftal heeft woensdagavond tegen Polen genoeg aan een gelijk spel om zich te plaatsen voor het WK'94 in Amerika. Bij een eventuele nederlaag en winst van Engeland op San Marino geeft het doelsaldo de doorslag. In dat geval hebben beide landen een gelijk aantal punten.

Als Oranje met 1-0 zou verliezen, moeten de Engelsen met 7-0 winnen om zich te kwalificeren. Bij een score van 6-0 heeft Engeland een doelpunt minder gemaakt en plaatst Oranje zich. Als het doelsaldo en ook het aantal doelpunten voor gelijk is, telt het onderlinge resultaat. Die is door de winst in Rotterdam (2-0) en het gelijke spel op Wembley in het voordeel van Oranje.

● *Arthur Numan debuteerde vorig jaar in de thuiswedstrijd tegen Polen in het Nederlands elftal.* Foto: ANP

● *Mitchell van der Gaag (links) en Spartaan Dennis de Nooijer (midden) volgen aandachtig de kopbalactie van PSV'er Ernest Faber.* Foto: ANP

Heldenrol in strafschoppenserie tegen Sparta

Van Breukelen redt PSV

ROTTERDAM – PSV doet nog mee op een front, in het bekertoernooi. In Rotterdam werd bij Sparta de vierde ronde bereikt; na een snelle 0-2 achterstand, na 2-2 na officiële speeltijd, na een verlenging zonder treffers, na een heldenrol van Van Breukelen in de serie strafschoppen. Door trappen van elf meter te stoppen hielp Van Breukelen zijn club al eens aan een Europese beker en voor landskampioenen. Gisteren bereikte PSV, met Erik Meijer in de basis, er de vierde ronde van de nationale bekerstrijd door.

Van Breukelen stopte achter elkaar penalty's van Valke, Gerard de Nooijer en Van Eck. Voor PSV schoten Numan, Koeman en Kalusha wel raak. Daarmee was alles duidelijk.

De start van PSV was op Spangen in een woord samen te vatten: dramatisch. Na een kwartier stond Sparta op 2-0. Als wel vaker dit seizoen maakten de Eindhovense spelers in de openingsfase fouten die, om met trainer De Mos te spreken, op dit niveau niet mogen voorkomen.

Playfair begon ermee. De ditkeer op rechts overigens niet eens onaardig spelende aanvaller leed binnen tien seconden twee keer kinderlijk eenvoudig balverlies. Op aangeven van Van der Laan profiteerde de goede middenvelder Jalink er uiteindelijk van. Even later werd bij PSV achterin een hoekschop niet of nauwelijks weggewerkt. Bogarde, nog wel met zijn rechterbeen, schoot raak, 2-0.

PSV is echter gewend aan een achterstand en bleef stug doorgaan. Ondanks vooral voor rust vaak erbarmelijk spel van Eindhovense kant, gebeurde er veel. Het duel was daardoor vermakelijk. In een overzichtelijk. Eerst haalde De Bruin de doorgebroken Hoekstra neer. Rood en een strafschop voor PSV leken op zijn plaats. Scheidsrechter Houben liet doorspelen.

Even later tikte Playfair een inzet van Spartaan Van der Laan van, ogenschijnlijk, achter de doellijn weg. De grensrechter stond in ideale positie en zag geen aanleiding actie te ondernemen.

Sparta - PSV 2-2 n.v. (2-2, 2-0). PSV wint serie strafschoppen (3-0). 10. Jalink 1-0, 14. Bogarde 2-0, 50. Van der Gaag 2-1, 62. Metgod 2-2 (eigen doel). Scheidsrechter: Houben. Toeschouwers: 4.500. Gele kaart: Van Breukelen, Faber en Heintze (allen PSV).
Sparta: Metgod; De Bruin, Veldman, Van den Berg en Gerard de Nooijer; Jalink, Van Eck en Valke; Van der Laan (87. Schreuder), Dennis de Nooijer (105. Klomp) en Bogarde.
PSV: Van Breukelen; Faber, Van der Gaag, Koeman en Heintze; Popescu (22. Kieft), Kalusha en Numan; Playfair (102. Verhagen), Meijer en Hoekstra.

Tussen stort- en hagelbuien door bleef PSV aandringen. Met enig succes. Vlak voor rust vloerde Gerard de Nooijer de op snelheid liggende Playfair. Eindelijk een strafschop, in de 45e minuut. Kalusha schoot keihard in en zag de bal via de binnenkant van de paal terugspringen in het veld.

Alles leek PSV tegen te zitten. Totdat de Spartaanse doelman Metgod zich nadrukkelijk met het spel ging bemoeien. In de 62e minuut maakte Metgod zelf zelfs gelijk. Met de hak tikte hij een voorzet van Kalusha over de eigen doellijn.

PSV haalde uiteindelijk met redelijk spel de verlenging. Ondanks de nog steeds aanwezige handicaps. Op de dag dat middenvelder Linskens ook al zonder geheel fit te zijn in het huwelijk trad, ontbraken verder nog Van Mol (knie), Van Aerle (knie), Ingesson (spier), Van Ankeren (voet), Ellerman (spier) en Lamptey (geschorst). Daarom werd bijvoorbeeld de rentree van de afgeschreven linksback Heintze mogelijk gemaakt.

In de verlenging viel Sparta bijkans om. PSV werd sterker, maar miste de kansen die kwamen door onder anderen Kalusha en Kieft. Vandaar de strafschoppen en Van Breukelen.

Stevens neemt maatregelen daags na echec

Straftrainingen voor Roda-spelers

Van onze sportredactie

KERKRADE – De selectie van Roda JC heeft gisteren aan den lijve de consequenties ondervonden van de afgang een dag eerder bij Helmond Sport in het toernooi om de KNVB-beker. Waar daags na een wedstrijd gewoonlijk hooguit een lichte training en medische verzorging op het programma staat, had trainer Huub Stevens dit keer iets heel anders in petto voor de falende spelersgroep.

Om negen uur gistermorgen moest iedereen op het appel verschijnen om onderworpen te worden aan een fikse looptraining. In de middaguren volgde andermaal een fysiek zware oefensessie, hetgeen menig speler al vroeg deed hunkeren naar bedrust. De bij voetballers favoriete trainingen met de bal hield Stevens achter de hand voor een andere keer. Zonder nog veel woorden vuil te maken aan het echec in Helmond liet de trainer op zijn manier blijken wat hij van de nederlaag vond.

● *Huub Stevens*

Voor de Roda JC-spelers is de ellende nog niet voorbij. Stevens besloot gisteren definitief af te zien van de trip naar Egypte om daar dit weekeinde de faciliteiten voor een trainingskamp te bekijken. In plaats daarvan staat Stevens morgen en zondag met zijn spelers op het trainingsveld van Kaalheide. Waar aanvankelijk een vrij weekeinde op het programma stond, worden de Kerkraadse voetballers nu twee dagen flink aan de tand gevoeld. In de hoop dat de mentale instelling een volgende keer niets te wensen over laat.

Trainingspartijtje Ivanisevic

ANTWERPEN – Voor Goran Ivanisevic was de tweede ronde in het ECC-toernooi niet meer dan een trainingspartijtje. De Kroaat gunde zijn Belgische sparringpartner Johan van Herck zes games, drie in elke set.

Ivanisevic hield zijn hoop op deelneming aan de ATP-Masters, volgende week in Frankfurt, overeind. De Kroaat heeft nog concurrentie van de Fransman Pioline, die donderdag met 6-3 7-6 van Göllner won. Beide spelers ontmoeten elkaar vrijdag in de kwartfinales. Boris Becker is de derde gegadigde voor het laatste ticket voor Frankfurt. De Duitser won in twee sets (7-6 6-4) van de Amerikaan Chuck Adams.

Van Herck, 246 op de wereldranglijst, had na zijn zege op O'Brien weinig fiducie voor de ontmoeting met Ivanisevic. „Ik moet zorgen de schade beperkt te houden", aldus de Belg die met tweemaal 3-6 niet ontevreden mocht zijn. „Met het geld, voor eigen publiek verdiend, evenmin."

Golfers in achterhoede

LAKE NONA – Nederlands beroepsgolfers hebben nog een zeer lange weg te gaan voor ze ook maar een beetje mogen ruiken aan de wereldtop. Constant Smits van Waesberghe en Chris van der Velde bleken het laatste jaar niets vooruit gegaan. Op de eerste dag van het toernooi om de World Cup op de baan van Lake Nona in Florida speelden de twee Nederlanders zichzelf direct weer in de achterhoede: 25e. Als deze World Cup zo doorgaat met rondjes van 74 en 78 heeft Nederland voor volgend jaar niet meer op een uitnodiging te rekenen. Dat op Lake Nona goede scores mogelijk bleken toonde titelverdediger Amerika met 168 slagen. Fred Couples maakte op de negende hole, een par vijf een albatros. In twee slagen had hij het balletje in de hole. Op de 16e liet hij een eagle (3 op een par-5) op volgen.

RKC contracteert Italiaan

WAALWIJK – De eredivisieclub RKC heeft voor de rest van het seizoen de Italiaanse aanvaller Marcucci Fabrizio vastgelegd. De 26-jarige Fabrizio, die drie weken proefdraaide in Waalwijk, is afkomstig van de club Montevarchi uit de Serie C.

Ooft stapt op in Japan

TOKYO – Hans Ooft heeft ontslag genomen als bondscoach van het voetbalelftal van Japan. De 46-jarige Nederlander slaagde er onlangs niet in het Aziatische team naar de eindronde van de wereldtitelstrijd te loodsen. In Qatar miste Japan door een gelijkspel tegen Irak op het nippertje een ticket voor het WK.

Fortuna beboet Jerry Taihuttu

SITTARD – Fortunees Jerry Taihuttu, die gisteren in het bekerduel AZ-Fortuna (2-0) een rode kaart kreeg wegens natrappen, krijgt van zijn club een boete. Naast de schorsing die de tuchtcommissie van de KNVB hem zal opleggen - waarschijnlijk drie wedstrijden - wordt de spits dus nog eens gestraft. „Hij heeft niet alleen zichzelf, maar ook zijn collega's en de club benadeeld," aldus Fortunamanager Jacques Opgenoord. „daarom leggen wij hem onafhankelijk van de schorsing nog een boete op." Over de hoogte van het bedrag wilde Opgenoord niets kwijt.

Wereldbeker voor Björn Dunkerbeck

MAUI – Björn Dunkerbeck heeft voor de kust van het Hawaiiaanse eiland Maui voor de zesde achtereenvolgende keer de wereldbeker brandingsurfen gewonnen. De 24-jarige Spanjaard van Deens-Nederlandse afkomst won nagenoeg alles wat er maar te winnen viel. Alleen in wave, de vrije oefening voor de surfers, moest hij voorrang verlenen aan de Australiër Jason Polakov. In de eindstand van het wedstrijdencircuit wordt Dunkerbeck gevolgd door de Australiër Phil McGain en de Fransman Robert Tériitéhau. Bij de vrouwen zegevierde de Australische Jessica Crisp voor de Duitse Jutta Muller en Dunkerbecks zusje Britt. Beste Nederlandse was Lucienne Ernst, veertiende.

Bouwfonds moet punten pakken

GELEEN – In de eerste divisie C van de zaalvoetbalcompetitie moet Bouwfonds vanavond om 21.00 in Glanerbrook aantreden tegen Tongelreep. Winst is noodzakelijk om uit de onderste regionen te geraken. Stadgenoot H.Meyers moet op bezoek bij Sport Petit. De winnaar van dit duel haakt aan bij koploper de Haantjes. Morgen om 18.00 speelt het tweede team van H. Meyers in Glanerbrook tegen Roosteren ZVV met als inzet de koppositie.

Schalken in halve finale

HAIFA – In het eerste toernooi van het Israelische Satellite circuit in Haifa heeft Sjeng Schalken de halve finale van het enkelspel bereikt. In de kwartfinale had de Nederlandse kampioen slechts 13 games (6-1, 6-0) nodig om de speler uit het thuisland Mir Welgreen te verslaan. Voor vandaag staat de halve finale op het programma tegen een andere Israelier, Eyal Ran, die tot de betere spelers van zijn land behoort. In het dubbelspel werd Schalken met zijn partner Huib Troost in de halve finale uitgeschakeld. De als eerste geplaatste Engelsen Miles Maclagan en Tim Henman waren er voor verantwoordelijk dat Schalken en Troost niet zoals in Portugal vanaf het begin aan de top van de circuitranglijst staan. De Britten wonnen met 6-3, 6-0.

Drechsler met dood bedreigd

HEIDELBERG – Heike Drechsler is de afgelopen weken verscheidene keren schriftelijk met de dood bedreigd. Dat werd gisteren bekend gemaakt voor de rechtbank in Heidelberg, waar de zaak werd behandeld die Brigitte Berendonk, schrijfster van het boek „Dopingdocumenten", heeft aangespannen tegen de Olympische kampioene verspringen. Drechsler, die zelf niet aanwezig was in Heidelberg, heeft de afgelopen tijd een aantal brieven met daarop een galg getekend tussen haar post aangetroffen. De epistels bevatten onder meer de tekst: „Jij stasizwijn, ik maak je af."

Veteraan uit Hulsberg voltooit vijf hele triathlons in één jaar

Krachttoer van Sef Queis

DOOR ROB SPORKEN

HULSBERG – Even een afspraak maken met triatleet Sef Queis uit Arensgenhout. De 49-jarige veteraan legde op 30 oktober beslag op de negentiende plaats in de categorie 'veteranen' tijdens de loodzware triathlon op Hawaï. Een prestatie om bij stil te staan. „Morgen ben ik wel beschikbaar. Ik ga om half twee trainen. Aangezien het onderdeel zwemmen op het programma staat, ben ik niet lang weg. Tegen zes uur ben ik weer te bereiken," maakt Queis duidelijk. Dat verstaat hij onder een korte training...

Meteen is duidelijk dat de Limburger niet bepaald de weg van de minste weerstand heeft gekozen. De triathlon is de zwaartse sport die men zich kan bedenken. De deelnemers moeten 3,9 kilometer zwemmen, 180 kilometer fietsen en 42,2 kilometer rennen. Voorwaar, geen makkie.
Sef Queis legt uit hoe hij in deze tak van sport rolde. „In het verleden ben ik enige tijd profvoetballer geweest. De terugkeer naar de amateurs was een enorme tegenvaller. De manier van sporten strookte niet met mijn prestatieve ambities. Daarom maakte ik de overstap naar de marathon."

Zeven jaar lang liep hij de lange afstanden. „In Berlijn voltooide ik in '89 de marathon in 2.40 uur. Ik realiseerde me dat een tijd van 2.35 tot de mogelijkheden behoorde, maar dan moest alles meezitten. Het parcours, het weer, de vorm van de dag. Ik zat dus praktisch aan mijn plafond en was toe aan een nieuwe uitdaging." Aangezien Queis ook op de fiets redelijk uit de voeten kon, kreeg hij het advies om eens aan de triathlon te ruiken. Dat was drie jaar geleden.
Intussen heeft Queis er tien hele en 42 'kleinere' triathlons op zitten. Op zich niet zo bijzonder, ware het niet dat de veteraan dit jaar al vijf keer een hele triathlon heeft uitgelopen. „Dat is inderdaad veel. Waarschijnlijk is het ook niet gezond. Maar ik wilde duidelijk maken dat een mens meer kan dan men voor mogelijk houdt."
Hij was te bewonderen in Embrun (met de beklimming van de Col d'Isoard), op het vulkaaneiland Lanzarote, op Hawaï, in Roth en in Almere. „De eerste drie zijn de zwaarste ter wereld," stelt hij. Bovendien kwam hij in St. Jean de Luz als eerste veteraan over de finish. „Qua afstand is dat geen hele triathlon. De fietsafstand bedraagt 135 kilometer. Deze is verkort omdat het parcours door de Pyreneeën loopt." Of deze opdracht daardoor minder zwaar is, valt te betwijfelen. Het is maar wat je makkelijker afgaat: hondertachtig kilometer door het Hollandse polderlandschap of 135 kilometer in de bergen.

De wedstrijd in Embrun mag zwaarder zijn en die op Lanzarote mooier, voor de echte liefhebber is Hawaï het walhalla. „Vergelijk het met wielrennen. Hawaï betekent voor ons even veel als de Tour de France voor wielrenners. Er hangt zo'n schitterende sfeer. Twee weken vantevoren staat alles in het teken van dit evenement."
Om te wennen aan het tijdsverschil van elf uur alsmede aan de temperatuurverschillen vertrok Queis veertien dagen voor de wedstrijd naar de bekende eilandengroep. Geen onverstandige zet. Het was namelijk ontzettend heet. „Ik heb het graag warm. Pas na de wedstrijd merkte ik hoe hoog de temperatuur was geweest. Je fietst en loopt tussen de lavavelden. Daar is het snel vijfendertig tot veertig graden. Normaal gesproken is de limiet vijftien uur. Binnen die tijd moet je gearriveerd zijn. Op Hawaï ligt dat getal bij zeventien. Dit keer waren er ook meer uitvallers dan normaal. In totaal 97."

Het veldhospitaal aan de finishlijn draaide op volle toeren. „Toen ik voor de eerste keer meedeed wist ik niet wat ik zag. Bij de finish staat een enorme tent. Ongeveer eenderde van de deelnemers moet bij binnenkomst aan het infuus. Ze hebben zo ontzetend veel vocht verloren, dat ze in elkaar zakken."

Sef Queis heeft daar geen last van. Hij loopt altijd op reserve om te voorkomen in de problemen te geraken. „De toppers lopen tegen de grens. Proberen alles om zo hoog mogelijk te eindigen. Vaak gaan ze te ver en moeten ze om bij te komen hele stukken wandelen. Dat hoef ik zelden."

Zwemmen

Het lopen en fietsen gaan hem bijzonder goed af. Het eerste onderdeel, het zwemmen, verloopt vaak minder soepel. „Er waren 1461 deelnemers. Toen ik uit het water stapte, bleken al 1363 triathleten op de fiets te zitten." De vergelijking met een goudvis gaat dus volledig mank. Dank zij een prima eindschot eindigde hij toch als 644ste in een tijd van tien uur, vijftig minuten en drieënveertig seconden. Niet slecht voor iemand die bijna Abraham ziet.

Sef Queis bereidt zich altijd goed voor. Komt nooit voor verrassingen te staan. Ook voor komend jaar heeft hij de planning rond. „Elke wedstrijd is in feite een training. Ik ga er nooit vanuit dat het in de eerstkomende wedstrijd gaat gebeuren, dat ik een bepaalde tijd ga neerzetten. Volgend jaar wil ik me zo snel mogelijk kwalificeren voor Hawaï. Als me dat eenmaal is gelukt, hoef ik geen hele triathlons meer af te werken. Ik kan me dan gaan toeleggen op het zwemmen."
Queis mag dan wel in 'zijn' veteranencategorie tot de Nederlandse top behoren, hij wil meer. „Ik wil zo ver mogelijk voorin eindigen," klinkt het vastberaden. De oude vos mag dan wel zijn haren verliezen, zijn ambities zijn er niet minder om.

● *Sef Queis voelt zich op de fiets als een vis in het water.*
Foto: DRIES LINSSEN

wedstrijd van de week

**Volleybal (heren)
Geevers/VCL-Peelpush
morgen 16.30 uur
sporthal Baneberg
Landgraaf**

Ze kennen elkaar van haver tot gort, de volleybalteams van Geevers/VCL en Peelpush. Momenteel vormen de twee ploegen, uitkomend in de eerste divisie, de Limburgse top bij de heren. Goede buren, gezonde rivaliteit. Als men tegen elkaar in het strijdperk treedt, vonkt het van hoogspanning. Zoals op 20 april 1991. Tijdens een fantastische kampioenswedstrijd, waar de sporthal Baneberg van Landgraaf een enorme Meijelse invasie, compleet met orkest, te verwerken kreeg. Geevers/VCL pakte in die zinderende ambiance op de valreep de titel. Peelpush promoveerde enige weken later via de nacompetitie en heeft sedertdien altijd min of meer de tweede viool moeten spelen.
Dit seizoen lijkt daar verandering in te gaan komen. Morgen is Geevers/VCL, langzaam overeind krabbelend na een miserabele competitiestart, gastheer van de ongeslagen koploper Peelpush. Aan de vooravond rollen de coaches Henk Leenders (Peelpush) en Frans Crombach (Geevers/VCL) alvast de mouwen hoog op.

Krijgen we dit jaar inderdaad in wijziging in de status van vlaggeschip?

Henk Leenders: „Kijkend naar de stand op de ranglijst denk ik van wel. De afgelopen twee seizoenen draaiden we pas na de winterstop op volle toeren. Deze keer staat Peelpush er vanaf de eerste speeldag, terwijl het bij Geevers/VCL bepaald niet lekker loopt."

Frans Crombach: „Voor de competitiestart zou ik hebben gezegd: wij zijn beter. Eigenlijk geloof ik dat nog steeds. Bovendien komt het onze sportieve eer te na als Peelpush boven ons zou eindigen. Daar gaan we dus wat aan doen, te beginnen met morgen."

Peelpush heeft in de eerste vijf duels slechts twee sets afgegeven. Hoe is die nagenoeg perfecte seizoenouverture te verklaren?

Henk Leenders: „We plukken de vruchten van een bewust gekozen opbouwperiode. Prestaties beginnen bij de aanpak van bestuur en technisch kader. In Meijel is men daar de afgelopen tijd goed en planmatig mee bezig geweest. Zes van de tien spelers zijn eigen kweek. Er is een sterke, onderlinge band. Met als resultaat dat het enthousiasme van doorgebroken talenten als bijvoorbeeld Dave Halley geroutineerde cracks als Johan Leenders en Pie Verstappen opnieuw heeft gemotiveerd. Daarnaast laat Johan Verstappen de ploeg profiteren van zijn ervaringen opgedaan bij eredivisionist Autodrop/VCG."

In Landgraaf zijn de rollen omgekeerd door de slechtste seizoenouverture sedert jaren. Hoe is Geevers/VCL van slag geraakt?

Frans Crombach: „In de tweede helft van vorig seizoen was er sprake van verzadiging. Die malaise heeft, langer dan ik had verwacht, doorgewerkt. Bovendien was er tegenslag door de blessures van Roel Maas en Jan Grimberg. Ik heb overigens wel de stellige indruk dat we het diepste dal achter ons hebben gelaten. De strijdlust flakkert weer op."

Schudt de Baneberg morgen op haar grondvesten tijdens een daverende derby?

Frans Crombach: „Reken maar van yes. Dit wordt een goeie, spannende pot. Ik ben trouwens benieuwd hoe beide teams zich schikken in het veranderde rollenpatroon. Peelpush moet nu de kar trekken. Wij starten als underdog, maar hebben genoeg kwaliteit in huis om van ons af te kunnen bijten."

Henk Leenders: „Deze wedstrijd heeft altijd iets speciaals. Een krachtmeting waar de jongens naar toe leven. De ploeg is in de winning mood, ik hoef ze niet op scherp te zetten."

agenda

Aankondigingen vóór woensdag naar sportredactie Limburgs Dagblad postbus 3100, 6401 DP Heerlen Onder vermelding van 'agenda'

Vrijdag 12 november
● BILJARTEN. Heerlen, Matchpoint, 19.30 uur: Finalewedstrijden persoonlijk, derde klas libre (voortzetting zaterdag en zondag 12.00 uur).
● ZAALVOETBAL. Geleen, Glanerbrook, 21.00: Bouwfonds-Tongelreep.

Zaterdag 13 november
● HANDBAL. Heren. Sittard, Stadssporthal, 19.45 uur: VGZ/Sittardia-E&O; Beek, de Haamen, 20.30 uur: Revival/Blauw Wit-Hirschmann/V&L; Weert, Leuken, 20.35 uur: Comma/Rapiditas-Swift R; Heythyusen, Aoreven, 20.30 uur: Vios-Bevo 2;
● VOLLEYBAL. Heerlen, sporthal Kaldeborn, 15.00 uur: VCH-Revoc (heren) en VCH 2-Hovoc (dames), 17.00 uur: VCH 3-Geevers/VCL (dames). Landgraaf, sporthal Baneberg, 16.30 uur: Geevers/VCL-Peelpush (heren). Meijel, sporthal De Körref, 17.00 uur: Peelpush-Were Di (dames). Weert, microhal Moesel, 17.00 uur: Facopa/VC Weert-Savicto (dames). Maastricht, sporthal Geusselt, 17.30 uur: Rapid VC-Autodrop/VCG (dames). Heythuysen, sporthal Aoreven, 16.15 uur: HBC-Polaris (heren). Urmond, sporthal Overmunthe, 17.00 uur: ADC-Rapid VC 2 (dames). Kerkrade, sporthal Rolduc, 17.00 uur: Furos-SEC (heren). Maasbracht, Andreashal, 16.30 uur: VC Maasbracht-Rapid VC (heren).
● WIELRENNEN. Epen, sportcomplex de Bennet, 08.00 uur: Mountainbiketocht TWC de Trappedoelies.
● ZAALVOETBAL. Geleen, Glanerbrook, 18.00 uur: H. Meyers 2-ZVV Roosteren. Montfort, sporthal, 17.30: Hercules-Neeritter.
● AUTOSPORT. Altweerterheide, Schuttershoeve, 21.01 uur: Automobielrit Hornenacht. Posterholt, Café-restaurant In den Zwarte Berg, 20.00 uur: Huldiging kartingkampioenen 1993.

Zondag 14 november
● HANDBAL. Dames. Sittard, Sportcentrumlaan, 14.40 uur: Stauder Smeets/Sittard-Bevo Heldia; Venlo, sporthal, 14.40 uur: VTE/Loreal-Arnhem; Beek, de Haamen, 13.00 uur: Revival/Blauw Wit-AAC; Geleen, Glanerbrook, 14.10 uur: ADB/V&L 2-Tilburg ; Weert, Leuken, 13.10 uur: Comma/Rapiditas-Leudal; Posterholt, de Wiee, 13.30 uur: Posterholt-HVN/DES; Heel, Reutsdael, 13.40 uur: GHC-Plan Keukens/Margraten. Heren. Venlo, sporthal, 13.20 uur: VTE/Loreal-Delta Sport; Beek, de Haamen, 14.20 uur: Revival/Blauw Wit 2-Noav; Blerick, Egerbos, 13.10 uur: Blerick-Hirschmann/V&L 2.
● JUDO. Born, sporthal 't Anker, 10.00 uur: LK (dames, herenteams tot 18 jaar), districtswedstrijden (meisjes), NK-selectie (lichte categorieeën dames en heren).
● TAEKWONDO. Oirsbeek, sporthal In de Pollack, 16.30 uur: LK dames en heren contactvechten.
● ATLETIEK. Maastricht, sportterrein VV Sint Pieter, 12.00 uur: ENCI bergloop.
● VOETBAL. Beegden, sportpark Op Schatte, 12.30 uur: Introductiemiddag G-voetbal (VV Beegden).
● SQUASH. Weert, sportcentrum Impuls, 11.30 uur: Open dag met squash-, aerobic- en badmintondemonstraties.

Gino Smits: 'Jeugdspeler heeft ook recht op perfecte begeleiding'

Handballertjes vragen aandacht

Van onze correspondent
FRITS FEULER

SITTARD – Begeleiding van jeugdige sporters heeft zich de laatste jaren meer en meer tot een heus probleem ontwikkeld. In praktisch alle zaalsporten hapert er in die categorie wel het een en ander. Clubs zien hun ledental drastisch teruglopen. Door welke oorzaak ook. Een aantal verenigingen kan met trots constateren dat er weer rek zit in hun jeugdafdeling.

De handbalsport bevindt zich de laatste jaren, nationaal, maar ook op afdelingsniveau, in een neerwaartse spiraal. Ondersteuning vanuit het centrale apparaat is broodnodig. Op afdelingsniveau wordt met macht en macht gewerkt om de ongeveer zestig clubs bewust te maken aan de basis enorme zorg en aandacht te besteden. „De jeugdhandballer heeft ook recht op een perfecte begeleiding," klinkt het uit de mond van STK-medewerker van de afdeling Limburg van het Handbal Verbond, Gino Smits.

Normaliter gaat, zeker bij de handbalclubs op het hoogste niveau, alle aandacht uit naar het selectieteam. Slechts enkele clubs voelen zich geroepen om aan de basis meer aandacht te besteden om zodoende op termijn betere overlevingskansen te hebben.

„Vios uit Heythuysen en Zwart Wit uit Oirsbeek zijn voorbeelden waar de clubleiding bewust naar onze ondersteuning gezocht heeft.. Samen met Sportservice Limburg kunnen wij dan een programma-op-maat aanbieden dat voor de clubs, gezien hun specifieke wensen en situatie, loon naar werken oplevert. Een project dat gemiddeld drie jaar duurt. Dus zeker geen garantie op direct succes. We proberen andere werk- en denkwijzen, methodes van organisatie en planning, op velerlei gebied, aan te reiken. Zelf aan de slag gaan, bewust met een veranderingsproces bezig zijn, levert aanzienlijk meer rendement op dan het klakkeloos overnemen van een voorgekauwd ad hoc-beleid, want de clubs moeten inzien dat ze optimale aandacht aan hun jeugdbeleid moeten blijven besteden."

Begin

Behoud en werving van jeugdleden. Dat zijn de kerndoelen van een beleid dat enkele jaren geleden onder de noemer 'Samen overleven' in gang werd gezet. Vooralsnog zonder optische verbetering, maar het begin is er.

„Heb je het ene probleem redelijkerwijs in de hand, dan duikt er meteen een ander probleem op. Toeloop van leden betekent dat je over voldoende capabel kader moet beschikken om die specifieke handballertjes op te vangen. Clubbestuurders moeten prioriteiten stellen: kwalitatief sterk kader, een goed onderbouwd technisch plan, gekoppeld aan een gedegen organisatie. Steeds vaker kwam het voor dat op onverantwoorde wijze met deze groepen werd omgesprongen. Clubs realiseren zich gelukkig steeds meer dat dit kader geschoold moet zijn. De juiste mensen op de juiste plaats. Verleden jaar namen dertig personen deel aan onze jeugdtrainerscursus, dit jaar hopen we veertig kandidaten te mogen begroeten," constateert Gino Smits.

In de afgelopen vijftien jaar daalde het aantal jeugdhandballers in de Limburgse afdeling met ruim veertig procent. Schoolhandbal, eens de bakermat voor vele ex-tophandballers, kwijnde weg in de vergetelheid. Andere activiteiten werden aarzelend opgezet om die ontwikkelingen een halt toe te roepen. Meest voor de hand liggende oplossing l in het fuseren met naburige clubs.

Fusie

„Niet altijd aan te bevelen," weet Smits. „Immers, bij een fusie komen de jongste handballers gegarandeerd in de knoei. Fusies ontstaan meestal door problemen in de bovenbouw. Ik kies dan liever voor een samenwerkingsverband tussen twee of meer clubs," weet Smits.

Binnen de afdeling Limburg wordt naast het landelijke jeugdplan, gewerkt met eigen Afdelingsselecties. Een manier om topclubs aan talenten te helpen? „In geen geval, al is niet een bepaalde verstrengeling helemaal uit te sluiten. Ik ben van mening dat we die groep talenten meer moeten bieden dan alleen competitie- en bekerwedstrijden. Extra trainingen en toernooien, trainen onder leiding van top-trainers spreekt aan. De clubs zelf hebben er voordeel bij, mocht het talent, na een eventuele overstap, ooit nog bij zijn oude club terugkomen. Hij weet dan in elk geval dat zijn 'oude' club hem destijds geholpen heeft het hogerop te zoeken. Misschien dat hij dan, als dank, in een andere functie iets voor die club kan gaan betekenen."

Andries Vincken centraal bij veertigjarig jubileum WC Zuid-Limburg

Bedelmonnik van wielersport

Van onze correspondent
RAYMOND KERCKHOFFS

KERKRADE – Het jaar 1953 staat in de Nederlandse geschiedenisannalen te boek als het jaar dat de watersnoodramp ons lage landje teisterde. De Limburgse wielersport daarentegen stond in dat jaar in het teken van de oprichting van de nieuwe wielerclub TWC Bleijerheide. Vanavond wordt in Café Donners te Welten het veertigjarig jubileum van de club, die inmiddels wielerclub Zuid-Limburg heet, gevierd in de vorm van een grote reünie.

Centraal tijdens dit weerzien staan de drie jubilarissen Fridel Kemmerling, Erik Schlösser en Andries Vincken. Veertig jaar geleden richtten zij de club op en nog steeds zijn ze de wielerbrigade trouw. De inmiddels 86-jarige Andries Vincken was meer dan 25 jaar voorzitter van de wielerequipe. „De wielersport was en is nog steeds mijn grootste hobby.

Ik heb uren werk verricht voor de club, maar werken met plezier kost geen moeite."

In de jaren vijftig stond de wielersport in het teken van wilde wedstrijden. Een vijftal jongens uit Bleijerheide stapte op Andries Vincken af. Ze vroegen hem een wielerclub op te richten, opdat zij officiële wedstrijden konden rijden. Samen met de twee andere jubilarissen van dit moment vervulde de geboren Kerkradenaar de droom voor deze renners. TWC Bleijerheide was geboren.

Bekend

In die periode werd Andries Vincken in Kerkrade en omstreken een bekend figuur voor de middenstand. Wanneer hij een winkel binnentrad, werd er al lachend gezegd dat de bedelpater van de wielersport in aantocht was.

„In het begin had de wielerclub het moeilijk," kan Vincken zich herinneren. „Ondanks het harde werk van het bestuur bleef de club in de schaduw staan van TWC Maastricht. Die club had in het buitenland veel contacten en kon daardoor een schitterend programma rijden. Steeds weer investeerden wij in jeugdige renners, maar op het moment dat deze renners gingen presteren, stapten ze over naar Maastricht, dat zo de vruchten van ons werk kon plukken. Dat deed pijn."

Die onderdanige positie duurde circa vijfentwintig jaar. Toen het merendeel van de bestuursleden uit Heerlen kwam, verhuisde TWC Bleijerheide naar Heerlen en werd de naam veranderd in wielerclub Zuid-Limburg. Vanaf dat moment kwam er een stijgende lijn in de resultaten van de wielerclub. Momenteel mag gezegd worden dat de wielerclub de staat van dienst in Limburg bepaalt.

Serieus

„Ik doe mijn petje af voor Jo Moonen," zegt Vincken. „Als wielrenner schopte hij het tot beroepswielrenner, maar toen was hij niet altijd serieus voor zijn vak. Als ploegleider van de A-amateurs en secretaris van de club levert hij de laatste jaren uitstekend werk af. Hij mag het hart van de vereniging worden genoemd."

Andries Vincken heeft respect voor de huidige renners. „Zij hebben het moeilijker dan de voorgaande generaties. Er zijn de laatste jaren zo veel andere sporten en ontspanningsmogelijkheden bijgekomen dat de keuze voor een harde sport als het wielrennen, waar je dag en nacht voor moet leven, een dappere keuze is.

De wielerclub zal een voorbeeld moeten zijn voor de jeugd in de toekomst. De vereniging moet haar beleid op de jeugd afstemmen. Dan zal een lange toekomst verzekerd zijn."

● *Fridel Kemmerling, Andries Vincken, Jo Moonen en Erik Schlösser (vlnr) van het jubilerende WC Zuid-Limburg.*
Foto: FRANS RADE

Grenslandtreffen voor pony's

BEEK- Nadat de 'grote' broers uit de spring- en dressuursport hun wedstrijden in het kader van het Grenslandtreffen 1993 hebben afgewerkt, wordt vanaf vandaag het ruitersportcentrum Het Edele Ros in Beek vrijgegeven voor de pony's. Voor het dressuurweekend, dat vanavond om 18.00 uur van start gaat, heeft de complete Nederlandse top ingeschreven terwijl ook uit Duitsland en België sterke combinaties aan de start verschijnen. In alle rubrieken is ook een sterke Limburgse inbreng te verwachten. Wie alleen de toppers aan het werk wil zien, moet wachten tot morgenmiddag 14.15 uur. De besten rijden 's avonds een kur op muziek, terwijl de overigen op zaterdagavond een andere internationale proef rijden. De finales van alle rubrieken worden zondag verreden terwijl de landenproef voor de Z - combinaties om 15.00 u van start gaat. In manège Ben Hayen in Oirsbeek staat dit weekend een dressuurwedstrijd op het programma van de LRV De Gele Ruiters. De zwaarste proeven worden morgenavond verreden.

Encibergloop nog steeds erg populair

MAASTRICHT – De Encibergloop spreekt de atleten na 46 jaar nog steeds aan. Zondag verwacht de organisatie circa 700 deelnemers. Het traject van de Enci-cross zou niet misstaan als bergloop. Het circuit is door enkele kilometers asfalt in de buurt van Kanne niet met spikes te belopen, maar toch wel erg zwaar. Aan de achterkant van het Encibos wacht de deelnemers een scherpe afdaling met een helling van pakweg twintig procent.

De klim van Kanne naar boerderij Caestert mag dan 'slechts' een stijging van circa tien procent hebben; het gaat evenwel niet in de koude kleren zitten. Start en finish liggen op het terrein van VV Sint-Pieter. Het selectieve parkoers garandeert een sterke winnaar.

Van de voorinschrijvers lijkt Robert Smits (23) de beste papieren te hebben. De Maastrichtenaar, die in Groningen studeert, behaalde al enkele eervolle tweede plaatsen achter Kimbriaan Mark Jaspers en PSV'er Luc Krotwaar. Het is nog onduidelijk of de kersverse Caesar-aanwinsten Woldemarim Fransua, Atenfu Ayduna en Woldeselassie Milkessa van de partij zijn.

Als dat het geval is, zal de oudste cross-klassieker van ons land zo goed als zeker voor het eerst een Ethiopier op de erelijst krijgen.

Programma zondag: 11.40-13.40 uur start jeugdklassen; 14.00 uur vrouwen en meisjes-A, 5000 m; 14.45 uur mannen en jongens A, 9000 m; 15.00 uur volkssloop mannen en vrouwen vanaf 13 jaar, 9000 m.

Op 60-jarige leeftijd nog steeds niet uitgekeken op wielersport

De eeuwige liefde van Post

Van onze verslaggever

AMSTERDAM – In de lift die ons naar de begane grond van de Heineken-brouwerij brengt, licht hij een tipje van de sluier op aangaande zijn vitaliteit. Goed, de groeven in het gelaat van Peter Post zijn Grand Canyon-achtig en dus imposant, maar verder zit de man die vandaag 60 jaar is geworden, nog heel goed in elkaar. Voelt de directeur-sportif van de ploeg Histor-Novémail zich een jonge God. Handelt daar, ijdel als-ie is, ook naar. Bij de peetvader van het professionele wielrennen in Nederland zit de sleet er nog niet op. Met dank aan Willem Faber, die hij, terwijl we rustig door de liftkoker naar beneden glijden, voorstelt als zijn particulier masseur. „Ik kan niet zonder massage. Dat blijf ik onderhouden. Is goed voor je lichaam, zeker nu je een dagje ouder wordt, en dus ook wat stijver en strammer in je ledematen."

We zijn, na het nuttigen van de traditionele Amstel wielerlunch, waar tout fietsend Nederland elkaar jaarlijks treft, op weg naar de bar van het luxueuze Hilton-hotel. Daar, in parvenu-achtige sferen, mag Post graag even buurten'. Hij begroet er Tonio Hildebrand, ooit furore makend als autocoureur en als zodanig ex-smaakmaker op het circuit van Zandvoort. Levensgenieter ook, die Tonio. Op de vraag van Post hoe het met hem gaat, haalt Hildebrand achteloos een briefje van duizend tevoorschijn en zegt: „Zo lang je elke dag nog zo'n rug in je zak hebt, is er niets aan de hand. Maar dan wel elke dag een nieuwe, hè, Peter!", voegt hij er grijnzend aan toe.

Hij gesticuleert, duwt lichtjes tegen mijn schouder, altijd een teken dat Post verbaal op dreef is. We hebben het over de teloorgang van de Nederlandse wielersport. De oorzaak is volgens Post niet moeilijk aan te wijzen. De veranderde maatschappij, die een zogeheten patatgeneratie heeft opgeleverd. Post: „Ik neem het die jongens niet kwalijk hoor, maar de wielersport is te hard geworden voor dit leven. Zie jij nog jongens uit grote steden fietsen? Die gaan, als het slecht weer is niet eens meer op fiets naar school. Worden ze gehaald en gebracht. In de cultuur van het hedendaagse stadsleven is nauwelijks nog plaats voor sport, laat staan een fysiek en mentaal harde sport als wielrennen. Zo'n stad gaat tegenwoordig pas 's nachts om twaalf, één uur leven. Dan begint het spel pas. Die luxe was er vroeger niet. Alleen op het platteland wordt nog gefietst. Niet in alleen in Nederland, maar ook bijvoorbeeld in Italië. Kijk nou eens waar jongens als Bugno, Fondriest en Chiappucci vandaan komen. Allemaal uit boerenfamilies, uit gehuchten waar de wereld nog niet is doorgedrongen".

Daarom ziet Peter Post niet eentwee-drie betere tijden voor het vaderlandse cyclisme. Post: „Ik wil niet negatief zijn, ben dat ook niet, maar het zijn gewoon de feiten. Als ik zo was opgegroeid, had ik, denk ik, ook niet bereikt wat ik nu heb bereikt. Er is nog best talent. Want dat is er altijd. Kijk maar naar onze junioren. Die doen overal in de wereld goed mee. Als ze amateur zijn, begint het te stokken. Ligt ook aan de KNWU trouwens. Ik heb wel eens tegen de Bond gezegd: Haal godverdomme alle ploegleidersauto's achter dat amateurpeloton vandaan en laat die jongens voor het vaderland weg rijden. Hoe vaak zie je niet dat zo'n amateurploegleider zijn renner de opdracht geeft de benen stil te houden? De heren willen allemaal de Peter Post of de Jan Raas uithangen. Zelfs met hun auto's. Laat zo'n jongen zich toch kapot fietsen. Negen keer valt-ie om, maar de tiende keer wint-ie. Zo worden coureurs gemaakt."

Het vuur schiet uit Posts ogen. Hij mag dan de zes kruisjes hebben bereikt, verzadigd is de voormalige zesdaagse-keizer nog niet. Bij lange na niet zelfs. Waar zijn meeste generatiegenoten al op apegapen in de VUT, of smachtend naar uitzien naar de pensioengerechtigde leeftijd, bruist Peter Post nog van energie. „Ik kan me niet voorstellen dat ik nu zestig ben. Ik voel me ook niet zo. Het is dat jij me er nu mee confronteert, anders zou ik er helemaal niet bij stil staan. Onbewust vecht je daar ook tegen. Nu heb ik weer even tien jaar de tijd, want als je 58 of 59 wordt, is er geen haan die ernaar kraait. Ik hoop tenminste dat ik de zeventig haal".

De VUT is in elk geval niet aan Post besteed. En met pensioen zal hij, ijs en weder dienende, ook niet gaan. Hij zou met gemak op zijn lauweren kunnen rusten, want Post is dank zij zijn bovenmodale gaven in de wielrennerij een gefortuneerd man geworden. Maar een leven zonder fietsen, nee, dat kan hij zich niet voorstellen. Post: „Daarvoor is het werk dat ik doe veel te mooi. Ik geniet er nog elke dag van. En ik doe het nog goed. Dat merk ik gewoon aan allerlei dingentjes. Ben de mensen met wie ik werk, altijd nog een slag voor. Elke dag brengt mij voor nieuwe uitdagingen".

In het harnas sterven, dat lijkt hem wel wat. Zoals dat met Ernst Happel, de Oostenrijkse voetbaltrainer, is gebeurd. Van Happel was Post een groot bewonderaar. Ooit heeft Peter Post ook gevoetbald, in zijn tienerjaren bij RKAVIC, een katholieke middenstandersclub in Amstelveen. Het was de keuze van zijn vader, die een slagerij bestierde in de Amsterdamse Staatsliedenbuurt. Daar, temidden van DWS-ers, werd de jonge Post, de achtste uit gezin met dertien kinderen, geacht in de voetsporen van pa Post te treden. „Ik heb maar zes jaar lagere school gehad. Toen moest ik eraf. Ik was er, zo kreeg mijn vader te horen, niet meer te handhaven. Te recalcitrant. Toen werd ik loopjongen in de zaak. Ertussendoor leerde ik het vak. Dat was toen ook mijn enige ambitie: slager worden. Ik ben het ook geworden, heb al mijn diploma's gehaald. Heb ook leren slachten in het abattoir."

Het is dat pa Post mordicus tegen dat gefiets van zijn zoon was, anders had Post wellicht niet zo'n rijk hoofdstuk aan het vaderlandse cyclisme toegevoegd. „Dat zit in me, hè, uitdagingen aangaan. Tegen de draad in zijn. Ambities had ik toen ook nog in het geheel niet, het was puur uit obstinaat gedrag dat ik eraan begon. Je moet niet vergeten dat ik heel streng ben opgevoed, dan wil je wel eens wat anders. Die orde en discipline thuis was natuurlijk ook logisch, want met dertien kinderen thuis zou het anders een rotzooitje zijn geworden."

Wielrennen is voor hem een spel. Post: „Dat hardfietsen op zich doet me niets. Maar het heeft ontzettend veel inhoud. Het spel wat in zo'n koers opgesloten ligt. Dat is zo mooi, hè! De finesses en achtergronden kennen. Dat maakt het zo boeiend. Elkaar op een goeie manier afmaken. En dan moet je wel eens een grens overschrijden, het gaat niet altijd fair toe. Het is een harde sport. Heeft ook iets mysterieus".

Post geeft een voorbeeld. De kunst bijvoorbeeld om een slag (combine) in elkaar te steken. „Je moet als wielrenner de handigheid hebben om op een bepaalde manier mensen naar je toe te trekken. Ze aanzetten je van dienst te zijn. In mijn tijd was dat trouwens veel erger. Logisch ook, want er was geen geld. Moest je zelf geld creëren. Dus liet je je gauwer onderhands betalen. Nu hebben bijna alle renners een goed salaris, terwijl ook de sponsors behoefte hebben aan publiciteit. Daarom is het aantal combines nu te verwaarlozen, althans in de grote wedstrijden".

Post heeft dagelijks zoveel te doen dat hij zichzelf niet meer dan een uurtje of vijf, zes nachtrust gunt. „Maar ik leef wel gedisciplineerd hoor. Ik drink amper alcohol. Alleen een wijntje bij het eten. In mijn hele leven heb ik nog nooit een glas bier gedronken. Roken doe ik wel, maar ook met mate. Op z'n tijd stop ik er gewoon mee. Verder fiets ik nog een beetje. Op m'n gemakkie, een kilometertje of veertig door de polder. Als je steeds bezig bent, merk je gewoon niet dat je ouder wordt. Ik denk ook nog helemaal niet aan stoppen. Ik zie het vanzelf wel".

● *Peter Post, peetvader van het Nederlandse cyclisme, instrueert zijn Belgische sprinter Wilfried Nelissen. „Ik denk nog niet aan stoppen, zegt de man die vandaag zijn zestigste verjaardag viert.* Foto: ANP

Speler riskeert verlies van vinger

ZÜRICH – Marco Grassi vindt de WK-kwalificatiewedstrijd Zwitserland-Estland belangrijker dan een operatie aan zijn linkerhand. De 25-jarige aanvaller van FC Zürich neemt het risico een vinger te moeten missen. Grassi blesseerde zijn hand in een competitiewedstrijd op 23 oktober. Artsen adviseerden de voetballer zich direct te laten opereren. Grassi wil de ingreep pas in december laten plaatsvinden. Hij heeft vijftig procent kans de vinger te kunnen blijven gebruiken. „Ik ben geen pianist, bovendien ben ik rechtshandig," aldus Grassi. „Ik kan perfect leven met negen vingers."

prijsvraag

DEN HAAG - Lucky Ten van 11 november 1993: 2 - 22 - 24 - 25 - 29 - 33 - 34 - 36 - 38 - 40- 55 - 57 - 59 - 66 - 68 - 70 - 71 - 76 - 79 - 80
(onder voorbehoud)

sport in cijfers

TENNIS

Buenos Aires. Mannen, 500.000 gulden. Derde ronde: Berasategui-Perez 3-6 6-0 6-1, Frana-Rikl 6-3 6-7 7-5, Arrese-Clavet 3-6 6-4 1-0 afgebroken wegens duisternis.

Antwerpen. ECC-toernooi. Mannen, 2 miljoen gulden: Tweede ronde: Becker - Adams 7-6 6-4. Larsson - Matuszewski 6-3 6-2, Gustafsson (Zwe) - Steven 2-6 6-4 6-2, Ivanisevic - Van Herck 6-3 6-3, Pioline - Göllner 6-3 7-6.

Phildelphia. Vrouwen, 1,3 miljoen gulden. Davenport-Arendt 3-6 7-5 6-4. Achtste finales: Graf-Shriver 6-1 6-3, Martinez-Raymond 4-6 6-3 7-5, Zvereva-Grossman 6-4 6-0.

Moskou. Mannen, 600.000 gulden. Tweede ronde: Haarhuis - Knowles 2-6 6-3 7-5.

BOWLING

Johannesburg. World cup. Mannen, stand na de vierde dag: 1. Leandersson 6.572 pins, 2. Pulsis 6.503, 3. Guay 6.481, 4. Nepomuceno 6.393, 5. Groen 6.376.

WIELRENNEN

Niel Internationale veldrit: 1. Danny de Bie 1 uur en 2 minuten, 2. Herijgers 0.02, 3. De Vos 0.40, 4. Van den Abeele 0.43, 5. Janssens 0.47, 6. Van Riet, 7. Vervecken, 8. Van Santvliet, 9. Willemsens, 10. Van Bouwel, 18. Baars, 22. Kools .

Gent Omnium Wapenstilstandsdag: finale achtervolging: 1. Obree 4.41.84, 2. Mathy 4.46.04. Kopelkoers: 1. Van Peteghem-Corvers.

GOLF

Lake Nona. World Cup, 2 miljoen gulden. Stand na eerste dag: 1. Verenigde Staten 137 (Couples 66, Love 71), 2. Zuid-Afrika 140 (Els 69, Goosen 71) en Frankrijk 140 (Van de Velde 66, Farry 74), 4. Zimbabwe 141, 5. Australië en Wales 142, 7. Duitsland, Ierland, Zweden en Schotland 143, 10. Argentinië, Japan 144, 25. Nederland 152 (Smits van Waesberghe 78, Van der Velde 74). Individueel: 1. Couples, Van de Velde 66, 3. Mouland (Wal), Torrance (Sch), Cazaubon (Mex) 68, 30. Van der Velde 74, 52. Smits van Waesberghe 78.

TAFELTENNIS

Linz. Kwalificatie open Oostenrijkse kampioenschappen. Vrouwen: Noor - Hubert 21-18 14-21 21-7, Noor - Poliackova 19-21 20-22, Noor - Plaisant 21-14 21-16; Gerdie Keen - Narkiewicz 21-16 21-11, Keen - Jurinec 21-18 21-16, Keen - Fichtinger 23-21 21-19.
Mannen: Heister - Dzibanski 21-16 21-23 21-17, Heister - Staufer 21-13 21-18, Heister - Fidi 21-7 21-14; Trinko Keen - Hakansson 21-17 16-21 21-19, Keen - Pöschl 21-8 21-8; De Bruin - Huber 24-22 21-10, De Bruin - Braan 15-21 19-21, De Bruin - Cioca 13-21 18-21.

Druk programma Meetpoint Eaters

GELEEN – Meetpoint Eaters hervat morgen de ijshockeycompetitie in de serie A met een uitwedstrijd in en tegen Den Bosch (aanvang 20.00 uur). Zondag - 18.00 uur - is voor het eerst dit seizoen Dordrecht te gast in Geleen. De Zuidhollanders doen het beter dan verwacht. Voor de Geleense ploeg een waarschuwing. Volgende dinsdag om 20.00 uur speelt de Limburgse koploper weer thuis voor de beker, tegen Tilburg Trappers.

buitenlands voetbal

DUITSLAND
Vandaag 20.00 uur:
Bor.Dortmund-Kaiserslautern
Werder Bremen-Dynamo Dresden

19.30 uur
Duisburg-Schalke

sport kort

● VOETBAL – SV Coriovallum, koploper in de vierde klasse C, speelt zondag een vrienschappelijk duel tegen Roda JC 2, dat versterkt wordt met enkele selectiespelers. Aanvang 12.30 uur.

● VOETBAL – Het Centraal Bestuur van de Arbeidsvoorziening heeft gisteren besloten de Zweedse speler Henrik Larsson bij Feyenoord een tewerkstellingsvergunning te geven. Larsson is sinds een week bij de landskampioen in training.

● VOETBAL – De Braziliaanse clubs Flamengo en Sao Paulo hebben zich geplaatst voor de finale van het toernooi om de Zuidamerikaanse Supercup. Flamengo was te sterk voor Nacional uit Uruguay, Sao Paulo troefde Atletico Nacional.

● ATB – TWC de Trappedoelies houdt morgen een mountainbiketocht in en over het grensgebied met België en Duitsland. De deelnemers kunnen kiezen uit een tocht van 25 en van 50 kilometer. Start tussen 08.00 en 12.00 uur op sportcomplex de Bennet in Epen.

sport op tv

VANDAAG
11.30-12.00 Tennis-overzicht.
13.00-14.00 RTL 4 Barend en Van Dorp.
15.00-16.00 Ned 3 ECC-tennistoernooi in Antwerpen.
17.30-18.00 Ned 3 Potje sport II.
18.41-18.51 Ned 2 Sportjournaal.
22.15-22.30 Ned 3 Sportjournaal.
23.00-23.25 Dld 1 Sportschau: Bundesliga-voetbal.

dammen

met john van den borst

Enkele weken geleden schreef ik hier een paar woorden over Cema / De Vaste Zet. Het ging over de wedstrijd tussen De Vaste Zet en concurrent Priva De Lier en mijn woorden hadden de strekking dat de ploeg uit Geleen zich met het behaalde gelijkspel tegen De Lier aardig goed had geweerd.
Die typering blijkt achteraf op zijn zacht gezegd wat bezijden de werkelijke gang van zaken te zijn geweest.

Momenteel voert De Vaste Zet in de eerste klasse van de nationale competitie de ranglijst aan met 7 uit 4. Als de ploeg morgen in Nijmegen het belangrijke duel tegen NOAD ongeschonden doorkomt dan wil ik een wedje maken dat Geleen straks naar de hoogste landelijke divisie promoveert.

Een partijtje uit de vierde ronde:
Lemmens [CEMA/DVZ]-**Roeleven** [LENT]
1. 33-29 17-22 2. 39-33 11-17 3. 44-39 6-11 4. 50-44 1-6 5. 31-26 20-25 6. 35-30 16-21 7. 30-24 19x30 8. 29-23 18x29 9. 33x35 11-16 10. 37-31 14-19 11. 41-37 7-11 12. 46-41 12-18 13. 31-27 22x31 14. 36x27
De hier ingezette korte vleugelopsluiting zal tot algehele verwurging leiden.
14 ... 10-14 15. 38-33 5-10 16. 42-38 15-20 17. 48-42 10-15 18. 41-36 4-10 19. 37-31 20-24 20. 42-37 2-7 21. 47-42 7-12 22. 33-28 24-30 23. 35x24 19x30 24. 40-35 14-19 25. 35x24 19x30 26. 38-33 10-14 27. 43-38 14-19 28. 34-29 19-24 29. 29x20 15x24 30. 49-43 30-35 31. 39-34 9-14 32. 44-39!
Krachtiger nog dan 43-39.
32 ... 24-30 33. 34-29 35-40. Op (3-9) bijv. 45-40! (35x44) 39x50 (30-35) 43-39 (25-30) 50-44 (14-19) 29-23! (18x29) 33x24 (12-18) 28-23 (18x20) 27-22 (17x28) 32x34 enz.
34. 45x34 3-9. Op zich aardig geprobeerd door zwart maar na Lemmens' verrassende riposte **35. 29-24! 30x19 36. 34-29!** stond zwart met lege handen.
Er volgde nog **36 ... 19-24 37. 29x20 14-19 38. 20-15 9-14 39. 33-29 14-20 40. 15x24 19x30 41. 28-22! 17x28 42. 26x17 11x22 43. 32x23** en zwart verloor kansloos.
Om zelf op te lossen een mooi vraagstuk uit het nieuwe (18e!) deel van de verzamelde problemen van wijlen Jan Scheijen. Net als alle vorige delen is het voor ƒ 5,- plus ƒ 1,90 porto te krijgen bij F. Langelaan, Achter de Winkel 71, 6372 SP Landgraaf. Giro 262342.

Wit speelt en wint, oplossing volgende week.

schaken

met michiel bunnik

We blijven nog even in de WK-sferen. Na de Kasparov-Short en Karpov-Timman matches zijn nu ook twee dames aan het strijden om de hoogste eer. In Monaco bestrijden de Chinese Xie Yun en de Georgische Nana Joseliana elkaar om de wereldtitel. Na acht partijen staat het 6-2 voor titelverdedigster Xie Yun. Dus ook deze WK-match lijkt een strafexpeditie te worden voor de uitdager.

Xie Yun - N. Joseliani
Siciliaans (2e matchpartij)
1. e4,c5 2. Pf3,d6 3. d4,c:d4 4. P;d4,Pf6 5. Pc3,a6 6. Le3,e5 7. Pf3,Dc7 8. a4,Le7 9. a5,0-0 10. Le2,Pc6. Dit lokt het witte antwoord uit. Een weinig maar interessant idee is 10. ..., Pbd7 11. 0-0,b5 12. a:b6ep,P:b6 13. Dd3,Lb7 14. Pd2,Tfb8 zoals gespeeld in Fogarasi-Loginov, Boedapest 1991. **11. Lb6,Dd7 12. Pd2,Pb4?** Deze zet is nieuw, maar beslist geen verbetering. Laten we de encyclopedie er eens bijhalen: logischer direct 12. ..., d5 bijv. 13. e:d5,P:d5 14. P:d5,D:d5 15. 0-0,Lf5 (beter is 15. ...,Le6 16. Lf3,Db5 17. b3,f5 18. Le2,Dd5 19. Lc4,Dd7 20. Pf3,Dc8 21. De2,e4 22. Tda1,Tf7 23. Pd4 ½-½ Mestal-Chandler, 1986) 16. Pc4!,De6 (16. ..., D:d1 17. Tf:d1!,L:c2 18. Td7 met wit initiatief, of 16. ..., Pd4 17. P:e5!,P:e2+ 18. D:e2,L:c2 - 18. ..., Lf6! 19. Tfe1 - 19. Pf3,Le4 20. Pd2,f5 21. P:e4,D:e4 22. D:e4,f:e4 23. Ta4!,Lf6 24. b3 en wit staat beter) 17. Pe3,Ld8 18. Lc5,Le7 19. L:e7,P:e7 20. Lc4 en wit stond iets beter in Kotronias - Stoicia, Nikea 1986. Iets minder sterk dan 13. e:d5 is 13. 0-0 zoals werd gespeeld in Agustsson-Browne, Reykjavik 1988. 13. ..., Pb4 14. e:d5,Pb:d5 15. P:d5,P:d5 16. Pc4,De6 17. Te1,e4 18. Ld4,Td8 19. Dd2,Df5 en zwart had actief spel. **13. Pa4!** Natuurlijk. Weliswaar kan wit. ..., d5 niet verhinderen maar de omstandigheden waaronder wel. **13. ..., d5 14. c3,Pc6 15. Pc5,L:c5 16. L:c5,Te8 17. Lf3.** Wit dreigt groot ruimtevoordeel te winnen met 18. e:d5,P:d5 19. Pc4! **17. ..., d:e4 18. P:e4,D:d1 19. K:d1** de positie van de witte koning speelt een ondergeschikte rol; belangrijker is dat wit het loperpaar bezit en de pionnenmeerderheid op de damevleugel. Deze twee faktoren samen geven wit een duurzaam voordeel. **19. ..., Td8+ 20. Ke1,P:e4 21. L:e4,f5 22. Lc2,Le6 23. Lb6,Td7 24. Td1.** Ruil van nog meer zware stukken vergemakkelijkt wits taak. **24. ..., T:d1 25. K:d1,Tc8 26. Te1,Kf7 27. Kc1,g6 28. f3,Te8.** Zwarts rol blijft beperkt tot passief verdedigen. **29. Td1,Te7 30. b4,Td7.** Zwart ruilt uit wanhoop zijn toren, die weinig tot de verdediging bijdraagt af. Wit zal er niet mee zitten, maar de pionnendoorbraak voorbereiden. **31. T:d7,L:d7 32. Kd2,Le6 33. Ld3,Ke8 34. Lc5,kd7 35. Le2,Kc7 36. c4,Lc8 37. Kc3,Pb8 38. b5,Pd7 39. Le7,b6 40. Kb4,a:b5.**

Zwart heeft haar laatste hoop gevestigd op 41. c:b5,b:a5+ 42. K:a5,Lb7 en het zou wit niet lukken haar pion naar de overkant te dirigeren. **41. K:b5,b:a5 42. c5.** Deze pion dreigt na 43. Ld6+ ,kd8 44. c6 ver te komen. **42. ..., Pb8 43. Ld6+,kb7 44. L:b8!** Dit wint eenvoudig en snel. Een stuk minder eenvoudig en snel zou het gaan na 44. L:e5,pc6! 45. Lc3,Ld7. **44. ..., K:b8 45. Kb6,Le6 46. La6.** En zwart gaf op. Na bijv. 46. ..., a4 47. c6,a3 48. Lb7 gaat zwart mat.

Niet echt moeilijk, wel leuk. Het probleem van deze week: wit speelt en wint. Oplossing volgende week.

bridge

met michel franssen

We gaan verder met de open Roermondse titelstrijd voor niet-rokers, die op 23 oktober in de Oranjerie was. Op spel 3 had ik Frank van den Essen in 6♣ gezet:

West	Noord	Oost
	♠ T9754 ♥ JT74 ♦ J96 ♣ 7	
♠ AQ63 ♥ Q9 ♦ Q54 ♣ QT98	N W O Z	♠ 82 ♥ 2 ♦ AKT7 ♣ AKJ432
	♠ KJ ♥ AK8653 ♦ 532 ♣ 65	

Zuid had harten geboden en onze conventionele ♥-biedingen gedoubleerd. Noord startte dus met ♥B voor Zuids Heer. Als Zuid ♥A had vervolgd, had hij de dreiging van ♥V vernietigd en had Van den Essen vroeg of laat de ♠-snit moeten nemen voor zijn twaalfde slag. Zuid vreesde ♥V-derde bij West en ging met ♦2 van slag. Van den Essen had nu elf slagen en kreeg de kans om zónder ♠-snit thuis te komen. Hij trok troef en speelde alle ruitens en klavers af. Op de laatste troef moest Zuid ♥A wegdoen of ♠H sec zetten. Toen ♠H viel, had Van den Essen niets meer te raden.
Parenbridge is meestal een loterij. Onterechte overslagen leveren vaak meer matchpunten op dan het contract zelf.
Spel 22, Oost gever, OW kwetsbaar:

West	Noord	Oost
	♠ 6 ♥ A ♦ Q952 ♣ AK85432	
♠ 9743 ♥ Q8743 ♦ A843 ♣ --	N W O Z	♠ AKQJT82 ♥ J6 ♦ 7 ♣ 976
	♠ 5 ♥ KT952 ♦ KJT6 ♣ QJT	

Sommigen openden de Oosthand met 1♠ vanwege de 11 HCP. Oost had echter geen defensief potentieel, zelfs niet in ♥! Andere Oosts zagen hun hand in deze kwetsbaarheid als een weak-two in ♠ en openden dus 2♠ of een Multi-2 ♦. Zij incasseerden het loon van de angst, want er was niet één West, die op een zwakke hand met zéven speelslagen rekende. Sommige Oosts openden 4♠. Zij boften dat de West-hand zo mooi aansloot. Bij ongunstige kwetsbaarheid moet je voorzichtig zijn met je 4-openingen, zeker tegen zwakke spelers. Die hebben na 4♥ of 4♠ het gevoel dat ze geen kant meer op kunnen. Dan doubleren ze maar al te gauw puur op de HCP.

Ik koos daarom voor een conservatieve 3♠-opening. Van den Essen verhoogde uiteraard tot 4♠. Noord had op de cursus in het Katoenen Dorp nog geen koorddansen gehad en paste dus. Zuid startte met ♣V. Ik moest alle klavers troeven, dus mocht ik maar één keer troef trekken, zelfs als de troeven 0-2 zaten. Ze zaten 1-1. Toen de ♣ getroefd waren speelde ik alle ♠ af. Met nog één troef in de hand legde ik ♥6 op tafel. Ik hoopte dat Zuid meteen ♥A of ♥H zou leggen en dat die dan tegen Noords kale topkaart zou knallen.

De latere winnaars Rob Wijman en Frans van Gemert kregen als NZ tientallen matchpunten cadeau. West paste op de 3♠-opening van Oost, waarna Wijman meteen 5♣ bood. Nu zijn maat geen bod op 3♠ had, deed hij wijselijk geen slampoging. Na ♠A en een ♦-switch leek 5♣ al kansloos. Wijman gooide meteen ♦V onder het Aas. West trapte erin en speelde ♥ terug. Zo maakte Wijman zijn contract alsnog. In een Butler-toernooi zou dat veel meer Imps hebben opgeleverd dan mijn overslagen in 4♠.

Deze pagina wordt gecoördineerd door de afdeling PR en Promotie. Voor inlichtingen: 045-739366.

KIOSK IS ER VOOR U!

Op deze pagina brengen wij wekelijks reisaanbiedingen, mogelijkheden om uitstapjes te maken, een speciale rubriek voor de Vrienden van het Limburgs Dagblad en andere wetenswaardigheden die voor u als lezer van belang kunnen zijn.
Heeft u ons iets te melden, schrijf ons dan minimaal 2 weken vóór het evenement.
LIMBURGS DAGBLAD, t.a.v. KIOSK, POSTBUS 3100, 6401 DP HEERLEN.

13 + 14 NOVEMBER
- Ransdaal, 2e herfstwandeling 6 - 12 - 18 - 24 km. Start: Gemeenschapshuis het Wouves van 8.00 tot 14.00 uur. Inlichtingen: 04459-1639.

14 NOVEMBER
- Cadier en Keer, herfstwandeling Blasius 7 - 10 - 15 - 20 km. Start: Auberge Cadier Montagne, Rijksweg 17 van 08.00 tot 13.00 uur. Inlichtingen: 04407-1737.
- Landgraaf, Wintertocht 5 - 10 - 15 - 20 km. Start: The Corner, O.Nassaustraat 40, van 08.00 tot 14.00 uur. Inlichtingen: 045-323706.
- Posterholt, 7e internationale winterwandeltocht 5 - 10 - 20 - 30 km. Start: Kampeerboerderij Holsterhof, Paalderweg 2 van 08.00 tot 15.00 uur. Inlichtingen: 04750-21753.
- Venlo, winterwandeling 5 - 10 - 15 - 20 km. Start: Klubgebouw De Blokhut, Kerkhofweg, Venlo-Zuid van 8.00 tot 12.00 uur. Inlichtingen: 077-510712/544130.

12 t/m 14 NOVEMBER
- Feestprogramma 5 x 11 jaar CV De Louvermen, Buchten. Vandaag: 20.00 uur Limbopop met Rowwen Hèze en WW-band. Zaterdag 15.00 uur kindermatinee met circus Gussini; 20.00 uur galazitting. Zondag 10.00 uur h.mis; 14.11 uur jubileumreceptie met vanaf 17.00 uur Spätschoppen. Lokatie: feestpaviljoen op het marktplein in Buchten.

12 t/m 15 NOVEMBER
- Fiësta '94, 4 x 11 jaar CV de Waterratte, Urmond. Vandaag, 20.30 uur dansavond, entree ƒ 7,50. Zaterdag: 14.11 uur Kindermiddag met uitroeping jeugdprins '94; 20.30 uur Fietse Freem met uitroeping jubileumprins 1994, entree ƒ 5,-. Zondag: 14.11 uur receptie, aansluitend orkest Harmonie. Maandag 20.30 uur Blauwe Moandig met Org. Urtaler Muzikanten, entree ƒ 3,50. Lokatie: feestpaviljoen De Bath.

13 NOVEMBER
- Opening carnavalsseizoen bij De Uule in Oud-Geleen. Aanvang 20.45 uur op het Dorpsplein alwaar "de uul weer oet de loch kump aangevlaoge".
- Jaarlijkse tentoonstelling van De Zonnebloem, afdeling Brunssum. Van 10.00 tot 16.00 uur in de Huishoudschool aan het Koutenveld.
- 1025-Jarig bestaan van Klimmen. Feestelijkheden, georganiseerd door Kommitee 1025 jaar Climmen. Lokatie: 't Köppelke aan de Klimmenderstraat. Aanvang 19.30 uur

13 + 14 NOVEMBER
- Onderlinge tentoonstelling Kanarievereniging De Eysvogel. Zaterdag van 10.00 tot 22.00 uur; zondag van 10.00 tot 18.00 uur. Lokatie: clublokaal café Seroo, Grachtstraat 1a, Eys. Entree: vrije gave.
- Openingsbal C.V. Margriet, Muziekcentrum aan de Ridderhoenstraat 204, Hoensbroek. Aanvang 20.30 uur, entree vrij.

14 NOVEMBER
- Ruilbeurs van de Verzamelaarsvereniging Het Forum. Lokatie D'r Brikke Oave, Lindeplein 5a, Brunssum. Tijd: van 10.00 tot 17.00 uur.
- Internationaal Danstoernooi in de Hanenhof te Geleen. Aanvang 10.00 uur, entree ƒ 7,50. Organisatie: Vastelaovesvereniging De Sjoutvotte, Kluis, Geleen-Zuid.
- Open Dag S.C.C.L., van 11.00 tot 16.00 uur in café Muller, Bleijerheiderstraat 76, Kerkrade. Gratis entree.
- Koffieconcert door gemengd koor I.V.O. Tree beek. Jeugdhuis Maanstraat, aanvang 11.30 uur. Medewerkenden: jeugdorkest harmonie Concordia, Treebeek, kerkkoor St. Caecilia, Kerkrade, I.V.O., Treebeek. Gratis toegang.
- Rommelmarkt en Frühschoppen van 11.00 tot 17.00 uur in gemeenschapshuis Terwinselen. Organisatie: muziekvereniging St. Callistus. Gratis entree.
- Inhalen van de prins '93/'94 door De Bokkeriëers in Geulle. Vanaf 14.11 uur optocht door het centrum, aankomst Marktplein ca. 14.30 uur.

LIMBURGS DAGBLAD HERFSTWANDELING START IN SUSTEREN

Het kerkje van Hapert

De gemeente Susteren profileert zich met "de groene taille van Limburg". En terecht. Limburg is hier namelijk slechts 5 kilometer breed. De wespentaille is zo smal dat men voor een behoorlijke wandeling de grens over moet. Dat doen we deze keer aan Duitse kant. We komen door prachtig bosgebied, meer dan u misschien verwacht. Als de vorst nog een paar dagen wacht en de wind blijft liggen, zijn er nog zeer veel herfstkleuren te bewonderen. Het was niet eenvoudig om hier een wandeling samen te stellen want veel veldwegen lopen op de grens dood. Maar een aantal landbouwers is al bezig met één Europa en trekken deze wegen door over de grens heen. Onze uitzetters, pater de Smet en "zijn" W.S.V. Wittem, vonden dit gebied een openbaring. Wij hopen dat de wandelaars daar aanstaande zondag ook zo over denken.

WANDELINFO

Datum:	zondag 14 november
Start:	Recreatiepark "Hommelheide" Susteren
Starttijden:	Tussen 9.00-14.00 uur
Afstanden:	7 - 9 - 14 km (in routebeschrijving 5-10-15 km genoemd)
Startgeld:	ƒ 2,- p.p. inclusief herinneringssticker ƒ 1,50 p.p. zonder herinnering
Sluiting:	17.00 uur
Eigen vervoer:	Waar men ook vandaan komt, het centrum van Susteren inrijden. Bij café de Pleum afslaan, de route naar "Hommelheide" is met campingbordjes aangegeven.
Openbaar vervoer:	Alleen de trein doet Susteren aan. Vanaf het station is het dan nog meer dan een half uur lopen.

PARCOURSBESCHRIJVINGEN

De routes zijn gemarkeerd met witte pijlen op de weg en gele bandjes om de bomen en weipalen.

BEGIN ALLE AFSTANDEN

Startlokaal verlaten en op de asfaltweg links langs de glasbakken gaan. Bij het draaien van de weg rechtdoor langs de sta-caravans in de richting van het bordje "wasserette". Einde van de caravans links gaan en langs het water lopen. Aan het einde van het pad rechtdoor via de achterpoort naar buiten gaan. Buiten het hek de zandweg naar rechts nemen. Over het bruggetje en dan naar rechts. Einde van deze weg links gaan (groen/blauw paaltje). Aan het einde van het bos op de T-kruising rechts gaan (2,3 km). Zijweg van rechts en links verwaarlozen en bij de picknickbank met de weg naar rechts draaien. Bospad naar links verwaarlozen. Juist voor het blauwe bord "Grondwater beschermingsgebied" links gaan. (Hier gaat de 15 km-route rechtdoor).

VERVOLG 5 EN 10 KM

Aan de grens met de weg naar links draaien en daarna naar rechts. Op de 4-sprong gaat de 5 km naar links en loopt op de volgende 3-sprong rechtdoor. Verder lezen bij "ALLE AFSTANDEN" (3,6 km). De 10 km-route gaat op deze 4-sprong rechtdoor. Op de volgende 4-sprong ook rechtdoor. Op de derde 4-sprong links gaan en na 300 meter komt u aan de rustplaats: Gaststätte Hans Schneiders (4,4 km) aan de rechterkant gelegen. Verder lezen bij "NA DE RUST".

VERVOLG 15 KM

Dus bij het "Grondwater Beschermingsgebied" rechtdoor gaan. Bij 2 banken aan de linkerhand naar rechts draaien. Bij blauw paaltje met de weg naar links draaien. Voor huisnummer 6 op de asfaltweg links. Op de voorrangsweg ook links. (Helaas moeten we hier een stukje grote weg nemen omdat alle veldwegen doodlopen op de grens). Voor het bruggetje links: IJsstraat (5,6 km). De grenspalen voorbijgaan en na ongeveer 200 meter na grenspaal 311 na telefoonpaal 21 door de droge sloot gaan en het voetpad nemen achter de dubbele rij van lage boompjes. Een weg van links en van rechts verwaarlozen evenals de bosweg die van rechts komt. Aan het einde van het bos met de weg scherp naar rechts draaien en op de volgende 4-sprong links gaan. Op de volgende 4-sprong rechts gaan. De 4-sprong met 3 asfaltwegen rechtdoor en de volgende 4-sprong met 4 asfaltwegen links. Na ongeveer 300 meter komt u aan het rustpunt: Gaststätte Hans Schneiders (8,8 km) aan de rechterkant gelegen.

NA DE RUST

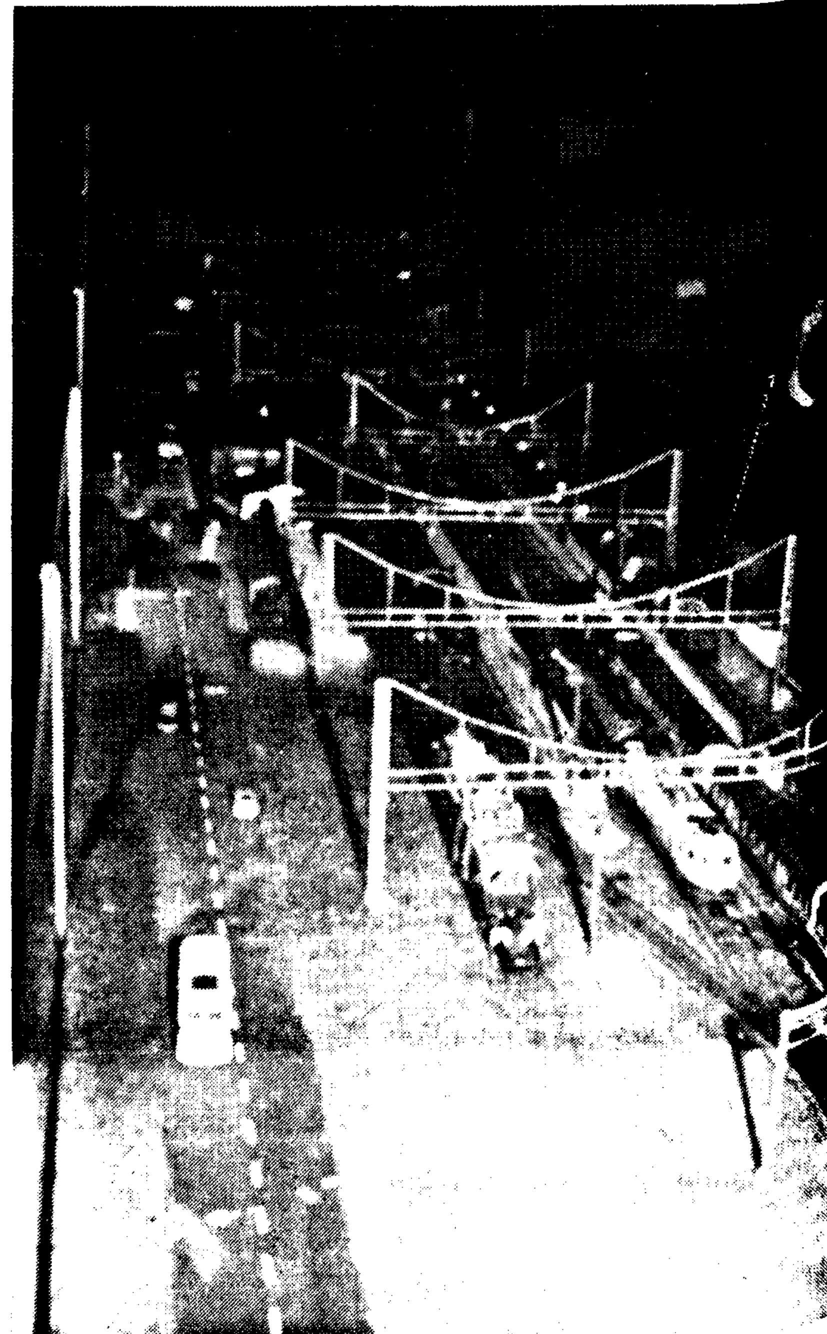
Na de rust gaat men naar rechts. Aan het einde van deze straat naar links draaien en NIET naar Havert gaan. Op het grote kruispunt links: Hochstrasse. Op de 4-sprong rechtdoor en rechtdoor langs de Kindergarten. Dan de weg van links verwaarlozen en op de T-kruising rechts. Op de volgende 4-sprong rechtdoor (5,4 en 9,8 km).

ALLE AFSTANDEN

Hier gaan alle afstanden het bruggetje over rechtdoor over de grasweg. Op de grote 4-sprong aan het einde van de grasweg links. Op deze weg blijven en tussen de twee grote boerderijen doorgaan. Deze weg blijven volgen tot aan de hoofdingang van Hommelheide. Hier naar links en terug naar de kantine (7,3; 9,1 en 13,5 km).

INTERNATIONALE MODELSPOORTENTOONSTELLING HEERLEN

Er rijden dit weekeinde heel wat treinen in Heerlen. Oorzaak hiervan is de grote internationale tentoonstelling van modelspoorbanen. In de Hogeschool (voorheen HTS) aan de Dr. Jaegersstraat worden in twee ruimten diverse modelspoorbanen opgebouwd. Onder andere een spoor N-baan en HO-baan van circa 15 meter. Maar ook niet volledig afgewerkte modelspoorbanen, eenvoudige treintafels, workshops met bouwdemonstraties van bomen, (Zwitserse) huizen en lokomotieven. Ook zijn er diverse informatiestands waar u met al uw vragen over uw eigen specialiteit terecht kunt. De een is nu eenmaal een kei in het aanleggen van landschappen, een ander weet alles van electronica en een derde bouwt prachtige eigen treinen.

Kortom liefhebbers van sporen en treinen kunnen twee dagen hun hart ophalen in Heerlen. De organisatie, de samenwerkende Limburgse Modelspoorverenigingen - Modelbaan Vereniging Zuid-Limburg, Beek; Modelspoorvereniging Midden-Limburg, Roermond en Eisenbahn Amateur Club Herzogenrath in Kerkrade - staat ervoor garant dat u niet ontspoort of het moet van enthousiasme zijn. De tentoonstelling is te bezoeken op zaterdag van 11.00 tot 18.00 uur en op zondag van 10.00 tot 17.00 uur. Volwassenen betalen ƒ 6,- entree en kinderen ƒ 2,-.

KIOSKKORTING

Op vertoon van onderstaande bon krijgt u een gulden korting op de entreeprijs. De bon geldt voor maximaal twee personen.

BON: INTERNATIONALE MODELSPOORTENTOONSTELLING KIOSK
Naam : ....
Woonplaats: ....
Aantal personen: .... max. 2

Staatsensemble Moskou niet naar Kerkrade

De voorstelling van het "Rode-legerkoor", gepland op vrijdag 3 december in de Kerkraadse Rodahal, kan wegens onvoorziene omstandigheden NIET doorgaan. Inmiddels gekochte kaarten kunnen bij de diverse verkoopadressen worden ingeleverd, waarna men uiteraard het betaalde bedrag terug ontvangt.

vrijdag 26 november 1993
WIJNGRACHTTHEATER
KERKRADE, 20.00 uur
Entree: ƒ 25,-

DENISE JANNAH

Jazzdiva met gouden toekomst

Na haar rol als Emma Washington in de musical "A Night at the Cotton Club" kon ze niet meer stuk. In 1991 won ze de gouden microfoon, haar debuut-cd is zonder meer opvallend en van hoge kwaliteit en daarnaast weet zij het publiek - tijdens haar optredens - volledig voor zich te winnen. In Kerkrade treedt Denise Jannah op met haar 4 musici waarmee ze een toer door Nederland maakt. Laat u verrassen door haar betoverende timbre.

SPECIAAL VOOR DE VRIENDEN VAN HET LIMBURGS DAGBLAD

De eerste vijftig Vrienden ontvangen op vertoon van nevenstaande bon DRIE extraatjes. Er is een gratis kopje koffie voor aanvang van de voorstelling, in de pauze krijgt u een consumptie en bovendien is er een gesigneerde foto van Denise Jannah voor u!

BON: DENISE JANNAH KIOSK
Naam : ....
Vriendenpasnummer: ....
Aantal personen: .... max. 4
Niet geldig op abonnement- en passepartouthouders.

Zaterdag 13 november 1993,
aanvang 20.30 uur
Zaal 't Trefpunt ,
Dorien Verschurenplein, Elsloo

NEW ORLEANS/HOT CLUB DE FRANCE PARTY

Liefhebbers van deze muziekstijlen kunnen morgenavond volop genieten van de optredens van THE DAVID LIVINGSTONE JAZZMESSENGERS en het kwartet van FAPY LAFERTIN, een begrip in Europese jazz-kringen. De pauzes worden daarnaast ook nog eens gevuld met optredens van de N'Awlins Brassband. Swingen en jazzen dus, morgen in Elsloo.

VRIENDENKORTING

De entree, aan de kassa, bedraagt ƒ 5,-. Maar op vertoon van nevenstaande bon krijgt u hierop ook nog eens 50% VRIENDENKORTING en betaalt u slechts ƒ 2,50!

Fapy Lafertin

BON: NEW ORLEANS/ HOT CLUB DE FRANCE PARTY KIOSK
Naam : ....
Vriendenpasnummer: ....
Aantal personen: .... max. 2